

KOZMİK ODA KPSS SERİSİ

ANAYASA VE GÜNCEL BİLGİLER

SORU BANKASI

Mustafa Kaplan

86
Test

1300+
Soru

176
Sayfa

PDF
Çözüm

AKADEMİ
DENİZİ

KPSS ANAYASA GÜNCEL BİLGİLER SORU BANKASI

Yayın Koordinatörü
Selim IŞIK

Yazar
Mustafa KAPLAN

ISBN
978-605-73967-2-3

Baskı

© COPYRIGHT AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Akademi Denizi Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

 Saray Mah. Fatih Sultan Mehmet Blv. No: 316
Kahramankazan / ANKARA

 T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No
52497

 0552 518 06 06

 akademideniziyayincilik@hotmail.com

 www.akademidenizi.com.tr

Değerli Okuyucu,

ÖSYM tarafından düzenlenen Kamu Personel Seçme Sınavı'na (KPSS) hazırlanan adayların yaşamakta olduğu sorunlardan birisi de nitelikli soru çözememektir. Bu nedenle Akademi Denizi Yayıncılık olarak, KPSS adaylarının başucu kitabı olacağına inandığımız Kozmik Oda Serisi'ni hazırladık.

- ÖSYM genel yetenek ve genel kültür alanlarında bir yıl içerisinde 30'u aşkın sınav düzenlemektedir. Bu sınavlar içerik, kapsam geçerliliği ve soru tarzlarıyla birbirlerine benzemektedir.
- Test tekniği uzmanlarımızca yapılan tüm sınavların soruları analiz edilerek kapsamlı bir soru yapısı ve soru içeriği çalışması yapılmıştır.
- ÖSYM ve MEB tarafından yapılan tüm sınavlarda ortak bir soru havuzu oluşturularak birbirine yakın ya da benzer soruların değişik sınavlarda kullanıldığı görülmüştür.
- ÖSYM ve MEB tarzındaki soruları önceden çözümlenerek hazırbulunmuşluk düzeyinizi geliştireceksiniz. Bununla birlikte çıkmış soru tarzı örnekleri üzerinden konu bilgilerinizi ve test tekniğinizi geliştireceksiniz.
- Kozmik Oda Serisi ile ÖSYM ve MEB'in soru yapılarına uygun bir hazırlık yapacaksınız.
- Kozmik Oda Serisi, 2021'de ÖSYM ve MEB tarafından yapılan sınavların sorularının benzerleri ile zenginleştirildi.
- Tek bir pdf dosyası hazırlayarak bu dosyayı www.akademidenizi.com.tr adresinde sizlere sunduk. Kitabımızın her sayfasında bulunan karebarkodları okutarak bu dosyayı cep telefonu, tablet ya da bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

İÇİNDEKİLER

■	Hukukun Temel Kavramları	5
■	Anayasal Gelişmeler, Devlet ve Hükümet Çeşitleri	23
■	1982 Anayasası ve Devletin Temel Nitelikleri, Temel Hak Ve Ödevler	29
■	Devletin Temel Organları: Yasama Organı	47
■	Devletin Temel Organları: Yürütme Organı	79
■	Devletin Temel Organları: Yargı Organı	91
■	İdare Hukuku	113
■	Türkiye Ve Dünya İle İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular	145
■	Tarama Testi	171

AKADEMi
DENiZi

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Hükümün kesinleşmesinden sonra sanık ceza alırsa suçluluğu sabit olur ve kişi hükümlü olarak nitelendirilebilir. Dikkat edilmesi gereken hükümün kesinleşmesine kadar kişi sanıktır, masumiyet karinesi gereğince suçlu denmesi hukuka aykırıdır. Suçluluğu hükmen sabit oluncaya dek kimse suçlu sayılamaz. Buna masumiyet karinesi denir.

(Cevap A)

2. Hâkimin hukuk yaratması, somut olaya uygulanacak bir hükümün olmaması durumunda mevcut boşluğu doldurmak için kullanılan bir vasıtasıdır. Burada hâkim, "Kendisi kanun koyucu olsaydı meseleyi nasıl çözerdi." yaklaşımıyla hareket eder. Ancak hâkim hukuk yaratırken, soyutluk ve genellik ilkelerine uygun, tarafların çıkarlarını belirleyerek ve toplum çıkarları ile ferdin çıkarlarını dengeleyerek hareket etmeli ve mevcut hukuk kurallarını göz önüne almalıdır.

(Cevap B)

3. Eşitlik ilkesi genel anlamda şekli hukuki eşitlik ve maddi hukuki eşitlik olarak iki manada yorumlanabilir. Şekli hukuki eşitlikte, kastedilen kanunların genel ve soyut nitelik taşıması, yani kapsadığı herkese eşit olarak uygulanmasıdır.

(Cevap E)

4. Sınırlı ehliyetsizler, ayırt etme gücü olmasına rağmen 18 yaşını doldurmamış küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlılardır. Bu kişiler kendilerini borç altına sokan muameleleri (satım, kira sözleşmesi) ancak kanuni temsilcileri aracılığıyla yapabilirler. Görüldüğü gibi taşınmaz satım sözleşmesi yasal temsilcinin yapabileceği işlemler arasındadır.

(Cevap D)

5. Soru öncülünde medeni hukukun temel kavramlarından "hısımlık"ın tanımı verilmiştir. Hısımlık özellikle miras ve aile hukuku açısından önem taşır.

(Cevap B)

6. Zorunluluk hâli, kişinin gerek kendisine gerekse başkasına ait bir hakka yönelik ağır ve muhakkak bir tehlike olması hâlinde bu tehlike ile ilişkisi bulunmayan bir başka kişinin hakkına istemeden zarar vermesidir.

(Cevap C)

7. Vergi, kamu ihtiyaçlarının karşılanması için devletin mükelleflerden hukuki zorlama ile aldığı paradır. Vergiler üç ana grupta incelenebilir:

a. **Gelir üzerinden alınan vergiler:** Gelir vergisi ve kurumlar vergisi bu gruptandır.

b. **Servet üzerinden alınan vergiler:** Emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile motorlu taşıtlar vergisi bu gruptandır.

c. **Gider yani harcamalar üzerinden alınan vergiler:** Katma değer vergisi (KDV), banka ve sigorta işlemleri vergisi ile özel tüketim vergisi bu gruptandır.

(Cevap B)

8. Tam ehliyetsiz ayırt etme gücü olmayan küçükler ve kısıtlılardır. Medeni Kanunun 15. maddesine göre kanunda gösterilen ayırık durumlar saklı kalmak üzere, ayırt etme gücü bulunmayan kimsenin fiilleri hukuki sonuç doğurmaz. Buna göre, tam ehliyetsizler, sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre sorumlu tutulamazlar.

(Cevap E)

9. 17 yaşını tamamlamış ve ayırt etme gücü bulunan "A" sınırlı ehliyetsizdir. Sınırlı ehliyetsiz, ayırt etme gücüne sahip; ancak ergin olmamış küçükler veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlılardır. Sınırlı ehliyetsizler kendilerini yükümlülük altına sokan işlemleri ancak yasal temsilcilerinin izni ile yapabilirler.

(Cevap C)

10. Kural içi kanun boşluğunda yasa koyucu bilerek ve isteyerek boşluk bırakmıştır. Hakim burda takdir yetkisini kullanır. Örneğin bir yaralama olayının cezası 3 ile 6 yıl arası olarak belirlenmiş cezada hakim suçun işlenme durumuna göre 3 ile 6 yıl arası ceza verebilir.

(Cevap D)

11. Evlenmeyle eşler arasında evlilik birliği kurulmuş olur. Eşler bu birliğin mutluluğunu el birliğiyle sağlamak ve çocukların bakımına, eğitim ve gözetimine beraberce özen göstermekle yükümlüdürler. Eşler birlikte yaşamak, birbirine sadık kalmak ve maddi ve manevi yardımcı olmak zorundadırlar. Eşler oturacakları konutu birlikte seçer, evlilik birliğini beraberce yönetir ve güçleri oranında giderlere katılırlar. Medeni Kanunun 185 ve 186. maddelerinde yer alan evlilik yükümlülükleri arasında mal rejimi seçme yükümlülüğü yoktur.

(Cevap B)

12. Medeni Kanunun 2. maddesine göre herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Dürüstlük kuralı sözleşmelerin yorumlanmasında, sözleşmelerdeki boşlukların doldurulmasında, yan hükümlülüklerin yerine getirilmesinde, sözleşme öncesi müzakerelerde, sözleşmenin değişen şartlara uyarlanmasında uygulanır. Ancak kişinin dürüstlük kuralı yoluyla bir taşınır üzerinde aynı hak kazanması söz konusu değildir. Hakların kazanılmasında geçerli ilke subjektif iyiniyettir.

(Cevap A)

13. 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na göre borcun kaynakları arasında sözleşme, haksız fiil ve sebepsiz zenginleşme yer alır

Hukuki sözleşmeler: tek taraflı yada karşılıklı irade açıklaması ile olur, haksız fiil tazminatı gerektirir. Kaynağı belli olmayan, vergi verilmeden kazanılan bir para ise sebepsiz zenginleşmedir.

(Cevap E)

14. Meşru savunma, gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan haksız bir saldırıyı o anda hâl ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetme zorunluluğudur. Ceza Kanunu'na göre meşru savunma mameleki haklara yönelik saldırılar için de kabul edilmiştir. Mameleki haklar, gerçek veya tüzel kişinin olanca mal varlığı anlamına gelir.

(Cevap B)

15. Vergi, kamu hizmetlerini karşılamak amacıyla, kişilerden ve kuruluşlardan kanun yoluyla toplanan paradır. Vergi ilkelerini şu şekilde özetleyebiliriz:

- Vergide adalet ilkesi
- Vergide kesinlik ilkesi
- Vergide ekonomiklik ilkesi (verimlilik ilkesi)
- Vergide uygunluk ilkesi
- Verginin yasallığı ilkesi
- Vergide açıklık ilkesi
- Vergide genellik ilkesi

Görüldüğü gibi gayrisafilik ilkesi vergi ilkelerinden biri değildir.

(Cevap E)

16. Türk hukukunda hukuk boşluğu ve kanun boşluğu olmak üzere boşluklar vardır.

Yazılı, yazısız hiçbir şey yoksa bu kanun boşluğudur, yazılı bir kural yoksa kanun boşluğudur. A, B, D ve E şıkları doğru ifadedir. Ancak yazılı bir kural yoksa hakim doğrudan hukuk yaratamaz, örf ve adet varsa bakmak zorundadır.

(Cevap C)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Özel hukuk, kişilerin birbirleriyle olan ilişkilerini, yani “eşitler arası ilişkileri” düzenleyen hukuk kurallarının tümünden oluşmaktadır. Medeni hukuk, ticaret hukuku ve devletler özel hukuku (I) özel hukuku dallarındandır.

Devletler özel hukuku, çeşitli devletlere mensup bulunan, yani aynı uyruklukta olmayan kişiler arasındaki özel hukuk ilişkilerine hangi devletin kanununun uygulanacağını, bu ilişkilerden doğan çekişmelerin hangi devletin yargı organı tarafından çözümleneceğini belirleyen, kişilerin uyrukluğunu ve yabancıların hukuki statülerini düzenleyen hukuk kurallarından oluşur.

(Cevap A)

2. Dağınık haldeki hukuk kurallarının derlenip sistemli bir bütünlüğe kavuşturulmasına “Tedvin” etme denir. Örneğin Türk idare hukuku tedvin edilmemiştir, dağınık haldedir.

(Cevap A)

3. Soru öncülünde “kazanılmış hak” yani “müktesep hak” kavramının tanımı verilmiştir. Bir kazanılmış haktan bahsedebilmek için söz konusu olay veya hukuki işlemin yeni kanunun yürürlüğe girmesinden önce bütün sonuçlarıyla tamamlanmış olması gerekmektedir. Mesela, bir fakülteye kayıt yaptıran bir öğrenci bakımından o zaman ki ders geçme yönetmeliği bir kazanılmış hak oluşturmaz.

(Cevap B)

4. Soru öncülünde “hukuk boşluğu” durumu söz konusudur. Hukuk boşluğu durumunda hâkim, önüne gelmiş bulunan anlaşmazlığı Medeni Kanunun kendisine tanıdığı yetkiyi kullanarak çözüme bağlamak zorundadır. Hâkim, ortaya çıkmış olan hukuk boşluğunu doldurmak üzere bizzat bir hukuk kuralı koymak ve koyduğu kurala göre anlaşmazlığı mutlaka çözüme bağlamakla yükümlüdür. Hukukta buna “hâkimin hukuk yaratması” denir.

(Cevap B)

5. Velayet, küçüklerin ve bazen de kısıtlı ergin çocukların gerek kendilerine, gerek mallarına özen gösterme ve onları temsil etme konusunda kanunun ana ve babaya yüklediği yükümlülükler ile bu yükümlülüklerini iyi bir şekilde yerine getirmelerini sağlamak üzere onlara tanıdığı hakların tümüdür.

(Cevap D)

6. Sosyal hayatı düzenlemekte olan kurallara uygun biçimde davranmadığımız, onların yap dediğini yapmadığımız, yapma dediğini yaptığımız takdirde karşılaşacağımız tepkiye yaptırım (müeyyide) denir.

(Cevap B)

7. Türk yargısında adli ve idari yargılar vardır. Adli yargıda en yüksek Yargıtay’dır. Sulh hukuk, Asliye hukuk, Ticaret mahkemeleri de adli yargıdır. İdari yargıda ise en yüksek mahkeme Danıştay’dır. Vergi mahkemesi ve Bölge idare mahkemesi de diğer idari mahkemelerdir. İflas mahkemesi ise bir yargı organı değildir.

(Cevap A)

8. Hukuk düzenimizdeki normlar hiyerarşisi, en üstten alta doğru şu şekilde sıralanır:

- Anayasa
- Kanun
- Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Yönetmelik
- Diğer düzenleyici işlemler (yönerge, tebliğ)

Olağanüstü Cumhurbaşkanlığı kararnameleri “kanun” ile eş değer sayılmıştır. Olağan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri kanunların altındadır.

(Cevap B)

9. Kısıtlılık sebeplerini şöyle sıralayabiliriz:
- Akıl hastalığı veya akıl zayıflığı
  - Ayyaşlık
  - Kötü yaşam tarzı
  - 1 yıldan uzun süreyle hapis cezasına tabi olma
  - Yaşlılık veya sakatlık durumunda kendi isteğiyle kısıtlanma
  - Madde bağımlılığı
  - Savurganlık
  - Mal varlığını kötü yönetme

Yaş küçüklüğü ise kısıtlılık sebebi olarak gösterilemez. Nitekim kısıtlılık kararı zaten yalnızca ergin kişiler için çıkarılabilmektedir.

(Cevap B)

10. Nispi butlan, yalnızca taraflardan birinin itirazı sonucu ileri sürülebilecek bir eksikliği ifade eder. Baskı ve zor altında alınan imzanın, mağdur tarafın itirazı ile geçersiz sayılması veya ayırt etme gücünden geçici yoksunluk sebebiyle eşlerden birinin, itirazı sonucu evliliğin geçersiz sayılması nispi butlana örnek olarak gösterilebilecek durumlardır. B, C, D ve E seçenekleri ise mutlak butlana tabi evliliklerdir.

(Cevap A)

11. Muktezalar (özelgeler), mükelleflerin vergi uygulamaları bakımından tereddüde düştikleri noktada, Maliye ve Gümrük Bakanlığından veya Bakanlığın yetkili kıldığı makamlardan izahat istemesi sonucu verilen cevaplardır. Muktezalar, vergi hukukunun asli kaynakları arasında gösterilemez.

(Cevap C)

12. Kan hısımlığı birbirinden üreyen veya ortak bir asıldan üreyenlerin arasındaki bağı ifade eder. Kişinin annesi, babası, çocukları gibi. Kayın hısımlığı ise eşinin kan hısımları ile olan hısımlıktır. Kayınbaba, kayınbirader ve kaynana gibi. Görüldüğü gibi Funda ile teyzesinin kızı arasında kan hısımlığı mevcuttur. Funda ve Esra ortak bir soydan geldikleri içinde aralarında yansoy hısımlığı vardır. Kişinin amcası, teyzesi, halası üçüncü dereceden kan hısımdır. Bunların çocukları ise dördüncü dereceden hısım sayılmaktadır. Buna göre Funda ve Esra arasında dördüncü dereceden yansoy kan hısımlığı mevcuttur.

(Cevap B)

13. Borçlar hukukuna hâkim olan ilkeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- İrade özerkliği (sözleşme özgürlüğü, sözleşme serbestisi, eşitlik ilkesi)
- Nispilik ilkesi
- Dürüstlük ilkesi
- Kusurlu sorumluluk ilkesi
- İvazlılık ilkesi
- Üçüncü kişilerin aleyhine borç ilişkisi kurulmaması ilkesi

(Cevap C)

14. Hâkimin hukuk yaratması, kanunda ve örf adet hukukunda somut olaya uygulanacak bir hükmün bulunmaması durumunda gerçekleşir. Burada hâkim, kendisi kanun koyucu olsaydı meseleye nasıl bir çözüm bulurdu noktasından hareket eder. Görüldüğü gibi hâkimin hukuk yaratması, gerçek hukuk boşluğu durumunda söz konusu olur.

(Cevap D)

15. Bir gerçek kişinin doğum ve soy bağıyla ilgili kayıtları içeren kütüğe doğum kütüğü denmektedir. Bu kütükler nüfus memurlarına tutulan doğum tutanakları ile yeniden kayda ait bildirimlerin aile kütüklerine işlendiği yer nüfus idaresince, yıllar itibarıyla gün ve sayı sırasına göre bir araya getirilip yıllar itibarıyla dosyalandığından oluşur.

(Cevap B)

16. Hukuk düzenini oluşturan kurallar arasındaki sıralamayı ifade eden normlar hiyerarşisinde bir hukuk kuralı, üst hukuk kuralına aykırı hükümler taşıyamaz. Bu sebeple normlar hiyerarşisinde kanundan sonra yer alan yönetmelikler, kanunlara aykırı hükümler içerebilir.

(Cevap A)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. 2004 yılında kabul edilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, suç karşılığında uygulanan yaptırımlar şunlardır:
- Hapis cezaları (Ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis, süreli hapis)
  - Adli para cezası
- Görüldüğü üzere hafif hapis cezası gibi bir yaptırım türü bulunmamaktadır.

(Cevap D)

2. TMK 168. maddesine göre boşanma veya ayrılık davalarında yetkili, mahkeme eşlerden birinin yerleşim yeri veya davadan önce son defa altı aydan beri birlikte oldukları yer mahkemesidir. Ayrıca davacı eş boşanma davasını kendi yerleşim yeri mahkemeye de açabilir. Boşanma davalarına ise aile mahkemesi bakmaktadır.

(Cevap A)

3. 5231 sayılı Dernekler Kanunu'na göre, fiil ehliyetine sahip gerçek veya tüzel kişiler, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir.

(Cevap A)

4. Soru öncülünde kişinin kendi hakkını bizzat korumasının yollarından biri olan "meşru müdafaa"nın tanımını verilmiştir. Hukuk haksızlıklara müsaade etmez. Bunların ne pahasına olursa olsun önlenmesini ister. Türk Ceza Kanunu'nun 25'inci maddesine göre, "Gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhtak olan haksız bir saldırıyı o anda hâl ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez." diyerek meşru müdafaayı kabul etmiştir.

(Cevap C)

5. 5237 sayılı Türk ceza kanununa göre davayı düşüren nedenleri şöyle sıralayabiliriz:

- Sanığın veya hükümlünün ölümü
- Genel ve özel af
- Zaman aşımı
- Şikâyet ve şikâyetten vazgeçme
- Uzlaşma
- Dava veya cezanın düşmesinin etkisi
- Ön ödeme

Görüldüğü gibi şüphelinin ölümü davayı düşüren bir neden olarak sayılamaz.

(Cevap A)

6. Eda davası (edim davası); davacının belirli bir şeyin verilmesi, bir şeyin yapılması veya yapılmaması için açtığı davadır. Eda davasında, davacı, mahkemeden davalının bir şeyi vermeye, bir şeyi yapmaya veya yapmamaya mahkûm edilmesini talep eder. Buna göre; A, C, D ve E'dekiler eda davası örneğidir. Ancak B'de örneği verilen dava türü tespit davasıdır. Çünkü tespit davaları, bir hukuki işlemin var olup olmadığının tespitine ilişkin davalardır. B'deki örnekte bu tür bir örnektir.

(Cevap B)

7. 1982 Anayasasına göre; Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri yönetmelik çıkartır. Kamu tüzel kişileri ise kendine ait bütçeleri olan kamu kurumları il özel idaresi, belediyeler, köyler, üniversiteler, odalar, barolar, KİT'lerbu kamu tüzel kişiliğine sahiptir. Cumhurbaşkanı yardımcısı ise yönetmelik çıkartamaz.

(Cevap E)

8. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 33. maddesi sağır ve dilsizlikten bahseder. Buna göre, 21 yaşını dolduran sağır ve dilsizlere tam ceza verilmektedir.

(Cevap A)

9. Evlenmenin resmî memurun önünde yapılmaması evlenmenin yokluğu sonucunu doğurmaktadır. Yokluk, yapılan bir işlemin kanun belirttiği kurucu unsurlardan birine uyulmadan yapılması durumunda, işlemin geçersiz kabul edilmesidir. Resmî memur önünde yapılmayan bir nikâhta (örneğin, imam nikâhı) hukuken yok sayılır ve hiç olmamış kabul edilir.

(Cevap B)

10. Mutlak haklar, hak sahibine en geniş yetkiler veren haklardır. Bu haklar, sahibi tarafından herkese karşı ileri sürülebilir. Herkes bu haklara saygı göstermek zorundadır. Mutlak haklar mallar üzerinde de olabilir, kişiler üzerinde de olabilir. Mülkiyet hakkı, kişilik hakları, velayet hakkı ve patent hakkı mutlak haklardır. Mutlak haklardan başka bir de nispi haklar vardır. Nispi haklar, herkese karşı değil, ancak belli bir kişiye veya belli kişilere karşı ileri sürülebilen haklardır. Nispi haklar, özellikle borç ilişkisinden doğarlar ve sahibine karşısındaki kişiden belli bir davranış biçiminde bulunmasını, yani bir şey vermesini veya bir şey yapmasını ya da yapmamasını istemek yetkisini verirler. Örneğin, alacak hakkı bu tür haklardır.

(Cevap C)

11. Soru öncülünde "yorum"un tanımı verilmiştir. Yorum yapılırken, çeşitli metotlar kullanılır.

Dil bilimsel yorum:

- Örneğin, kanunda geçen noktalama işaretlerine bakılır. Bazen bir virgülün yeri cümlenin anlamını değiştirir. Bu tür yorumlara dil bilimsel yorum denir.

Tarihi yorum:

- Bazen kanun koyucu tarafından kanunun kabul edildiği tarihte mecliste yapılan görüşmelere bakılır. Bu tür yorumlara tarihi yorum denir.

Sistematiği yorum:

- Bazen kanunun bir maddesinin anlamı tespit edilmeye çalışılırken bu maddenin kanunun genel sistematiği içindeki yerine bakılır.

Amaçsal yorum:

- Bazen kanun yorumlanırken onun sözlerine değil, kanunun amacı ön planda tutulur ve bu amaç doğrultusunda kanunun anlam ve kapsamı tespit edilmeye çalışılır. Bu tür yorumlara amaçsal (gai) yorum denir.

Mantiki yorum:

- Bazen yorum yapılırken mantık kurallarından yararlanılır. Bu tür yorumlara mantiki yorum denir.

(Cevap A)

12. Zorunluluk (ıztırar, zaruret) hâli, bir kimsenin kendisinin veya diğer bir kişinin şahıs veya mal varlığını bir zarardan veya derhâl meydana gelebilecek bir tehlikeden korumak için başkasının mallarına zarar vermesidir. Dolayısıyla tehlikenin mutlaka faile yönelik olması gerekmez.

(Cevap C)

13. Kurucu yenilik doğuran haklar, yeni bir hukuki durum meydana getiren haklardır. Önalım ve gerilim hakları bu türden haklardır.

(Cevap C)

14. Dernek, kazanç paylaşma dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere en az 7 gerçek veya tüzel kişinin bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır.

(Cevap B)

15. Hâkimin takdir yetkisi, bir kural içi boşluk doldurma vasıtasıdır. Kural içi boşluk ise kanun koyucu tarafından bilinçli olarak bırakılmış ve hâkimin takdir yetkisi ile doldurulabilecek olan boşluktur.

(Cevap C)

16. Belli bir hukuki konu hakkında yazılı bir hükmün bulunmaması kanun boşluğu kavramı ile ifade edilmektedir.

(Cevap B)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Türk Ceza Kanunu, kişinin öngördüğü neticeyi istememesine karşın neticenin meydana gelmesini “bilinçli taksir” olarak tanımlamıştır. Örneğin, kardeşinin başına elma koyarak elmayı vurmaya çalışırken kardeşini vurmak gibi. Bu hallerde taksirli suçla ilişkin cezalar üçte birden yarısına kadar artırılmaktadır.

(Cevap A)

2. Borç ilişkisinin konusu olan davranışın borçlu tarafından alacaklıya karşı yerine getirilmesine “ifa” denmektedir. Örneğin, haksız fiil ile bir arabaya çarpan kişinin tamir masraflarını karşılaması, haksız fiilden doğan bir borcun ifası demektir. Borcun ifa edilmesi ile borç sona ermektedir.

(Cevap A)

3. Sebepsiz Zenginleşme: Bir kimsenin malvarlığından haklı bir nedene dayanmaksızın başkasının zararına meydana gelen zenginleşmedir. Borçlar Kanunu'nun 61 – 66 maddeleri arasında düzenlenen sebepsiz zenginleşmede, zenginleşenin iyi niyetli olmaması gibi bir şart bulunmamaktadır.

(Cevap B)

4. Adını değiştirmek isteyen bir kişi sulh hukuk mahkemesine başvurması gerekir.

(Cevap D)

5. Suçun manevi unsurları arasında bilerek ve isteyerek gerçekleştirilmesine kast denir. Bilmeden ve istenmeden gerçekleştirilmesi ise taksirdir.

(Cevap B)

6. Medeni Hukuk “herkes haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır.” şeklinde hüküm bildirmektedir. Buna göre dürüstlük kuralı (objektif iyi niyet) hakların kullanılması ve borçların ifası için zorunlu bir kuraldır.

(Cevap A)

7. Türk Medeni Kanunu'nun 337. maddesine göre; ana ve baba evli değilse velayet hakkı kural olarak ana ya aittir.

(Cevap A)

8. Ayırt etme gücü olup ergin olmayan veya haklarında kısıtlılık kararı bulunan kişilere sınırlı ehliyetsiz denmektedir. Bu kişiler yasal temsilcinin izni ile bazı işlemleri yapabilmektedirler. Ancak vakıf kurmak, bağış yapmak ve kefil olmak vasının de hiçbir şekilde yapamayacağı işlemlerdir.

(Cevap C)

9. Bir sözleşmede her iki tarafın iradeleri ile iradelerinin açıklanması, arasında bilerek ve istenerek yani kas-ten yaratılmış olan uygunsuzluk hâline "Muvazaa" denir. Bir başka deyişle, bir beyanın karşı tarafın da onayıyla yalnız görünürde yapılmasına, yani beyan edilen şeyin istenilen şey olmadığı konusunda taraf-ların uyuşmuş bulunmalarına muvazaa denir.

(Cevap A)

10. Negatif statü hakları kişinin devlet tarafından aşıl-mayacak ve dokunulamayacak, özel alanın sınırlar-ını çizen hak ve hürriyetlerdir. Anayasamızın ikinci kısmında yer alan kişi hak ve ödevleri bu türden hak-lardır. Dolayısıyla mülkiyet hakkı negatif statü hakla-rından biridir.

(Cevap D)

11. Yenilik doğuran haklar, sahibine tek taraflı irade be-yanı ile yeni bir hukuki durum ortaya çıkarmak veya var olan hukuki durumu değiştirmek ya da sona er-dirmek yetkisi veren haklardır. Yenilik doğuran hak-ların kullanılmasını sağlayan süreler hak düşürücü sürelerdir. Zaman aşımı süresinin geçmesi hakkı or-tadan kaldırmaz.

(Cevap E)

12. Fiil ehliyeti bir kimsenin bizzat kendi fiil ve işlemleri-yile kendi lehine haklar, aleyhine borçlar yaratabilme iktidarındır. Medeni Kanun'un 10 ve 14'üncü maddelerine göre fiil ehliyetinin ikisi olumlu biri olumsuz üç şartı vardır. Olumlu şartlar; ayırt etme gücüne sahip bulunmak ile ergin olmak; olumsuz şartı ise kısıtlı ol-mamaktır.

(Cevap E)

13. Hak ehliyetine ilişkin A, B, D ve E'deki ifadeler doğ-rudur. Medeni Kanun'un 8 inci maddesine göre, "Her insanın hak ehliyeti vardır. Buna göre bütün insan-lar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borç-lara ehil olmada eşittirler." Kanunun bu maddesin-den hak ehliyeti ile ilgili iki ilke çıkmaktadır. Bunlar; "genellik" ve "eşitlik" ilkeleridir.

Genellik ilkesi: Her insanın hak ehliyeti vardır. Hak ehliyetine sahip olmak için insan olmak yeterlidir.

Eşitlik İlkesi: Bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borçlara sahip olmada eşittir-ler.

Eşitlik ve genellik ilkeleri sadece medeni haklar ba-kımından söz konusu olur. Kamu haklarından yarar-lanma bakımından durum başkadır. Örneğin, seçme hakkına sahip olabilmek için on sekiz yaşını, millet-vekili seçilebilmek için 18 yaşını doldurmuş olmak şarttır.

(Cevap C)

14. Türk Medeni Kanunu'na göre vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sa-hip mal topluluklarıdır. Medeni Kanun vakıflarda tek bir zorunlu organ öngörmüştür o da yönetim organı-dır. Vakıflar bu zorunlu organa sahip olmakla fiil eh-liyetini kazanır ve hukuk alanında organları vasıta-sıyla her türlü faaliyete girişebilir.

(Cevap C)

15. Kanun veya kanunda öngörülen sözleşmeler uyarın-ca oluşan topluluk dolayısıyla mallara birlikte malik olma elbirliği mülkiyeti oluşturur.

(Cevap B)

16. 1982 Anayasası'nın 88. maddesi ışığında kanun tek-lif etmeye milletvekilleri yetkilidir. Bütçe ve kesin he-sap kanun tasarılarını Cumhurbaşkanlığı verir.

(Cevap B)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Örf Adet kuralları çok eskiden beri uygulanan ve toplumda bu şekilde hareket edilmesi gerektiği yönünde bir inancın bulunduğu, hukuka aykırı olmayan davranış modelleridir. Buna göre süreklilik, genel inanç ve hukuka uygunluk bir örf adet kuralında mutlak suretle aranan koşullardır.

(Cevap B)

2. Hâkimin takdir yetkisi, kanunun belirlediği durumlarda hâkime tanınan değerlendirme serbestliğidir. Hâkimin takdir yetkisi, kanun koyucunun bilinçli olarak bıraktığı kural içi boşluğu doldurmak için kullanılan bir araçtır.

(Cevap A)

3. **Vesayet**, korunmaya muhtaç kişilerin korunması ile ilgili yöntem ve süreci ifade eden bir kavramdır. Kimlerin korunmaya muhtaç olduğunu düşündüğümüzde ilk akla gelen çocuklardır. Velayet altında bulunmayan (örneğin, anne ve babası ölmüş velisi bulunmayan) her çocuğun mutlaka vesayet altına alınması gerekir.

Medeni Kanun'un 335. maddesine göre ergin olmayan çocuklar ve hâkimin vasi atanmasına gerek görmediği kısıtlanan (kanunda belirtilen sebepler yüzünden mahkeme kararıyla belli fiilleri yapması engellenmiş kişi) ergin çocukların velayeti anne ve babasına aittir.

(Cevap E)

4. 1982 Anayasasının 35. maddesine göre mülkiyet hakkı, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

(Cevap E)

5. Bir kanunun başka bir kanunla yürürlükten kaldırılması İlgadır. Yeni bir kural gelmeden yürürlükten kaldırma işlemine ise Mülga denir.

(Cevap B)

6. Zilyetlik: kişi ile eşya arasındaki fiili hakimiyettir. Bir eşyanın zilyetliği aslen yada devren kazanılabilir. Sahiplenme, hırsızlık, işgal ve define aslen kazanma iken miras devren kazanılan bir zilyetliktir.

(Cevap C)

7. Suçun maddi ve manevi unsurları vardır. Manevi unsur kast ve taksirdir, taksirli suçlar ise bilinçli ve bilinçsiz taksir olmak üzere ikiye ayrılır. Neticeyi öngörmeden işlenen suçlarda bilinçsiz taksir oluşurken, neticeyi öngördüğü halde o sonucu istememeyi bilinçli taksiri oluşturur.

(Cevap E)

8. Doğal (ideal, tabii) hukuk olan değil, olması gereken hukuku ifade eder. İnsanın akılla ulaşabileceği yazılı olmayan hukuk kurallarıdır. Tabii hukuk teorisi, adalet kavramını hukukun temeli sayar.

(Cevap A)

9. Hukukun yaptırım türlerinden olan hükümsüzlük çeşitlerinden bir tanesi nispi butlandır. Örneğin sarhoşken, tehdit ile yapılan sözleşmeler nispi butlan ile iptal edilebilir sözleşmelerdir. Örneğin tehdit ile evlenmeye razı edilmiş bir kişi belli süre içerisinde bu evliliği iptal ettirebilir.

(Cevap E)

10. Hâkimin hukuk yaratması, kanun koyucunun bilmeden bıraktığı boşlukları doldurmak için kullanılan hukuki bir araçtır. Somut bir olayla ilgili kanunlarda ve örf-âdet hukukunda hiçbir hüküm bulunmadığında hâkim, kanun koyucu gibi hareket ederek bir kural koyar. Ancak oluşturulan kurul genel, sürekli ve bağlayıcı güce sahip değildir. Sadece dava konusu kişileri, o dava için bağlayan bir kuraldır. Benzer olaylarda uygulama zorunluluğu yoktur.

(Cevap E)

11. Değiştirici yenilik doğuran haklar, mevcut bir hukuki durumun tek taraflı irade beyanı ile değiştirilmesini sağlayan haklardır. Bu tür haklar kullanıldığında var olan hukuki durum devam etmekte ancak yapısında değişiklik meydana gelmektedir. Örneğin, A'nın arabasını alan B kişinin arabada daha önce kararlaştırılan aksesuarların olmadığını görmesi üzerine fiyat üzerinde indirim talep etmesi bu türden bir haktır. Yine aynen ifadan vazgeçip müspet zararın tazminini talep etme hakkı da değiştirici yenilik doğuran bir haktır.

(Cevap E)

12. Türk Ceza Kanunu'nda: Suçun manevi unsurları kast ve taksir olarak belirtilmiştir. Suçun bilerek ve isteyerek gerçekleşmesi kast olarak ifade edilmiştir.

(Cevap C)

13. Türk Ceza Kanunu'na göre işlediği suç nedeniyle 2 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm edilen yabancılar cezanın infazından sonra sınır dışı edilir. Ancak bu durum ceza hukukunda bir yaptırım olarak değil, güvenlik tedbiri olarak düzenlenmiştir.

(Cevap D)

14. Bir kimsenin kendi fiilleriyle haklar kazanabilme ve borç altına girebilme yeteneğine fiil ehliyeti veya "medenî hakları kullanma ehliyeti" denir.

(Cevap B)

15. Kısıtlılık, kanunda öngörülen belirli sebeplerin varlığı hâlinde bir kişinin fiil ehliyetinden kısmen veya tamamen mahrum edilmesidir. Akıl hastalığı, akıl zayıflığı, savurganlık, madde bağımlılığı kötü yaşam tarzı 1 yıl ve daha uzun süreli hapis cezası alma kısıtlılık sebeplerini oluşturmaktadır. Buna göre, 9 aylık hapis cezası kısıtlılık sebebi olarak gösterilemez.

(Cevap A)

16. Bireylerin ve toplumun belirli davranışları iyi veya kötü olarak nitelermeleri esasına dayanan tutum "ahlak kuralları" ile ifade edilir. Buna göre kişinin kendi davranışları ile ilgili iyi ve kötü nitelmesi "özel (subjektif) ahlak kuralı" olarak tanımlanır.

(Cevap A)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Haklarımızın bir kısmı malvarlığı, bir kısmı ise kişilik haklarımızdır, değeri para ile ölçülebilen haklar malvarlığı (örneğin ev, araba, telefon gibi). Değeri para ile ölçülemeyen haklarımız ise kişilik haklarımızdır (şeref, onur, haysiyet) kişilik haklarımızdandır.

(Cevap B)

2. Cezaların nasıl infaz edileceğini düzenleyen hukuk dalı ceza infaz hukukudur. Ceza hukukunun bir dalı olan infaz hukuku, hükmedilen yaptırımların kanuna uygun, insan haklarına saygılı, ayrıcalıksız, insan onuruna yakışan, eşit ve adil bir şekilde uygulanmasının nasıl gerçekleşeceği ile ilgili hüküm bildirir.

(Cevap C)

3. Örf ve âdet kuralları, yasalarla belirlenmemiş olan ancak toplumun kendiliğinden uyduğu kuşaktan kuşağa geçen yaptırım gücü olan kültürel kalınlardır. Kan davası gütmek bu türden sosyal düzen kurallarına bir örnektir. Bu örf ve adet kuralını devlet desteklemez. Buna göre bütün örf ve adet kuralları hukukun yazısız kaynağıdır diyemeyiz.

(Cevap C)

4. Anayasa hukuku devletin şeklini, yapısını organların görev ve yetkilerini, bunların birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyen kuralların bütünüdür. Devletin temel kuruluşunu, işleyişini, iktidarın el değiştirmesini ve iktidar karşısında bireylerin özgürlüklerini ortaya koyan bir disiplindir. Buna göre ticari işletmeler anayasa hukukunun konuları arasında yer almaz.

(Cevap E)

5. Yönetmelikler arasında hiyerarşi bulunmaktadır. Örneğin, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan bir yönetmelik, bir bakanlık tarafından yapılmış yönetmeliğe göre daha üstündür. Bu sebeple III. maddede verilen bilgi yanlıştır. Bununla beraber IV. maddede verilen bilgi de yanlıştır. Çünkü kamuyu ilgilendiren ve genel hükümler içeren yönetmeliklerin Resmî gazete de yayımlanması zorunludur.

(Cevap E)

6. Gelir veya servetlerin harcanması üzerinden alınan vergilere gider vergisi denmektedir. KDV, damga vergisi, özel iletişim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi ise gider vergilerine örnek teşkil eder.

(Cevap E)

7. Soru kökünde verilen tanım "iştirak şirketleri" ile ilgilidir. İştirakler tümüyle özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösterirler.

(Cevap B)

8. Yalnız sözleşmeden doğan bir yükümlülük yerine getirilmez ise kişi özgürlüğünden alıkonulamaz. 1982 Anayasasında emredici bir hüküm olarak ifade edilen bu duruma aykırılık söz konusu olduğu için yaptırımı mutlak butlama tabidir, yani kesin hükümsüzdür.

(Cevap C)

9. Hukuk düzenini oluşturan kurallar arasındaki sıra düzene normlar hiyerarşisi denir. Normlar hiyerarşisinin en üstünde anayasa yer almaktadır. Daha sonra ise kanun, yönetmelik ve daha alttaki hukuk kuralları gelmektedir.

(Cevap A)

10. Şûra-yı Devlet, Osmanlı Devleti'nin günümüzdeki Danıştay'a karşılık gelen yüksek yargı organıdır. Temelleri, II. Mahmut döneminde kurulan "Meclis-i Valay-ı Ahkâmı Adliye" adındaki yüksek mahkemeye dayanır. Şûra-yı Devlet, 1922'de tüm merkez kuruluşlarının TBMM'ye geçmesiyle son bulmuştur. Onun yerine 1927'de Danıştay kurulmuştur.

(Cevap B)

11. Anayasanın devletin hukuk kuralları içinde en yüksek kural sayılmasına "anayasanın üstünlüğü" denmektedir. Bu ifade bize normlar hiyerarşisi de hukukun yazılı kaynaklar arasındaki astlık-üstlük ilişkisidir. Normlar hiyerarşisi bir piramide benzetilecek olursa bu piramidin en üstünde anayasa yer alır.

(Cevap C)

12. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre cezaları hapis cezaları (sürekli hapis, müebbet hapis, ağırlaştırılmış müebbet hapis) ve adli para cezalarından oluşmaktadır. Müsadere ise bir ceza değil, bir güvenlik tedbiri olarak düzenlenmiştir.

(Cevap B)

13. Soru kökünde verilen tanım, ifade alma ile ilgilidir. İfade alma tanık ve sanıkların olay hakkında yargı organlarına yaptıkları sözlü açıklamadır. Ceza muhakemesi kanununun 145-148. maddeleri arası ifade alma ile ilgili hükümleri içermektedir.

(Cevap B)

14. Bir kişinin kendisini yada başkasını korumak için alması olmayan üçüncü kişinin malına zarar vermesi zaruret hali, zorunluluk hali, zorda kalma ve ızdırar hali olarak açıklanır. Bu durum hukuka uygunluk oluşturur kişi sadece verdiği ekonomik zararı ödemekle yükümlüdür.

(Cevap E)

15. Eşitlik ilkesi, herkesin aynı kapsamda hak ehliyetine sahip olmasıdır. Medeni Kanun'un 8. maddesi uyarınca bu eşitlik hukuk düzeninin çizdiği sınırlarla sınırlanmış ve bazı kişiler bazı haklardan yoksun bırakılmıştır. Buna göre yaş, cinsiyet, ayırt etme gücü, akıl sağlığı, şeref ve haysiyete aykırılık yabancılık gibi durumlar eşitlik ilkesinin istisnaları arasındadır. Ancak ırk, renk ve dil için böyle bir istisna söz konusu değildir.

(Cevap E)

16. Soru kökünde verilen tanım kooperatif kavramıyla ilgilidir. Toplu konut projeleri kooperatifliğin en yaygın kullanım alanlarıdır.

(Cevap A)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Hukuki işlemin gerçekleştirilmesinde hukuka aykırılık olmakla birlikte, bu işlemin geçerli olup olmayacağına işlemde etkilenen kimsenin idaresine bırakılması "Nispi butlan (yokluk)" kavramıyla ifade edilir. Örneğin; baskı ve zor altında alına bir imzaya dayalı sözleşmenin mağdur tarafın itiraz etmesi sonucu geçersiz sayılması gibi.

(Cevap C)

2. Gerçek **kişilik**; çocuğun **sağ** olarak **tamamıyla doğduğu** andan itibaren başlar (MK – Md. 28).

Tam doğumdan kastedilen şey; çocuğun anne karnından tamamen ayrılmasıdır.

Sağ doğum ise çocuğun bir an olsa anne karnından ayrıldıktan sonra yaşamış olmasıdır.

(Cevap D)

3. Gaiplik, ölüm tehlikesi içinde kaybolma demektir. Gaiplik kararı kişinin ölmüş olduğuna ilişkin bir karine oluşturmaktadır. Gaipliğe karar verilebilmesi için herhangi bir yaş şartı da yoktur. Bu sebeple "B" seçeneğinde verilen ifade yanlıştır.

(Cevap B)

4. Türk Medeni Kanunu'na göre evlenme resmi memur önünde yapılmalıdır. Hukukun yaptırım türlerinden olan hükümsüzlüğün bir çeşidi olarak, hukuk kurallarına hiç uyulmadan yapılan bir işlem yok hükmündedir. Evlenme memuru önünde yapılmayan bir evlilikte yok hükmündedir.

(Cevap D)

5. Kişiler hukukun bir konusu olan hısımlığa göre kan hısımlığı üst - alt soy ve yansoy olmak üzere ikiye ayrılır. Birbirinden üremişse üst ve altsoy birbirinden üremeyip ortak kökten geliyorsa yansoy kan hısımlığı vardır. Ahmet ile teyzesinin kızı Mehtap arasında 4. derece yansoy kan hısımlığı vardır.

(Cevap A)

6. Değeri para ile ölçülebilen haklar malvarlığı, değeri para ile ölçülemeyen haklar ise kişilik haklarıdır. Şeref, onur, haysiyet gibi değeri para ile ölçülemeyen haklar vardır. Malvarlığı ise değeri para ile ölçülebilir.

(Cevap D)

7. Hukukun yaptırım türlerinden hükümsüzlük durumunun bir tanesi, mutlak butlandır. Emredici hukuk kurallarına aykırı yapılan işlem mutlak butlanı gerektirir. Türk Medeni Kanunu'na göre evlenmeleri yasak olan hısımlar vardır, örneğin üstsoy altsoy üçüncü dereceye kadar yansoy evlenemez.

(Cevap A)

8. Hak ehliyetinin başlaması sağ doğma koşuluyla çocuğun ana rahmine düşmesiyle olur. Doğmamış bir çocuğunda dolayısıyla miras hakkı oluşmuş olur

(Cevap D)

9. Kanun boşluğu kuraliçi ve kuraldışı olmak üzere ikiye ayrılır. Yasa koyucu bilerek ve isteyerek boşluk bırakıyorsa bu kural içi kanun boşluğudur. Örneğin tazminat miktarı kanunla belirtilmemiştir, kişinin gelirine göre hüküme takdir yetkisi verip kanun boşluk bırakmıştır.

(Cevap B)

10. Hukuk kurallarına aykırı yapılan idari işlemler idari mahkemeler tarafından iptal edilir, örneğin bir disiplin cezası mamura hukuka aykırı bir şekilde verildiyse idari mahkeme bu işlemi iptal edebilir.

(Cevap A)

11. Hükümsüzlük Mutlak butlan (kesin hükümsüzlük) ve nispi butlan (kısmi hükümsüzlük) olarak ikiye ayrılır. Şayet emredici hukuk kurallarına aykırı deseydi kesin hükümsüzlük olurdu. Ancak burada iradelerden birindeki sakatlık kısmi hükümsüzlüğü gerektirir. Örneğin sarhoşken evlenme yada tehditle evlenme, borçlanma nispi butlan yaptırımını gerektirir.

(Cevap B)

12. Suç ve ceza kanun ile olur, suçlar geçmişe yürütülmez. Bugün suç olmayan bir fiil yarın suç olsa kişi suçlu sayılmaz

(Cevap D)

13. Tanımda verilen hukukun yaptırım çeşitlerinden cebri icradır. Kişi borcunu ödemez ise cebri icra olur, askere gitmek istemeyeni de devletin askere getirmesi cebri icradır.

(Cevap B)

14. Hak ehliyeti bir kişinin sağ doğma koşuluyla ana rahmine düşmesiyle olur. Doğmamış bir kişinin miras hakkı vardır.

(Cevap E)

15. İkrar, şüpheli yada sanığın üzerine atılı eylemi kabul ettiğini beyan etmesidir.

(Cevap E)

16. Aksi kararlaştırılabilen aksi kararlaştırılmadığı süreçte uygulama olanı bulan kurallar tamamlayıcı hukuk kurallarıdır. Örneğin TBMM aski kararlaştırılmadığı sürece toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

(Cevap E)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Türk Medeni Kanunu'na göre kişiler gerçek ve tüzel kişiler olmak üzerekiye ayrılır. İnsanlar gerçek kişi niteliği taşıırken, Devlet, belediye, köy, şirket, parti, sendika tüzel kişi örneği taşımaktadır.

(Cevap D)

2. Bir kimsenin malvarlığı haklı bir neden olmaksızın diğerkimşenin malvarlığı aleyhine çoğalması zenginleşmedir. Sebepsiz zenginleşme ise borç yükümlülüğü oluşturan durumlardandır.

(Cevap E)

3. Kişiler gerçek ve tüzel kişiler olmak üzere ikiye ayrılır. Başlı başına bir varlığı olmak üzere örgütlenmiş kişi toplulukları ve belli bir amaca örgütlenmiş olan bağımsız mal toplulukları olarak tanımlanan tüzel kişilerdir. Şirket, vakıf, köy, il özel idaresi, TRT, odalar, barolar, KİT'ler tüzel kişiler örnektir.

(Cevap A)

4. Kanunları TBMM kabul eder ve Cumhurbaşkanlığı'na gider. Kanunların halk oylamasına gitmesi gibi bir kural yoktur. Halk oylamasına Anayasa değişikliği gider.

(Cevap D)

5. Bir kişi vefat ettiğinde altsoyu yoksa mirasın yarısını eşi diğerkimşenin de ikinci zümresi (anne, baba, kardeş) alır.

(Cevap D)

6. Geliri sürekli bir amaca özgülenmiş mal topluluğuna vakıf denir. Vakıf kurabilmek için en az bir kişiye ihtiyaç vardır.

(Cevap A)

7. Türk vatandaşı ile evli olan bir yabancı uyruklu kişi 3 yıl evli kaldıktan sonra vatandaşlığa geçebilir. Bu şekilde vatandaşlığa geçmede önemli bir hususta evliliğin geçek bir evlilik olması muvazaalı bir evlilik olmamasıdır.

(Cevap C)

8. Bir davranışta bulunmamak, bir şey vermemek bir davranıştan kaçınmak konusunda bir yükümlülüğü anlatmak borç oluşturur. Borçlunun yerine getirmekle yükümlü olduğu şeye edim denir. Borç ilişkisini doğran sebebe borcun kaynağı denir, bunlar ise sebepsiz zenginleşme, haksız fiil ve hukuki işlem ile oluşur.

(Cevap E)

9. Kişilik sağ ve tam doğumla başlar, ölüm, gaiplik ve ölüm karnesi ile sona erer. Gaiplik kararına hakim karar verirken ölüm karnesine mülki amir karar verir. Gaiplik kararında ölüm tehlikesi varsa 1 yıl bekleme süresi vardır. Ölüm karinesinde 1 yıl bekleme süresi yoktur. Ölümüne kesin gözle bakılması yeterlidir.

(Cevap C)

10. Türk ceza hukukunda bir suçun isteyerek yada istemeden işlenmesi cezanın manevi unsurunu oluşturur. Kast ve taksir suçun manevi unsurlarıdır.

(Cevap C)

11. Türk Medeni Kanunu miras hukukunda bazı yasal mirascıların (çocuk, eş gibi), murisin mahkum bırakmak istese dahi, mahrum bırakılmayacak hakları vardır. Bu durum miras hukukunda Saklı Pay hakkı olarak düzenlenmiştir.

(Cevap A)

12. Kanun var ancak yetersiz ise hakim yorumuna ihtiyaç duyuyorsa örtülü kural dışı kanun boşluğu vardır.

(Cevap D)

13. TMK Aile Hukuk kısmında evlenme kriterleri sayılmıştır buna göre A, B, C ve D şıkları doğru ifadelerken, E şıkkı yanlıştır. Yansoy kan hısımları ile evlenme yasağı 3. derece yansoya kadardır. 4. dereceden itibaren yansoy kan hısımları evlenebilir.

(Cevap E)

14. Aksi kararlaştırılabilen, kararlaştırılmadığı sürece uygulama alanı bulan kurallar tamamlayıcı hukuk kurallarıdır. TBMM bir karar yeter sayısını özel olarak belirtmez ise (3/5, 2/3 gibi) toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

(Cevap C)

15. Olan değil, olması gereken insan aklıyla oluşabilecek en iyi hukuk; ideal, doğal, tabii hukuk olarak adlandırılır.

(Cevap E)

16. Türk Medeni Kanunu; kişiler, aile, miras ve eşya hukuku kısımlarından oluşur. A, B, C ve D şıkları kişiler hukukunda düzenlenmişken soybağı kısmı aile hukuku kısmında düzenlenmiştir.

(Cevap E)

HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI

1. Hısımlık, kan, kayın ve suni olarak üçe ayrılır. Kan hısımlığı ise üstsoy-altsoy ve yansoy olarak ayrılır. Yansoy kan hısımlığında anne ya da baba bir ise yarım yansoy kan hısımlığı vardır. Evlenme ile oluşan hısımlık kayın hısımlığıdır, evlilik bitse kayın hısımlığı bitmez.

(Cevap E)

2. Normlar hiyerarşisinde en üst norm Anayasa'dır. Kanun, milletlerarası antlaşmalar ile aynı statüde sayılmıştır. Yeni sisteme göre Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi de normlar hiyerarşisine girmiştir. Kanunlar Anayasaya uygun olmak zorundadır. Yönetmelikler kanundan sonra genelgeden önce gelir.

(Cevap A)

3. Konkordato zor durumda olan şirketlerin iflas etmeden önce kullandıkları bir yöntemdir, icra-iflas hukukunun konusuna girer.

(Cevap D)

4. Ergin kılınması on beş yaşın dolması ile kişinin kendi menfaati için isteğiyle, aile rızası ve hakim kararı ile olur. Ergin kılınan evlenme ehliyeti kazanmaz evlenme olağanüstü de olsa 16 yaşın dolması ile başlar.

(Cevap D)

5. Hukuk kurallarının yaptırımı devlet gücüne dayanır, maddi yaptırımı vardır. Yaptırım sadece ceza olmayıp, tazminat, iptal, cebr-i icra ve hükümsüzlük yaptırım türleri de vardır. Hukuk kuralları sadece yazılı olmayıp örf adet hukuku olarak hukukun yazısız kaynağında vardır.

(Cevap B)

6. Örf ve adet hukuku, hukukun yazısız kaynaklarından. Kanun ya da hakimin ilk bakacağı yer Örf-adet hukukudur. Kanundaki boşlukların doldurulmasında hakim takdir yetkisini kullanır, sadece kuraldışı gerçek boşluk ve hakim Örf ve adet hukukuna bakar.

(Cevap E)

7. Medeni hukuk, borçlar hukuku, ticaret hukuku, devletler özel hukuku özel hukuk dalı iken Anayasa, idare, ceza, vergi, yargılama, icra iflas hukuku kamu hukuku dallarıdır.

(Cevap D)

8. Tarihte ilk yazılı hukuku yapan devlet Sümerler'den Urukagina'dır. Türk tarihinde ise ilk yazılı hukuku Uygurlar yapmıştır.

(Cevap B)

9. İdarenin iradesi dışında ortaya çıkan, önceden görülmesi ve önlenmesi mümkün olmayan; deprem, sel felaketi gibi harici olaylara mücbir sebep denir.

(Cevap C)

10. Sınırlı ehliyetsizler, ayırt etme gücüne sahip küçük ve kısıtlılardır. Sınırlı ehliyetsizler kendilerini borç altına sokan hukuki işlemleri ancak yasal temsilcilerinin rızasıyla yapabilirler. Ancak bazı durumlarda sınırlı ehliyetsizler kendilerini borç altına sokan hukuki işlemleri tek başına yapabilmektedir. 15 yaşındaki Mahmut sınırlı ehliyetsizdir.

(Cevap B)

11. Ceren'in söylediği yanlış bir ifadedir. Kanun boşluğunda yazılı bir kural yoksa gerçek kanun boşluğu vardır. Hakim bu durumda örf ve adet hukukuna bakar, örf ve adet yoksa zaten bu boşluk hukuk boşluğu olur.

(Cevap C)

12. Kişinin iradesi ile gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın kendisine hukuki sonuç bağlayan olaylara Hukuki Olay denir. Örneğin doğmak, ölmek gibi... kişi doğunca bir takım haklara sahip olur.

(Cevap B)

13. Kişilik sağ ve tam doğumla başlar. Gerçek kişilerin yanında kamu tüzel kişiler de vardır, hak ehliyeti sağ doğma koşuluyla ana rahmine düşmekle başlar. Kişiliğin sona ermesi, ölüm, ölüm karinesi ve gaiplik ile olur. Kişiler ayırt etme gücüne sahip ise erginlik ile tam ehliyetli olur. Erginlik 18 yaşın dolması ile başlar, evlenme kişiyi ergin kılar.

(Cevap E)

14. Medeni Kanun'a göre, gerçek kişiliği sona erdiren iki olay vardır. Bunlar;

1. **Ölüm:** Normal olarak gerçek kişilik ölüm ile sona erer.
2. **Gaiplik:** Gerçek kişiliği sona erdiren ikinci hâl gaipliktir. Gaiplik için mahkeme kararı gerekir.

(Cevap D)

15. Ali ile Merve'nin ailesi arasında evlenmeden dolayı kayın hısımlığı oluşmuştur. Merve'nin dayısı, Ali'nin üçüncü derece yansoy kayın hısımlarıdır.

(Cevap C)

16. A, B, D ve E şıkları yaptırım (müeyyide) ile ilgili doğru ifadelerdir. Hukuk kurallarına uyulmaz ise bütün yaptırımlar ceza olmayıp, cebri icra, tazminat, hükümsüzlük ve iptal gibi yaptırım çeşitleri vardır.

(Cevap C)

ANAYASAL GELİŞMELER, DEVLET VE HÜKÜMET ÇEŞİTLERİ

1. Siyasi partilerle ilgili düzenlemelere ilk kez 1961 Anayasası'nda yer verilmiştir. 1961 Anayasası siyasi partileri, demokratik devlet ilkesinin vazgeçilmez unsurlarından biri olarak görmüştür.

(Cevap D)

2. Osmanlıdan Türkiye'ye Türk anayasal gelişmelerini aldığımızda;

- 1808 Sened-i İttifak
- 1876 Kanunuesasi
- 1908 II. Meşrutiyet
- 1921 Anayasası
- 1924 Anayasası
- 1961 Anayasası
- 1982 Anayasası

yer almaktadır. 1789 Fransız İhtilali'dir. Osmanlı anayasacılık hareketi içinde yer almaz fakat Osmanlıda anayasacılığın başlamasında ve gelişmesinde etkili olmuştur.

(Cevap A)

3. Kanunuesasi'de yapılan 1909 değişiklikleri ile

- Padişahın yetkileri kısıtlanıp Mebusan Meclisinin yetkileri genişletilmiştir.
- Bakanlar Kurulu, Meclise karşı sorumlu hâle getirilmiştir.
- Padişahın meclisi feshetme yetkisi sınırlandırılmış, sansür ve sürgün yetkisi kaldırılmıştır.

Böylece Anayasa daha demokratik hâle getirilmeye çalışılmıştır.

(Cevap C)

4. Sendika, işçilerin veya işverenlerin iş, kazanç, toplumsal ve kültürel konular bakımından çıkarlarını korumak ve daha da geliştirmek için aralarında kurdukları birliktir. Özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olan sendikalar, 27 Mayıs 1960 İhtilali ile birlikte yürürlüğe konan 1961 Anayasası ile ilk kez anayasada düzenlenmiştir.

(Cevap B)

5. İki meclis sistemi, parlamentonun iki yasama organından oluştuğu yönetim biçimidir. Buna en iyi örnek günümüzdeki ABD meclisidir. Nitekim ABD meclisi Senato ve Temsilciler Meclisi olmak üzere iki ayrı organdan oluşur. ABD gibi federal devletler kural olarak iki meclis sistemini benimsemektedir. Meclislerden biri eyaletlerin seçtiği ve yerel ihtiyaçları parlamentoya taşıyan üyelerden oluşurken diğer meclis ülke genelinde yapılan seçimlerle oluşturulmaktadır.

(Cevap B)

6. – Anayasa Mahkemesi
– Yüksek Hâkimler Kurulu
– Sosyal devlet ilkesi
– İnsan haklarına dayanan devlet ilkesi

1961 Anayasası'nda yer alan yeniliklerden sayılırken E seçeneğinde belirtilen Anayasa değişikliklerinin TBMM'nin üçte iki çoğunluğu tarafından yapılabileceği maddesi ilk kez 1924 Anayasasında belirtilmiştir.

(Cevap E)

7. Bir anayasayı yine o anayasada öngörülen usullerle değiştiren iktidara "Tali kurucu iktidar" denir. Teorik olarak tali kurucu iktidar yoluyla, anayasanın (değiştirilemez maddeleri hariç) maddeleri değiştirilebilir. Yani anayasa değişikliği kavramı doğrudan tali kurucu iktidar kavramıyla ilgilidir.

(Cevap D)

8. Devlet otoritesinin hukuk kurallarıyla sınırlanması, bu otorite karşısında bireylerin çeşitli hak ve özgürlüklerinin tanınip korunması yönündeki gelişmelere Anayasacılık akımı denmektedir. Ortaya çıkmasında feodalizmin çözülmesi ve tarımsal ekonominin zayıflaması sonucu burjuva sınıfının doğması önemli bir etken olmuştur. Ticaretle uğraşan bu yeni sınıf başta vergilendirme yetkisi olmak üzere devletin hukuk kurallarıyla sınırlanmasında baş aktör olmuştur.

(Cevap E)

9. Cumhuriyetin 29 Ekim 1923'te ilan edildiğinden hareketle Cumhuriyetin ilk anayasasının 1924 Anayasası olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap C)

10. 1924 Anayasası'nda yapılan 1928 değişikliğinde "devletin dini İslam'dır" hükmü Anayasa'dan çıkarılmıştır. Böylece milletvekillerinin yemin etme şekli de değişikliğe uğramıştır.
- Laiklik ilkesi 1937'de Anayasa'da yer almıştır.
  - Kadınlara da 1934 yılında milletvekili seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.

(Cevap A)

11. 1921 Anayasası (Teşkilat-ı Esasiye), meclis hükûmeti sistemini benimsemiştir. Buna göre, yürütme gücü ve yasama yetkisi TBMM'de toplanmıştır. 1924 Anayasası, ikinci TBMM tarafından hazırlanarak üçte iki çoğunlukla kabul edilmiştir. 1924 Anayasası'nın en önemli özelliği kurduğu hükûmet sistemidir. Bu anayasa, meclis hükûmeti ile parlamenter sistem arasında karma sistemi benimsemiştir. 1961 Anayasası ise parlamenter sistemi öngörmektedir.

Türkiye 2017 Anayasa değişikliğiyle Cumhurbaşkanlığı Hükûmet sistemine geçmiştir.

(Cevap B)

12. 1921 Anayasası'na (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu) ilişkin B, C, D ve E'deki ifadeler doğrudur. Ancak A'daki ifadeler yanlıştır. 1921 Anayasası, henüz 1876 Anayasası resmen yürürlükten kaldırılmadığı için 24 maddelik kısa bir metinden oluşmaktaydı. 1921 Anayasası'nda yargı ile ilgili hiçbir düzenlemenin yer almadığını görmekteyiz.

(Cevap A)

13. 1876 Kanunuesasi, meşrutî bir rejime geçişi öngörmüştür. Tarihimizde I. Meşrutiyet olarak geçen bu dönemde çift meclisli bir parlamento yapısı benimsenmiştir. Heyet-i Umumi denilen Osmanlı Parlamentosu, Heyet-i Ayan ve Heyet-i Mebusan adlı meclislerden oluşmuştur. Buna göre mutlak monarşiden meşrutî monarşiye geçişi sağlayan belge Kanunuesasi'dir.

(Cevap D)

14. (I) Devlet Denetleme Kurulu: Anayasal olarak ilk kez 1982 Anayasası ile benimsenen DDK, Cumhurbaşkanına bağlı olup idarenin hukuka uygun düzenli ve verimli bir şekilde çalışmasını denetler.
- (II) Anayasa Mahkemesi: Anayasa'nın üstünlüğü ilkesinin bir teminatı olarak ve kanunların anayasaya uygunluğunu denetlemek amacıyla ilk kez 1961 Anayasası ile kurulmuştur. Yüksek Mahkemedir.
- (III) Millî egemenlik ilkesi: 1921 Anayasası ile egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu yani "millî egemenlik ilkesi" kabul edilmiştir. Bu ilke, 1921 Anayasası'nın en devrimci özelliğidir.

(Cevap A)

15. Seçimlerin yargı organlarının genel yönetim ve denetiminde yapılması ilkesi ilk kez, 1961 Anayasası'nın 75. maddesinde yer almıştır.

Bu maddede; "seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur." ifadesi yer almıştır.

(Cevap A)

ANAYASAL GELİŞMELER, DEVLET VE HÜKÜMET ÇEŞİTLERİ

1. 1982 Anayasası'nın 11. maddesi Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğünden bahseder. Buna göre, Anayasa hükümleri yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

(Cevap B)

2. 1982 Anayasası'nın Devletin şekli ile ilgili 1. maddesi; Cumhuriyetin nitelikleri ile ilgili 2. maddesi, Devletin bütünlüğü, dili, marşı, bayrağı ve başkenti ile ilgili 3. maddesi değiştirilemez niteliktedir.

Ancak eşitlikle ilgili 10. maddesinin değiştirilmesi hususunda herhangi bir anayasal engel yoktur. Nitekim 2004 ve 2010 yıllarında bu madde de değişiklikler yapılmıştır.

(Cevap D)

3. Türk hukuk sisteminde yalnızca 1876 ve 1961 Anayasalarında, yasama organı çift meclisten oluşmuştur.

1876 Anayasası'nda meclis, Âyan Meclisi ve Mebusan Meclisi olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Mebusan Meclisi üyeleri 4 yılda bir halk tarafından (yalnızca erkekler) seçilirken; Âyan Meclisi üyeleri ömür boyu görevde kalmak suretiyle padişah tarafından seçilmekteydi.

1961 Anayasası'nda ise meclis; Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Millet Meclisi üyeleri 4 yılda bir yapılan ve genel oyla seçilen 450 milletvekilinden oluşurken Cumhuriyet Senatosu 6 yılda bir genel oyla seçilen, 150 milletvekili ve Cumhurbaşkanı tarafından seçilen 15 üyeden oluşmaktaydı. 27 Mayıs 1960 askerî darbesini gerçekleştiren Millî Birlik Komitesi Başkanı ve üyeleri de senatonun tabii üyeleri sayılmıştı.

(Cevap C)

4. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması ilkesi ilk kez, 1961 Anayasası'nda 1971 yılında yapılan değişiklikle Türk hukukuna girmiştir.

(Cevap C)

5. Yarı doğrudan demokrasi; egemenliğin kullanılmasının halk ile temsilcileri arasında paylaştırıldığı demokrasi tipidir. Yarı doğrudan demokrasinin araçları şunlardır:

- Halk oylaması
- Halk vetosu
- Halk girişimi
- Temsilcilerin azledilmesi

1982 Anayasası'nda yarı doğrudan demokrasi yöntemlerinden olan halk oylaması (referandum) kararı kabul edilmiştir.

(Cevap C)

6. Parlamenter sistem, yürütme organının yasamadan kaynaklandığı ve ona karşı sorumlu olduğu hükümet şeklidir. Bu sistemde, yasama ve yürütme organları birbirinden bağımsız olmakla birlikte kuvvetlerin arasında dengeli bir iş birliği söz konusudur. Yasama organı parlamentodan oluşurken yürütme organı Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu'ndan oluşan iki kanatlı bir yapı göstermektedir. Siyasal sorumluluk ise Bakanlar Kuruluna aittir. Bu sistemde yasama organı, güvensizlik oyu veya gen soruyla yürütmeyi düşürebilmektedir. Yürütme organı ise (Cumhurbaşkanı) belli şartların gerçekleşmesi hâlinde yasamayı feshedebilmektedir.

Devlet başkanının geniş yetkilere sahip olması ise parlamenter sistemin değil, başkanlık sisteminin bir özelliğidir.

(Cevap E)

7. Devletler gerek yasal yapıları, gerekse sahip oldukları egemenliğin kaynağına göre farklılıklar gösterir. Yasal yapılarına göre basit ve federal devletler olarak ikiye ayrılırlar. Basit devletlerde egemenlik tek bir siyasal merkezde toplanmıştır. Federal devlet ise içişlerinde bağımsız dışişlerinde merkeze bağlı eyaletlerden oluşmaktadır. Her eyaletin kendine ait anayasası, yasama, yürütme ve yargı organları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, tüm üye eyaletlerin bağlı olduğu bir üst anayasa ve yasama, yürütme, yargı organları bulunmaktadır.

Federal devletler, iki meclisli bir yasama organından oluşmaktadır. Bu meclislerden biri alt meclis olarak görev yaparken diğeri üst meclis görevi yapar.

(Cevap B)

8. Fransa'da başkanlık sistemiyle parlamenter sistemin bazı unsurlarını birleştiren yarı başkanlık sistemi uygulanmaktadır. Bu sistemde devlet başkanı başkanlık sisteminde olduğu gibi halk tarafından seçilmektedir. Ancak yürütme organı parlamenter sistemde olduğu gibi iki başlıdır. Yarı başkanlık sistemi bir ara rejim özelliği göstermektedir.

(Cevap A)

9. Başkanlık sistemi, halk tarafından seçilen bir devlet başkanının yürütme gücünü tek başına elinde bulundurduğu bir sistemdir. Yasama yetkisi ise parlamentoya aittir. Yasama, yürütme ve yargı organlarının keskin bir ayrımı söz konusudur. Yarı başkanlık sistemi ise Devlet başkanının halk tarafından seçildiği ancak yürütmenin iki başlı (Devlet Başkanı ve Bakanlar Kurulu) olduğu bir sistemdir. Bu sistemde yasama ve yürütme organlarının daha yumuşak bir ayrımı söz konusudur. Örneğin, devlet başkanı yasama organını feshedebilir, yasama organı, yürütmeyi güvensizlik oyuyla düşürebilir. Ancak her iki sistemde de Devlet Başkanı, yasama organına karşı siyaseten sorumlu tutulamaz.

(Cevap C)

10. Meclis Hükûmeti sistemi I. TBMM'de yer alan bir hükûmet modelidir. Bu sistemde Bakanlar tek tek meclis içinden seçilmektedir. Bu sistemde ayrıca yasama ve yürütme yetkisi yasama organına aittir. Ülkemizde Cumhuriyetin ilanı ile birlikte bu sistem terk edilmiş ve kabine sistemine geçilmiştir.

(Cevap D)

11. İki Meclis sistemi (Bikameralizm) iki yasama organı ya da parlamentonun bulunduğu yönetim şeklidir. Türk hukuk tarihinde, 1876-1878 I. Meşrutiyet dönemi ile 1960-1980 yılları arasında uygulanmıştır. Günümüzde ise ABD'de Senato ve Temsilciler Meclisi, Birleşik Krallık'ta Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası şeklinde uygulanmaktadır. Meşruti monarşilerde iki meclis sistemi görülse de bu durum bir zorunluluk değildir. Ancak Federal Devletler kural olarak iki meclis sistemini gerekli kılar.

(Cevap A)

12. Mecliste kabul edilen bir kanuna karşı, halkın harekete geçerek referandum isteğinde bulunması ve kanunun yürürlüğe girmesini engellemesi "Halk vetosu" olarak nitelendirilir. Bazı gelişmiş demokrasilerde uygulanan bu yöntemin, Türkiye'de uygulaması yoktur.

(Cevap A)

13. Kanunuesasi hükümlerinde 31 Mart ayaklanmasından sonra bazı değişiklikler yapılmıştır. Buna göre padişahın veto ettiği kanunların, mecliste 2/3 çoğunlukla yeniden kabulü ilkesi mutlak veto yetkisine sahip değildir.

(Cevap B)

14. Vatandaşlık devlet otoritesi karşısında haklara ve borçlara ehil olan kişidir. Vatandaşın bu hukuki durumu, onu tebaadan ayıran en önemli özelliktir.

(Cevap C)

15. 1924 Anayasası'nda anayasanın sertliğe ilişkin hükümlerini denetleyecek olan Anayasa Mahkemesine yer verilmemiştir. Bu durum anayasanın etkinliğini büyük ölçüde zedelemiştir.

(Cevap A)

ANAYASAL GELİŞMELER, DEVLET VE HÜKÜMET ÇEŞİTLERİ

1. Bir ülkenin anayasasının o anayasada belirlenmiş usullere uyulmak suretiyle değiştirilmesi tali kurucu iktidar terimiyle ifade edilir. Ülkenin anayasasının ihtilal, darbe gibi sebeplerle değiştirilmesine ise asli kurucu iktidar denmektedir. Örnek: 1961,1982 Anayasaları.

(Cevap B)

2. 29 Haziran 1776'da kabul edilen Virginia Anayasası, Amerikan bağımsızlık hareketi (1775-1783) sonucunda hazırlanmış anayasal bir metindir. Başta Amerikan bağımsızlık bildirgesi olmak üzere, insan ve yurttaş hakları bildirgesi gibi birçok belgeyi etkilemiştir.

(Cevap D)

3. Devlet hayatındaki kuralların teamüli nitelikte olması, kuralların yazılı ve bütünsel bir belge şeklinde olmamasını ifade eder. Yani yazısız anayasalara sahip ülkelerde devlet hayatındaki kurallar teamüli niteliktedir. Yazılı bir anayasası olmayan İngiltere bu tür ülkelere örnektir.

(Cevap B)

4. Hollanda meşruti monarşi ile yönetilen bir Avrupa ülkesidir.

ABD: Federal Cumhuriyet

Yunanistan: Üniter Parlamenter Cumhuriyet

İtalya: Üniter Parlamenter Cumhuriyet

Almanya: Federal Parlamenter Cumhuriyet ile yönetilmektedir.

(Cevap D)

5. Parlamenter sistem, yürütme organının yasama organından seçildiği ve ona karşı sorumlu olduğu hükümet sistemidir. Yasama ve yürütme organları etkileşim içindedir. Bu sistemde devlet başkanının yasama organına karşı siyasal sorumluluğu bulunmamaktadır.

(Cevap A)

6. (I) Resmî dili Türkçe olduğu ilk kez 1876 Anayasası (Kanunuesasi) ile hüküm altına alınmıştır. Millî (ulusal) egemenlik ilkesi (II) ise ilk kez 1921 Anayasası'nda yer almıştır. Bundan sonra da tüm anayasalarımızda yer almıştır.

"Türkiye Devleti, bir Cumhuriyet'tir" hükmünün değiştirilemeyeceği ve değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği 1924 Anayasası'nın en önemli düzenlemelerindedir. Tüm anayasalarımızda yer bulacak olan değiştirilemeyecek hükümler kısmı ilk kez düzenlenmeye başlanmıştır. (III)

(Cevap E)

7. 1961 ve 1982 Anayasalarının benzerlikleri şunlardır:

- Her iki anayasa da askerî müdahaleler sonucu hazırlanmıştır.
- Asker ve sivil kanattan oluşan kurucu meclisler tarafından hazırlanmıştır.
- Her iki dönemde de meclisin sivil kanadı seçimle oluşmamıştır.
- Her iki anayasa da halkoyuna sunulularak kesinleşmiştir.

Buna göre soru öncülünde verilen ifadelerin tamamı doğrudur.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası'nda 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 ve 2010 yıllarında önemli değişiklikler olmuştur. Soru öncülünde verilen (I) numaralı değişiklik 2004'te, (II) numaralı değişiklik 2005'te, (III) numaralı değişiklik ise 2010'da yapılmıştır.

(Cevap C)

9. Osmanlı demokrasi faaliyeti olan I. Meşrutiyet Genç Osmanlıların, II. Meşrutiyet ise İttihat ve Terakki Fırkasının baskıcı sonucu ilan edilmiştir.

(Cevap E)

10. 1982 Anayasası ile korunan İnkılap Kanunları;

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu (Eğitim - Öğretimde birlik) (1924)
- Şapka Kanunu (1925)
- Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılmasına Dair Kanun (1925)
- 1926 tarihli Türk Medeni Kanunu'yla kabul edilen Medeni Nikâh esası
- Uluslararası Rakamların Kabulü Hakkında Kanun (1928)
- Türk Harflerinin Kabulü ve Uygulanması Hakkında Kanun (1928)
- Efendi, Bey, Paşa Gibi Lakap Ve Unvanların Kaldırılmasına Dair Kanun (1934)
- 1934 Tarihli Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun

Hıyanet-i Vataniye Kanunu, I. TBMM'ye (1920–1923) karşı çıkan isyanları bastırmak üzere çıkarılmış geçici bir kanundur. Bu nedenle anayasa tarafından korunan inkılâplar arasında gösterilemez.

(Cevap C)

11. Yürütme tek kanatlı da olabilir, devlet başkanını halk da seçebilir, üniter bir yapı da olabilir, kuvvetler ayrılığı yumuşak da olabilir, bu durumlar hukuk devleti olma özelliğini etkilemez. Yargı bağımsızlığı, yürütmenin, yasamanın yargısal denetimi, idarenin mali sorumluluğu gibi gerekler hukuk devletinin gereğidir.

(Cevap D)

12. 1961, 1982, 1987, 1988, 2008, 2010 ve 2017 olmak üzere toplam 7 referandum yapılmıştır. Bu halk oylamalarından sadece 1988 yılında yapılan “hayır” ile sonuçlanmıştır.

(Cevap E)

13. Osmanlı'da azınlıklar dahil halk ilk kez devlet yönetimine katılma hakkını 1876 I. Meşrutiyet ile kazanmıştır.

(Cevap C)

14. Devletin unsurları arasında millet, ülke ve teşkilatlanmış bir otorite vardır. Milli egemenlik olmadan monarşi devleti olabileceği gibi, devletler üniteler olmak zorunda değildir, federal devlette olabilir.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. 1982 Anayasası'nın 13. maddesine göre, temel hak ve hürriyetler özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir.

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Cumhuriyeti; laik, demokratik, sosyal hukuk devletidir. Ancak bu devlet ve anayasa din hükümlerine bağlı değildir. O yüzden teokratik devlet ifadesi yanlış bir bilgidir.

(Cevap A)

3. 1982 Anayasası'na göre kişi hak ve ödevlerinden olan mülkiyet hakkı şu şekilde açıklanmıştır: Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar ancak kamu yararı amacıyla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz. (Any. Md. 35)

(Cevap D)

4. 1982 Anayasası'na göre dilekçe hakkı (Md. 74) siyasi haklar ve ödevler arasında düzenlenmiştir. Buna göre; Türk vatandaşları ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar da kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazılı ile başvurma hakkına sahiptir.

(Cevap C)

5. Suç ve cezalarla ilgili esaslar 1982 Anayasası'nın 38. maddesinde düzenlenmiştir. Ancak bu madde de "Şüpheden sanık yararlanır" şeklinde bir hüküm yoktur.

(Cevap D)

6. Dernek, kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amaç gerçekleştirmek üzere en az 7 gerçek veya tüzel kişinin oluşturduğu kişi topluluğudur.

1982 Anayasası'nın 33. maddesine göre herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hürriyetine sahiptir. Dernek kurma hürriyeti ancak millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlak ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle kanunla sınırlanabilir.

(Cevap A)

7. Hukuk devletinde;

- Yasalar önünde herkes eşittir.
- Yargı bağımsızlığı sağlanmıştır.
- Temel hak ve özgürlükler güvence altına alınmıştır.
- İdarenin işlemleri önceden bellidir.
- Bir suçun cezası herkes için aynıdır.
- Yapılan işlem anayasa ve yasalara uygundur gibi özellikler taşır.

E'de verilen Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi hukuk devletinin vazgeçilmez koşullarından biri değildir. Çünkü Cumhurbaşkanını halkta seçebilir.

(Cevap E)

8. Eşitlik ilkesi Anayasa'da "genel esaslar" bölümünde düzenlenmiştir. Anayasa'nın eşitliğe ilişkin ilgili hükümü kişiler arasında ayrımcılık tanınmasını yasaklamakta ve bütün devlet organlarına eşit işlem yapma yükümlülüğü getirmektedir. 2010 değişikliğiyle 10. maddeye "Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz." ve "Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." hükümleri eklenmiştir.

(Cevap D)

9. 1982 Anayasası'nın 4. maddesi değiştirilmeyecek hükümleri içerir. Buna göre, "1. maddesindeki devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm, 2. maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri, 3. maddedeki hükümler değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez".

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası'nın temel hak ve ödevler kısmının kişi hak ve ödevleri içerisinde konut dokunulmazlığı da (Md. 21) yer alır. Buna göre kimsenin konutuna dokunulamaz. Yetkili merciin yazılı emri olmadan kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz, eşyalarına el konulamaz.

(Cevap B)

11. 1982 Anayasası ilk üç maddesinde değiştirilemeyecek, değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek hükümleri düzenlemiştir. Buna göre, A, B, C ve E'de verilenler değiştirilemeyecek hükümlerdendir. Ancak (D) "Yasama yetkisinin TBMM'den başka bir kuruma devredilemeyeceğine dair hüküm" değiştirilemeyecek hükümlerden değildir.

(Cevap D)

12. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve hürriyetlere ancak ve ancak kanunla sınırlama getirilebilir. Ancak bu sınırlama özel sebeplere dayandırılmalıdır. Yani millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması amacı ile sınırlama getirilebilir. Ancak sınırlamalar anayasanın sözüne (metnine) ve ruhuna (özüne) uygun olmalıdır. Ayrıca sınırlama temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunmamalıdır.

(Cevap E)

13. Uluslararası antlaşmalarla ilgili olarak "A, B, C, E" seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Anayasa'nın 90. maddesine göre; usulüne göre yürürlüğe konmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda uluslararası antlaşma hükümleri esas alınır". Ancak "D" seçeneğinde "kanunlar" yerine "Anayasa" ifadesi kullanıldığı için yanlış bir bilgi verilmiştir.

(Cevap D)

14. – Anayasa'nın 48. maddesine göre herkes çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir. Bu hak herhangi bir nedenle sınırlandırılmaz.
- Dernek kurma hürriyeti kanunla sınırlandırılabilir.
  - Basın hürriyeti Anayasa'da belirtilen 26 ve 27. maddelerle sınırlandırılabilir.
  - Din ve vicdan hürriyeti Anayasa'da belirtilen 14. madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla serbesttir.
  - Kimsenin haberleşme hürriyetine dokunulamaz.

Ancak özel şartlarda bu haklarla ilgili de sınırlamalar getirilebilir.

(Cevap C)

15. 1982 Anayasası'nın 70. maddesine göre, "Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez."

(Cevap B)

16. 1982 Anayasası'na göre savaş, seferberlik veya olağanüstü hâlin gerekli görüldüğü durumlarda bile:
- Kişinin yaşama hakkına dokunulamaz, Maddi ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.
  - Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz.
  - Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez.
  - Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz. (Masumiyet Karinesi)

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. 1982 Anayasası'na göre, disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz. (Md. 129)

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası'na göre; savaş, seferberlik veya olağanüstü durumlarda temel hak ve hürriyetlerin kısmen ya da tamamen durdurulmasıyla ilgili şunlar söylenebilir:

- Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz, bunlardan dolayı suçlanamaz. (Md. 24)
- Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez. (Md. 38)
- Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz. (Md. 38)
- Savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz. (Md. 38)

Ancak yetkili makamdan izin alınmak şartıyla kişinin konutu aranabilir, özel yaşamına müdahale edilebilir.

(Cevap A)

3. 1982 Anayasası'na göre;

- Süreli ve süresiz yayın hakkı (Md. 29)
- Kamu hizmetlerine girme hakkı (Md. 70)
- Konut hakkı (Md. 57)
- Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı (Md. 74)
- Din ve vicdan hürriyeti (Md. 24) gibi temel haklar ve ödevler düzenlenmiştir. Ancak sınırsız ibadet hakkı anayasamızda öngörülen bir hak değildir. Anayasanın 14. maddesine aykırı olmamak şartıyla her türlü dini ibadet, ayin, tören serbesttir.

(Cevap E)

4. Kanunların Anayasaya aykırı olmaması hükmü Anayasa'nın üstünlüğü ilkesiyle doğrudan ilgilidir. Anayasamızın 11. maddesine göre; Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

(Cevap A)

5. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması;

- Anayasa'nın sözüne ve ruhuna
- Demokratik toplum düzenine
- Laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

2001 yılı Anayasa değişikliği ile genel sınırlama sebeplerinden vazgeçilerek özel sınırlama sebepleri getirilmiştir.

- Sınırlamalar; ancak kanunla yapılabilir.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkeleri şunlardır:

- Cumhuriyetçilik
- Başlangıç ilkeleri, toplum huzuru,
- Atatürk milliyetçiliği
- Laik devlet
- Sosyal devlet
- Hukuk devleti
- İnsan Haklarına Saygılı devlet
- Demokratik devlet

Ancak başkancı devlet ilkesi söz konusu değildir.

(Cevap D)

7. 1982 Anayasası'na göre;

- Vergi adaleti,
- Kamulaştırma,
- Devletleştirme,
- Planlama

unsurları sosyal devletin hukuki yöntemlerinden biri iken özelleştirme bu unsurlar içerisinde yer almaz.

(Cevap E)

8. Herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yapılmaksızın kanun önünde eşit sayılması hükmü 1982 Anayasası'nın "Genel Esaslar" kısmında 10. madde de yer almıştır.

(Cevap D)

9. 1982 Anayasası'nın 38. maddesinde;
- Kimse işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.
  - Suçluluğu sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.
  - Ceza sorumluluğu şahsidir.
  - Ölüm cezası ve genel müsadere uygulanamaz.
  - Hiç kimse yalnızca sözleşmeden doğan bir hükümü yerine getirmediği için özgürlüğünden alıkonulamaz.
- hükümleri yer almaktadır.

(Cevap D)

10. I. TBMM, I. İnönü Zaferi'nden sonra 21 Ocak 1921'de Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nu kabul etmiştir. 1921 Anayasası 24 maddeden oluşan kısa bir metin olarak hazırlanmış savaş anayasasıdır. En önemli özelliği güçler birliği ilkesini kabul ederek yasama, yürütme ve yargı yetkisini mecliste toplamasıdır. 1921 Anayasası'nın en önemli yeniliği ise "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" düşüncesini savunarak "Millî Egemenlik" ilkesini kabul etmesidir.

(Cevap B)

11. 1982 Anayasası'na göre siyasi haklar ve ödevler şunlardır:
- Vergi ödevi
  - Kamu hizmetlerine girme hakkı
  - Mal bildirim
  - Dilekçe hakkı
  - Türk vatandaşlığı hakkı
  - Vatan Hizmeti
  - Seçme ve seçilme hakkı
  - Siyasi parti kurma ve siyasi partilere üyelik hakkı

Ancak; sendika kurma, konut hakkı, ücrette adaletin sağlanması, toprak mülkiyeti hakları sosyal ve ekonomik hak ve ödevler arasında yer alır.

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve ödevler; kişi hak ve ödevleri, sosyal ve ekonomik hak ve ödevler, siyasi hak ve ödevler olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Sosyal ve ekonomik haklar pozitif statü hakları olup isteme hakkı olarak ifade edilir. Bu hak kapsamı içerisinde;

- Ailenin korunması
- Çalışma hakkı ve ödevi
- Toplu sözleşme hakkı
- Çalışma ve sözleşme hürriyeti
- Kamulaştırma
- Devletleştirme
- Sendika kurma hakkı
- Eğitim öğrenim hakkı
- Sosyal güvenlik hakkı

gibi haklar yer almaktadır.

(Cevap B)

13. Mal bildirim anayasamızın siyasi hak ve ödevler başlığı altında düzenlenmiştir. Diğer siyasi haklar ve ödevler şunlardır:

- Türk vatandaşlığı
- Seçme, seçilme, siyasi faaliyetlerde bulunma hakkı
- Siyasi partilerle ilgili düzenlemeler
- Kamu hizmetine girme hakkı
- Vatan hizmeti
- Vergi ödevi
- Dilekçe hakkı

(Cevap C)

14. 1982 Anayasası'nın 67. maddesinde, tek dereceli seçim, eşit oy, seçimlerin serbestliği, genel oy, gizli oy açık sayım ilkeri sayılmıştır. İki türlü seçim ise yoktur.

(Cevap A)

15. 1982 Anayasası'nın 19. maddesine göre kırksekiz saat içinde kişi hakim karşısına çıkartılmak durumundadır.

(Cevap D)

16. 1982 Anayasası 32. maddesine göre düzeltme ve Cevap hakkında kişinin müracaatından itibaren yayımlanmasının gerekip gerekmeyeceğine hakim 7 gün içinde karar verir.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. 1982 Anayasası'na göre Anayasa'nın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten başlangıç kısmı, anayasa değişikliğine ilişkin hükümler, geçici maddeler ve İnkılap Kanunları Anayasa metnine dâhil sayılmaktadır.

Ancak anayasanın 176. maddesi uyarınca, madde kenar başlıkları, sadece ilgili oldukları maddelerin konusunu ve maddeler arasındaki sıralama ve bağlantıyı gösterir. Bu başlıklar, Anayasa metninden sayılmaz.

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası'na göre hukuk devletinde bulunması gereken özellikler şunlardır:

Yasama işlemlerinin yargısal denetime tabi olması, yürütme işlemlerinin yargısal denetime tabi olması, yargı bağımsızlığı, kanuni hâkim güvencesi, temel hakların güvence altına alınması, yasaların genel olması, yasaların anayasaya uygunluğu, hukukun genel ilkelerine bağlılık, kuvvetler ayrılığının benimsenmesi, anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı, idari faaliyetlerin belirliliği ilkesi, idarenin mali sorumluluğu, Adil yargılanma hakkının olması

Ancak, milletin iradesini yansıtan parlamento seçimlerinin tek turlu olması hükmü demokratik devlet anlayışının özelliğidir.

(Cevap B)

3. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ancak kanunla sınırlandırılabilir. Bu sınırlamalar;

- Anayasa'nın sözüne ve ruhuna,
- Demokratik toplum düzenine
- Laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

(Cevap C)

4. Haberleşme hürriyeti kişi hak ve ödevleri içerisinde yer alır. Kişi hak ve ödevleri negatif statü hakları olup koruyucu haklardır. A, C, D, E seçeneklerinde yer alan haklar sosyal ve ekonomik haklar içerisinde yer alır.

(Cevap B)

5. 1982 Anayasası'na göre kişinin hak ve ödevleri kapsamında yer alan "özel hayatın gizliliği" maddesine göre; Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri ya da birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça, yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde de kanunla yetkili kılınmış merciinin yazılı emri bulunmadıkça kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz, bunlara el konulamaz.

(Cevap C)

6. Türk vatandaşlarına tanınan temel hak ve ödevler içerisinde yer alan siyasal hak ve ödevler:

Seçme ve seçilme hakkı, vergi ödevi, dilekçe hakkı, vatandaşlık hakkı, siyasi partilere katılma hakkı, vatan hizmeti hakkı ve ödevi, mal bildirimine kamu hizmetine girme hakkıdır.

A'da çalışma hakkı sosyal ve ekonomik hak ve ödevlerden, (C) mülkiyet hakkı (B) bilim ve sanat hakkı ve din ve vicdan özgürlüğü (D) hakkı kişi hak ve ödevleri kapsamında yer alır.

(Cevap E)

7. 1982 Anayasası'nda yer alan temel hak ve ödevlerden kişinin hak ve ödevleri kapsamında din ve vicdan hürriyeti için A, C, D, E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. B seçeneğindeki ifade yanlış olup Anayasa'nın 14. maddesi hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dinî ayin ve törenler serbesttir. Buna göre ibadet, dinî ayin ve törenler 14. maddeye aykırı olursa sınırlandırılabilir.

(Cevap B)

8. Devletleştirme ise kamu yararının zorunlu kıldığı hâllerde kamu hizmeti taşıyan özel teşebbüslerin devletin tasarrufu altına sokulmasıdır. Çalışmayla ilgili hükümler arasında yer almamaktadır.

(Cevap E)

9. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve ödevler;
- Kişinin Hak ve Ödevleri (Negatif Statü Hakları)
  - Sosyal ve Ekonomik Hak ve Ödevler (Pozitif Statü Hakları)
  - Siyasal Hak ve Ödevler (Aktif Statü Hakları – Katılımcı)

Dilekçe hakkı (A) siyasi hak ve ödevler kapsamında, Düzeltme ve Cevap hakkı, dernek kurma hürriyeti, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme kişinin hak ve ödevleri kapsamında yer alır.

Sosyal güvenlik hakkı (B) ise sosyal ve ekonomik haklar yani pozitif haklar içerisinde yer alır.

(Cevap B)

10. 1982 Anayasası'na göre suç ve cezalarla ilgili temel ilkeler şunlardır (Md. 38):

- Kimse, işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.
- Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.
- Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.
- Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez.

Uluslararası Ceza Divanı'na taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.

(Cevap D)

11. 1982 Anayasası'na göre çalışma yaşamıyla ilgili şunlar söylenebilir; İşçilerin grev hakkının olduğu (Md. 54), Herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu (Md. 60), İşçi ve işverenlerin toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip olduğu. (Md. 53)

B'de verilen ifade 1982 Anayasası'na ait bir düzenleme değildir.

(Cevap B)

12. Bir kimsenin vücut bütünlüğü, sağlığı, ismi, şeref ve haysiyeti, resmi, hürriyetleri, sır çevresi, ekonomik ve fikri faaliyetleri üzerindeki hakları kişi haklarını oluşturmaktadır. İnsanın en temel haklarından olan kişi hakları, anayasamızın ikinci bölümünde de "Kişi Hakları ve Ödevleri" başlığı altında düzenlenmiştir.

(Cevap A)

13. 1982 Anayasası'nın Devletin şekliyle ilgili 1. maddesi; cumhuriyetin nitelikleri ile ilgili 2. maddesi ve Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti ile ilgili 3. maddesi değiştirilemez niteliktedir. Yine 1982 Anayasası'nın 27. maddesi, herkesin bilim ve sanatı serbestçe öğrenme, öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahip olduğunu belirtir: Ancak "yayma hakkı'nın" Anayasası'nın 1, 2 ve 3. maddeleri hükümlerinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılmayacağı da belirtilmiştir.

(Cevap A)

14. 1982 Anayasası'nda belirtilmiş siyasi hak ve ödevleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Seçme ve seçilme hakkı
- Siyasi parti kurma ve üye olma hakkı
- Kamu hizmetlerine girme hakkı
- Vergi ödevi ve vatan hizmeti hakkı
- Mal bildirim
- Vatandaşlık hakkı
- Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

(Cevap E)

15. Anayasa'nın 34. maddesine göre, toplantı ve gösteri yürüyüşleri ancak millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması gerekçeleriyle kanunla sınırlanabilir.

(Cevap C)

16. Tanımda verilen bireylerin yönetime katılması ifade özgürlüğünün olması doğrudan demokratik devletin gereğinden söz etmektedir.

(Cevap A)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. Sendika, işçilerin veya işverenlerin çalışma ilişkilerinde, ortak ekonomik ve sosyal hak ve menfaatleri korumak, geliştirmek üzere meydana getirdikleri tüzel kişiliklerdir. 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'na göre meslek veya iş yeri esasına göre işçi ve işveren sendikası kurulamaz.

(Cevap D)

2. Siyasi partilere kimlerin üye olamayacağına dair düzenleme 1982 Anayasası'nın 68. maddesinde yer almıştır. Buna göre Hâkimler ve Savcılar, Sayıştay dâhil yüksek yargı mensupları, memurlar, işçi niteliği taşımayan kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları, yükseköğretim öncesi öğrenciler siyasi partilere üye olamaz.

(Cevap E)

3. Suç ve cezalara ilişkin esaslar anayasamızın 38. maddesinde düzenlenmiştir. A, B, C, D seçeneklerinde verilen ifadeler bu maddede aynen geçmektedir. Ancak ölüm cezası, 1982 Anayasası'nda 2004 yılında yapılan değişiklikle tamamen kaldırılmıştır. Savaş hâli ve terör suçları gibi bir istisna bulunmamaktadır.

(Cevap E)

4. Kişinin devlet yönetimine katılmasını sağlayan haklara “**Aktif Statü Hakları (Katılma Hakları)**” denir. Örneğin; kamu hizmetine girme, dilekçe hakkı, seçme – seçilme hakkı gibi.

(Cevap B)

5. Kamu Denetçiliği Kurumu, 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişiklikle, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri incelemek üzere TBMM Başkanlığına bağlı olarak kurulmuştur. Anayasa'nın bununla ilgili 74. maddesine göre Kamu Başdenetçisi TBMM tarafından, 4 yıl için seçilir. Cumhurbaşkanının bu süreçte herhangi bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

(Cevap E)

6. 1982 Anayasası'nın kişi hürriyeti ve güvenliğini içeren 19. maddesine göre,

- I. Toplu olarak işlenen suçlarda yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama sebepleri en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilmelidir. Dolayısıyla verilen ifade doğrudur.

- III. Yine 2001 yılında yapılan bir anayasa değişikliğine göre, kişinin yakalandığı veya tutuklandığı yakınlarına derhâl bildirilmelidir. Bu seçenekteki ifade de doğrudur.

(Cevap D)

7. 1982 Anayasası'nın 34. maddesine göre toplantı ve gösteri yürüyüşü ancak millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla kanunla sınırlanabilir. Buna göre, toplantı ve gösteri yürüyüşünün kamu yararı amacıyla sınırlanabileceğini ifade eden “C” seçeneği yanlıştır.

(Cevap C)

8. Suç, yasaların ceza tehdidiyle yasakladığı eylemlerdir. Suçta ve cezada kanunilik ilkesine göre, bir davranışın suç sayılması için mutlaka kanunlarla önceden belirlenmiş olması gerekir. Yani davranış kuralarını ihlal etme bir fiilin suç sayılması için yeterli değildir.

(Cevap E)

9. Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında çekirdek haklar olarak nitelendirilen haklardan birisi de kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulmaması hakkıdır.

(Cevap A)

10. 1982 Anayasası'na göre;

- Ailenin korunması
- Eğitim hakkı
- Çalışma hakkı
- Çevre hakkı
- Gençliğin korunması
- Sendikal faaliyetlerde bulunma hakkı sosyal ve ekonomik haklar arasında yer alırken zorla çalıştırma yasağı kişinin temel hak ve ödevleri arasında yer alır.

(Cevap B)

11. 1982 Anayasası'nın 69. maddesi siyasi partilere getirilen yasakları içerir. Bu madde uyarınca söylenebilir ki, siyasi partilerin vakıf kurmalarında herhangi bir anayasal engel yoktur.

(Cevap B)

12. Zaruret hâli, bir kimsenin, gerek kendisine gerekse başkasına ait bir hakka yönelik ağır ve muhakkak bir tehlike olması hâlinde, bu tehlike ile ilgisi olmayan üçüncü bir şahsa istemeden zarar vermesidir. Örneğin, kuduz bir köpekten kaçan kişinin tanımadığı birinin evine girmek zorunda kalması gibi.

Türk Ceza Kanunu'na göre zaruret hâlinde tehlikenin, sadece kişinin kendisine yönelik olması gerekmez. Başka bir kişinin hakkına da yönelik olabilir.

(Cevap E)

13. 1982 Anayasası'na göre, kişi hak ve ödevleri arasında yer alan dernek kurma hürriyetiyle ilgili olarak;

- Herkes önceden izin almadan dernek kurma, bunlara üye olma ve üyelikten çıkma hakkına sahiptir.
- TSK, kolluk mensupları ve devlet memurları derneklere üye olabilir.

Ancak millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesini önlemek, genel sağlık ve genel ahlakı korumak amacıyla bu hürriyet sınırlanabilir.

Sınırlama kanunla yapılabilir.

Kamu düzeninin gerektiği hâllerde gecikmede sakınca varsa kanunla bir merci, dernekleri faaliyetten men ile yetkilendirilebilir.

(Cevap C)

14. 1982 Anayasası'na göre; Cumhuriyet'in nitelikleri arasında; Laik, demokratik, sosyal devlet ilkesi ve insan haklarına saygılı olma ilkesi yer almaktadır. Ancak parlamenter sisteme sahip olma bu nitelikler arasında yer almaz.

(Cevap E)

15. 1982 Anayasası'na göre yerleşme ve seyahat hürriyeti;

- Suç işlenmesini önlemek
- Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
- Kamu mallarını korumak
- Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi sağlamak amacıyla sınırlandırılabilir. Ancak bu sınırlama genel ahlakı korumak amacıyla yapılmaz.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. Güçler Birliği yasama, yürütme ve yargı erklerinin tek bir organda toplanmasını ifade eder. Bu ilke, acil durumlarda hızlı kararlar alıp uygulayabilme avantajından dolayı Türkiye’de 1921 ve 1924 Anayasalı döneminde uygulanmıştır. Ancak Türkiye, 1961 Anayasası’ndan bu yana kuvvetler ayrılığı ilkesini benimsemiştir.

(Cevap C)

2. Vergi ödevi, 1982 Anayasası’nın 73. maddesinde ve siyasi hak ve ödevler başlığı altında düzenlenmiştir. Buna göre, herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

(Cevap D)

3. C seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. Çünkü kamu görevlilerine sendika kurma hakkı ilk kez 1961 Anayasası ile verilmiştir. Bu hak 1982 Anayasasında kamu görevlileri için aynen yerini korumuştur.

(Cevap C)

4. 1982 Anayasası’nda: Vatan hizmeti, Çalışma, Eğitim ve Öğretim konuları hak ve aynı zamanda ödev olarak düzenlenmiştir.

(Cevap D)

5. 1982 Anayasası’nda 2001 yılında yapılan bir değişikliğe göre; yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç 48 saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok 4 gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hâl ve savaş hâllerinde uzatılabilir. Bu hüküm anayasamızda “Kişi hürriyeti ve güvenliği” başlığı altında 19. maddede düzenlenmiştir.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası’nın 74. maddesine göre; “Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve TBMM’ye yazılı ile başvurma hakkına sahiptir.” Dolayısıyla A seçeneğinde belirtilen yabancılar için koşul aranmadığı bilgisi yanlıştır. Karşılıklılık esası bir ön koşul olarak anayasada belirtilmiştir.

(Cevap A)

7. Özel hayatın gizliliği anayasamızda kişi hak ve ödevleri başlığı altında düzenlenmiştir. Bu sebeple özel hayatın gizliliği ile ilgili olağan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenleme yapılamaz.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası’nın 20. maddesi özel hayatın gizliliği ile ilgili düzenlemeler içerir. Buna göre; gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı 24 saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren 48 saat içinde açıklar; aksi hâlde, el koyma kendiliğinden kalkar.

(Cevap A)

9. 1982 Anayasası'nın 74. maddesi dilekçe hakkı ile ilgili düzenlemeler içermektedir. Buna göre; vatandaşlar ve karşılıklılık esasını gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve TBMM'ye yazılı ile başvurma hakkına sahiptir. Dolayısıyla dilekçe hakkı, hem Türk vatandaşlarına hem de karşılıklılık esasını gözetilmek şartıyla yabancılar için tanınan bir haktır.

(Cevap E)

10. 1982 Anayasası'nda; seyahat özgürlüğü ile din ve vicdan özgürlüğü temel hak ve ödevler başlığı altında düzenlenmiştir. Sendika ve sosyal güvenlik hakkı ise sosyal ve ekonomik hak ve ödevler başlığı altında düzenlenmiştir.

Kanun teklifinde bulunma hakkı ise temel hak ve hürriyetler kapsamında değildir. Milletvekillerine ait olan bir yetkidir.

(Cevap C)

11. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı 1982 Anayasası'nın 50. maddesiyle düzenlenmiştir. Buna göre, kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

- Küçükler
- Kadınlar
- Bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar. 65 yaşını doldurmuş olan yaşlılar ise özel olarak korunması gereken kişiler arasında belirtilmemiştir.

(Cevap E)

12. 1982 Anayasası'nda 2001 yılında yapılan değişikliğe göre, "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir." Buna göre; sınırlamanın öze dokunması anayasal bir kural olarak kabul edilmiştir.

(Cevap E)

13. Anayasamıza göre, savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerde, dahi dokunulamayacak temel hak ve hürriyetler vardır. Bunlara "sert çekirdek haklar" denir ve anayasanın 15. maddesinde belirtilmiştir.

Buna göre; sert çekirdek hakları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında kişinin yaşama hakkına dokunulmaması
- Kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulmaması
- Kimsenin din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanmaması
- Suç ve cezaların geçmişe yürütülememesi
- Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılmaması E seçeneğinde belirtilen konut dokunulmazlığı, sert çekirdek haklar kapsamında değildir.

(Cevap D)

14. 1982 Anayasası'nın 15. maddesine göre, savaş, seferberlik ve olağanüstü hâllerde ne olursa olsun düşünce ve kanaatleri açıklama özgürlüğüne dokunulamaz.

(Cevap E)

15. 1982 anayasasına göre er ve erbaş, askeri öğrenci, taksirli suçlar hariç hüküm giymiş kişiler oy kullanamazlar. Hükmü kesinleşene herkes masum sayıldığından tutuklu yargılananlar oy kullanabilir.

(Cevap B)

16. Devlet gücü yasama, yürütme ve yargıdan oluşur. Başkanlık sisteminde sert kuvvetler ayrılığı, yarıbaşkanlık sisteminde yumuşak kuvvetler ayrılığı varken meclis hükümeti sisteminde yasama ve yürütme mecliste toplanmıştır.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. Dilekçe hakkı, siyasi hak ve ödevler arasında yer alır. Anayasamızın 74. maddesine göre;

- Vatandaşlar ve karşılıklılık esasını gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında yetkili makamlara ve TBMM’ye yazılı ile başvurma hakkına sahiptir. Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir. Bu hakkın kullanma biçimi kanunla düzenlenir. Yabancılar da dilekçe hakkına sahiptir ancak bunun 2 şartı vardır:
- Türkiye’de ikamet ediyor olmak
- Karşılıklılık şartı (Kendi ülkesindeki Türk vatandaşları da bu haktan yararlanabilmeli)

Görüldüğü gibi tüzel kişilerinde dilekçe hakkından yararlanabileceği anayasada açıkça öngörülmemiştir.

(Cevap B)

2. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması ile ilgili 1982 Anayasası’nın ilk metninde şu ifadeler yer alır.

“Temel hak ve hürriyetlerle ilgili genel ve özel sınırlamalar demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamaz ve öngörüldükleri amaç dışında kullanılamaz.”

Mevcut 1982 Anayasası’nda ise şu ifade vardır. “Sınırlamalar Anayasa’nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

Görüldüğü gibi “Demokratik toplum düzeni” Anayasa’nın ilk hâlinde de mevcuttur.

(Cevap E)

3. 1982 Anayasası’nın 67. maddesine göre 18 yaşını dolduran her Türk vatandaşı oy kullanabilir.

(Cevap C)

4. Düzeltme ve Cevap hakkı, kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hâlinde tanınan bir haktır. Anayasa’da kişi hakları ve ödevleri başlığı altında (Md. 32) düzenlenmiştir.

(Cevap E)

5. Basın hürriyeti ile ilgili hükümler Anayasa’nın 28. maddesinde düzenlenmiştir. Basın hürriyeti Anayasa’da “kişinin hakları ve ödevleri” başlığı altında bulunur. Buna göre A, C, D ve E’deki ifadeler basın hürriyetine ilişkin doğru ifadelerdir. Ancak B’deki ifade yanlıştır. Çünkü “Basimevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.” (Mad. 28)

(Cevap B)

6. 1982 Anayasası’nın üçüncü maddesinde “Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Millî marşı “İstiklal Marşı”dır. Başkenti Ankara’dır” hükmü yer alır. Buna göre vatan hizmeti ilk üç madde arasında yer almaz. Vatan hizmeti temel hak ve ödevler kısmında siyasi hak ve ödevler içerisinde yer almıştır.

(Cevap E)

7. Anayasamıza göre seçme – seçilme, vatan hizmeti, kamu hizmetlerine girme gibi haklar yalnızca Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına tanınmış haklardır.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası'nın 176. maddesine göre, Anayasa'nın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten başlangıç kısmı, Anayasa metnine dâhildir. Madde kenar başlıkları ise Anayasa metninden sayılmaz.

(Cevap A)

9. Anayasa'nın 26. maddesine göre, herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Ancak bu hüküm radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası'nın 13. maddesine göre, temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkelerine aykırı olamaz.

(Cevap C)

11. Anayasa'nın 23. maddesine göre, yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek, kamu mallarını korumak amacıyla sınırlanabilir.

(Cevap A)

12. Seçimlerde oy kullanamayacak olanları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Silah altında bulunan er ve erbaşlar
- Askerî öğrenciler
- Akli dengesi yerinde olmayanlar
- Kasıtlı bir suçtan ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler
- Seçmen olmayanlar (kısıtlılar, kamu hizmetinden yasaklılar, Türk vatandaşı olmayanlar...)

Buna göre, tutukluluk hâli oy kullanma hakkını engelleyen bir durum değildir.

(Cevap E)

13. Adil yargılanma hakkı, 2010 yılı değişikliği ile değil 2001 yılı değişikliği ile anayasaya eklenmiştir. 1982 Anayasası'nın 36. maddesinde yer alan bu hükme göre, herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.

(Cevap D)

14. Özel haklar, özel hukuktan doğan haklardır. Alacak hakkı, kişilik hakları, mülkiyet hakkı, fikir hakları gibi. A, C, D, E seçeneklerinde verilen haklar ise kamu hukukundan doğan haklardır; yani kamu haklarıdır.

(Cevap B)

15. 1982 Anayasası'nın 19. maddesine göre yakalanan veya tutuklanan kişi toplu işlenen suçlarda en çok 4 gün içinde hakim karşısına çıkarılır.

(Cevap C)

16. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve hürriyetler savaş, seferberlik veya OHAL durumunda milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla durumun gerektirdiği ölçüde kısmen veya tamamen durdurulabilir. Ancak bu karar neticesinde yapılan işlemlere karşı yargı yolu kapalıdır.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. Yargı bağımsızlığı, Anayasa'nın başlangıç kısmında değil, 138. maddesinde düzenlenmiştir.

(Cevap B)

2. 1982 Anayasası siyasi partiler maddesinde A, B, C ve D şıkları siyasi partilerin maddeleri arasında sayılmıştır. Ticari faaliyetlerde bulunma siyasi partilere getirilen yasaklar arasındadır.

(Cevap E)

3. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması ile ilgili hükümler 1982 Anayasası'nın 13. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, temel hak ve hürriyetler özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalarda ölçülülük esasına uygun olmalıdır.

(Cevap D)

4. 1982 Anayasası'na göre İnkılap Kanunları arasında;

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- Beynelmilel Erkânın Kabulü Hakkında Kanun (Uluslararası rakamların kabulü)
- Şapka Kanunu
- Türk Harflerinin Kabulü Kanunu
- Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Kanunu
- Medeni Nikâh Esasına Dair Kanun
- Bazı kisvelerin giyilemeyeceğine dair Kanun
- Efendi, Bey, Paşa gibi unvanların kaldırılması kanunu

yer alır.

Anayasa'nın hiçbir hükmü inkılap kanunlarının anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz.

Buna göre A, C, D, E seçenekleri inkılap kanunları arasında yer alıp B seçeneği yer almaz.

(Cevap B)

5. Anayasa'ya göre yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyruklığında olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım alan siyasi partiler temelli olarak kapatılır.

(Cevap E)

6. 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişikliklerle herkese, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı verilmiştir.

(Cevap B)

7. Anayasamıza göre; herkes, kamu giderlerini karşılamak için devletin ihtiyaçlarına göre vergi ödemekle yükümlüdür.

- Vergi yükünün adaletli dağıtımı maliye politikasının sosyal amacıdır.
- Vergi, kanunla konular ve Cumhurbaşkanlığı vergi yükümlülüğünü kaldıramaz.

Ancak vatan hizmeti vergi ödevi değil, siyasi hak ve ödevler arasında yer alan bir sorumluluktur.

(Cevap A)

8. 1982 Anayasası'na göre; temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunulamaz.

- Temel hak ve hürriyetler ancak özel sınırlama ile durdurulabilir.
- Sınırlama kanunla olmalıdır.
- Anayasa'nın özüne, ruhuna, sözüne, demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmamalıdır.
- Sınırlama ölçülülük ilkesine ve laik Cumhuriyetin gereklerine aykırı olmamalıdır.

(Cevap B)

9. Bir devlete uyrukluk bağı ile bağlı olan kişilere vatandaş denir. Bir ülkede yaşayanların o ülkenin anayasasında vaad edilen haklardan yararlanmaları için o ülkeye vatandaşlık bağı ile bağlı olmaları gerekir.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası'na göre; savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerde, temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir. Ancak bu gibi durumlarda dahi dokunulamayacak temel hak ve hürriyetler vardır.

Bunlar anayasamızın 15. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- Savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında kişinin yaşama hakkına dokunulamaz.
- Kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.
- Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz.
- Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez.
- Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz (suçsuzluk karinesi).

(Cevap A)

11. Ceza hukuku, suç ve ceza kavramlarını inceleyen kamu hukuku bölümüdür. Ceza hukukunun bazı temel ilkeleri 1982 Anayasası'nın 38. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; E seçeneğinde verilen ifade 1982 Anayasası'nda yer almamaktadır.

(Cevap E)

12. Anayasa'nın 34. maddesine göre, toplantı ve gösteri yürüyüşü ancak millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla kanunla sınırlanabilir. Dolayısıyla, yetkili bir merciin emriyle sınırlama bu madde de öngörülmemiştir.

(Cevap E)

13. Türkiye 1961 Anayasası ile tipik bir parlamenter sisteme geçmişken 2007 Anayasa değişikliği ile Cumhurbaşkanını halkın seçmesiyle parlamenter sistemden biraz uzaklaşmışken 2017 Anayasa değişikliği ile Türkiye Cumhurbaşkanlığı sistemine geçti.

(Cevap E)

14. Sosyal devlet ilkesi ilk kez 1961 Anayasası'nda yer aldı. 1924 Anayasası'nda sosyal devlet ilkesi yerine halkçılık ilkesi vardı.

(Cevap D)

15. Hukuk devletinin gerekleri; B, C, D ve E şıklarında doğru ifadelerdir. Kamu yararı amacıyla yapılan kamulaştırma ise sosyal devletin gereklerindedir. Diğer sosyal devlerin gerekleri ise; vergi adaleti, işsizliğin azaltılması, millî gelirin artırılması, millî gelirin adaleli dağıtılmasını sayabiliriz.

(Cevap A)

16. Osmanlı İmparatorluğu mutlak monarşi ile yönetilirken 1876'da II. Abdülhamit I. Meşrutiyeti ilan etti, halk ilk kez devlet yönetimine katıldı. Kanunuesası'nın ilk haline göre; padişah meclisi feshedebilir, sansür yapabilir, Bakan Kurulu'da padişaha karşı sorumluydu.

(Cevap D)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

- 1982 Anayasası ile korunan inkılap kanunları;
  - Tevhid-i Tedrisat Kanunu
  - Şapka Kanunu
  - Tekke ve zaviyelerin kapatılmasına dair kanun
  - Türk Medeni Kanunu
  - Uluslararası rakamların kabulü hakkında kanun
  - Türk Alfabesinin kabulü hakkında kanun
  - Soyadı Kanunu
  - Bazı kisvelerin giyilemeyeceğine dair kanun

İnkılap Kanunlarının anayasaya aykırılığı ileri sürülemez.

(Cevap A)

- 1982 Anayasası'nın siyasi haklar ve ödevler kısmında:

Dilekçe hakkı ve bilgi edinme başlığı altında; dilekçe hakkından Türk vatandaşları ile karşılıklı esasa göre Türkiye'de ikamet eden yabancıların bu haktan faydalanacağı belirtilmiştir.

(Cevap B)

- İlk kez 1982 Anayasası 2010 değişikliği ile Anayasaya giren Kamu Başdenetçiliği Kurumu TBMM'ye bağlı çalışır. Kamu Başdenetçisini de doğrudan TBMM genel kurulu seçer.

(Cevap E)

- 1982 Anayasası'nda;

Vatandaşlık, seçme seçilme, siyasi partiler, kamu hizmetine girme, vatan hizmeti, vergi, dilekçe ve bilgi edinme siyasi haklar ve ödevler kısmında düzenlenmiştir. A, B, D ve E şıkları ise sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler kısmında düzenlenmiştir.

(Cevap C)

- 1982 Anayasası'na göre A, B, C ve D şıkları doğru ifadelerdir. Uluslararası Adalet Divanı gerekler, ne aykırı olmamak şartıyla hiçbir vatandaş yabancı ülkeye teslim edilemez.

(Cevap E)

- Türk ana yada babanın çocuğu Türktür. Vatandaşlığa girme çıkma kanun ile düzenlenir. Bir kişi vatandaşlıkla bağdaşmayan iş yapmadıkça vatandaşlıktan atılamaz, vatandaşlıktan atılmaya karşı yargı yolu kapatılmaz.

Anayasanın siyasi haklar ve ödevler kısmında düzenlenen hükümlere göre Sadece C şıkkı doğru diğerleri yanlıştır.

(Cevap C)

- 1982 Anayasasınının 10. maddesi herkes kanun önünde eşit sayılmıştır. Ancak vazife şehitlerinin dul ve yetimlerine, gazilere, malüllere, yaşlı ve çocuklara yapılacak pozitif ayrımcılık eşitliğe aykırı sayılmıştır.

(Cevap A)

- 1982 Anayasasına göre temel hak ve hürriyetler kanun ile sınırlanır. Her zaman sınırlama olabilir. anayasanın 13. maddesinde sınırlanma koşulları açıklanmıştır. Sınırlama ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

(Cevap D)

9. 1982 Anayasası'nın 15. maddesinde sert çekirdek haklar yani olağanüstü hal, savaş, seferberlik durumunda dahi durdurulamayacak haklar olarak sayılmıştır. A, B, C ve D şıkları bu haklardandır.

(Cevap E)

10. 1982 Anayasası'na göre ilk üç madde değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez. A, B, C ve D şıkları ilk üç madde içerisinde yer alırken, "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." ifadesi Anayasanın 6. maddesidir. Dolayısıyla ilk üç maddede yer almadığı için 6. madde değişebilir.

(Cevap E)

11. Kişi hak ve hürriyetleri arasında II, III ve IV sayılmıştır. Çalışma ve sözleşme hürriyeti ise ekonomik ve sosyal hak ve ödevler arasında sayılmıştır.

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'nda 18 yaşını dolduran Türk vatandaşlarının siyasi partilere üye olabileceği belirtilirken; devlet memurlarının, hakim ve savcılarının, askeri personelin ve Yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamayacağı belirtilmiştir.

(Cevap D)

13. Suçlar şahsidir, suçlar geçmişe yürütülemez. Hakim kararı ile suçlu bulununcaya kadar kimse suçlu sayılamaz. Suç ve cezalar kanun ile konulur. Bulgu ve deliller kanuna aykırı elde edilemez.

(Cevap E)

14. Negatif statü hakkı kişi hak ve ödevleridir. Bunlar koruyucu haklarımızdır. Eğitim, çalışma, sosyal ve ekonomik haklarımız iken seçme ve dilekçe hakkı ise siyasi hak ve ödevlerimizdir. yerleşme ve seyahat hürriyeti ise koruyucu yani negatif statü haklarımızdandır.

(Cevap A)

15. 1982 Anayasası temel hak ve hürriyetlerin genel hükümleri kısmında Anayasanın 13. mad. temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması kısmında bazı ölçütler verilmiştir. A, B, C ve E şıkları bu ölçütlerden iken sosyal devlet ilkesi bu ölçütlerden değildir.

(Cevap D)

16. 1982 Anayasası'na göre,

Türk ana yada babanın çocuğu Türk'tür. Hiçbir Türk vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkartılamaz. Vatandaşlıktan çıkartılmaya karşı yargı yolu kapatılamaz.

(Cevap D)

DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ, TEMEL HAK VE ÖDEVLER

1. 1982 Anayasası'na göre negatif statü hakları (Kişi hak ve ödevleri), pozitif statü hakları (sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler) ve Aktif statü hakları (siyasi haklar ve ödevler) olmak üzere üçe ayrılır. Siyasi haklarımız, aktif statü haklarımız, yani katılım haklarımızdır.

(Cevap C)

2. Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında işçilerin işi bırakması grev iş sahibinin işyerini kapatması ise lokavttir.

1982 Anayasası'nın Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler kısmında da Anayasal bir hak olarak işçilere bu hak verilmiştir.

(Cevap C)

3. 1982 Anayasası 68. maddesine göre siyasi partilere üye olabilmek için 18 yaşını doldurmak gerekir.

(Cevap B)

4. 1982 Anayasası'nda temel haklar ve ödevler kişi, sosyal ve siyasi haklar ve ödevler olarak üçe ayrılır. Soru öncülünde erilen tanım kişi hak ve ödevleri olan koruyucu negatif statü haklarını açıklamıştır.

(Cevap D)

5. 1982 Anayasası'nın temel haklar ve ödevler başlığı altında siyasi haklar ve ödevlerimiz olarak; vatandaşlık hakkı, seçme seçilme, siyasi parti, vatan hizmeti, vergi ödevi, kamu hizmetine girme ve dilekçe hakkımız sayılmıştır.

(Cevap C)

6. 1982 Anayasası'nın 45. maddesine göre kamulaştırmalarda taksitlendirme en çok 5 yıl olabilir.

(Cevap B)

7. 1982 Anayasası 15. mad. göre olağanüstü hal döneminde temel hak ve hürriyetler, uluslararası adalar divanı gereklerine aykırı olmamak şartıyla tamamen veya kısmen durdurulabilir.

(Cevap A)

8. 1982 Anayasası'na göre Kamu Başdenetçisi TBMM tarafından dört yıl için seçilir.

(Cevap C)

9. 1982 Anayasası'nın 74. maddesine göre TBMM Kamu Başdenetçisi'ni seçerken ilk iki turda en az 2/3 (400) üyenin oyunu alması gerekir. Bu sağlanmazsa üçüncü oylamada üye tam sayısı salt çoğunluğu aranır.

(Cevap D)

10. Siyasi parti kapatma davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açar, davaya Anayasa Mahkemesi bakar.

(Cevap B)

11. 1982 Anayasası'nın 1, 2 ve 3. maddeleri değişmeyecek hükümlerdir.

A, B, C ve E şıkları bu maddeler arasında yer alırken "Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı" maddesi Anayasanın 11. maddesidir. Dolayısıyla D şıkkı değişmeyecek hükümler arasında değildir.

(Cevap D)

12. 1982 Anayasası'na göre, hakim ve savcılar, memurlar, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, askerî personel, silahlı kuvvetler mensubu, yükseköğretim öncesi öğrenciler, yüksek yargı organı mensupları siyasi partiye üye olamaz. Yükseköğretim elemanları ise üye olabilir.

(Cevap E)

13. Ali'nin ifadesi yanlıştır, temel hak ve ödevlerimiz kişi hak ve ödevleri, sosyal hak ve ödevler, siyasi hak ve ödevler olmak üzere üç kola ayrılır. Dolayısıyla bütün hak ve ödevlerimiz kişi hak ödevleri değildir.

(Cevap A)

14. Dernek, parti ve sendika kurmada önceden izine gerek yoktur, bildirmek yeterlidir.

(Cevap A)

15. Yabancıların temel hak ve hürriyetlerinin savaş, seferberlik, olağanüstü hal durumunda tamamen ya da kısmen durdurulması Anayasanın 16. maddesine göre Türk vatandaşları ile aynı hükümler geçerlidir.

(Cevap D)

16. Vergi ödevi ve kamu hizmetine girme siyasi, konut hakkı sosyal ve ekonomik, konut dokunulmazlığı ve zorla çalıştırma yasağı ise kişi hak ve ödevlerindedir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Verilen seçenekleri inceleyecek olursak:

- Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilinin vekilliği devam eder. Yasama çalışmalarına devam edebilir.
- Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili kovuşturma sonucu beraat ederse başkaca bir işleme gerek kalmadan tekrar dokunulmazlığına kavuşur.
- Dokunulmazlığı kaldırılan bir milletvekili seçimler sonrası tekrar milletvekili olursa yine dokunulmazlığa sahip olur.
- Dokunulmazlığın kaldırılması için, TBMM genel kurulunda basit çoğunlukla karar verilmesi gerekir. Bu seçenek doğrudur.
- Yasama dokunulmazlığı kamu düzeninden olduğu için milletvekili kendi isteği ile dokunulmazlığından vazgeçemez. Dokunulmazlık yalnızca meclis kararıyla kalkabilir.

(Cevap D)

2. 1982 Anayasası'na göre; Anayasası'nın değiştirilmesi TBMM üye tam sayısının en az üçte birinin (200 kişi) yazılı teklifiyle olur. Bu yetki milletvekillerine aittir.

(Cevap E)

3. Uluslararası antlaşmaların "onaylanması" ile "onaylanmasını uygun bulma" farklı görevlerdir. Nitekim onaylanmasını uygun bulma TBMM'nin görev alanına girerken onaylamak Cumhurbaşkanı'nın görevidir.

(Cevap C)

4. Anayasamıza göre tutuklular oy kullanma hakkına sahip iken taksirli suçlar hariç hükümlülerin (yani bir suçtan hüküm giyenlerin) oy kullanma hakkı söz konusu değildir.

(Cevap E)

5. TBMM'nin kuruluşu ve faaliyetleriyle ilgili olarak verilen ifadelerden "E" seçeneği yanlıştır. Çünkü meclis 1 yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir.

(Cevap E)

6. 1982 Anayasası'na göre genel ve özel af kanunu için TBMM'nin en az beşte üç çoğunluğunun kararı gerekir. Cumhurbaşkanı genel af ilanına ilişkin bir kanunu tekrar görüşmek üzere TBMM'ye geri gönderdiği takdirde de meclis bu kanunu üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile kabul eder.

(Cevap A)

7. Cumhurbaşkanı adayının, bakanların milletvekili olma zorunluluğu yoktur. Meclis başkanı ise meclis üyeleri arasından seçilir. Buna göre TBMM başkanı'nın milletvekili olması zorunludur.

(Cevap A)

8. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bakanlar;

- Millet meclisi önünde ant içerler.
- Yasama dokunulmazlığına sahiptirler.
- TBMM'de oy kullanamazlar.

(Cevap C)

9. 1982 Anayasası'na göre TBMM, olağanüstü bir durumda ya da tatil sırasında iken Cumhurbaşkanı tarafından olağanüstü toplantıya çağırılır. Ayrıca, doğrudan doğruya Meclis başkanı veya Meclis üye tam sayısının beşte birinin yazılı teklifi üzerine Meclis Başkanı Meclisi toplantıya çağırabilir.

(Cevap A)

10. 1982 Anayasası'nın 78. maddesine göre, TBMM savaş sebebiyle yani seçimlerin yapılmasına imkân görmezse seçimlerin 1 yıl ertelenmesine karar verebilmektedir.

(Cevap C)

11. 1982 Anayasası'nın ilk şeklinde TBMM 400 milletvekilinden oluşurken 1987 değişikliği ile bu sayı 450 ye çıkarılmış 1995 yılında yapılan değişiklikle 550 olmuştur. Başlangıçta seçimlerin yapılma süresi 5 yıl iken 2007 değişikliği ile bu süre 4 yıla düşürülmüştür.

1982 Anayasası'nın 2017 değişikliğine göre ise seçimler 5 yılda bir yapılır ve TBMM üye sayısı da 600'dür. 24 Haziran 2018 seçimlerinde 600 vekil seçilmiştir.

(Cevap C)

12. Ara seçim üyelikleri sona eren milletvekillerinin yerinin dolması için yapılan seçimdir. Her yasama döneminde en çok 1 kez ara seçim yapılır.

(Cevap A)

13. 1982 Anayasası'na göre henüz and içmemiş bir milletvekiline, il seçim kurulu tarafından milletvekili seçildiğine dair bir tutanak verilir ve milletvekilliği sıfatı bu tutanakla kazanılmış olur. Böylece bu kişi yasama dokunulmazlığından yararlanabilir ancak aynı kişi yemin etmeden yasama çalışmalarına katılamaz, kanun teklifinde bulunamaz, meclis komisyonunda görev alamaz.

(Cevap D)

14. Yüksek Seçim Kurulu'nun 11 üyesi vardır. Üyelerinin 6'sını Yargıtay, 5'ini Danıştay Genel Kurulları gönderir.

(Cevap B)

15. 1982 Anayasası'na göre savaş ilanına karar verme yetkisi TBMM'ye aittir. Ancak ani durumlarda bu yetkiyi Cumhurbaşkanı tek başına kullanabilir.

(Cevap A)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma, seçim süresince ve seçimden sonra seçimle ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi YSK'nindir. YSK'ye ilişkin A, C, D ve E'deki ifadeler doğrudur. Ancak (B) YSK 1982 Anayasası'na göre bir yüksek mahkeme sayılmaz.

(Cevap B)

2. Anayasa tarafından siyasi parti grupları için öngörülen yasaklar şunlardır;

- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz (Md. 83)
- Meclis başkanlığı için aday gösteremezler.
- Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz. (Md. 100)
- Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine dava açmak siyasi parti gruplarının bunlar dışındaki faaliyetlere katılmasında bir engel yoktur.

(Cevap B)

3. Yasama sorumsuzluğu, milletvekillerinin yasama faaliyetlerini yürütürken açıkladıkları düşüncelerden ve verdikleri oylardan dolayı sorumlu tutulamamalarını ifade eder.

Yasama sorumsuzluğu süreklidir. Meclis tarafından kaldırılmaz.

(Cevap C)

4. Yasama dokunulmazlığı, 1982 Anayasası'nın 83. maddesinde düzenlenmiştir. Bu madde uyarınca yasama dokunulmazlığı TBMM üyelerinin sahip olduğu bir ayrıcalıktır. Ayrıca bu haktan Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar da faydalanır.

(Cevap A)

5. Seçenekleri tek tek inceleyelim:

- I. Kanun önerileri milletvekilleri tarafından verilmektedir.
- II. 1982 Anayasasına göre TBMM Divan üyeleri milletvekili olmak zorundadır.
- III. 1982 Anayasası'nın 80. maddesine göre milletvekilleri seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün milleti temsil ederler.

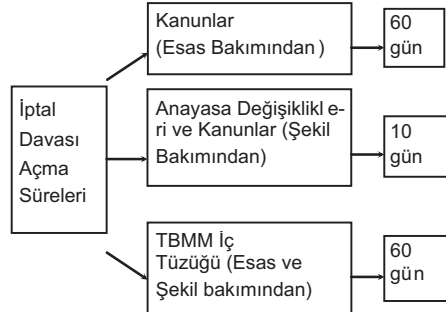
Buna göre I ve II. öncülde verilen ifadeler doğrudur.

(Cevap C)

6. 1982 Anayasası'nın 84. maddesine göre 1 ay içerisinde 5 birleşim günü oturuma katılmayan milletvekilinin vekilliği TBMM tarafından düşürülebilir.

(Cevap B)

7. İptal davası yolu (soyut norm denetimi), Anayasa'da belirtilen bazı organların, bir kanun aleyhine, anayasaya aykırılık iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmalarıyla gerçekleştirilen bir denetimdir. Anayasaya göre, iptal davası açma süreleri aşağıdaki şemada verilmiştir.

Şemadan anlaşılacağı üzere doğru bilgiler – eşleştirmeler D seçeneğinde verilmiştir.

(Cevap D)

8. 1982 Anayasası'na göre, savaş ilanına karar vermek, kesin hesap kanun tasarılarını kabul etmek, milletler arası antlaşmaları uygun bulmak, Anayasa Mahkemesine üye seçmek TBMM'nin görevleri arasında yer alır.

Ancak para basmak Merkez Bankası'nın görevidir

(Cevap A)

9. Cumhurbaşkanlığı, kesin hesap kanun tasarılarını en geç 6 ay içinde TBMM'ye sunmak zorundadır.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası siyasi parti gruplarının yapamaya-cakları işleri hüküm altına almıştır:

- Siyasi parti gruplarında yasama dokunulmazlığının kaldırılması ve Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınmaz.
- Siyasi parti grupları Meclis başkanlığı için aday gösteremezler.

Siyasi parti grupları Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapamaz ve karar alamaz.

(Cevap B)

11. Seçme seçilme hakkı 1982 Anayasası'nın 67. maddesinde Siyasi Hak ve Ödevler başlığı altında düzenlenmiştir.

Anayasamızın dördüncü bölümünde düzenlenen diğer siyasi hak ve ödevler ise şöyledir:

- Türk Vatandaşlığı Hakkı
- Siyasi Faaliyette Bulunma Hakları (Parti Kurma, Partilere Girme ve Partilerden Ayrılma)
- Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı
- Mal Bildirimi
- Vatan Hizmeti
- Vergi Ödevi
- Dilekçe, Bilgi Edinme ve Kamu Denetçisine Başvurma Hakkı

(Cevap B)

12. Yasama dokunulmazlığı, anayasamızın 83. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.
- Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâli ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olma yasama dokunulmazlığı kapsamı dışındadır.
- Yasama dokunulmazlığı milletvekilliği devam ettiği sürece geçerlidir.
- Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilinin vekilliği devam eder. Yasama çalışmalarına devam edebilir.

Yasama dokunulmazlığı, kamu düzeninden olduğu için milletvekili kendi isteği ile dokunulmazlığından vazgeçemez. Dokunulmazlık yalnızca meclis kararıyla kalkabilir.

(Cevap E)

13. Oy kullanamayacak olanlar anayasamızın 67. maddesiyle düzenlenmiştir. Buna göre,

- 18 yaşını doldurmamışlar
- Silah altında bulunan er ve erbaşlar - askerî öğrenciler,
- Taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar.

Taksirli suçlardan (kasti olmayan suçlar) hüküm giyenlerle ve tutukluların oy kullanmasında herhangi bir anayasal engel yoktur.

(Cevap D)

14. 1982 Anayasası'nın 67. maddesi "Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir." hükmünü içermektedir. 1982 Anayasası'nda 1995 yılında yapılan değişiklikle bu madde doğrudan anayasada öngörülmüştür. Dolayısıyla doğru cevap E seçeneğidir. Verilen diğer seçenekler seçim kanunlarında ve ilgili diğer kanunlarda yer alan ancak anayasada doğrudan öngörülmemiş kurallardır.

(Cevap E)

15. 1982 Anayasası'nın 76. maddesine göre bir kişinin milletvekili seçilebilmesi için 1 yıl ve üzeri hüküm giymemiş olması gerekir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Dil, din, cins ayırmaksızın her vatandaşın oyunun aynı değerinde olması "eşit oy" prensibinin bir gereğidir.

(Cevap D)

2. 1982 Anayasası'na göre seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma haklarıyla ilgili, serbest oy, eşit oy, gizli oy, açık sayım ve döküm ilkeleri benimsenmiştir. Ancak 1946'dan itibaren Türkiye tek dereceli seçim sistemini benimsemiştir.

(Cevap D)

3. DDK, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak çalışır. Başkan ve üyelerini Cumhurbaşkanı seçer.

(Cevap C)

4. 1982 Anayasası'na göre, Anayasa'nın değiştirilmesi; Meclis üye tam sayısının en az üçte biri tarafından yazılı teklif edilir.

(Cevap D)

5. 1982 Anayasası'na göre seçimlerin geriye bırakılmasının temel sebebi savaş hâlidir. Bu durumda erteleme kararı TBMM'ye aittir. Süre ilk etapta 1 yıldır. Savaş hâlinin devamına göre yine süreyi TBMM belirler.

(Cevap B)

6. TBMM tatildeyken Cumhurbaşkanı ve TBMM Başkanı doğrudan toplantıya çağırma yetkisi varken en az 1/5 oranındaki milletvekili de bunu TBMM Başkanı'ndan isteyebilir.

(Cevap A)

7. 1982 Anayasası'nın 85. maddesine göre Milletvekilliğinin TBMM tarafından düşürülmesine yapılan itiraz Anayasa Mahkemesi 15 gün içinde karara bağlar.

(Cevap C)

8. 1982 Anayasası'na göre ara seçim her seçim döneminde 1 defa yapılır. Genel seçimlere son bir yıl kala ara seçim yapılamaz. Ara seçim kararı, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Meclisin ara seçim kararı alabilmesi için bir ilin ya da seçim çevresinin TBMM'de üyesinin kalmaması durumunda boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk pazar günü ara seçim yapılır.

(Cevap E)

9. 1982 Anayasası'na göre temelli kapatılan bir siyasi partinin üyeleri 5 yıl boyunca başka bir siyasi partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve denetçisi olamazlar.

(Cevap B)

10. 1982 Anayasası'nın 93. maddesi Meclisin toplanması ve tatili ile ilgili esasları içermektedir. Bu madde uyarınca, meclis ara verme veya tatil sırasında doğrudan Cumhurbaşkanı ve TBMM başkanı toplantıya çağırılabilir. Ayrıca TBMM başkanı beşte bir milletvekilinin istemi ile de Meclisi toplantıya çağırılabilir.

(Cevap C)

11. 1982 Anayasası'nın 79. maddesine göre seçimlerin genel yönetim ve denetiminden Yüksek Seçim Kurulu sorumludur.

(Cevap D)

12. Anayasa'nın 101. maddesine göre Cumhurbaşkanı, milletvekili seçilme yeterliğine sahip, 40 yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış Türk vatandaşlarından seçilmektedir. Görüldüğü gibi Cumhurbaşkanı'nın milletvekili olma zorunluluğu yoktur.

(Cevap B)

13. 1982 Anayasası'na göre TBMM Genel Kurulu'nun nitelikli çoğunlukla aldığı kararlar şunlardır:

- Anayasa'nın değiştirilmesi hakkındaki teklifleri kabul etmek
- Bir bakanın ya da Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevkine karar vermek
- Meclis Başkanının seçilmesi
- Genel veya özel af ilanına karar vermek
- Meclis soruşturması açılması
- Devamsızlık nedeniyle milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülmesi

Bu doğrultuda II, III ve IV. öncüllerin yer aldığı "C" seçeneği doğrudur.

(Cevap C)

14. Kamu Denetçiliği Kurumu 2010 Anayasa değişikliğiyle Türk hukuk sistemindeki yerini almıştır. TBMM'ye bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişle ilgili şikâyetleri inceler.

Kurumun görevi, Kamu otoriteleri ile bireyler arasındaki ilişkiler sonucunda ortaya çıkan sorunlarla ilgilienmektir. Kamu denetçileri TBMM tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. Kamu denetçiliği yürütme erkinin dışında olan bağımsız bir kurumdur. Bu kurum, kamu yönetiminin eylem, işlem ve davranışlarını denetleyen fakat bağlayıcı kararlar alamayan bağımsız bir devlet kurumu olarak tanımlanabilir.

(Cevap C)

15. 1982 Anayasası'nın 175. maddesine göre anayasa değişiklikleri, cumhurbaşkanı onayı ve halkoylaması sonucu onaylanmaktadır.

(Cevap D)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre halkoyuna sunulan Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların yürürlüğe girebilmesi için kullanılan geçerli oyların yarısından çoğunun kabul oyu gereklidir.

(Cevap B)

2. 1982 Anayasası'nın 78. maddesine göre, genel seçimlere 1 yıl kala ara seçime gidilemez. Ancak bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de hiç üyesi kalmadıysa ara seçime gidilmesi söz konusu olur. Seçim ise boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk pazar günü yapılır.

(Cevap D)

3. Mali yılbaşından itibaren en geç 6 ay içinde Cumhurbaşkanı kesin hesap kanununu TBMM'ye sunar.

(Cevap D)

4. Anayasamıza göre Başkanlık Divanı;

- Meclis Başkanı
- Meclis Başkan vekilleri
- İdari Amirler
- Kâtip üyelerden oluşur.

Siyasi parti grup başkan vekilleri Başkanlık Divanında yer almaz.

(Cevap C)

5. Devlet Denetleme Kurulu 1982 Anayasası'nda düzenlenmiş Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kuruluştur. Bu kurulun üyeleri de Cumhurbaşkanı tarafından seçilmektedir.

(Cevap B)

6. 1982 Anayasası'na göre yenilenmesine karar verilen meclisin yetkileri yeni meclisin seçimine kadar devam eder.

(Cevap C)

7. Yasama kısıntısı, bazı idari işlemlere karşı yargı yolunun kapalı olmasını ifade eder. 2010 yılında gerçekleşen Anayasa değişikliği ile, devlet memurlarına verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı yargı yolu açılmıştır.

(Cevap D)

8. 1982 Anayasası'na göre istifa eden milletvekilinin istifasının geçerli olduğuna karar veren organ TBMM Genel Kuruludur.

(Cevap C)

9. 1982 Anayasası'na göre; "TBMM çalışmalarını kendi yaptığı iç tüzük hükümlerine göre yürütür." hükmü yasama organının yönetsel bağımsızlığı ilkesiyle ilgilidir.

(Cevap B)

10. 1982 Anayasası'nın 2005 değişikliğine göre Anayasa'nın değiştirilme sürecinde 365 oyla kabul edilen (3/5 ile 2/3 çoğunlukla) Anayasa değişikliği Cumhurbaşkanı tarafından meclise iade edilmemişse Cumhurbaşkanı bu değişikliği halkoyuna sunmak üzere Resmî Gazete'de yayımlatabilir.

(Cevap A)

11. Bütçe Kanun Teklifi'ni Cumhurbaşkanı mali yılbaşından en geç 75 gün önce TBMM'ye sunar.

(Cevap E)

12. 1982 Anayasası'na göre, milletvekilinin ağır ceza gerektiren adam öldürmeye teşebbüs suçunu işleyip suçüstü hâlinin olması durumu da yetkili makam durumu hemen TBMM'ye bildirmek zorundadır. Böyle bir durumda milletvekilleri dokunulmazlıktan yararlanamazlar.

(Cevap B)

13. 1982 Anayasası'na göre siyasi partiler demokratik hayatın vazgeçilmez unsurları arasında yer alır.

- Siyasi partiler, Anayasa ve kanunlar çerçevesinde önceden izin almadan serbestçe kurulurlar.
- Siyasi partilere 18 yaşını dolduran her Türk vatandaşına üye olabilir.
- Siyasi partiler ticari faaliyetlerde bulunamazlar.
- Temelli kapatılan siyasi partiler başka ad altında kurulamazlar.
- Hâkimler ve savcılar Sayıştay dâhil yüksek yargı organı mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarındaki memur ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar.

(Cevap A)

14. 1982 Anayasası'na göre;

- Uluslararası antlaşmaları onaylama yetkisi Cumhurbaşkanı'na ait iken bu antlaşmaları uygun bulma yetkisi TBMM'ye aittir.
- Usulüne göre yürürlüğe konmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir.
- Türk kanunlarında değişiklik yapan her türlü uluslararası antlaşma genel kabul usulüne tabidir.

(Cevap B)

15. 1982 Anayasası'nın 175. maddesine göre Anayasa değişikliği için en az 1/3 milletvekilinin yazılı teklifi gerekir.

(Cevap B)

16. Seçimlerin serbestliği ilkesi; vatandaşların hiçbir baskı ve zorlama olmadan oy kullanabilmelerini ifade eder. Bu ilke doğrultusunda hiçbir seçmene sandık başında müdahale edilemez. Ancak bu ilkenin Anayasa'da öngörülen bir istisnası vardır. Bu da şudur: 1987 tarih ve 3361 sayılı Kanun ile "Halk oylamasına, milletvekili genel ve ara seçimlerine iştiraki temin için kanunla para cezası dahil her türlü tedbir alınır." hükmüdür. Dolayısıyla doğru cevabımız "C" seçeneğidir.

A, B, D, E öncülleri ise seçimlerle ilgili diğer hükümleri içermektedir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Soruda verilenlerden A, B, C, D seçenekleri 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin görevleri arasındadır. Fakat E seçeneğindeki bilgi yanlış olup milli güvenlik politikalarını belirlemek ve gerekli tedbirleri alma yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

(Cevap E)

2. İdarenin yaptığı bazı işlemlerin kanun koyucunun iradesiyle anayasa ve kanunlara dayanılarak yargı denetimi dışında tutulmasına Yasama kısıntısı denir. Örnek vermek gerekirse;

- Yüksek Askerî Şûra kararları
- Hâkim ve Savcılar Kurulu kararları
- Silahlı Kuvvetler mensupları hakkında uygulanacak askerî disiplin cezaları gibi yargı denetimi dışında olan işlemler.

(Cevap A)

3. "Parlamento kararları" kanun yapma dışındaki tüm işlemlerdir.

- Meclis iç tüzüğü
- Milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması
- Milletvekilliğinin düşürülmesi
- Türk Silahlı kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ya da yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verilmesi
- Cumhurbaşkanının görevi kötüye kullanmakla suçlanması

Parlamento kararı niteliğindeki işlemlerdir. Soruda verilen diğer seçenekler ise kanun yapmaya yönelik "yasama işlemleri"dir.

(Cevap C)

4. Somut norm denetimi, anayasaya aykırılığın diğer mahkemeler aracılığıyla ileri sürülmesini ifade eder. Bunu da mevcut olağan mahkemeler yapar. Soyut norm denetimi ise Anayasa Mahkemesine doğrudan doğruya iptal davası açabilmeyi ifade eder. Bunu da yalnızca Cumhurbaşkanı, 1/5 oranında milletvekili, iktidar ve ana muhalefet partisi meclis grupları; anayasa değişikliği, kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve meclis iç tüzüğü için yapabilir. Dolayısıyla TBMM iç tüzüğünün Anayasaya aykırılığı soyut norm denetimi yoluyla iddia edilebilir.

(Cevap E)

5. 1982 Anayasası'na göre Yasama yetkisi TBMM'ye aittir. Bu doğrultuda;

- TBMM genel oyla seçilen 600 milletvekilinden oluşur.
- 18 yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.
- TBMM Anayasa'ya aykırı olmamak kaydıyla her konuda kanun çıkarabilir. Bu kanunlar Cumhurbaşkanının onayından geçtikten sonra yürürlüğe girer.
- Kısıtlılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıldan fazla hapis cezası almış olanlar milletvekili seçilemezler.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası 94. maddesine göre TBMM Başkanı 1. ve 2. turda en az 400 milletvekilinin oyu ile seçilir, şayet bu sağlanmaz ise 3. turda üye tamsayısı salt çoğunluk (301) aranır. Bu da sağlanmazsa en çok oy alan 2 aday 4. turda yarışır. Hangisi çok oy alır ise o TBMM başkanı seçilir.

(Cevap D)

7. TBMM, her yıl 1 Ekim'de kendiliğinden toplanır.

(Cevap B)

8. 1982 Anayasası'na göre Anayasa'nın ilk üç maddesi değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez. A, B, C, E seçenekleri ilk üç maddenin içerisinde yer aldığı için değiştirilmesi mümkün değildir. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına ait olup bu yetki yapılacak anayasa değişikliğiyle azaltılabilir ya da artırılabilir buna bir engel yoktur.

(Cevap D)

9. Meclis soruşturması; Cumhurbaşkanını, bakanlar ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı görevini kötüye kullanmaktan dolayı yüce divana gönderme yöntemidir.

(Cevap D)

10. TBMM'nin devleti ve toplumu ilgilendiren bir konuda bilgi edinmek amacıyla mecliste bir araştırma komisyonu kurarak araştırma ve inceleme yapması meclis araştırmasıdır. Meclis araştırmasını; Hükümet, en az 20 milletvekili, siyasi parti grupları isteyebilirler. Devlet sırları ile ticari sırlar araştırma konusu olamaz, hükümetin ya da bakanların cezai sorumluluğuna yol açmaz.

(Cevap A)

11. Milletvekilinin kesin hüküm giymesi veya kısıtlanması hâlinde, bu husustaki kesin mahkeme kararının TBMM Genel Kurulu'na bildirilmesiyle kişinin milletvekilliği düşer. Bunun için ayrı bir oylama yapılması- na gerek yoktur.

(Cevap A)

12. Nitelikli çoğunluk gerektiren işlemler şunlardır:

- Anayasa'nın değiştirilmesi (Üye tam sayısının 2/3 veya 3/5'i)
- Genel veya özel af ilanı (3/5 üye)
- TBMM Başkanının seçimi (2/3 iki ya da salt çoğunluk)
- Cumhurbaşkanı ve bakanların Yüce Divana sevk kararı (üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu)

Bütçe kanunları ise basit çoğunluk aranan bir işlemdir.

(Cevap D)

13. Soruda verilenlerden A, B, C, D seçenekleri TBMM'nin görevleri arasında yer almaktadır. E seçeneğinde verilen bilgi yanlış olup olağanüstü hâl kararını TBMM değil Cumhurbaşkanı verir.

(Cevap E)

14. Türk Anayasalarında "Başlangıç" kısmına ilk kez 1961 Anayasası'nda yer verilmiştir.

(Cevap C)

15. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin yapısı ve işleyişiyle ilgili bazı özellikler şunlardır:

- TBMM seçimleri 5 yılda bir yapılır.
- Meclis genel oyla seçilen 600 milletvekilinden oluşur.
- Meclis ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.
- TBMM, çalışmalarını kendi yaptığı iç tüzük hükümlerine göre yürütür.
- TBMM Genel Kurulundaki görüşmeler başka bir karar alınmadıkça açıktır ve her türlü vasıta ile yayımlanabilir.

TBMM'nin Temsilciler Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu şeklinde iki kanatlı yapıda olması 1961 Anayasası'ndaki düzenlemedir.

(Cevap C)

16. 1982 Anayasası'na göre seçimler ve halk oylamalarında Genel oy, Eşit oy, Gizli oy ilkesi ile açık sayım ve döküm ilkesiyle, serbest seçim ilkesiyle gerçekleşir.

Serbest oy: Vatandaşların hiçbir baskı ve zorlama olmadan oy kullanabilmelerini ifade eder.

Genel oy: Bütün vatandaşların oy hakkına sahip olmasıdır.

Eşit oy: Her bir seçmenin tek bir oya sahip olmasıdır.

Gizli oy: Seçmenin iradesini serbestçe ve baskıdan uzak biçimde kullanabilmesidir.

Açık sayım ve döküm ilkesi: Oyların sayımının ve dökümünün kamuya açık olarak yapılmasıdır.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre, TBMM'nin parlamento kararıyla yerine getirdiği sorumlulukları şunlardır:

- İç tüzükte değişiklik yapmak
- Milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması
- Milletvekilliğinin düşürülmesi
- Meclis başkanının seçilmesi
- Cumhurbaşkanlığına denetleme
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine izin verme
- Kamu Başdenetçisini seçme

I ve IV. maddelerin bulunduğu "C" seçeneği doğru bilgidir.

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası'nda TBMM'nin yetkilerinden bazıları şunlardır:

- Kalkınma planını onaylamak
- Kamu iktisadi teşebbüslerini denetlemek
- Genel ve özel af ilanına karar vermek
- Savaş ilanına karar vermek
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyelerini seçmek

Ancak TRT Genel Müdürünü seçmek meclisin görevleri arasında yer almaz.

(Cevap E)

3. 1982 Anayasası'na göre TBMM Başkanlık Divanı;

- Milletvekilleri arasından seçilen Meclis Başkanı,
- TBMM Başkan vekilleri
- Kâtip üyeler ve
- İdari amirlerden oluşur.

(Cevap B)

4. 1982 Anayasası'na göre, Anayasa değişikliğine ilişkin kanunlar hakkında Anayasa mahkemesinde iptal davası açma süresi Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonraki 10 gün içinde yapılabilir.

(Cevap A)

5. TBMM'nin Bilgi Edinme ve Denetim yollarından biri olan meclis soruşturması; Cumhurbaşkanı ve Bakanların görevleriyle ilgili cezai sorumluluklarının araştırılmasını sağlar.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'na göre devletin temel amaçları (Md. 5);

- Cumhuriyeti korumak
- Demokrasiyi korumak
- Türk milletinin bütünlüğünü korumak
- İnsanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

Ancak yasama faaliyetlerini denetlemek gibi bir yetkisi yoktur.

(Cevap C)

7. Anayasa'ya göre Meclis Başkanlık Divanı, milletvekilleri arasından seçilen Meclis Başkanı, Başkan vekilleri, kâtip üyeler ve idare amirlerinden oluşur. TBMM'de Başkanlık Divanı için bir yasama döneminde 2 defa seçim yapılır. Başkanlık divanı sadece iktidar partisinin değil, meclisteki tüm siyasi parti gruplarının katkısıyla oluşur. Meclis Başkanı partisinin her tür faaliyetlerine katılamaz.

(Cevap A)

8. 1982 Anayasası'na göre seçimlerin başlangıcından bitimine kadar her türlü işleyiş, karar, itiraz ve yönetiminden Yüksek Seçim Kurulu sorumludur.

(Cevap D)

9. 1982 Anayasası'na göre oy kullanma yaşı 18 olup A seçeneği doğrudur.

Seçimler 1946'dan beri tek derecelidir.

Türkiye'de her seçmen eşit oy hakkına sahiptir. Buna eşit oy ilkesi denir.

Seçim kanununda yapılan değişiklik yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde yapılacak seçimlerde kullanılamaz.

C seçeneği yanlış olup seçimlerle ilgili tüm itiraz, şikâyet ve incelemeleri yapma karara bağlama görevi Yüksek Seçim Kuruluna aittir.

(Cevap C)

10. Anayasa'nın 76. maddesi, affa uğramış dahi olsa milletvekili seçilmeye engel mahkûmiyetleri sıralamıştır.

Buna göre;

- Zimmet, ihtilas (Nitelikli zimmet)
- İrtikâp (Memurluk sıfatını kullanarak çıkar elde etme)
- Rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik
- İnancı kötüye kullanma
- Dolanlı iflas (Hileli iflas)
- Kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma
- Devlet sırlarını açıklama
- Terör eylemlerine katılma ve bunları teşvik etme

suçlarından hüküm giymiş olanlar milletvekili seçilemezler.

(Cevap D)

11. Bütçe Kanunu geçici olarak 1 yıllığına çıkarılan tek kanundur. Cumhurbaşkanlığı bütçe kanun tasarısını mali yıl başından en az 75 gün önce TBMM'ye sunar. TBMM tarafından görüşülen ve kabul edilen Bütçe Kanunu'nu Cumhurbaşkanı veto edemez.

(Cevap C)

12. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yolları yazılı soru, genel görüşme, meclis araştırması ve meclis soruşturmasıdır.

(Cevap C)

13. Türkiye'de halk oylaması ilk defa düzenli ve sürekli bir yöntem olarak 1982 Anayasası'nın ilk metniyle benimsenmiştir. Bu hükme göre, Anayasa'nın kabulü, Cumhurbaşkanının seçimiyle birleştirilmiştir.

(Cevap A)

14. İstifa eden milletvekilinin, milletvekilliğinin sona ermesine, istifanın geçerli olduğu TBMM Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, TBMM Genel Kurulunca karar verilir.

(Cevap B)

15. 1982 Anayasası'na göre TBMM başkanlık divanı meclis üyeleri arasından seçilir. TBMM başkanlık divanında meclis başkanı, Başkan vekilleri, kâtip üyeler ve meclis idare amirleri yer alır. Meclis başkanlık divanına siyasi parti grupları üye sayısı oranında katılırlar. Siyasi parti grupları meclis başkanlığı için aday gösterilemezler. Başkanlık divanı için bir yasama döneminde iki kez seçim yapılır. Bir yasama dönemi normal şartlarda 5 yıldır.

(Cevap B)

16. C seçeneğinde verilen bilgi hatalıdır. Doğrusu şu şekildedir: Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekillerinin, milletvekilliğinin düşmesine durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine genel kurulca üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Kanun teklif etmeye kural olarak sadece milletvekilleri yetkilidir. Ancak Cumhurbaşkanlığı sadece bütçe ve kesim hesap kanun tasarısını TBMM sunmakla yetkili ve görevlidir.

(Cevap B)

2. 1982 Anayasası'na göre Anayasa değişiklikleri ve kanunların şekil bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla dava açma yetkisi; Cumhurbaşkanı ile TBMM üye tam sayısının en az beşte biri tutarındaki üyelerine aittir.

(Cevap D)

3. Anayasamızın 95. maddesinin 2. fıkrasına göre siyasi parti grupları en az yirmi üyeden oluşur.

(Cevap C)

4. 1982 Anayasası'nın 78. maddesine göre, savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir. Buna göre yalnızca savaş sebebiyle seçimler ertelenebilir.

(Cevap B)

5. 1982 Anayasası'na göre meclis soruşturması; Cumhurbaşkanı ve bakanların "cezai" sorumluluklarının araştırılmasını sağlayan denetleme yollarından biridir. Meclis soruşturması, görevde bulunan veya görevinden ayrılmış olan Cumhurbaşkanı ya da bakanlar hakkında, meclis üye tam sayısının en az üye tamsayısı salt çoğunluğunun vereceği önerge ile istenebilir.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'na göre %5 ve üzeri eksilme olur ise 3 ay içinde ara seçime gidilir. %5'in altında eksilme olur ise seçimlerden 30 ay geçtikten sonra ara seçime gidilebilir. TBMM'de eksilen milletvekilleri için yapılan seçim ara seçimdir.

(Cevap A)

7. TBMM aksi belirtilmediği sürece toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. En az toplantı yeter sayısı 1/3 (200) dür. En az karar yeter sayısı ise 1/4+1'dir. (151)

(Cevap A)

8. 1924 Anayasası'na göre kadınlar seçme ve seçilme hakkına sahip değillerdi. Türk kadını 1930'da Belediye, 1933'te muhtarlık, 1934'te ise milletvekili seçimlerine katılma hakkı elde etmiştir.

(Cevap D)

9. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin görev ve yetkileri arasında;

- Savaş ilanına karar vermek,
- Para basılmasına karar vermek,
- Cumhurbaşkanı ve bakanları denetlemek,
- Kesin hesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek,
- Milletlerarası antlaşmaları onaylamayı uygun bulmak

yer almaktadır.

Ancak kanunları yayımlamak Cumhurbaşkanının görevleri arasında yer alır.

(Cevap E)

10. 1982 Anayasası'na göre siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine millet egemenliğine, demokratik ve laik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz.

Buradan anlaşılacağı gibi sosyal devlet anlayışı siyasi partilerin tüzük ve programında yer almaz.

(Cevap E)

11. 1982 Anayasası'na göre;

- Silah altında bulunan er ve erbaşlar,
- Askeri öğrenciler
- Cezaevlerinde bulunan hükümlüler seçimler ve halk oylamalarında oy kullanamazlar.

(Cevap A)

12. 1982 Anayasası'nın 67. maddesi uyarınca taksirli suçlardan hüküm giyenlerin milletvekili seçilmesi için herhangi bir engel yoktur. Taksirli suçla, kazara, istemeden işlenen suçlardır.

(Cevap E)

13. Parlamento kararı, TBMM'nin kanun yapmaya yönelik işlemleri dışında kalan kararlardır. Örneğin iç tüzük, savaş ilanı, Başkanlık Divanı'nı seçme .... gibi işlemler kanunla değil, mecliste oylamayla yapılan işlemlerdir. Ancak Milletlerarası antlaşma, genel ve özel af ilanı gibi meclis işlemleri bir kanunla onaylanarak yapılan işlemlerdir. Dolayısıyla parlamento kararı değil, "yasama işlemi" niteliği taşır.

(Cevap D)

14. 1982 Anayasası'nın 67. maddesine 2001 yılında eklenen son fıkraya göre "seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz." kararı alınmıştır.

(Cevap B)

15. Kanun, yetkili organlarca meydana getirilen genel, soyut, sürekli hukuk kuralıdır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere genellik ve süreklilik kanunlarda olması gereken özelliklerdendir.

(Cevap E)

16. Milletvekilleri seçildikleri takdirde yasama dokunulmazlığı (nispi dokunulmazlık) ve yasama sorumsuzluğu (mutlak dokunulmazlık) hakkı kazanırlar. Yasama sorumsuzluğu, milletvekillerinin meclis çalışmalarındaki oy, söz ve düşüncelerinden ve bunları açığa vurmaktan sorumlu olmamalarıdır. Sürekli mutlak koruma sağlar. Meclis tarafından yasama dokunulmazlığı kaldırılabilir. Fakat yasama sorumsuzluğu kaldırılmaz.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'nda yapılan değişiklikle genel seçimlerin (milletvekili seçimleri) 5 yılda bir yapılması kararlaştırılmıştır. Yerel seçimler de (belediye, muhtarlık, il genel meclisi) 5 yılda bir yapılmaktadır.

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası'na göre seçme ve seçilme hakkı siyasi hak ve ödevler kısmında yer alıp katılma haklarından. Yapılan son düzenlemeyle milletvekili seçilme şartları;

- Türk vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- En az ilkokul mezunu olmak
- Kısıtlı olmamak
- Askilikle ilişkisi olmamak
- Kamu hizmetinden yasaklı olmamak
- Taksirli suçlar dışında 1 yıl veya daha fazla ceza almamış olmak
- Yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymemiş olmak

Taksirli suç: Kasıt olmadan işlenen suçlardır.

(Cevap C)

3. 1982 Anayasası'na göre başkaca bir hüküm bulunmadığı hâllerde TBMM meclis üye tam sayısının en az üçte biri ile toplanır (200). Toplantıya katılanlar arasından salt çoğunlukla karar verir. Fakat bu çoğunluk hiçbir zaman üye tamsayısının dörtte birinden az olamaz (151).

(Cevap A)

4. Meclis Soruşturması: Cumhurbaşkanı ve bakanların görevleri ile ilgili cezai sorumlulukları hakkındaki araştırmalardır. Meclis Soruşturması açılması ancak TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu oranında milletvekilinin imzasıyla istenebilir.

Buna göre C seçeneğinde verilen ifade yanlıştır. Çünkü Meclis Soruşturması açılması için 20 milletvekilinin (bir siyasi parti grubu) değil üye tamsayısı salt çoğunluğu milletvekilinin imzası gerekmektedir.

(Cevap C)

5. Soruda A, B, C, D seçeneklerinde verilen bilgiler TBMM'nin görev ve yetkileri arasında yer alır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde güvenoyu aranmaz.

(Cevap E)

6. 1982 Anayasası'nda ilk olarak 400 olan milletvekili sayısı daha sonra 450'ye çıkarılmış, 1995 yılında 550'ye 2017 Anayasa değişikliğiyle 600'e çıkarılmıştır.

(Cevap E)

7. 1982 Anayasası 2017 değişikliğine göre Cumhurbaşkanlığı ve TBMM seçimlerinin aynı gün yapılması kabul edilmiştir. Mahalli seçimler 5 yılda bir müstakil yapılan bir seçimdir. Halkoylaması ise ihtiyaç durumunda halkın iradesine başvurma şeklidir.

(Cevap B)

8. 1982 Anayasası'na göre siyasi partiler önceden izin almadan İçişleri Bakanlığına verilen dilekçeyle kurulurlar. Kurulduktan sonra bildirim yeterlidir.

Siyasi partilerin kapatılmasına ise Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince karar verilir. Anayasa Mahkemesi tarafından temelli kapatılan bir parti başka adla kurulamaz.

(Cevap D)

9. 1982 Anayasası'nda 2017 yılında yapılan değişiklikle 25 olan seçilme yaşı 18'e düşürülmüştür.

(Cevap A)

10. Sorunun doğru cevabı A seçeneği olan Bütçe Kanunu'dur. Bütçe Kanunu yıllık olarak hazırlanır. Cumhurbaşkanlığı tarafından mali yılbaşından en az 75 gün önce TBMM'ye sunulur. Cumhurbaşkanı Bütçe Kanunlarını bir kez daha görüşülmek üzere meclise geri gönderemez. Bütçe Kanunları aleyhine Anayasa Mahkemesine dava açılabilir.

(Cevap A)

11. 1982 Anayasası'na göre kanun teklifi

- I. Kanun teklifi TBMM başkanlığına verilir.
- II. Bu teklif ilgili komisyonlarda görüşülüp meclis genel kuruluna havale edilir.
- III. Meclis genel kurulu uygun gördüğü teklif ya da tasarıyı kabul eder.
- IV. Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan kanun Resmî Gazete'de yayımlanır.

(Cevap C)

12. 1982 Anayasası 2017 değişikliğine göre, TBMM 3/5 oy çokluğuyla, Cumhurbaşkanı hakkında soruşturma açılması izni verilmediği sürece erken seçim kararı alabilir. Ayrıca Cumhurbaşkanının ölmesi yada istifa etmesi durumunda seçimlere bir yıldan az bir süre kaldıysa seçimler yenilenir. E şıkkındaki ifade yanlıştır, şayet seçimlere bir yıldan fazla kala Cumhurbaşkanlığı makamı boşalırsa seçime kadar görev yapacak sadece Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.

(Cevap E)

13. Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanunların hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler. Hakim ve Savcılar yüksek yargı organı mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarında memur statüsündeki görevliler, işçi niteliği taşımayan kamu görevlileri, silahlı kuvvetler mensupları ve yükseköğretim öncesi öğrenciler siyasi partilere üye olamazlar.

Yükseköğretim elemanları ancak siyasi partilerin merkez organlarında görev alır taşra teşkilatında görev alamaz.

(Cevap D)

14. TBMM'nin bir çok görevi vardır ve bu kararları alırken aksi belirtilmediği sürece toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır. Örneğin, genel ve özel af için 3/5, çoğunluğu gerektirdiğinden C şıkkı yanlış bir ifadedir.

(Cevap C)

15. TBMM seçimlerinde dar bölge çoğunluk sistemi yerine çoğunluk sistemi ile nispi temsil sistemi kabul edilmiştir.

(Cevap D)

16. 2017 Anayasa değişikliğine göre TBMM bilgi edinme ve denetim yollarından yazılı soru Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlara verilmesi öngörülmüştür. Cevap verme süresi ise 15 gün olarak belirlenmiştir.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Milletvekili seçilebilme şartlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- T.C. vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- En az ilkokul mezunu olmak
- Erkekler için askerlik ile ilişkisi olmamak
- Kısıtlı olmamak
- Kamu hizmetinde yasaklı olmamak
- Taksirli suçlar dışında, toplam 1 yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezası almamak
- Zimmet, ihtilas, irtikâp (devletin fonksiyonlarına karşı bireylerin ve kurumların duyması gereken güveni sarsmak) rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından birinden hüküm giymemiş olmak.

Buna göre E seçeneğinde belirtilen ifade, milletvekili seçilme şartlarını ortadan kaldıran nedenler arasında gösterilemez.

(Cevap E)

2. Ara seçim, TBMM üyeliklerinde boşalma olması hâlinde yapılan seçimdir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının yüzde beşini bulduğu hâllerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir.

TBMM üye tam sayısı olan 600 sayısının yüzde 5'i 30 etmektedir.

(Cevap A)

3. Milletvekili seçilme şartlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Türk vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak
- En az ilkokul mezunu olmak
- Kısıtlı olmamak
- Askerlik ile ilişkisi olmamak
- Kamu hizmetinden yasaklı olmamak
- Taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasından hüküm giymemiş olmak
- Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçlarından hüküm giymemiş olmak
- Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymemiş olmak.

Buna göre, milletvekili seçilecek kişilerin kamu görevlisi olma zorunluluğu yoktur.

(Cevap E)

4. 1982 Anayasasına göre, A, C, D ve E'de verilen ifadeler doğrudur. Fakat B'deki ifade yanlıştır. Çünkü kanun önerme yetkisi TBMM üyelerinin yani milletvekillerinin görev ve yetkilerindedir.

(Cevap B)

5. 1982 Anayasası'nın 87. maddesine göre TBMM, üye tam sayısının 3/5 çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına karar verebilmektedir. Ancak yine anayasanın 169. maddesinde, orman yakmak, yok etmek gibi orman suçları için genel ve özel af çıkarılmayacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla orman suçları, genel ve özel af kapsamına girmemektedir.

(Cevap E)

6. 1982 Anayasası'nın 69. maddesine göre; Siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesi'nce kesin olarak karara bağlanır. Nitekim Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iki temel görevi vardır. Bunlar, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki üst düzey görevlilerin gerektiğinde yüce divana sevk edilmesini sağlamak ve zararlı siyasi partilerin kapatılması için Anayasa Mahkemesine başvurmaktır.

(Cevap B)

7. 1982 Anayasası'nın 83. maddesinde belirtilen yasa-ma dokunulmazlığı ilkesine göre, seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, meclis kararı olmadıkça tutuklanamaz, sorgulanamaz, yakalanamaz ve yargılanamaz. Ancak milletvekilinin suçu ile ilgili delil toplanmasına yönelik herhangi bir anayasal engel bulunmamaktadır.

(Cevap C)

8. 1982 Anayasası'nın 96. maddesine göre TBMM'nin olağan karar yeter sayısı "toplantıya katılanların salt çoğunluğu"dur. Temel kanunlar, Bütçe Kanunları ve uluslararası antlaşmaları uygun bulan kanunlar, TBMM'de herhangi bir nitelikli çoğunluk aranmadan toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu ile kabul edilmektedir. Ancak genel ve özel af ilanı ile Anayasa değişikliğine ilişkin kanunlar için, üye tam sayısının 3/5 (360) çoğunluğunun oyu gerekmektedir.

(Cevap C)

9. 1982 Anayasası'nın 161-164. maddeleri arası Bütçe Kanunu ile ilgili hükümleri belirtmektedir. Dolayısıyla Bütçe Kanunlarının kanunlaşma sürecinde izlenecek yöntem büyük ölçüde doğrudan Anayasa'da düzenlenmiştir.

(Cevap A)

10. 1982 Anayasası'nın 96. maddesine göre meclisin olağan karar yeter sayısı, toplantıya katılanların salt çoğunluğudur. Ancak bu sayı hiçbir şekilde üye tam sayısının (600) 1/4 ünün bir fazlasından (151) az olmaz. Bunun dışında Anayasa'da belirtilmiş ve nitelikli oy gerektiren bazı işlemler vardır. Örneğin anayasanın değiştirilmesi, genel ve özel af ilan edilmesi üye tam sayısının 3/5 (360) çoğunluğunun kabul oyu ile mümkündür. Ancak savaş ilanına karar verilmesi ise meclisin olağan karar yeter sayısı ile yapılmaktadır.

(Cevap E)

11. Anayasa değişikliklerinin kabulü ile genel ve özel af ilanı üye tam sayısının beşte üç (3/5) çoğunluğu ile yapılmaktadır.

(Cevap E)

12. Katı anayasa, yargı denetimi, çift meclis sistemi devlet başkanının vetosu siyasi iktidarın yetkilerini sınırlandırırken; Cumhurbaşkanlığı karnamesi yürütmenin yetkilerini sınırlandırmaz, bilakis artırır.

(Cevap D)

13. Meclis soruşturması ile ilgili A, B, C ve D şıkları doğru ifadedir. E şıkında ise Yüce Divan'a gitme sayısı üçte iki olmakla birlikte yanlış olan ifade Yüce Divan'a gitmekle görevleri bitmez. Yüce Divan milletvekili seçilmeye engel bir suçtan suçlu bulur ise milletvekilliği biter.

(Cevap E)

14. 2017 Anayasa değişikliği ile kanun teklifi etmeye sadece milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Cumhurbaşkanının veto etmesi durumunda ise TBMM'nin üye tam sayısı salt çoğunluk ile kanunu kabul etmesi gerekir. C ve D seçenekleri 1982 Anayasasının var olan ifadeleri idi. Kanunlar referanduma gitmeyeceğinden, referanduma giden Anayasa değişikliği olduğundan yanlış ifade E şıkkıdır.

(Cevap E)

15. 1982 Anayasası'na göre, TBMM seçimlerini yenileme yetkisi TBMM'ye ve Cumhurbaşkanına aittir.

(Cevap B)

16. 2017 Anayasa değişikliğine göre 2018 Cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra yürürlüğe giren hükmüne göre Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar için verilen yazılı soruya cevap verme süresi 15 gün olarak belirlenmiştir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. Bilgi edinme kanunu, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenler. 2003 yılında kabul edilen bu kanunun dördüncü bölümünde, bilgi edinme hakkının sınırları belirtilmiştir.

Verilen tüm seçenekler kapsam dışıdır.

(Cevap E)

2. 1982 Anayasasında ifade edilen yasa dokunulmazlığından, milletvekilleri Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar yararlanmaktadır. Genel Kurmay Başkanının böyle bir hakkı yoktur.

(Cevap C)

3. Seçme, seçilme faaliyetleri 1982 Anayasası'nın 67. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddede 2001 yılında yapılan değişikliğe göre, seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz.

(Cevap B)

4. Verilen seçenekleri tek tek inceleyelim:

- A) 1982 Anayasası'nda 2017 yılında yapılan değişikliğe göre; TBMM seçimleri 5 yılda bir yapılmaktadır.
- B) 1982 Anayasası'nın 77. maddesine göre Meclis, 5 yıllık süre dolmadan seçimin yenilenmesine karar verebilir. Ayrıca Anayasa'da belirtilen şartlar altında Cumhurbaşkanı da seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.
- C) TBMM üye tam sayısının % 5'inin boşalması hâlinde 3 ay içinde ara seçime gidilebilir. Nitekim meclisteki üye sayısının boşalması durumunda genel seçim değil, ara seçim yapılır.
- D) 1982 Anayasası'nın 77. maddesine göre; yenilenmesine karar verilen Meclisin yetkileri, yeni Meclisin seçilmesine kadar sürer.
- E) 1982 Anayasası'nın 75. maddesine göre; TBMM genel oyla seçilen 600 milletvekilinden oluşur.

(Cevap C)

5. 1982 Anayasası'na göre TBMM'de siyasi parti gruplarında;

- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- Meclis soruşturması sonucunda Yüce Divana sevk kararı
- TBMM Başkanlığına aday gösterme işlemleri yapılamaz.

(Cevap E)

6. 2017 Anayasa değişikliği önergesi toplantıya katılan milletvekillerinin salt çoğunluğu ile alınan erken seçim kararı, yeni sistemle birlikte üye tamsayısı 3/5 oyu çoğunluğuyla TBMM'ye seçim kararı alma yetkisi vermiştir.

(Cevap C)

7. Kanunlar TBMM tarafından toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kabul edilir, Cumhurbaşkanı kanunu TBMM'ye geri gönderirse en az üye tamsayısı salt çoğunluk ile kabul edilmesi gerekir. Bu sayıda 301'dir.

(Cevap B)

8. 1982 Anayasası'na göre milletvekilliği statüsünü kazananların milletvekili yetkilerini kullanabilmeleri için Anayasa'nın 81. maddesine göre yemin etmeleri gereklidir.

(Cevap E)

9. Yasama dokunulmazlığı ile ilgili B seçeneği doğrudur. Çünkü TBMM siyasi parti gruplarınca milletvekilliği dokunulmazlığı ile ilgili karar alınamaz. Ancak A, C, D, E seçenekleri yanlıştır.

(Cevap B)

10. 1982 Anayasası'na göre, milletvekilliğinin düşme nedenleri şunlardır:

- İstifa
- Kesin hüküm giyme
- Kısıtlanma
- Milletvekilliğiyle bağdaşmayan bir görevi sürdürmekte ısrar etme
- Meclis çalışmalarına izinsiz ve özürsüz olarak 1 ay içerisinde toplam 5 birleşim günü katılmama

2010 değişikliğiyle, partisinin kapatılmasına beyan ve eylemleriyle sebep olan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi sona ermiştir.

(Cevap E)

11. 1982 Anayasası 2017 Anayasa değişikliğine göre genel seçimlerin beş yılda bir yapılması kabul edildi. Cumhurbaşkanlığı ve yerel seçimler daha önce beş yılda bir zaten yapılmaktaydı.

(Cevap E)

12. 2017 Anayasa değişikliği ile Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek Mahkemesi, başbakan, tüzük, sıkıyönetim anayasadan çıkartılmıştır. Yönetmelikler ise anayasadan çıkartılmayıp Cumhurbaşkanlığına yönetmelik çıkartma yetkisi verilmiştir.

(Cevap D)

13. 1982 Anayasası'na göre siyasi partiler;

- Uluslararası kuruluşlardan maddi yardım alamazlar.
- Ticari faaliyetlerde bulunamazlar.
- Gelir ve giderleri amaçlarına uygun olmalıdır.
- Parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olmak zorundadır.

Ancak siyasi partilerin kendi siyasetlerini yürütmek açısından dernekler, sendikalar ve vakıflarla siyasi ilişki içinde bulunabilirler.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre bir siyasi partinin tüzüğü ve programının Anayasa'nın yasakladığı hususlara aykırı olması hâlinde o partinin temelli kapatılmasına karar verebilir. Böylece E seçeneği doğru iken A, B, C, D seçenekleri yanlıştır.

(Cevap E)

2. İdam cezası 2004 yılında kalkmıştır dolayısıyla bu yetki meclisin yetkileri arasından çıkarılmıştır.

(Cevap C)

3. TBMM;

- Yüce Divan'a sevk
- Milletvekilliğinin düşmesi
- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine ya da silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi parlamento kararı iken.

Genel ya da özel af ilanı parlamento kararı ile değil kanunla yapılır.

(Cevap C)

4. Siyasi partiler önceden izin almadan kurulabilir. Bunun için 18 yaşını doldurmuş olmak ve Türk vatandaşı olma şartı aranır.

(Cevap D)

5. Milletvekili seçilebilme şartlarından bazıları şunlardır:

- Türk vatandaşı olma
- Zimmet, ihtilas, istikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma gibi yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymemiş olmak
- 18 yaşını doldurmuş olma
- En az ilkokul mezunu olma
- Taksirli suçlar hariç 1 yıldan fazla hapis cezası almamış olma

(Cevap B)

6. TBMM ile ilgili bilgilerden A, C, D, E seçenekleri yanlış bilgiler iken B seçeneğinde belirtilen bilgi doğrudur. Siyasi parti grupları TBMM Başkanlığı için aday gösteremez.

(Cevap B)

7. 1982 Anayasası'na göre siyasi partiler;

- Önceden izin almadan kurulur.
- Yabancılar siyasi partilere üye olamaz ve Türkiye'de siyasi parti kuramazlar.
- Hâkimler ve savcılar siyasi partilere üye olamazlar.
- Siyasi partilere üye olabilmek için 18 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
- Kapatma davalarına Anayasa Mahkemesi bakar.

(Cevap A)

8. • TBMM meclisi 600 milletvekilinden oluşur.
• Seçimleri 5 yılda bir yapılır.
• Cumhurbaşkanı olan kişinin TBMM üyeliği sona erer.
• TBMM Başkanını milletvekilleri seçer.
• TBMM Başkanlık Divanı; Meclis başkanı, Meclis Başkan Yardımcısı, İdare Amirleri ve kâtip üyelerden oluşur.

(Cevap B)

9. Meclisin toplanma ve tatil yapması ile ilgili hükümler 1982 Anayasası'nın 93. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, TBMM her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası'na göre seçim kanununda yapılan değişiklikler, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde uygulanamaz.

(Cevap C)

11. Cumhurbaşkanının Anayasa değişikliklerini onaylama usulleri farklıdır. Eğer Cumhurbaşkanı bir Anayasa değişikliğine ilişkin kanunu bir daha görüşmek üzere TBMM'ye gönderdiği takdirde TBMM bu değişikliğe ilişkin kanunu; üçte ikisinin (400) oyu ile aynen kabul edebilir.

(Cevap E)

12. Bir kanunun esas bakımından Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla iptal davası açabilme hakkı;

- Cumhurbaşkanı
- İktidar ve ana muhalefet partisi meclis grupları
- TBMM üye tam sayısının 1/5 tutarındaki milletvekillerine aittir.

Dava açma süresi ise kanunun Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak 60 gün sonra sona erer.

(Cevap C)

13. Emniyet Genel Müdürleri, İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan Emniyet Müdürleri Kararnamesi ve Cumhurbaşkanının onaylamasının ardından Resmî Gazete'de yayımlanarak atanırlar.

(Cevap C)

14. Anayasa'ya göre, belirli işlemlerde "özel çoğunluk" gerekmektedir. Bu durumda, Anayasa'da belirtilen nitelikli çoğunluklar sağlanmadan alınan kararlar Anayasaya aykırı olur. Buna göre B, C, D ve E'de belirtilen işlemler için nitelikli çoğunluk aranır. Ancak savas ilanı kararı, milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması, bütçe ve kesin hesabın kabulü, olağanüstü hâl kabulü için nitelikli çoğunluk ARANMAZ!

(Cevap A)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası 2017 Anayasa değişikliğine göre yeni sistemin yürürlüğe girmesiyle TBMM bilgi edinme ve denetim yolları arasında gensoru ile hükümetin yada bir bakanlığın düşürülmesi Anayasadan çıkarılmıştır.

(Cevap B)

2. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin en az toplantı yeter sayısı üye tam sayısının 1/3'i yani 200'dür.

(Cevap E)

3. Yasama yetkisinin asliliği: Yasama organının doğrudan Anayasa'dan aldığı yetkiyle araya başka bir yetkilendirme işleminin girmesine gerek kalmadan herhangi bir konuyu kanunla düzenleyebilmesidir. Başka bir deyişle, yasama organı fonksiyonunu yerine getirirken hiçbir merci ya da makamın talimatına, önceden izin veya yetki vermesine ihtiyaç duymaz.

(Cevap D)

4. Nispi temsil, seçimlere katılan her partinin aldığı oy oranına göre mecliste temsil edilmesidir. 1961 Anayasası'nda yer alan Nispi temsil ilkesi, 1982 Anayasası'nda yer almamaktadır.

(Cevap B)

5. Yasama dokunulmazlığı anayasanın 83. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre A, B, D ve E seçenekleri doğrudur. Ancak C seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü anayasanın 112. maddesine göre, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Bakanlar aynı anda milletvekili olmasalarda bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tabi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar ve yasama dokunulmazlığına sahip bulunurlar.

(Cevap C)

6. Anayasamıza göre meclis her yıl ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır ve yeni yasama yılı çalışmalarına başlar. (Md. 93)

(Cevap A)

7. Siyasi partilerin uyacakları esaslar 1982 Anayasasının 69. maddesinde sıralanmıştır. Buna göre uluslararası kuruluşlardan maddi yardım alan ve parti programı insan hakları, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine aykırı olan partiler hakkında temelli kapatma kararı verilebilir.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası'nın 96. maddesine göre TBMM yapacağı tüm işlemlerde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Buna göre, Meclis Başkanlığı seçimi için de üye tam sayısının en az üçte biri (200) oranında milletvekilinin toplanmış olması gerekir.

(Cevap A)

9. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanları Meclis Soruşturması ile TBMM Genel Kurulu Yüce Divana göndermeye yetkilidir.

(Cevap C)

10. 1982 Anayasası'na göre TBMM üyeliği, doğrudan veya meclis kararıyla olmak üzere iki şekilde sona erilmektedir.

İstifa, milletvekilliğiyle bağdaşmayan bir görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar etme, Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak 1 ay içerisinde toplam 5 birleşim günü katılmama TBMM üyeliğinin meclis kararıyla sona ermesine neden olan durumlardır.

Kesin hüküm giyme ve kısıtlanma hâli ile Milletvekilinin Cumhurbaşkanı seçilmesi durumlarında ise TBMM üyeliği doğrudan sona ermektedir.

Ayrıca Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakan seçilmek, TBMM üyeliğinin sona ermesi hâllerindedir.

(Cevap E)

11. 1982 Anayasası'nın 105. maddesine göre Meclis Soruşturması ile Cumhurbaşkanı yardımcısı en az Meclis üye tamsayının 2/3'ünün (400) kararı ile Yüce Divan'a gider.

(Cevap D)

12. 1982 Anayasası 105. maddesine göre Meclis Soruşturması komisyonunun rapor süresi 2 ay + 1 ay olabilir.

(Cevap A)

13. Parlamento kararı, TBMM'nin yasa yapmaya yönelik işlemleri dışındaki kararlarıdır. İçtüzüğü değiştirmek, RTÜK üyelerini seçmek, OHAL kararını onaylamak, Kamu Başdenetçisini seçmek bu türden kararlardır. Ancak milletlerarası antlaşmaların uygun bulunması, genel ve özel af ilanı gibi işlemler mutlaka bir kanunla yapılır.

(Cevap C)

14. A, B, D ve E ifadeleri yasamayla ilgili doğrudur. 2017 Anayasa değişikliğiyle ilk genel seçimle birlikte milletvekili sayısı 600'e çıkmıştır. Anayasamıza göre savaş ilanına meclis karar verir. Cumhurbaşkanı'nı Yüce Divan'a meclis gönderir. İstifa eden milletvekilinin vekilliğinin düşürülmesinde basit çoğunluk yeterlidir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre TBMM üye sayısı 600'dür. Bu rakam anayasa değişikliği yapılmadan değişmez.

(Cevap A)

2. 1982 Anayasası 2017 değişikliği, yeni sisteme göre Cumhurbaşkanı ve TBMM 3/5 milletvekilinin erken seçim kararı alması yanında Cumhurbaşkanlığı makamının seçimlere son bir yıl kala boşalması durumunda da seçimlerin yapılması kuralı getirilmiştir.

(Cevap A)

3. Senato, 1961 Anayasası ile kurulmuş; 1982 anayasası ile kaldırılmış bir organdır. Dolayısıyla 1982 Anayasası'nın değiştirme usulünün bir unsuru değildir.

(Cevap C)

4. 1982 Anayasası'nın 69. maddesine göre siyasi partilerin ticari faaliyetlere girişmesi yasaktır. Bundan ötürü ticari faaliyet gelirleri, siyasi partilerin gelirleri arasında yer alamaz.

(Cevap B)

5. TBMM'nin toplantı ve karar yeter sayısı, 2007 yılında yapılan anayasa değişikliği ile düzenlenmiştir. Buna göre, TBMM yapacağı seçimler dâhil bütün işlemlerde üye tamsayısının en az 1/3 ile toplanır; anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile de karar verir ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının 1/4' ünün bir fazlasından az olamaz.

(Cevap A)

6. Denetim sistemleri, denetimin yapıldığı zamana göre, önleyici ve düzeltici olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Önleyici denetim, normun yürürlüğe girmesinden önce yapılan denetimdir ki, bu denetim siyasal organlar tarafından yapılır. Normun kesinleşip yürürlüğe girmesinden sonra yapılan denetime ise düzeltici denetim denir ve yargı organlarıncı gerçekleştirilir.

(Cevap C)

7. 1982 Anayasası'nın 175. maddesi anayasanın değiştirilmesi ile ilgili hükümler bildirmektedir. Buna göre anayasanın değiştirilmesi için TBMM başkanının onayına gerek yoktur.

(Cevap C)

8. 1982 Anayasası'na göre, yasama sorumsuzluğu; milletvekillerinin mecliste kullandığı oy, söylediği sözler, ileri sürdüğü düşünceler nedeniyle, bunlar soyut olarak suç niteliği taşısalar bile parlamento dışında hiçbir makam tarafından sorumlu tutulmamalarıdır. Yasama sorumsuzluğu milletvekili sıfatının bitmesinden sonra da devam eder.

(Cevap E)

9. 1982 Anayasası 2017 Anayasa değişikliği ile bakanların ve Cumhurbaşkanı yardımcısının aynı zamanda milletvekili olamayacağı belirtilmiştir. Önceden Cumhurbaşkanı ve Genel Kurmay Başkanının böyle bir durumu mümkün değildi. TBMM Başkanı ise zaten milletvekili olmak zorundadır.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası'na göre;
- 18 yaşını dolduran her Türk vatandaşı milletvekili seçilebilir.
  - Milletvekilleri seçildikleri bölgeyi değil, kendilerini seçenleri değil, bütün milleti temsil ederler.
  - Milletvekillerini halk seçer, milletvekilliği yemininin ardından milletvekilleri Meclis çalışmalarına katılabilir.

(Cevap B)

11. TBMM kararlarını aksi belirtilmediği sürece toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alır. TBMM milletvekili dokunulmazlığını toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kaldırır.

(Cevap D)

12. Yasama yetkisinin genelliği; yasama organının Anayasa'ya aykırı olmaması koşuluyla istediği her konuda kanun çıkarabilmesi ve ele aldığı konuyu en ince ayrıntısına kadar düzenleyebilmesidir.

(Cevap E)

13. Anayasanın 94. maddesine göre, Başkanlık Divanı, Meclis Başkanı, Başkan Vekilleri, Kâtip Üyeler ve İdare Amirlerinden oluşmaktadır. Siyasi parti grup başkan vekilleri, başkanlık divanı üyesi değildir.

(Cevap E)

14. 1982 Anayasası'nın 83. maddesine göre yasama dokunulmazlığı, ağır cezayı gerektiren suçüstü hâllerinde söz konusu değildir. Buna göre, C seçeneğinde verilen ifade doğrudur.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre Anayasa değişikliklerine ilişkin iptal davasını açmaya; Cumhurbaşkanı ile TBMM üye tam sayısının 1/5'i yetkilidir.

(Cevap B)

2. Anayasamıza göre TBMM, Başkanlık divanı olmadan çalışmalarını sürdüremez.

(Cevap A)

3. Katı anayasa, normal kanunlardan daha farklı organlarca ve daha zor usullerle değiştirilebilen anayasadır. Bir anayasayı katı anayasa olarak nitelendirilmede esas alınan ölçütler şunlardır:

- Teklif çoğunluğu
- Nitelikli çoğunlukla değiştirme kuralı
- Halk oylamasının öngörülmesi
- Değişmezlik yasağının bozulması ivedilikle görülmeme ilkesi

(Cevap A)

4. 1982 Anayasası'nın 67. maddesi uyarınca seçimler ve halk oylaması yargının yönetim ve denetiminde yapılır. Bu görevi ise Yüksek Seçim Kurulu yürütür. Buna göre E seçeneğinde verilen ifade yanlıştır.

(Cevap E)

5. Anayasa'nın 119. maddesine göre olağanüstü hali Cumhurbaşkanı 6 ay için ilan edebilir, uzatma görevi ise her defasında dört ayı geçmemek üzere TBMM'ye aittir.

(Cevap B)

6. Herkes için geçerli emredici hukuk kuralları koyma yasama işlevini ifade etmektedir. Bu görev ise anayasamızın 7. maddesi uyarınca TBMM'ye aittir.

(Cevap C)

7. 2017 Anayasa değişikliği ve yeni sistem yürürlüğe girmesiyle Meclis soruşturması kapsamına Cumhurbaşkanı girmiştir. Görevini kötüye kullanmaktan dolayı TBMM, Cumhurbaşkanı B, C, D şıklarında belirtilen aşamalardan sonra 2/3 (400) milletvekili ile Yüce Divan'a gönderilir.

(Cevap E)

8. TBMM'nin görev ve yetkileri arasında, olağan üstü hal ilan etmek yoktur. Olağan üstü hali Cumhurbaşkanı ilan eder.

(Cevap B)

9. Nitelikli çoğunluk, meclisin olağan karar yeter sayısından daha nitelikli bir çoğunluğun kabul oyuna ihtiyaç duyulmasıdır. Anayasa Mahkemesine üye seçme üçte iki ve üye tamsayısının salt çoğunluğu şeklinde iki oylama gerektirmektedir. TBMM Başkanının seçilmesi ise üçte iki oy çoğunluğuyla mümkün olmaktadır. Verilen diğer seçenekler için nitelikli bir çoğunluk gerekmemektedir. Toplantıya katılanların salt çoğunluğu yeterli olmaktadır.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası 175. maddesine göre Anayasa değişikliği için en az 3/5 milletvekili kabulü gerekir. Sayı 2/3'ü bulana kadar halk oylaması ile Anayasa değişir.

(Cevap C)

11. 1982 Anayasası'nın geçici 18. maddesinde Türkiye Barolar Birliği organlarının seçiminden bahsetmektedir. Bu madde uyarınca TBMM, bu kurumun organlarında aday gösterme yetkisine sahip değildir.

(Cevap B)

12. Siyasi partilerin uyacakları esaslar anayasamızın 68 ve 69. maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre; Siyasal partilerin yurt dışında örgütlenmesi ile ilgili herhangi bir anayasal engel yoktur.

(Cevap D)

13. 1982 Anayasası'nın 68. maddesi uyarınca siyasi partilere üye olabilmek için on sekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir. Bu bağlamda C seçeneğinde verilen ifade yanlıştır.

(Cevap C)

14. Anayasamızın 68. maddesine göre yükseköğretim öncesi öğrenciler siyasi partilere üye olamazlar. Ancak yükseköğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olmasında herhangi bir anayasal engel bulunmamaktadır.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. B seçeneğindeki ifade yanlıştır. Tekrar seçilen milletvekili hakkındaki soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi, meclisin yeniden dokunulmazlığının kaldırılmasına bağlıdır. Bununla ilgili hüküm anayasanın 83. maddesinde mevcuttur.

(Cevap B)

2. Milletlerarası antlaşmalar kural olarak TBMM'nin uygunluğuna sunulur. Anayasanın 90. maddesine göre süresi bir yılı aşmayan ekonomik, ticari ilişkileri düzenleyen antlaşmalar bu kuralın dışındadır. Ancak bu antlaşmalarda 2 ay içinde TBMM'nin bilgisine sunulmak durumundadır.

(Cevap B)

3. 1982 tarihi Siyasal Partiler Kanunu'nda 2003 yılında yapılan bir değişikliğe göre "Terör eyleminden mahkûm olanlar" siyasi partilere üye olamaz ve üye kaydedilemezler. Bu hüküm anayasada yer almaktadır.

(Cevap D)

4. Anayasanın 148. maddesine göre; Anayasa değişikliklerinin şekil bakımından denetlenmesi, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülmeyeceği şartına uyup uyulmadığıyla sınırlıdır. Bundan dolayı E seçeneğindeki ifade yanlıştır.

(Cevap E)

5. Siyasi partilerin kapatılması ile ilgili hususlar 69. ve 149. maddede geçmektedir. Ancak D seçeneğinde verildiği gibi bir ifade bu maddelerde yer almamaktadır.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'nın 90. maddesine göre kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari antlaşmaların TBMM'de uygun bulunması zorunluluğu yoktur. Görüldüğü gibi D seçeneğindeki ifade yanlıştır.

(Cevap D)

7. TBMM'nin Cumhurbaşkanlığına giden kararları kanundur. Gitmeyen kararlar ise parlamento kararıdır. Uluslararası antlaşmaların Cumhurbaşkanınca onaylanması gerektiği için kanuni bir düzenlemedir.

(Cevap E)

8. TBMM yönetmelik çıkartamaz, yönetmelikleri, Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişiler çıkarır.
(Cevap C)

9. 1982 Anayasası 2017 Anayasa değişikliğine göre Cumhurbaşkanı 2. dönemini yapmakta iken TBMM erken seçim kararı alır ise Cumhurbaşkanı bir kez daha seçilme imkanı verilmiştir.
(Cevap A)

10. Partisinin temelli kapatılmasına beyan ve eylemleri ile sebep olan milletvekilinin, vekilliğinin düşmesi 12 Eylül 2010 referandumu ile yürürlükten kaldırılmıştır. Dolayısıyla milletvekilliğinin düşme sebepleri arasında artık gösterilemez.
(Cevap C)

11. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılabilir ve genel seçimlerden 30 ay geçmedikçe ara seçime gidilemez.
(Cevap B)

12. Anayasamıza göre Meclis Başkanı, iki yıllık bir süre için seçilir. Bununla ilgili hüküm anayasanın 94. maddesinde mevcuttur.
(Cevap A)

13. 1982 Anayasası'na göre, milletvekili olabilmek için;
- Türk vatandaşı olmak
  - 18 yaşını doldurmuş olmak
  - En az ilkokul mezunu olma
  - Kısıtlı olmamak
  - Askerlik hizmeti ile ilişkisi olmamak
  - Taksirli suçlar hariç toplam 1 yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasından hüküm giymemiş olmak
  - Yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymemiş olmak
- (Cevap D)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin görev ve yetkilerinden bazıları şunlardır:
- Vergi kanunu çıkarmak
  - Cumhurbaşkanı ve Bakanları denetlemek
  - Para basılmasına karar vermek
  - Savaş ilanına karar vermek
  - Genel ve özel af ilanına karar vermek
  - Milletlerarası antlaşmaları onaylamayı uygun bulmak
  - Bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmektir.

Ancak DDK başkan ve üyelerini seçmek Cumhurbaşkanının görevidir.

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası'nın 85. maddesine göre yasama dokunulmazlığı kaldırılan veya milletvekilliği düşürülen bir milletvekili bu kararın alındığı tarihten itibaren 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal isteminde bulunabilir.

(Cevap A)

3. 1982 Anayasası'nın 91. maddesine göre, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşmalar hakkında anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz. Bu bağlamda E seçeneğindeki ifade yanlıştır.

(Cevap E)

4. Yasama organının Anayasa'ya aykırı olmamak şartıyla her konuyu ayrıntılı bir biçimde kanunla düzenleyebilmesine Yasama yetkisinin genelliği denir.

(Cevap A)

5. Milletvekilliğinin düşmesi ile ilgili hükümler anayasanın 84. maddesi ile düzenlenmiştir. Bu doğrultuda tutuklanma milletvekilliğinin düşmesi için bir neden teşkil etmemektedir.

(Cevap C)

6. Yasama sorumsuzluğuna ilişkin A, B, C ve E'deki ifadeler doğrudur. Ancak (D)'deki ifade yanlıştır. Çünkü yasama sorumsuzluğu mutlak ve süreklidir. TBMM dâhil hiçbir organ veya mahkeme tarafından kaldırılamaz.

(Cevap D)

7. A'da verilen hüküm, 2008 yılı Anayasa değişikliğinden önceki hükümlerdir. Bu değişikliği yapan kanun 05.06.2008 tarihli Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmiştir. B, C, D ve E'deki hükümler 2010 Anayasa değişikliğiyle hukukumuzda girmiştir.

(Cevap A)

8. 1982 Anayasası'nın 109. maddesi uyarınca Meclis Başkanlık Divanının TBMM üyeleri arasından seçilmesi gerekir. Yani Meclis Başkanlık Divanı üyelerinin milletvekili olması anayasal bir zorunluluktur.

(Cevap B)

9. Siyasi Partiler Kanunu'nun 99. maddesine göre, siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin isteklerin Cumhuriyet Başsavcılığınca reddi hâlinde, Siyasi Partilerle İlgili Yasakları İnceleme Kuruluna itiraz edilebilir. Bu kurul, Yargıtay Ceza Daireleri Başkanlarından kurulur ve en kıdemlisi kurulun başkanıdır.

(Cevap B)

10. Siyasi partilerin kapatılması davasını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açmaktadır. Başsavcılık bu davayı,

- a) Resen
b) Adalet Bakanı'nın istemiyle veya
c) Bir siyasi partinin istemi üzerine açabilmektedir. Adalet Bakanı veya bir siyasi parti genel seçimlerin yenilenmesi kararının Resmî Gazete'de yayımlamasından, oy verme gününün ertesi gününe kadar geçecek sürede, Cumhuriyet Başsavcılığından dava isteminde bulunamaz. Yani D seçeneğindeki ifade siyasi partilerin kapatma davası ile ilgili değil, dava açma istemiyle ilgilidir.

(Cevap D)

11. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bilgi edinme ve denetim yollarından meclis araştırması belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemedir. Susurluk, helikopter kazası, Uludere olayı vs. örnek verebiliriz.

(Cevap D)

12. A, B, C, D şıkları TBMM ile ilgili doğru ifadelerdir. TBMM Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanları Yüce Divan'a meclis soruşturması ile gösterir.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı, ölür ya da istifa eder ise yeni Cumhurbaşkanı seçilene kadar Cumhurbaşkanı Yardımcısı vekalet eder.

(Cevap C)

2. 1982 Anayasası 2017 değişikliği ile daha önce kanun ile olan işlem Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi olarak düzenlenmiştir. Buna göre bakanlıkların kurulması ve kaldırılması Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile olur.

(Cevap B)

3. 1982 Anayasası'na göre A, B, C ve E şıkkı ifadeleri Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerindedir. İç ve dış politikayla ilgili Cumhurbaşkanının TBMM mesaj vermek yetkisi vardır. Ancak bu hususta kanun tasarı vermek yetkisi yoktur.

(Cevap D)

4. 2017 Anayasa değişikliği ile OHAL yetkisi yeni sistemde Cumhurbaşkanlığına verilmiş ve süresi 6 ayı geçemez.

(Cevap C)

5. 2017 Anayasa değişikliğine göre bir kişinin Cumhurbaşkanı adayı olabilmesi için 100 bin imza toplanması gerekir. Bunun dışında %5 oy alan partiler veya siyasi parti grupları Cumhurbaşkanı adayı gösterebilir.

(Cevap B)

6. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile ilgili 2017 Anayasa değişikliğine göre yeni sistem yürürlüğe girmesiyle A, B, D ve E şıkları doğru ifadelerdir. Ancak kanun ile Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarırsa kanun geçerlidir.

(Cevap C)

7. 1982 Anayasası'na göre Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun doğal başkanı Adalet Bakanıdır. 2017 Anayasa değişikliği ile yeni sisteme göre bakanları seçme ve atama yetkisi Cumhurbaşkanına verilmiştir. Cumhurbaşkanı Adalet Bakanını seçmekle aynı zamanda Hakim ve Savcılar Kurulu'nun doğal başkanını da seçmiş olmaktadır.

(Cevap C)

8. 2017 Anayasa değişikliğine göre yeni sistemde Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri düzenlenmiştir. Buna göre olağan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini TBMM'ye sunmaya gerek yok iken olağanüstü hal Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini TBMM'ye sunmak şarttır.

(Cevap D)

9. 2017 Anayasa değişikliğiyle yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Cumhurbaşkanlığına yeni görev ve yetkiler vermiştir. Buna göre, anayasanın 104. maddesinde Cumhurbaşkanına “ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj vermek” yetkisi yeni bir yetkidir.

(Cevap D)

10. Bir bakan aynı zamanda milletvekili olamaz, ancak milletvekilliği gibi dokunulmazlığa sahiptir. Bakanlar için güven oylaması yapılmaz. Cumhurbaşkanı yardımcısı da Cumhurbaşkanlığı hükümetinin bir üyesidir. 2017 Anayasa değişikliğiyle Cumhurbaşkanına siyasi parti üyeliği hakkı da verilmiştir.

(Cevap D)

11. 2017 Anayasa değişikliğine göre Cumhurbaşkanının görevinin bitimine bir yıldan fazla süre varken Cumhurbaşkanı koltuğunun boşalması durumunda seçimlere kadar görev yapacak bir Cumhurbaşkanı 45 gün içinde halk seçer.

(Cevap C)

12. Cumhurbaşkanının bir daha görüşmek üzere TBMM'ye geri gönderemeyeceği tek kanun Bütçe Kanunu'dur.

(Cevap E)

13. 1982 Anayasası'nın 104. maddesi Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri ile ilgili hükümleri içermektedir. Kanunları yayımlamak, TBMM'yi toplantıya çağırarak ve kanunları tekrar görüşülmek üzere Meclise geri göndermekte Cumhurbaşkanı'nın yasama ile ilgili görevleridir.

(Cevap E)

14. Anayasamıza göre olağanüstü hâl ilanına Cumhurbaşkanlığı karar verir. Olağanüstü hâl Resmî Gazete'de yayımlandığı gün TBMM onayına sunulur.

(Cevap A)

15. 1982 Anayasası n 104. maddesinde göre tarih belirtilmemişse Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve yönetmelikler Resmi Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

(Cevap B)

16. 1982 Anayasası 105. maddesinde göre Meclis Soruşturması başlatılabilmesi için en az üye tamsayısı salt çoğunluğu yazılı teklifi gerekir.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME ORGANI

1. Olağanüstü hâl, savaş, ayaklanma, rejimin tehlikeye girmesi, tabii afet, ağır ekonomik bunalım, salgın hastalıklar, şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması nedeniyle Cumhurbaşkanlığına yurdun belirli bir bölgesi ya da tümünün 6 ayı geçmemek üzere ilan edilir. Resmî Gazete'de yayımlanır ve TBMM'nin onayına sunulur.

(Cevap D)

2. Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri anayasanın 104. maddesinde sıralanmıştır. Buna göre, cumhurbaşkanının milletvekilinin vekilliğini düşürmek gözetmek gibi bir görevi yoktur. Bu görev TBMM'nin görevleri arasındadır.

(Cevap B)

3. Millî Güvenlik Kurulu, devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili Bakanlar Kuruluna görüş bildirmek üzere 2 ayda bir toplanır. Toplantının gündemi Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

(Cevap B)

4. 1982 Anayasası'nda 2007 yılında Anayasa değişikliğiyle Cumhurbaşkanının görev süresi 5 yıla düşürülmüş ve bir kişi en fazla iki defa seçilebilir hâle getirilmiştir. İstisna olarak Cumhurbaşkanı ikinci kez görevini yaparken TBMM, erken seçim kararı alırsa bir kez seçilme hakkı, daha doğar.

(Cevap B)

5. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığına 100 bin imza, siyasi parti grupları, %5'i geçen siyasi partiler aday gösterebilir. TBMM üyeleri Meclis Başkanlığına yazılı olarak başvurarak Cumhurbaşkanlığına aday olamazlar.

(Cevap A)

6. Cumhurbaşkanı, Adalet bakanı, İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı, Millî Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri komutanları Millî Güvenlik Kurulu üyeleri arasında yer alır. MGK, Genel Sekreteri Kurul üyesi değildir, bütün toplantılara katılır ancak oylamalara katılamaz.

(Cevap D)

7. 1982 Anayasası'na göre TBMM tarafından bir milletvekilinin yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararına karşı bu kararın alındığı tarihten başlayarak 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine iptal davası açmak Cumhurbaşkanının yetkileri arasında yer almaz. Ancak A, B, D, E seçenekleri Cumhurbaşkanının yetkileri arasında yer almaktadır.

(Cevap C)

8. Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), devleti içten ve dıştan gelebilecek her türlü tehdiye karşı savunma görevini üstlenmiş silahlı bir devlet kuvvetidir. Kara, Hava ve Deniz kuvvetleri olmak üzere üç temel birimden oluşan TSK devlet tüzel kişiliği bünyesinde değerlendirilir ve Genelkurmay Başkanlığına bağlıdır. Genelkurmay Başkanlığı da Millî Savunma Bakanlığı'na bağlı bir kurumdur, dolayısıyla ona karşı sorumludur. 2003 yılında yapılan bir değişikliğe göre TSK'nin elinde bulunan devlet mallarının denetimi ise Sayıştay'a bırakılmıştır.

(Cevap A)

9. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı'nın görev süresi "beş" yıldır. Bir kimse en fazla "iki" defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

(Cevap B)

10. 1982 Anayasası'na göre TBMM başkanlık divanı üyelerinin milletvekili olma zorunluluğu vardır.

(Cevap C)

11. Anayasa'ya uygunluk, yargı denetimi ve siyasal denetim yoluyla yapılabilmektedir. Yargı denetimi, Anayasa Mahkemesi aracılığıyla yapılırken siyasal denetim TBMM aracılığıyla yapılmaktadır. Buna göre, öncülde verilenlerden I ve III numaralı seçenekler yargısal denetime; II ve IV numaralı seçenekler ise siyasal denetime örnektir.

(Cevap C)

12. 1982 Anayasası'nın 2007 değişikliği sonucunda bir kişi 2 kere Cumhurbaşkanlığına 5 + 5 olmak üzere seçilebilir. Ayrıca 2017 değişikliğiyle Cumhurbaşkanı ikinci dönemini yaparken Meclis erken seçim kararı alırsa üçüncü dönem hakkı da verilmiştir.

(Cevap B)

13. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı veya bir Bakanın cezaî sorumluluklarını araştırmak amacıyla açılacak meclis soruşturmasını meclis üye tam sayısının en az salt çoğunluk tutarındaki milletvekilleri isteyebilir.

(Cevap E)

14. Anayasanın 119. maddesine göre olağanüstü hali Cumhurbaşkanı 6 ay için ilan edebilir, uzatma görevi ise her defasında dört ayı geçmemek üzere TBMM'ye aittir.

(Cevap B)

15. 1982 Anayasası'na göre bakanlar, bakan yardımcılarını atamak, görevine son vermek Cumhurbaşkanı'nın görevidir. Bakanlar milletvekili seçilme yeterliliğine sahip kişiler arasından atanır.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME ORGANI

1. TBMM'nin yıllık olarak hazırladığı tek kanun bütçe kanunudur. Bütçe Kanunu kamu kurum ve kuruluşlarının gelir ve giderlerini düzenler. Cumhurbaşkanı tarafından hazırlanır. TBMM genel kuruluna sunulur. Cumhurbaşkanı bütçe kanununu veto edemez.

(Cevap B)

2. Soruda verilen A, B, D, E seçenekleri Cumhurbaşkanının görevleri arasında yer alır. Cumhurbaşkanı bir bakan atamasını doğrudan yapar. Bakan için TBMM'nin güveniyonu gerek yoktur.

(Cevap C)

3. 1982 Anayasası'na göre yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

(Cevap E)

4. 1982 Anayasası'na göre, olağanüstü hâl Cumhurbaşkanı tarafından ilan edilir.

(Cevap A)

5. Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyelerini atamak, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasındadır. Bununla ilgili hüküm anayasanın 104. maddesinde mevcuttur.

(Cevap C)

6. 1982 Anayasası'nın 102. maddesine Cumhurbaşkanı'nın boşalması durumunda yeni Cumhurbaşkanı seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı vekalet eder.

(Cevap E)

7. Devlet Denetleme Kurulu;

- Tüm kamu kurum ve kuruluşlarında,
- Sermayesinin yarısından fazlasına kamu kurum ve kuruluşlarının katıldığı her türlü kuruluşta
- Kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında
- Her düzeydeki işçi ve işveren kuruluşlarında
- Kamuya yararlı dernek ve vakıflarda araştırma, inceleme, denetleme yapma hakkına sahiptir.

Ancak "D" seçeneğinde belirtildiği gibi bir konumdaki işlerini denetleme yetkisi yoktur.

(Cevap D)

8. Devlet Denetleme Kurulu, idarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulmuştur. 1982 Anayasası'nın 108. maddesinde düzenlenen Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar. Ancak yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

(Cevap D)

9. Genelkurmay Başkanı doğrudan Cumhurbaşkanınca atanır.

(Cevap B)

10. Milletlerarası antlaşmalar uluslararası hukuka göre bağlayıcı kurallardır. Bundan dolayı kanun hükmündedirler. Usulüne uygun olarak hazırlanmış uluslararası antlaşmalar kanun gibidir. TBMM tarafından uygun bulunan milletlerarası antlaşmalar Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır ve yayımlanır.

(Cevap C)

11. Millî Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı başkanlığında 2 ayda bir toplanır. Millî Güvenlik Kurulunun doğal başkanı Cumhurbaşkanıdır. Fakat Cumhurbaşkanı katılmadığı zaman MGK'ye Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlık eder.

(Cevap A)

12. Millî Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Başkanlığında olağan şartlarda 2 ayda bir toplanır.

- Kurulun gündemini Cumhurbaşkanı belirler
- Kurul kararları çoğunlukla alınır.
- Gündemin özelliğine göre kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılarak görüşleri alınır ancak bunlar kurulda oy kullanmazlar. Ayrıca kurul kararları Cumhurbaşkanına da gönderilir.

(Cevap B)

13. Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması durumunda Cumhurbaşkanına, Yardımcısı vekâlet eder.

(Cevap C)

14. Cumhurbaşkanı olacak kişinin milletvekili olma zorunluluğu yoktur. Meclis içinden ve dışından aday gösterilebilir.

(Cevap A)

15. Soruda verilen A, B, C, E seçenekleri Cumhurbaşkanının görevleri arasında yer alır. Fakat D'deki bilgi yanlıştır. Çünkü Cumhurbaşkanı Anayasa değişikliğini halk oylamasına götürebilir. Ancak kanun değişikliğini halkoylamasına götüremez. Veto etmediği kanunlar için anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine iptal davası açabilir.

(Cevap D)

16. TBMM tatildeyken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu nedenle silahlı kuvvetlerin kullanılmasına karar verme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME ORGANI

1. Devlet Denetleme Kurulu 1982 Anayasası'nın 108. maddesinde düzenlenmiştir. DDK, idarenin hukuka uygunluğunu düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin, geliştirilmesinin sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulmuştur.

(Cevap A)

2. Kamu Denetçiliği Kurumu, TBMM Başkanlığına bağlı olarak, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri incelemek üzere 2010 Anayasa değişikliği ile kurulmuştur. 1982 Anayasası'nda "Siyasal hak ve ödevler" başlığı altında düzenlenmiştir.

(Cevap B)

3. Danıştay, Millî Güvenlik Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığı kurumları Anayasa'da yer alır iken Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Anayasa'da belirtilmemiştir.

(Cevap B)

4. Yürütmenin düzenleyici işlemleri genelgeler, yönetmelikler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesidir. Kanun ise yasama organı olan TBMM'nin bir işlemidir.

(Cevap E)

5. 1982 Anayasası'na göre bakanlıkların kurulması, kaldırılması görevleri, yetkileri ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kanunla düzenlenir.

(Cevap E)

6. Devlet Denetleme Kurulu (DDK), idarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulmuştur. Ancak yargı organları DDK'nin görev alanı dışındadır.

(Cevap E)

7. Cumhurbaşkanı TBMM'de kabul edilen kanunları kendisine sunulan günden itibaren 15 gün içinde Resmî Gazete'de yayımlar. Yayımlanmasını kısmen ya da tamamen uygun görmediği kanunları gerekçeleri ile yine 15 gün içinde TBMM'ye iade eder. Buna veto yetkisi denir. Cumhurbaşkanı bir kanunu bir kez veto edebilir. Aynı kanun aynı şekilde kabul edilip tekrar sunulursa veto hakkı yoktur.

(Cevap C)

8. Yürütme, yargıya ve yasalara bağlı olarak ülkenin ve hükümetin icraatını gerçekleştiren; devletin günlük yönetimi için tek yetkiyi ve sorumluluğu alan devlet gücüdür. Yürütmenin iki kanatlı olması ise bu gücün paylaşılması ile ilgilidir. Bu paylaşım, Cumhurbaşkanının da Bakanlar Kurulu yanında yürütme organı içinde yer almasıyla olmaktadır. Türkiye 2018 yılında tek kanatlı yürütme sistemine geçmiştir.

(Cevap A)

9. 1982 Anayasası'nın 101. maddesine göre, Cumhurbaşkanlığına TBMM üyeleri içinden veya Meclis dışından aday gösterilebilmesi için 100 bin imza gerekir.

(Cevap A)

10. Millî Güvenlik Kurulu (MGK) Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili olarak Cumhurbaşkanına tavsiye niteliğinde kararlar bildiren bir kuruldur. 1961 Anayasası'yla kurulan MGK, olağan olarak Cumhurbaşkanı başkanlığında iki ayda bir toplanmaktadır. Ancak Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlarda kurulun başkanlığını Cumhurbaşkanı Yardımcısı yapar.

(Cevap A)

11. Başkomutanlık göreviyle ilgili hükümler 1982 Anayasası'nın 117. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Başkomutanlık, devletin başı olan Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Ancak şunu da eklemek gerekir ki, savaş hâlinde başkomutanlık görevini Cumhurbaşkanı namına Genelkurmay Başkanı yürütmektedir.

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanının,
- Bakanları seçmek
  - Meclis seçimlerinin yenilenmesine karar vermek
  - Gerekli gördüğünde meclisi toplantıya çağırarak
  - Üniversite rektörlerini seçmek
  - Anayasa Mahkemesi üyelerini seçmek gibi görev ve yetkileri vardır.

(Cevap B)

13. Devlet Denetleme Kurulu ilk kez 1982 Anayasası'nda düzenlenmiştir. Doğrudan Cumhurbaşkanına bağlı olarak çalışan inceleme, araştırma ve denetleme kuruldur. Kurulun amacı idarenin hukuka uygun ve düzenli çalışmasını sağlamaktır. Kurul hukuka uygunluk ve yerindelik denetimi yapar. Kurulun üye sayısı 9'dur.

(Cevap D)

14. Millî Güvenlik Kurulu, 2 ayda bir dış güvenlik ve iç güvenlik konusunda tespit ve önlemlerini tavsiye ve öneri niteliğinde Cumhurbaşkanına sunmak üzere Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanır.

Kurula, Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Adalet, Dışişleri, İçişleri Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Hava, Kara ve Deniz Kuvvet Komutanları daimi üye olarak katılır. MGK'ye gündem gereği daimi üye olmayan başka bir bakan da geçici olarak katılabilir.

(Cevap A)

15. A seçeneğinde verilen kanun teklif etme yetkisi yasama kapsamındadır ve bu yetki TBMM üyeleri tarafından kullanılır. Cumhurbaşkanlığı makamı yürütme içerisinde yer almıştır.

(Cevap A)

16. 1982 Anayasası'na göre, Emniyet Genel Müdürü MGK üyesi değildir.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME ORGANI

1. Cumhurbaşkanı bütün yüksek yargı organları üyelerini atamaz. Sadece;
- Danıştay'ın 1/4'ünü
  - Anayasa Mahkemesi üyelerinin 12'sini
  - Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekilini seçme
  - HSK'ya 4 üye seçmekle görevlidir.

(Cevap E)

2. Cumhurbaşkanı Danıştay üyelerinin 1/4 ünü, Devlet Denetleme Kurulu üyelerinin ise tamamını atama yetkisine sahiptir. Diğer seçeneklerdeki üyeleri Cumhurbaşkanı atamaz.

(Cevap C)

3. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu Yargı Organları dışındaki bütün dernek, sendika, barolar ve diğer kuruluşlarda inceleme, araştırma ve denetleme yapma yetkisine sahiptir.

(Cevap E)

4. Cumhurbaşkanı Anayasamıza göre;

- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını
- Danıştay üyelerinin dörtte birini
- Anayasa Mahkemesi üyelerinden 12 tanesini
- HSK'ye 4 üye seçer.

Ancak Danıştay daire başkanları ile Yargıtay başkan ve üyelerini seçmez.

(Cevap C)

5. Cumhurbaşkanının Anayasamıza göre yasama, yürütme ve yargıyla ilgili görevleri bulunmaktadır. Bu doğrultuda A, B, C, D seçeneklerindeki bilgiler cumhurbaşkanının yargı ile ilgili görevleri arasında yer alır. Ancak, Cumhurbaşkanı'nın Uyuşmazlık Mahkemesine üye seçmek gibi bir yetkisi yoktur.

(Cevap E)

6. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı;

- Cumhurbaşkanı yardımcısı ve Bakanları atar.
- Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçer.

Ancak, Yüksek Seçim Kurulu üyeleri Danıştay ve Yargıtay'ın kendi üyeleri arasından genel kurullarınca seçilir.

(Cevap E)

7. Anayasa Mahkemesi kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ve TBMM İç Tüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetler. Bu doğrultuda Anayasamıza göre anayasa değişikliklerinin ve kanunların şekil yönünden Anayasa'ya aykırılığı iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne iptal davası açabilme yetkisi Cumhurbaşkanı ile TBMM üyelerinin beşte biri tarafından istenebilir. Bu süre ise 10 gündür.

(Cevap D)

8. A, B, D ve E ifadeleri ilk genel ve Cumhurbaşkanlığı seçimi sonucu Cumhurbaşkanının göreve başlamasıyla yürürlüğe girecektir. Ancak başbakan olmaya çağından Cumhurbaşkanının da böyle bir yetkisi yoktur.

2017 Anayasa değişikliğiyle yürürlüğe giren yeni hükümet biçimi ile "Başbakan" ve "Bakanlar Kurulu" kavramları tarihe karışmıştır.

(Cevap C)

9. Cumhurbaşkanı seçilme yeterliliği Anayasa'nın 101. maddesinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre bir kişinin Cumhurbaşkanı seçilebilmesi için;

- Türk vatandaşı olmak
- 40 yaşını doldurmuş olmak
- Yükseköğrenim mezunu olmak ve milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmak koşulu gereklidir.

Ancak Cumhurbaşkanının seçim döneminde bir siyasi partinin üyesi olma ya da olmama durumu cumhurbaşkanı seçilmesi için anayasal bir şart değildir ve söz konusu olamaz.

(Cevap E)

10. 1982 Anayasası'nın Cumhurbaşkanına verdiği yetkilerin bazıları şunlardır;

- TBMM'yi tatil deyken toplantıya çağırmak
- Kanunları tekrar görüşmek üzere meclise geri göndermek
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları halko-yuna sunmak
- Olağanüstü hal ilan etmek Cumhurbaşkanının görevleri arasındadır. Süresini uzatma yetkisi ise TBMM'ye aittir.

(Cevap D)

11. E seçeneğindeki ifade yanlıştır. Millî Güvenlik Kuruluna gündemin özelliğine göre ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilmektedir. Bununla ilgili hüküm anayasanın 118. maddesinde düzenlenmiştir.

(Cevap E)

12. 1982 Anayasası'nın 101. maddesine göre, cumhurbaşkanı yükseköğretim yapmış, 40 yaşını doldurmuş, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından halk tarafından seçilir. Buna göre C seçeneğinde verilen ifade doğrudur.

(Cevap C)

13. 1982 Anayasası'nda 2007 yılında yapılan değişikliğe göre,

- Cumhurbaşkanının görev süresi 5 yıldır.
- Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir.
- Bir kişi en fazla 2 defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.
- Cumhurbaşkanı meclis, içinden ve dışından seçilebilir.
- Cumhurbaşkanı ikinci kez görevini yaparken TBMM erken seçim kararı alırsa bir kez daha seçilme hakkı vardır.

(Cevap E)

14. Millî Güvenlik Kurulu ilk kez 1961 Anayasası ile kurulmuştur. 1982 Anayasası içerisinde de yerini almıştır. Millî Güvenlik Kurulu kararları bağlayıcı değil, tavsiye niteliğindedir.

(Cevap C)

15. 1982 Anayasası 101. maddesine göre Cumhurbaşkanı olmak için 1. turda geçerli oyların yarısından bir fazlasını oyunu almak gerekir.

(Cevap A)

16. 1982 Anayasası 105. maddesine göre meclis oluşturması açılması izni için en az 3/5 milletvekilinin oyu gerekir.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı;
- Mecliste kabul edilen kanunları yayımlamak,
  - Genelkurmay başkanını atamak,
  - Kararnameleri imzalamak,
  - Üniversite rektörlerini seçer. Ancak Belediye başkanları atama yoluyla değil de, seçimle belirlendikleri için cumhurbaşkanının görevleri arasında yer almaz.

(Cevap A)

2. A, B, C ve E ifadeleri seçim takvimi başlamasıyla yürürlüğe girecekken "Cumhurbaşkanının varsa siyasi partisiyle ilişkisi kesilir" ifadesinin Anayasadan çıkarılması Anayasa değişikliğinin Resmi gazetede yayınlanmasıyla yürürlüğe girmiştir.

(Cevap D)

3. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Kurumu (TÜBİTAK), müspet bilimlerde araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ülke kalkınmasındaki önceliklerine göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla 1963 yılında kurulmuştur. TÜBİTAK, 1982 Anayasası ile düzenlenmiş kurumlar arasında yer almamaktadır.

(Cevap E)

4. 1982 Anayasası'na göre; Cumhurbaşkanı halk seçer. 2 kez seçilebilir. Görev süresi 5 + 5 = 10 yıldır. Cumhurbaşkanı seçilebilmek için 40 yaşını doldurmuş olmak, T.C. vatandaşı olmak, yükseköğretim görmüş olmak şartı aranır.

(Cevap E)

5. 1982 Anayasası'nda Cumhurbaşkanı adayı olabilmek için gerekli şartlar sayılmıştır. A, B, C ve E şıkları Cumhurbaşkanı olmadığında engel değildir. Aday gösterme olmaksızın bir kişi Cumhurbaşkanı olamaz.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'na göre A, B, C ve E şıkları doğru ifadelerdir. Ancak savaş durumunda kolluk kuvvetleri askeri birimlere geçmez.

(Cevap D)

7. Cumhurbaşkanı görevi kötüye kullanmaktan dolayı Meclis Soruşturması ile Anayasa Mahkemesinde yargılanır. Sadece vatan hainliği suçlaması yanlıştır.

(Cevap A)

8. Bakanlar aynı anda milletvekilliği yapamaz. Bakanlar milletvekili gibi dokunulmazlığı vardır. TBMM bu dokunulmazlığı kaldırabilir.

(Cevap C)

9. 1982 Anayasası'nın 101. maddesine göre Cumhurbaşkanı olabilmek için en az 40 yaşını doldurmak gerekir.

(Cevap D)

10. A, B, C ve D şıkları Cumhurbaşkanı görev ve yetkilerindedir. Uyuşmazlık Mahkemesine başkan seçmek ise Cumhurbaşkanı'nın değil Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkilerindedir.

(Cevap E)

11. Cumhurbaşkanı Milli Güvenlik Kuruluna başkanlık eder. Cumhurbaşkanı katılmaz ise Cumhurbaşkanı yardımcısı MGK'ya başkanlık eder. MGK olağan olarak iki ayda bir toplanır.

(Cevap A)

12. Cumhurbaşkanı ikinci dönemini yaparken TBMM erken seçim kararı alır ise Cumhurbaşkanı'na üçüncü kez seçilme hakkı doğar.

(Cevap C)

13. 1982 Anayasası'nın yürütme kısmında Cumhurbaşkanı seçimi ile ilgili kurallar belirtilmiştir. B, C, D ve E şıkları doğru iken A şıkkı yanlıştır. Cumhurbaşkanı 5 yıl için seçilir, seçilen en çok 1 kez daha seçilebilir. İstisnai olarak da Cumhurbaşkanı ikinci dönemini yaparken TBMM erken seçim kararı alır ise Cumhurbaşkanı'na bir kez daha seçilme hakkı doğar

(Cevap A)

14. 1982 Anayasası'nın yürütme kısmında Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkilerinde, bakanların atanması ve görevlerine son verilmesi sayılmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine göre bakanları doğrudan Cumhurbaşkanı atar.

(Cevap D)

15. 1982 Anayasası'na göre yönetmelikleri Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri çıkarır. Kamu tüzel kişileri ise üniversite, belediye, köy, il özel idaresi gibi kendine ait bütçesi olan kurumlardır.

(Cevap E)

16. 1982 Anayasası'na göre en son yapılan genel seçimlerde, tek başına veya birlikte hesaplandığında geçerli oyların en az %5'ini alan partiler Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilir. Bunların dışında 100 bin imza ve siyasi parti gruplarında aday gösterme geçerliliği vardır.

(Cevap D)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. 1982 Anayasası 2017 yılı anayasa değişikliğine göre HSK,
- 13 üyeden oluşur.
  - Kurul iki daire halinde çalışır.
  - Kurul üyeleri, Cumhurbaşkanı ve TBMM tarafından seçilir.
  - Kurulun başkanı Adalet bakanıdır. Adalet Bakanlığı müsteşarı kurulun doğal üyesidir.

(Cevap E)

2. Anayasanın 146. maddesine göre TBMM Sayıştay'ın gösterdiği adaylardan Anayasa Mahkemesi'ne iki üye seçer.

(Cevap B)

3. 1982 Anayasası'na göre; adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının 65 yaşını bitirinceye kadar hizmetlerini sürdürebilecekleri öngörülmüş ve böylece bu görevdekilere Anayasal bir güvence sağlanmıştır.

(Cevap D)

4. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından belirleyeceği 5 aday arasından seçme görevi Cumhurbaşkanı aittir. Bu Cumhurbaşkanı yargı yetkisi kapsamında kullandığı haklardan biridir.

(Cevap E)

5. Anayasanın 146. maddesine göre TBMM baro başkanlarının gösterdiği adaylardan Anayasa Mahkemesine bir üye seçer.

(Cevap A)

6. • Cumhurbaşkanının
- En çok oy alan ilk iki parti
  - TBMM üye tam sayısının beşte biri oranında milletvekilinin Anayasa Mahkemesine başvurma hakkı var iken Meclis Başkanının böyle bir hakkı yoktur.

(Cevap B)

7. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, 13 üyeden oluşur iki daire halinde çalışır. Kurulun Başkanı Adalet bakanıdır. Tabii üyesi ise Adalet Bakanlığı Müsteşarıdır. Anayasamıza göre Uyuşmazlık Mahkemesinin bu kurula üye seçme yetkisi yoktur.

(Cevap D)

8. Bir kimsenin görevi ile ilgili cezai sorumluluğu sonucu Yüce Divana sevki halinde o kişiyi Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesi yargılar. Yüce Divan kararları kesindir. İptali için dava açılmaz. Bir bakanın Yüce Divan'a sevki hâlinde bakanlığı düşer.

(Cevap C)

9. Anayasa Mahkemesi; 1961 Anayasası döneminde kurulan yüksek mahkemeler arasında yer alır.

(Cevap A)

10. Sayıştay, 1982 Anayasası'nın yargı bölümünde düzenlenmiş ancak yüksek mahkemeler arasında yer almamıştır.

- Sayıştay'ın kesin hüküm niteliğindeki kararları aleyhine başka bir idari yargı merciine başvurulamaz.
- Sayıştay, merkezî yönetimle birlikte mahallî idarelerin hesap ve işlemlerinin de denetimini yapar.
- Ayrıca Sayıştay ve Danıştay kararları çatıştırsa Danıştay'ın kararları esas alınır.

(Cevap C)

11. 1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemeler; Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesidir.

(Cevap C)

12. 1982 Anayasası'na göre merkezî idare kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderlerini TBMM adına denetleme, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama yetkisi Sayıştay'a aittir. Sayıştay mahallî idare kuruluşlarının da bütçesini denetleme yetkisi sahiptir.

(Cevap A)

13. 1982 Anayasası'na göre siyasi partilerin tüzük, program ve eylemlerinden ötürü Devlet yardımından kısmen ya da tamamen yoksun bırakılmasına Anayasa Mahkemesi karar verir.

2010 tarihli halk oylamasıyla onaylanan Anayasa değişikliğinden önce Anayasa Mahkemesi mahrumiyet kararını üye tam sayısının salt çoğunluğuyla verebiliyordu. 2010 değişikliğinde ise Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, devlet yardımından mahrum bırakma kararını ancak toplantıya katılan üyelerinin üçte iki çoğunluğuyla verebilir hükmü getirilmiştir.

(Cevap C)

14. 1982 Anayasası'nda yer alan yüksek mahkemeler;

- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- Uyuşmazlık Mahkemesidir.

HSK, Sayıştay, Yüksek Seçim Kurulu gibi kurumlar yüksek mahkemeler arasında yer almaz.

(Cevap E)

15. 1982 Anayasası'nda bir kanuna karşı Anayasa Mahkemesine şekil bakımından iptal davasını;

- Cumhurbaşkanı
- TBMM üye tam sayısının 1/5'i açabilir.

Kanunların esas bakımından iptal davasını ise;

- Cumhurbaşkanı
- TBMM üye tam sayısının 1/5 milletvekili
- En çok oy alan ilk iki parti meclis grupları açabilir.

(Cevap D)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemeler; Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesidir.

Ağır Ceza Mahkemeleri (D) Yüksek Mahkemeler arasında yer almaz. Bu mahkemeler kaldırılan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin baktığı davalara bakar.

(Cevap D)

2. 1982 Anayasası'na göre bir kanunun esas açısından Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine iptal davası açma yetkisi;

- Cumhurbaşkanı
- TBMM üye tam sayısının 1/5 (120 kişi) milletvekili
- Son seçimlerde en çok oy alan ilk iki parti

Ancak, TBMM Başkanının böyle bir yetkisi yoktur.

(Cevap B)

3. 1982 Anayasası'na göre siyasi partilerin mali denetimini Sayıştay'dan yardım alarak Anayasa Mahkemesi yapar.

(Cevap C)

4. 1982 Anayasası'na göre seçimler yargı organlarının yönetimi ve denetimi altında yapılır. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar bütün işlemleri, yolsuzluk, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama yetkisi yüksek seçim kuruluna aittir.

(Cevap E)

5. 2010 yılı Anayasa değişikliğiyle üyelerin görev süresi ve üyeliğin sona ermesine ilişkin hükümler de değişmiştir. Değişikliğe göre "Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıl için seçilirler.

(Cevap B)

6. Uyuşmazlık Mahkemesi, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkili yüksek bir mahkemedir. 1945 yılında Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Başkan ve Başkan vekilliğini, Anayasa Mahkemesinin kendi üyeleri arasından görevlendirdiği üyeler yapar.

(Cevap E)

7. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı ya da bakanların görevleriyle ilgili cezai sorumluluklarıyla ilgili en az üye tamsayı salt çoğunluğu milletvekilinin vereceği önergeyle meclis soruşturması istenir. Soruşturma açılmasına karar verilirse oluşturulan komisyon hazırladığı raporu meclise sunar. Meclis konuyu öncelikle görüşür ve gerek gördüğü takdirde ilgilinin Yüce Divan'a sevkine karar verir. Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapan mahkeme ise Anayasa Mahkemesidir.

(Cevap C)

8. Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir - gider ve mallarını TBMM adına denetlemek sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.

- Sayıştay kararlarıyla ilgili hükümler on beş gün içinde bir kereye mahsus düzeltilmesi isteminde bulunulabilir. Bu kararlarla ilgili idari yargı yoluna başvurulmaz.
- Danıştay ve Sayıştay kararları çatıştırsa Danıştay kararları esas alınır.
- Sayıştay yüksek mahkeme değildir.

(Cevap B)

9. Hâkimler ve Savcılar Kurulu Anayasa'nın Yargı Bölümünde düzenlenmiştir. HSK üyeleri 13 üyeden oluşur. Kurulun başkanı Adalet Bakanıdır. Tabii üyesi de Adalet Bakanı Müsteşarıdır.

- Kararları yargısal değil, idari niteliktedir.
- Ayrıca idare ve vergi mahkemeleri Hâkimlerinin atanmaları ve disiplin işleri de HSK tarafından karara bağlanır.

Ancak Adalet bakanı gerekirse HSK kararları bulunmadan da bir hâkimi çalışmakta olduğu mahkeme dışında başka bir mahkemede görevlendirebilir.

(Cevap D)

10. Devletin erkleri yasama, yürütme ve yargı olarak üçe ayrılmıştır. Cumhurbaşkanlığı, Millî Güvenlik Kurulu, Devlet Denetleme kurulu ve bakanlar yürütme erki içerisinde yer alırken Danıştay kurum olarak yargı erki içerisinde yer almaktadır.

(Cevap C)

11. 1982 Anayasası'nın 146. maddesine göre Anayasa Mahkemesi üyesi olmak için en az 20 yıldır çalışma şart vardır.

(Cevap C)

12. 1982 Anayasası'na göre, mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.

(Cevap E)

13. Meclis soruşturması Cumhurbaşkanı ya da bakanların görevleriyle ilgili işledikleri suçlarla ilgili cezai sorumluluğunu araştıran bir denetim yoludur.

TBMM üye tam sayısının en az salt çoğunluğu vereceği önergeyle meclis soruşturması açılabilir. Soruşturma sonunda ilgili bakan ya da Cumhurbaşkanının yüce Divan'a sevkine TBMM genel kurulu üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile karar verir.

(Cevap B)

14. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşur. Bu üyelerden üçünü TBMM, on iki tanesini Cumhurbaşkanı seçer.

(Cevap D)

15. 1982 Anayasası'nın 146. maddesine göre Anayasa Mahkemesi üyesi olmak için en az 45 yaşını doldurmak gerekir.

(Cevap C)

16. Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 12 asil 12 yedek üyesi vardır. Başkanı Anayasa Mahkemesi gönderir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

- 1982 Anayasası'na göre Yüce Divanda;
  - Cumhurbaşkanı,
  - Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Bakanlar
  - Yüksek mahkemelerin başkan ve üyeleri
  - Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve vekili
  - HSK başkan ve üyeleri
  - Sayıştay başkan ve üyeleri
  - TBMM başkanı
  - Genelkurmay Başkanı
  - Hava, Kara, Deniz kuvvet komutanları yargılanabilir.

Yüce divan sıfatıyla yargılamayı Anayasa Mahkemesi yaparken Yüce Divan savcılığını Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yapar.

(Cevap A)
- Soruda verilen A, B, C, E seçenekleri yargı bağımsızlığı için 1982 Anayasası'nın yargı mensuplarına sağladığı haklar ve verdiği güvencelerdir. D seçeneğinde hukuk devletinin bir gereği olan tabi hakim güvencesi ifade edilmiştir.

(Cevap D)

- Anayasa'nın 154. maddesine göre Yargıtay başkanı, başsavcısı 4 yıl için seçilir.

(Cevap B)

- 1982 Anayasası'na göre hâkimlik teminatı gereğince;
  - Hâkimler ve savcılar azlolunamazlar.
  - Kendileri istemedikçe 65 yaşını bitirmeden emekliye ayrılamazlar.
  - Bir mahkemenin ya da kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun bırakılamazlar.
  - Ayrıca hâkimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdır.

(Cevap B)

- Anayasa Mahkemesine, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi TBMM iç tüzüğü'nün, kanunların ve anayasa değişikliğinin iptali için dava açılabilir. Doğrudan dava açma yetkisi Cumhurbaşkanı, meclis üye tam sayısının beşte biri son seçimde en çok oy alan ilk parti meclis grubuna aittir.

(Cevap E)

- Kanunların anayasaya esas bakımından aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesine iptal davası;
  - Cumhurbaşkanı
  - TBMM üye tam sayısının 1/5'i
  - Son seçimde en çok oy alan ilk iki parti

Kanunun Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 60 gün içinde açılabilir.

Şekil bakımından iptal davası Cumhurbaşkanı veya TBMM üye tam sayısının 1/5'i tarafından Resmî Gazete'de yayımından 10 gün içinde açılabilir. Adalet Bakanının iptal davası açma gibi bir yetkisi yoktur.

(Cevap B)
- Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir giderleri ile mallarını TBMM adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Ayrıca Sayıştay Yüksek Mahkemeler arasında yer almaz.

(Cevap D)

- 1982 Anayasası'na göre Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarında kendi üyeleri arasında salt çoğunluğun gizli oyuyla seçilir.

(Cevap B)

9. 1982 Anayasası'nda "Yargı" üçüncü bölümde (138-160. maddeler arasında) düzenlenmiştir. Yargıtay (Mad. 154), Danıştay (Mad. 155) ve Uyuşmazlık Mahkemesi (Mad. 158) Anayasa'nın yargı bölümünde düzenlenmiştir. Ancak "seçim yargısı" görevini ifa eden YSK ise yasama bölümünde düzenlenmiştir.

(Cevap D)

10. Anayasa Mahkemesi bir kanunun iptaline karar vermişse bu kanun Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlükten kalkar. Bununla birlikte Anayasa Mahkemesi iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca saptayabilir. Bu tarih, Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.

(Cevap E)

11. Anayasa'nın 149. maddesine göre Anayasa Mahkemesi başkan başkanlığında en az 10 üye toplanır.

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişikliğe göre partisinin temelli kapatılmasına sebep olan milletvekilinin, vekilliği artık düşmeyecektir. Dolayısıyla bu konuyla ilgili iptal davaları da artık Anayasa Mahkemesinin önüne gelmeyecektir.

(Cevap D)

13. İdare ve vergi mahkemelerinin kararlarına karşı yapılacak itirazların incelenmesi için iki merci öngörülmüştür. Buna göre, tek hâkim tarafından verilmiş kararlara karşı yapılan başvurular bölge idare mahkemesinde incelenir. İdare ve vergi mahkemelerinin kurul halinde verdiği kararlara karşı yapılan başvurular ise Danıştay'da incelenir. Dolayısıyla Bölge İdare Mahkemesi üst derece mahkemesidir.

Danıştay ilk ve son derece mahkemesidir.

(Cevap B)

14. İdari yargı yerlerinin bakmakta oldukları davalara ait incelemeleri kendiliklerinden yapmalarına "Resen araştırma" denmektedir. Danıştay tarafından bir yöntem olarak kabul edilen resen araştırmanın hukuki dayanağı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20. maddesidir.

(Cevap C)

15. 1982 Anayasası'nın 160. maddesine göre Sayıştay, TBMM adına merkezî yönetim bütçesi kapsamında ki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin gelir, gider ve mallarını denetler. Merkezî yönetim bütçesi, genel ve özel bütçeli kurumlarla düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçelerinden oluşmaktadır. Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ile Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu da merkezî yönetim bütçesi kapsamında, özel bütçeli kamu kurumlarıdır. Sosyal güvenlik kurumlarının Sayıştay denetimine tabi olduğu da anayasada açıkça belirtilmiştir.

(Cevap E)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. 1982 Anayasası'nın 69. maddesine göre, siyasî partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Anayasa Mahkemesince siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık hâlinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştay'dan yardım sağlar. Dolayısıyla siyasal partilerin mal edinimlerini Anayasa Mahkemesi denetler.

(Cevap A)

2. Anayasamıza göre Anayasa Mahkemesi Başkanı Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından seçilir.

(Cevap C)

3. Anayasa Mahkemesinin görevlerinden biri de Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapmaktır. Ancak DDK başkanı bakan yardımcılarını ve milletvekilleri bu yargılamanın dışındadır.

(Cevap E)

4. Anayasamıza göre seçimler yargı organlarının genel yönetimi ve denetimi altında yapılır. Bu amaçla Yüksek Seçim Kurulu kurulmuştur. Yüksek Seçim Kurulu 7 asil, 4 yedek üyeden oluşur. Üyelerin 6'sı Yargıtay, 5'i Danıştay genel kurulunca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyuyla seçilir. Bu üyeler içerisinde Yüksek Seçim Kurulu başkanı seçilir.

(Cevap A)

5. Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkileri şunlardır:

1. Bazı normların Anayasaya uygunluğunu denetlemek
2. Bireysel başvuruları karara bağlamak.
3. Bazı kişileri Yüce Divan sıfatıyla yargılamak
4. Siyasi partilerin kapatılmasına karar vermek
5. Siyasi partilerin mali denetimini yapmak.
6. Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararlarını denetlemek
7. Milletvekilliğinin düşmesi kararlarını denetlemek
8. Uyuşmazlık Mahkemesine Başkan seçmek

(Cevap E)

6. Usulüne göre yürürlüğe konulan uluslararası antlaşmalara karşı yargı yolu kapalıdır. Bu nedenle Anayasa Mahkemesinin bu alanda herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır.

(Cevap B)

7. Anayasamıza göre; Anayasa Mahkemesi ile diğer mahkemeler arasında çıkan görev ve uyuşmazlıklarda geçerli olan Anayasa Mahkemesinin kararlarıdır.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi üyeleri Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan ve Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından aday gösterebileceği kişilerden seçilir. Ancak Uyuşmazlık Mahkemesinin böyle bir yetkisi yoktur.

(Cevap E)

9. Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşur salt çoğunlukla karar alır. Ancak Anayasa değişikliklerinde şekil bakımından Anayasaya aykırı ise iptaline karar verebilmek ve siyasi partilerin kapatılmasına karar verebilmek için toplantıya katılanların 2/3 oy çokluğu şarttır.

(Cevap E)

10. Anayasamıza göre; Hâkimler ve Savcılar Kurulunun tayin kararları yargı denetimi dışındadır.

(Cevap A)

11. 1982 Anayasası'na göre;

- İdarenin eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.
- İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre yazılı bildirim tarihinden başlar.
- Yönetmelikler yargı denetimine tabidir.

Milletlerarası tahkime ancak yabancılık unsuru taşıyan uyuşmazlıklar için gidilebilir.

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'na göre Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkilidir. Uyuşmazlık Mahkemesinin başkanlığını Anayasa Mahkemesi üyeleri arasından seçilen üye yapar. Diğer mahkemelerle uyuşmazlık mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlığında Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.

(Cevap A)

13. Türkiye Cumhuriyeti anayasalarında Anayasa Mahkemesi ilk kez 1961 Anayasası'nda yer almıştır.

(Cevap B)

14. 1982 Anayasasına göre Yüce Divan'da Cumhurbaşkanı, Bakanlar, Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Yüksek Mahkeme Başkanları ve üyeleri, HSK, Sayıştay başkanı ve üyeleri TBMM Başkanı, Genel Kurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı, Hava Kuvvetleri Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı yargılanır. Milletvekili, bakan yardımcısı ve Jandarma Genel Komutanı Yüce Divan'da yargılanamaz.

(Cevap A)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. Danıştay, idari mahkemelerce verilen karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. 1982 Anayasası'nın 155. maddesine göre, Danıştay üyelerinin dörtte üçü Hâkimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilmektedir.

(Cevap B)

2. Anayasa Mahkemesi bir iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi, kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak 1 yıl erteleyebilir.

(Cevap C)

3. İlk derece mahkemeleri tarafından verilen kararların Bölge Adliye Mahkemeleri tarafından tekrar incelemeye tabi tutularak karar verilmesi usulüne istinaf adı verilir. İstinafta ilk derece mahkemesinin kararını hem hukuksal hem de maddi yönden denetlenmektedir. İstinaf başvurusunun yerinde olması halinde istinaf mahkemesi kural olarak ilk derece mahkemesinin kararını kaldırır ve olay hakkında bizzat karar verir.

(Cevap C)

4. Anayasa'da 2017 yılında yapılan değişiklikle Anayasa Mahkemesinin üye sayısı 17'den 15'e düşürülmüştür.

(Cevap A)

5. Meşru savunma, bir kimsenin kendi şahsına veya malına yapılan ve halen devam eden, hukuka aykırı bir saldırıyı önlemek için karşı saldırıda bulunmasıdır. Meşru savunmanın gerçekleşmesi için, mevcut bir saldırının olması gerekir. Saldırı olacağından şüphe edilmesi yeterli değildir.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'nın 148. maddesi Anayasa Mahkemesine yapılacak bireysel başvurularla ilgili hükümleri içermektedir. Buna göre, herkes Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir.

Görüldüğü gibi ilgili anayasa maddesinde, Birleşmiş Milletlerle ilgili bir ifade geçmemektedir. Nitekim Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinde Birleşmiş Milletler değil, Avrupa Konseyi bünyesinde imzalanmıştır.

(Cevap A)

7. İdari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii Danıştay'dır. 1982 Anayasası'nın 155. maddesiyle düzenlenen Danıştay, kanunla gösterilen belli davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Cevap C)

8. 1982 Anayasası'nın 160. maddesine göre Sayıştay'ın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ile diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.

(Cevap C)

9. Danıştay, idari mahkemeler tarafından verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Danıştay üyeleri Cumhurbaşkanı ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) tarafından seçilmektedir. Cumhurbaşkanı üyelerin 1/4'ünü seçerken HSK üyelerin 3/4'ünü seçmektedir.

(Cevap D)

10. 1982 Anayasası'nın 148. maddesine göre kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı, Anayasa değişikliklerinde ise teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır.

(Cevap A)

11. Anayasa Mahkemesi'ne, bir kanunun Anayasaya aykırılığı iddiasında bulunulmuş ise Anayasa Mahkemesi de bunu gündemine aldıysa 5 ay içinde kararını vermesi beklenir.

(Cevap C)

12. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile ilgili hükümler, 1982 Anayasası'nın 154. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcı vekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından, Cumhurbaşkanı tarafından 4 yıl için seçilir.

(Cevap A)

13. 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişiklikle Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri Komutanları görevleriyle ilgili suçlardan dolayı yargılama yetkisi Anayasa Mahkemesine verilmiştir.

(Cevap C)

14. 1982 Anayasası'nın 150. maddesi Anayasa Mahkemesine iptal davası açma yetkisine sahip makamlarla ilgili hüküm getirmiştir. Buna göre bakanlar kanunların esas bakımından iptali için dava açmaya yetkili değildir.

(Cevap A)

15. Danıştay, idari mahkemelerce verilen karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. 1982 Anayasası'nın 155. maddesi Danıştay ile ilgili hükümleri içermektedir. Buna göre, Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idari yargı hâkim ve savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından seçilmektedir. Kalan dörtte biri ise Cumhurbaşkanı tarafından seçilmektedir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. Anayasa Mahkemesi, bir mahkemeden bir kanun hükmüne karşı gelen iptal istemi için esasına girerek reddederse, ret kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 10 yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünü bir mahkeme iptal istemiyle Anayasa Mahkemesine gönderemez.

(Cevap E)

2. A, B, C, D seçeneklerinde verilen bilgiler Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında yer alır. Ancak E seçeneğinde belirtilen ifadeye göre, milletlerarası anlaşmalara Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal davası açılmaz.

(Cevap E)

3. • Danıştay
• Asliye Ceza Mahkemesi
• İdare Mahkemeleri
• Vergi Mahkemeleri ilk derece yargı yeri olarak dava açabilme hakkına sahip iken Bölge İdare Mahkemeleri üst derece mahkemeleri olarak görev yapar.

(Cevap C)

4. Anayasamıza göre Sayıştay'la ilgili A, B, C, E seçeneklerinde verilen bilgiler doğru iken, D seçeneğindeki bilgi yanlıştır. Çünkü Sayıştay Anayasamızın yargı bölümünde bahsedilse bile Yüksek Mahkemeler arasında yer almamaktadır.

(Cevap D)

5. Yüksek Seçim Kurulu seçimlerle ilgili hür türlü işleyiş ve itiraza bakan en yüksek makam sayılsa da yüksek mahkemeler arasında yer almamıştır. B, C, D, E ise yargı yetkisini kullanan mahkemeler arasındadır.

(Cevap A)

6. Anayasamıza göre Anayasa Mahkemesi Anayasa değişikliklerini sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak kanun Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve Meclis iç tüzüğü şekil ve esas bakımından denetlenir.

(Cevap A)

7. Adli davaların son inceleme yeri Yargıtay'dır. YSK Anayasa'nın yasama kısmında düzenlenmiştir. Askeri Mahkemeler sadece savaş durumunda kurulabilir. Genel Kurmay Başkanı Yüce Divan'da yargılandığından A, B, C ve D ifadeleri yanlıştır. Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi olarak 4 yüksek Mahkeme vardır.

(Cevap E)

8. Anayasa'nın 155. maddesine göre, 1/4 Cumhurbaşkanı, 3/4 HSK Danıştay'a üye seçer.

(Cevap A)

9. Anayasa'nın değiştirilme süreciyle ilgili A, B, C, D seçeneklerindeki bilgiler doğru iken E seçeneğindeki bilgi yanlıştır.

(Cevap E)

10. Anayasamıza göre sağlık sorunları nedeniyle görevini yapamayacak bir Anayasa Mahkemesi üyesinin üyeliği Anayasa Mahkemesinin üye tam sayısının salt çoğunluğu ile üyeliğin düşmesine karar verilmesiyle olur.

(Cevap D)

11. Anayasa yargısında 10 yıl yasağı olarak bilinen yasağın; Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından 10 yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasa’ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunamaz hükmüdür. Bu bilgiler ışığında A, C, D, E seçenekleri doğru iken B seçeneği doğru değildir. Çünkü 10 yıl yasağı itiraz ve iptal davaları için geçerlidir.

(Cevap B)

12. Anayasa Mahkemesi;

- 15 üyeden oluşur.
- Genelkurmay Başkanı Yüce Divan’da yargılanır.
- Kararları kesindir.
- İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.
- Bireysel Başvuru hakkı vardır.
- Yüce Divan Kararları’na karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir.

Genel kurulun yeniden inceleme sonunda verdiği kararlar kesindir.

(Cevap A)

13. Kanun yararına bozma; Hakim tarafından veya mahkemelerden verilen ve istinaf/temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen karar ve hükümlerde hukuksal aykırılık olduğunun öğrenilmesi halinde Adalet Bakanlığı tarafından Yargıtay’ın ilgili dairesince hükmün bozulması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’na başvurulabilir.

(Cevap E)

14. Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev uyuşmazlıklarını kesin olarak çözen yüksek mahkemeler arasında yer alır.

- Kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri kanunla düzenlenir.
- Başkanını Anayasa Mahkemesi üyeleri seçer.

(Cevap C)

15. 1982 Anayasası’na göre Hakimler Savcılar Kurulu’nun 13 üyesi vardır.

(Cevap D)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi olan norm ve işlemleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Anayasa değişiklikleri (Sadece şekil bakımından)
- Kanunlar
- Olağan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- TBMM iç tüzüğü
- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- TBMM üyeliğinin düşürülmesi
- Milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması

Cumhurbaşkanı Yönetmeliği davalarına ise Danıştay bakar.

(Cevap D)

2. 1982 Anayasası'na göre yargı denetimi dışında tutulan işlemler şunlardır:

- Yüksek Seçim Kurulunun Kararları
- Olağan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Hâkimler ve Savcılar Kurulunun meslekten çıkarmaya yönelik kararları hariç diğer kararları
- Milletlerarası Antlaşmalar
- Sayıştay'ın kesin hüküm niteliğindeki kararları (1 defaya mahsus ve yalnızca Sayıştay'a itiraz yapılır.)
- İnkılap Kanunları
- Silahlı kuvvetlerde verilen her türlü disiplin cezaları
- Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma işlemleri.

Yükseköğretim Kurulunun kararlarına karşı ise her türlü yargı yolu açıktır.

(Cevap D)

3. 1982 Anayasası'nın 152. maddesinde "bir davaya bakmakta olan mahkemenin" uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin hükümlerini anayasaya aykırı görürse Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakabileceği belirtilmiştir. Bu maddede geçen "mahkeme" kavramı, bir davaya bakmakta olan, hâkim niteliğindeki kişilerden kurulu, yargı yetkisine sahip, taraflar arasında uyuşmazlığın esasını çözümlleyen mercidir. Buna göre, verilen seçeneklerden yalnızca "A" seçeneğindeki idare mahkemesi, bir davaya bakmakta olan mahkeme niteliğindedir.

(Cevap A)

4. Adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciiine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii Yargıtay'dır. Yargıtay kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Cevap B)

5. Anayasa Mahkemesi

- Cumhurbaşkanını
- TBMM Başkanını
- Bakanlar
- Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını
- Yargıtay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını
- Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını
- Cumhuriyet Başsavcı vekilini
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkan ve üyelerini
- Sayıştay Başkan ve üyelerini
- Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılama yetkisine sahiptir.

Buna göre, Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Anayasa Mahkemesi tarafından Yüce Divan sıfatıyla yargılanamaz.

(Cevap D)

6. Anayasamıza göre; Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi Uyuşmazlık Mahkemesi bir davaya bakan yüksek dereceli mahkemelerdir. Ancak Yüksek Seçim Kurulu seçimlerin genel yönetim ve denetiminden sorumludur. Her ne kadar seçimlerle ilgili itiraz ve şikâyetleri inceleyen yargısal bir yönü olsa da bir davaya bakan mahkeme olarak düzenlenmemiştir. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesi Yüksek Seçim Kurulunun uyguladığı kanun hükmünü iptal istemiyle işleme koymaz. Nitekim Yüksek Seçim Kurulu Kararlarına karşı da yargı yolu kapalıdır. Herhangi bir mahkemeye YSK kararları ile ilgili iptal davası açılmaz.

(Cevap E)

7. Anayasa'nın 147. maddesi, Anayasa Mahkemesi ile ilgili düzenlemeleri içermektedir. Buna göre, Anayasa Mahkemesi üyeleri 12 yıl için seçilirler ve bir kimse 2 defa üye seçilemez.

(Cevap B)

8. Kanunların esas bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla iptal davası açılması, Cumhurbaşkanı, son seçimde en çok oy alan ilk iki parti meclis grupları ile TBMM üye tam sayısının en az 1/5 tutarındaki milletvekillerinin tasarrufundadır. Dava açma süresi ise 60 gündür.

(Cevap E)

9. 1982 Anayasası'nın 79. maddesine göre, Yüksek Seçim Kurulu 7 asıl ve 4 yedek üyeden oluşmaktadır. Üyelerin 6'sı Yargıtay, 5'i ise Danıştay Genel Kurullarının kendi üyeleri arasından üye tam sayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.

(Cevap C)

10. Anayasa Mahkemesi, kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve TBMM iç tüzüklerinin Anayasaya şekil ve esas bakımından uygunluğunu denetler. Anayasa değişikliklerinin şekil bakımından incelenmesi de yine Anayasa Mahkemesinin görev alanına girmektedir. Ancak yönetmelikler Danıştay denetimine tabidir.

(Cevap D)

11. Anayasa'nın 125. maddesine göre, "İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür. "Bu nedenle, idarenin kendi işlem ve eylemlerinden doğan zararı ödemek konusunda takdir yetkisi yoktur. Buna göre C'deki ifade doğrudur. A, B, D ve E'deki ifadeler yanlıştır.

(Cevap C)

12. 2017 Anayasa Değişikliğiyle Disiplin mahkemeleri hariç askeri mahkemeler kaldırılmıştır.

A, C, D ve E şıkları yanlış olup savaş durumunda askeri mahkemeler kurulabilecektir.

(Cevap B)

13. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, yapısında, 2010 yılında yapılan referandumla önemli değişiklikler yapılmıştır. Buna göre, kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin kararlarına karşı yargı yolu açılmıştır.

(Cevap B)

14. 1982 Anayasası'nda Anayasa Mahkemesi ile ilgili hükümleri içeren 146 – 153. maddeleri arasında: "Kanunun uygulanması, telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilecek nitelikteyse yürürlüğün durdurulması kararı verilebilir." şeklinde bir ifade yer almaktadır.

(Cevap E)

15. 1982 Anayasası'na göre, HSK'nın 13 üyesi vardır. 7 üyeyi TBMM 4 üyesi Cumhurbaşkanı seçer. Adalet Bakanı doğal başkan Adalet bakanı yardımcısı ise doğal üyesidir.

(Cevap C)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre seçimler yargı organlarının genel yönetimi ve denetimi altında yapılır. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğüyle ilgili bütün işlemleri yapmak, seçim sürecinde de seçimden sonrada seçimle ilgili bütün yolsuzluk şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kuruluna aittir.

7 asil 4 yedek üyeden oluşan YSK üyeleri Yargıtay ve Danıştay'dan seçilir. YSK kararları kesindir iptal davası açılmaz.

(Cevap A)

2. 1982 Anayasası'na göre Yargıtay Adli yargı kolunun Yüksek Mahkemesidir. Adliye mahkemelerince verilen karar ve hükümlerin son inceleme mercidir. Ayrıca bazı davalara ilk ve son mercii olarak da bakar.

(Cevap A)

3. 1982 Anayasası'nın 69. maddesine göre siyasi partilerin mali denetimini, "Anayasa Mahkemesi" yapar. Bu görevi yaparken de "Sayıştay"dan yardım alır. Bu bağlamda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın bu türden bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı siyasi partilerle ilgili kapatma davası açmaya yetkilidir.

(Cevap C)

4. Şekil denetimi, sadece soyun norm denetiminin konusu olabilir. Yani şekil bozukluğuna dayalı anayasa aykırılık iddiaları, somut norm denetimi yoluyla ileri sürülemez.

(Cevap E)

5. 1982 Anayasası'nın 151. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun veya İç Tüzüğü'nün Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 60 gün sonra düşer.

(Cevap D)

6. Anayasanın 159. maddesine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunun başkanı Adalet Bakanıdır. Doğal olarak da kurulun üyesidir.

(Cevap A)

7. Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararları, gerekçesi yazılmadan açıklanamaz. Diğer yüksek mahkemelerin Anayasa Mahkemesini denetleme yetkileri yoktur.

(Cevap B)

8. 1982 Anayasası'nın 148. maddesine göre Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi iç tüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetlemekle yükümlüdür. Anayasa Mahkemesi bu denetim sonucunda herhangi bir kanunun anayasaya aykırılığına karar verirse kanunu iptal edebilmektedir. Buna göre, vergi kanunlarını da anayasaya aykırılığı gerekçesiyle yürürlükten kaldırma yetkisine sahiptir.

(Cevap C)

9. Sulh Hukuk, Asliye Hukuk, Ticaret Mahkemesi, Asliye Ceza ve Ağır Ceza Mahkemesi adli mahkemelerdendir. Vergi mahkemesi ise idari bir mahkemedir.

(Cevap C)

10. 15 üyeden oluşan Anayasa Mahkemesi üyelerinin üçünü TBMM, on ikisini ise Cumhurbaşkanı seçmektedir.

(Cevap D)

11. 1982 Anayasası'nın 69. maddesine göre Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin idari değil mali denetimini yapmakla yetkilidir.

(Cevap D)

12. C seçeneğinde verilen bilgi hatalıdır. Doğrusu ise şu şekildedir: Herkes, Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir.

(Cevap C)

13. 1982 Anayasası'na göre, HSK üyeleri 4 yıl için seçilir.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. 1982 Anayasası'na göre itiraz yolu (somut norm denetimi) ile sadece bir davada görülen bir kanun ya da Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi için AYM'ne başvurulabilir. Bu yolla Anayasa değişiklikleri ve TBMM İçtüzüğü'ne itiraz edilemez.

(Cevap D)

2. Anayasa'ya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi 1982 Anayasası'nın 152. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Anayasa Mahkemesi için kendisine gelişinden başlamak üzere 5 ay içinde kararını verir, bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır.

(Cevap C)

3. Soyut norm denetimi, anayasa tarafından belirlenmiş makamların, anayasa değişiklikleri Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve TBMM iç tüzüğü ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açmasıdır. Soyut norm denetimine başvurabilecek makamlar ise şöyledir:

- Cumhurbaşkanı
- TBMM üye tam sayısının (600) 1/5 (120) oranındaki milletvekili
- En çok üyesi olan ilk iki parti

(Cevap A)

4. Anayasamızın 152. maddesi somut norm ile ilgili hüküm bildirmektedir. Buna göre görülmek olan bir dava sebebiyle uygulanacak bir veya daha çok yasa veya yasa gücündeki kararnamenin, davayı gören mahkemece, Anayasaya aykırı bulunması üzerine Anayasa Mahkemesine intikal ettirilmesiyle başlayan süreç somut norm denetimidir. Buna göre somut norm denetimi için davanın kesin hükme bağlanmamış yani bakılmakta olan bir dava olması gerekir.

(Cevap D)

5. İdari uyuşmazlıkların sadece bu uyuşmazlıkları çözmeye yetkili mahkemeler (idari mahkemeleri, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri) tarafından sonuçlandırıldığı sistem idari yargı ile ifade edilmektedir.

(Cevap B)

6. Soru kökünde verilen hüküm, somut norm denetimiyle ilgilidir. İtiraz yolu da denen bu yöntemde ilgili mahkeme görülmekte olan bir davada uygulanması gereken hüküm için anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde dava açabilmektedir.

(Cevap E)

7. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında şunlar vardır:
- Milletvekilliği düşürülmesinin itirazlarına bakar.
  - Dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili itirazlara bakar.
  - Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Anayasa değişikliğinin uygunluk denetimi yapar.
  - Meclis iç tüzüğü ile ilgili itirazlara bakar.
  - Siyasi partilerin mali denetimini yapar.
  - Siyasi partilerin kapatılması davasına bakar.
  - Yüce divana sevk edilen kişileri Yüce Divan mahkemesi sıfatıyla yargılar.

(Cevap C)

8. Hâkimlik ve savcılık mesleği ile ilgili düzenlemeler 1982 Anayasası'nın 140. maddesinde yer almaktadır. Bu madde uyarınca; hâkimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar. Buna göre E seçeneğinde verilen "Hâkimler ve savcılar adli görevleri yönünden Adalet Bakanlığı'na bağlıdırlar." ifadesi yanlıştır.

(Cevap E)

9. Anayasa Mahkemesi, I, III, IV. seçeneklerde verilen durumlarda, siyasi partinin kapatılmasına karar verdiği gibi devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına da karar verebilmektedir. Ancak, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım alınması durumunda, yalnızca partinin kapatılması kararını almaktadır.

(Cevap A)

10. Kanunların anayasaya uygunluğunu denetlemekle görevli olan Anayasa Mahkemesinin iptal kararları geriye yürümez.

(Cevap A)

11. Türkiye'de, önceki anayasalar (1924 ve 1961) gibi 1982 Anayasası'nda, Anayasa'nın değiştirilmesi bakımından TBMM'nin yetkili olduğunu belirterek buna ilişkin kuralları düzenlemiş bulunmaktadır. (Mad. 175) Anayasa'nın 175'inci maddesinde yer alan Anayasa'nın değiştirilmesi usulünde teklif, görüşme, karar ve onay olmak üzere dört safha bulunmaktadır. Bu soruda bize Anayasa'nın değiştirilmesindeki "teklif" safhasına ilişkin bilgiler yoklanmıştır. Anayasa'nın 175'inci maddesinin birinci fıkrasına göre, "Anayasa'nın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir."

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'nın 138. maddesine göre, Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar. Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. • Sayıştay'ın sorumluluklarının hesap ve işlemlerinin kesin hükme bağlayan kararları kesindir. Bunlar hakkında yargı mercilerine başvurulamaz.
• Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları çatışırsa Danıştay kararları esas alınır.
• Sayıştay, mahallî idarelerinin hesap ve işlemlerinin denetimini yapar ve kesin hükme bağlar.

(Cevap C)

2. 2010 Anayasa değişikliğinden önce partisinin temelli kapatılmasına beyan ve eylemleriyle sebep olan milletvekilinin Anayasa Mahkemesinin kararının gerekçeli olarak Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlükten kalkardı. Ancak 2010 değişikliğiyle milletvekilinin bu nedenle milletvekilliğinin düşmesinin önüne geçilmiş oldu. Yani parti kapatılsa bile kişinin milletvekilliği devam etmektedir.

(Cevap B)

3. 1982 Anayasası'nın 79. maddesine göre, Yüksek Seçim Kurulunun üyelerinin tamamı Yargıtay ve Danıştay Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından seçilir.

(Cevap C)

4. Anayasa Mahkemesi, Türk hukukuna 1961 Anayasası ile girmiştir.

(Cevap B)

5. 1982 Anayasası'nın 49. maddesine göre, bireysel başvurular hakkında bölümlerce verilen kararlara karşı, yine bölümlere başvurulur.

(Cevap C)

6. 2017 Anayasa değişikliğiyle Anayasa Mahkemesi üye sayısı 15 olarak düzenlenmiştir.

(Cevap D)

7. Aile mahkemeleri aile hukukundan doğan dava ve işleri görmek üzere kurulmuştur. Evlenme, boşanma, velayet davası nafaka davası aile mahkemelerinin görev alanına girmektedir. Ancak soyadı değişikliği, Asliye Hukuk mahkemelerinin yetki alanına dahildir.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası'nın 150. maddesine göre; Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin, TBMM iç tüzüğünün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesine doğrudan doğruya iptal davası açılabilir. Bir kanuna karşı şekil bakımından iptal davası, o kanunun Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak en geç 10 gün içinde açılmalıdır. Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 10 gün geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılmaz.

(Cevap B)

9. Somut Norm Denetimi ancak bir davaya bakmakta olan mahkeme tarafından ileri sürülebilir Anayasa Mahkemesine başvuru yöntemidir.

152. madde incelendiğinde somut norm denetiminin, yalnızca bir davaya bakmakta olan mahkeme tarafından açıldığı, davanın taraflarının böyle bir hakkı bulunmadığı görülmektedir.

Kanunların şekil açısından Anayasa'ya aykırılığı ise oluşan mahkemelerce değil, Cumhurbaşkanı veya 1/5 oranındaki milletvekilleri tarafından yapılır. Bu denetim mekanizması, somut norm denetimi kapsamına girmektedir.

(Cevap C)

10. Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatı ile yargılayabileceği kişileri şöyle sıralayabiliriz:

- Cumhurbaşkanı
- Bakanlar
- TBMM Başkanı
- Cumhuriyet Başsavcısı ve vekili
- Uyuşmazlık Mahkemesi hariç diğer yüksek mahkemelerin üyeleri, başkanları ve başsavcıları
- HSK Başkanı ve üyeleri
- Sayıştay Başkanı ve üyeleri
- Genelkurmay Başkanı
- Kuvvet Komutanları

(Cevap B)

11. A, B, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler Anayasamızın 125. maddesinde yerini bulmaktadır. Ayrıca, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. Ancak, Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma işlemlerine karşı yargı yolu kapalıdır.

(Cevap C)

12. 1982 Anayasası'nın 159. maddesi, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçmeye yetkili makamları sıralamıştır. TBMM ve Cumhurbaşkanı HSK'ye üye seçer.

(Cevap D)

13. 1982 Anayasası'nın 149. maddesine göre, Anayasa Mahkemesinde anayasa değişikliklerinde iptale karar verilebilmesi için toplantıya katılanların üçte iki oy çoğunluğu şarttır.

(Cevap B)

DEVLETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI ORGANI

1. 1982 Anayasası'nın 146-153. maddeleri arasında Anayasa Mahkemesinin yapısıyla ilgili hükümler yer almaktadır. Buna göre, Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. Dolayısıyla "B" seçeneğinde belirtildiği gibi, Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararına karşı itiraz edilemez. Bundan dolayı Anayasa Mahkemesinin ret kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek gibi bir görevi yoktur.

(Cevap B)

2. Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. 1982 Anayasası'nın 155. maddesiyle düzenlenen Danıştay'ın Başkanı, Başsavcısı, başkan vekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından "Danıştay Genel Kurulunca" üye tam sayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla 4 yıl için seçilirler.

(Cevap E)

3. Anayasa'nın 145. maddesi "Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür." ifadesine yer verir. Bu hüküm, 2010 yılı Anayasa değişikliğinden öncede mevcuttu. 2017 Anayasa değişikliğiyle de disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler tümüyle kaldırılmıştır.

(Cevap A)

4. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen ifadeler 2017 Anayasa değişikliğine göre doğru ifadelerdir. HSK'nin görev süresi 12 yıl olmayıp 4 yıldır.

(Cevap D)

5. 1982 Anayasası'nın 148. maddesi Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yargılayabileceği kim-seleri sıralamıştır. MİT Müsteşarı bu maddede yer almamaktadır.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'nda 2010 yılında yapılan değişiklik- le vatandaşlara, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı tanınmıştır. Bu anayasal hakkın yürürlüğe girmesi ise 23 Eylül 2012 tarihinde olmuştur.

(Cevap E)

7. Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı 12 Eylül 2010 Referandumu ile getirilmiştir. Kişiler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmekten önce bireysel başvuru hakkını kullanabilecektir.

(Cevap A)

8. 1982 Anayasası 2010 Anayasa değişikliği ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gitmeden Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı getirilmiştir.

(Cevap A)

9. Anayasa Mahkemesi Anayasa değişikliği şekil yönünden, TBMM İçtüzüğü'nü, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini ve kanunları hem şekil hem esas yönünden denetleyebilir.

(Cevap B)

10. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi kural olarak toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Ancak parti kapatmalarında ve Anayasa değişikliğini şeklen iptal kararlarında toplantıya katılanların üçte iki çoğunluğu ile karar alır.

(Cevap D)

11. A, B, C ve E şıkları Danıştay için ifadelerdir. Danıştay idari davaların ilk ve son karar mercidir, üyelerin 1/4'ünü HSK seçer ülkeyi ilgilendiren yönetmelik davalarına bakar Sulh Hukuk Mahkemesi temziyi Yargıtay'a yapılır. Danıştay başkan ve başsavcısını Danıştay Genel Kurulu dört yıl için seçer.

(Cevap D)

12. A, B, C ve D şıkları yargı ile ilgili doğru ifadeler iken Uyuşmazlık Mahkemesi başkanını Anayasa mahkemesi kendi üyeleri arasından 4 yıl için seçer.

(Cevap E)

13. Anayasa mahkemesi üyeleri 15 kişidir, üye olmak için 45 yaşını doldurmak gerekir, üyeler 12 yıl için seçilir.

(Cevap E)

14. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi'ne üye seçiminde; Yargıtay, Sayıştay, Yükseköğretim Kurulu, Baro Başkanları, Danıştay aday gösterme yetkisine sahip iken; uyuşmazlık mahkemesinin böyle bir yetkisi yoktur.

(Cevap D)

İDARE HUKUKU

1. 1982 Anayasası'na göre yetki genişliği il idaresine, il idaresi içinde ise valiye tanınmıştır. Yetki genişliği, belirli konularda merkezden izin almadan bölge için karar verilebilmesidir.

(Cevap D)

2. • Hâkimler ve Savcılar hakkında verilen disiplin cezaları
• Yüksek Askerî Şura kararları
• Sayıştay'ın sorumlular hakkında verdiği kesin hükümler
• Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları yargı denetimi dışında yer alan kararlar iken Uyurma ve Kınama Cezaları yargı denetimi dışında tutulmuştur.

(Cevap D)

3. İdarenin bütünlüğü, 1982 Anayasası'nın 123. maddesinde de belirtildiği gibi, idarenin kuruluş ve görevleri bakımından bir bütünlük arz etmesidir. İdarenin bütünlüğü ilkesi iki hukuki araç ile sağlanmaktadır.

1. İdari Vesayet: Merkezî idarenin yerinden yönetim kuruluşlarını denetlemesi
2. Hiyerarşi: İdare içindeki alt-üst ilişkisi

(Cevap D)

4. İdarenin mali sorumluluğu gereği idare vermiş olduğu zararı tazminatla telafi etmeye çalışır. Bu zarar şayet memurdan kaynaklı bir kusur ve memurun şahsına ait ve isnat edilebilecek bir kusur ise idare, kamu görevlisine rücu etme hakkına sahiptir.

(Cevap B)

5. 2005 yılında kabul edilen 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 20. maddesi il genel meclisi üyeliğinin düşmesiyle ilgili hükümleri içermektedir. Buna göre, özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya 3 birleşim günü veya 1 yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir.

(Cevap B)

6. İdareye ait olan ilkelerden birtaneside kanunilik ilkesidir. İdare gücünü ve yetkisini kanunlardan alır. Kanunlar idareye güç verdiği gibi görev ve sorumluluklarının da sınırını çizer, keyfiyetliliği önler.

(Cevap C)

7. 1982 Anayasası 127. maddeye göre idari vesayet, merkezî idarenin kendisinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olan mahalli idarelerin kanunların öngördüğü çerçevede denetlemesidir. Örneğin, kamu tüzel kişiliğine sahip olan köylerin, birleştirilmesi veya ayrılması kararının merkezî idare organı olan İçişleri Bakanlığının kararına bağlı olması gibi. Buna göre İçişleri Bakanlığı ve köy arasında idari vesayet ilişkisi söz konusudur. TRT ve Barolar hizmet yönünden yerinden yönetim olduğundan anayasanın 127. md. İdari vesayet denetimine uygun değildir.

(Cevap D)

8. Her ne kadar üniversiteler kamu tüzel kişiliğine sahip olsa da üniversite içindeki dekanlıklar ayrı bir tüzel kişiliğine sahip değildir. Bu sebeple yönetmelik çıkarma yetkileri yoktur.

(Cevap A)

9. 2005 yılında kabul edilen 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 4. maddesi "belediyenin kuruluşu ve sınırları" ile ilgili hükümleri içermektedir.

Bu doğrultuda verilen seçenekleri inceleyecek olursak:

- I. Nüfusu 5000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. Yani verilen ifade doğrudur.
- II. Köylerin veya muhtelif köy kısımlarının birleşerek belediye kurabilmeleri için meskun sahalарının, merkez kabul edilecek yerleşim yerinin meskun sahasına azami 5000 metre mesafede bulunması ve nüfusları toplamının 5000 ve üzeri olması gerekir. Bundan dolayı verilen ifade yanlıştır.
- III. Bir veya birden fazla köyü içine alan bir bölgede Danıştay'ın görüşü alınarak müşterek kararname ile belediye kurulur. Dolayısıyla verilen ifade yanlıştır.

(Cevap A)

10. Devlet tüzel kişiliğine dâhil olan ve merkezden yönetim ilkesine göre örgütlenmiş kamu idarelerinin bütçesine "genel bütçe" denmektedir. Birkaç örnek vermek gerekirse TBMM, Cumhurbaşkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Bakanlıklar genel bütçe kapsamındaki bazı kamu idareleridir.

(Cevap E)

11. Diyanet İşleri Başkanlığı, 1982 Anayasası'nın 136. maddesi ile düzenlenmiş, Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kuruluştur. Buna göre, genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığına kanunla veya kanunun verdiği yetkiyle kamu tüzel kişiliği verilemez.

(Cevap B)

12. Yerinden yönetim, hizmetlerin bir bölümünün kamu tüzel kişileri tarafından yürütülmesidir.

Yerinden yönetimin avantajlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Bürokrasi ve kırtasiyeciliği azaltması
- Hizmetlerin yöresel ihtiyaçlara uygun yürütülmesini sağlaması
- Demokratik esaslara daha uygun olması

(Cevap C)

13. Merkezî idarenin kendi hiyerarşik yapısı içindeki taşra örgütü amirlerine, belli konularda kendiliklerinden karar alma ve uygulama yetkisi vermesine "yetki genişliği" denmektedir. Şunu da belirtmek gerekir ki Türk idare sisteminde yalnızca valiler, yetki genişliği ilkesinden yararlanır.

(Cevap D)

14. Yerinden yönetim kuruluşları üzerinde hiyerarşi değil vesayet denetlemesiyle denetim yapılır. Örneğin belediye başkanının hiyerarşik amiri yoktur.

(Cevap D)

15. İdari vesayet, merkezî idarenin yerinden yönetim kuruluşlarını denetlemesi olarak tanımlanabilir. Bu yetki genellikle, yerinden yönetim kuruluşunun işlemini hukuka uygunluk yönünden denetlemek, iptal etmek, uygulanmasını ertelemek veya yürürlüğe girmesini engellemek şeklinde ortaya çıkmaktadır. Merkezî idarenin, yerel yönetim kuruluşunun işlemini değiştirmek gibi bir yetkisi bulunmamaktadır.

(Cevap C)

İDARE HUKUKU

1. Nüfusu 150 ile 2000 arasında olan kırsal yerleşim birimlerine köy denir. Kamu tüzel kişiliğine sahip olan köy idaresinin görevleri "mecburi" ve "isteğe bağlı" olmak üzere ikiye ayrılır.

Mecburi görevler, köyün sağlık, temizlik, su ve okul işleriyle ilgili hizmetlerdir.

İsteğe bağlı işlerse köye hamam, pazar yeri açmak, uygun yerlerde orman yetiştirmek, köylünün bilgisini artıracak türden kitaplar getirmek gibi işlerdir.

Köydeki seçmenlerin oluşturduğu köy derneği köyün isteğe bağlı işlerini, mecburi işler hâline getirmek gibi kararlar alabilmektedir.

(Cevap C)

2. Kaymakam, ilçede hükümeti temsil eden en büyük mülki amirdir. Müşterek kararnameyle atanan kaymakam; görevlerini valinin denetimi ve gözetimi altında yürütür. Bu nedenle olağanüstü durumlarda olayların, emrindeki kuvvetlerle önlenmesinin mümkün olmadığı hâllerde askerî birliklerden yardım isteme yetkisi yoktur. Yalnızca durumu valiye bildirmekle yükümlüdür.

(Cevap E)

3. Kamu hizmetinin özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Kamu hizmetleri bireylerin yararlanmalarına açık etkinliklerdir.
- Kamu hizmetlerinden yararlanmada eşitlik ilkeleri gözetilir.
- Kamu hizmeti kamuya yönelik ve kamuya yararlı bir hizmettir.
- Kamu hizmeti ülke, yerel ve bölge düzeyinde olabileceği gibi toplumun belli kesimine yönelik olabilir.
- Kamu hizmetleri kural olarak kamu kuruluşlarınca sağlanır. Ancak tüm kamu hizmetlerinin kamu kuruluşlarınca yapılması zorunlu değildir.
- Kamu hizmetleri paralı olabileceği gibi parasız da olabilir.
- Bir hizmetin kamuya yönelik olması onun kamu hizmeti sayılması için yeterli değildir.

(Cevap C)

4. Seçenekleri tek tek inceleyelim:

I. Emanet Usulü: Bir kamu hizmetinin o hizmeti üstlenen kamu tüzel kişisi tarafından yürütülmesidir. Görüldüğü gibi emanet usulünde hizmet özel kişiler değil tüzel kişiler yapar.

II. Müşterek Emanet Usulü: Bir kamu hizmetinin, hasar ve zararı idareye ait olmak ve onu üstlenen özel hukuk tüzel kişisine gelir üzerinden pay vermek suretiyle yürütülmesidir. Yani bu usulde kamu hizmetinin özel kişilere gördürülmesi söz konusudur.

III. Ruhsat Usulü: İdarenin tek taraflı olarak yaptığı bir idari işlemle tekel niteliğinde olmayan bir kamu hizmetinin özel kişilere gördürülmesidir. Bu sistemde hizmet özel kişilere gördürülür; ancak karşılıklı bir sözleşme söz konusu değildir.

IV. İmtiyaz Usulü: Bir kamu hizmetinin hasar, zarar ve masrafları özel kişilere ait olmak üzere kurulması ve işletilmesini düzenleyen sözleşmedir.

Buna göre müşterek emanet ve imtiyaz usulünde kamu hizmeti sözleşme yoluyla özel kişilere gördürülmektedir.

(Cevap C)

5. Cumhurbaşkanı, bakan ya da bir başka üst yöneticinin emrini, bir mevzuatın uygulanışıyla ilgili görüşünü, direktifini içeren idare metinlerine genelge denmektedir. Genelgeler, belli bir konuda yapılacak mevzuat uygulamalarına açıklık getiren, uygulamada görülen eksiklik ve aksaklıkların düzeltilme yollarını gösteren, usulsüz uygulamaları kaldıran genel emirlerdir.

(Cevap A)

6. Merkezî idarenin taşra örgütündeki bazı yüksek kamu görevlilerinin, belli konularda merkeze danışmadan kendiliklerinden karar alma ve uygulama yetkisine "yetki genişliği" denmektedir. Anayasaya göre, illerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır. Türk idare sisteminde yetki genişliği yalnızca valilere tanınmıştır.

(Cevap C)

7. İlçe, idari bakımdan mülki taksimatta ilden sonra gelen yerleşim birimidir. İlçelerin kurulması, kaldırılması, ad ve merkezlerinin değiştirilmesi bir ilçenin bir ilden ayrılarak başka bir ile bağlanması işlemleri “kanunla” gerçekleşir.

(Cevap B)

8. Vali, il idaresinin başı ve ildeki en üst mülki amirdir. Valinin göreviyle ilgili olarak şunları söyleyebiliriz:

- İlde bulunan yerel kuruluşlar ve yönetim kuruluşları üzerinde idari vesayet yetkisi kullanır.
- Olağanüstü durumlarda askerî kuruluşlardan yardım ister.
- Genel emir çıkarır.
- İlde, devletin ve hükûmetin ve ayrı ayrı her bakanlığın temsilcisidir.
- Devlet temsilcisi sıfatıyla resmî törenlere başkanlık eder.
- Devlet gelirlerinin tahsilatını ve ödeme işlerinin düzenli şekilde yapılmasını sağlamak için tedbirler alır.

(Cevap A)

9. Kamu hizmetlerine girişin, hizmet içinde ilerleme ve yükselişin, her türlü görevlendirme ve ödüllendirmenin yalnızca yeterlik ve başarı ölçütüne dayandığı sisteme “liyakat sistemi” denmektedir. Bu sistem, kamu yönetiminde daha bilgili ve yetenekli kişilerin seçilmesi ve yine hizmet içindeki yükselmenin bilgi, başarı, yetenek kıstaslarına göre yapılmasını amaçlar.

(Cevap D)

10. Gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişileri lehine, köy belediye veya özel idarece verilen kamu yararı kararları valinin onayına tabidir. Buna göre bir gerçek kişi lehine köy tüzel kişiliği tarafından alınan kamu yararı kararı valinin onayıyla tamamlanır.

(Cevap B)

11. 2018’de düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre Savunma Sanayi Başkanlığı’nın doğrudan Cumhurbaşkanlığı’na sorumlu olduğu belirtilmiştir, diğer Cumhurbaşkanlığına bağlı bazı kuruluşlar ise MİT, İletişim Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Türkiye Varlık Fonu, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı ve DDK’dır.

(Cevap D)

12. Belediye, nüfusu beş bin ve üzeri olan yerlerde yaşayan insanların ortak gereksinimlerini karşılamak amacıyla oluşturulmuş; kamu tüzel kişiliği olan yerel yönetim birimidir. Belediye idaresinin en üst görüşme ve karar organı beş yıllığına seçimle göreve gelen “Belediye Meclisi”dir.

(Cevap C)

13. Yerel yönetim halka sunulacak bazı idari hizmetlerin tek elden değil, merkezî idarenin dışında ayrı bir teşkilatlanmaya sahip olan kamu tüzel kişileri tarafından yürütülmesidir. Türkiye’deki yerel yönetim birimleri il özel idareleri, belediyeler ve köylerle bunların alt organlarından oluşmaktadır. İl özel idaresinin bir alt organı olan il genel meclisinin başkanlık görevini de meclis içinden seçilen bir üye yürütmektedir.

(Cevap E)

14. 2017 Anayasa değişikliğine göre Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yürürlüğe girmesiyle yönetmelik çıkarma yetkisi Cumhurbaşkanlığına, bakanlara ve kamu tüzel kişilere verilmiştir.

(Cevap E)

15. Devletin yaptığı bayındırlık hizmetleri sonucunda değeri artan gayrimenkul sahiplerinden yapılan tahsillata “şerefiye” denmektedir. Kamu tüzel kişilerinin gerçekleştirdikleri bayındırlık ve altyapı hizmetleri ile imar uygulamalarından dolayı, kişilerin mal varlıklarında değer artışı söz konusu olmaktadır. Mal varlığında değer artışı meydana gelen kişilerin bu artışa sebep olan faaliyetlerin harcamalarına katılmaları, bir tür taşınmaz vergi olan şerefiye ile mümkün olmaktadır.

(Cevap B)

16. Bağımsız idari otorite, idarenin bilinen klasik örgütlenmesi dışında kalan ve yapılanmaları açısından kendine özgü özellikler taşıyan idari kurumlardır. Türk hukukunda bağımsız idari otoritenin ilk örneği Sermaye Piyasası Kuruludur. Daha sonra Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Türk Patent Enstitüsü, Rekabet Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Telekomünikasyon Kurumu gibi kurumlar da kurulmuştur.

(Cevap C)

İDARE HUKUKU

1. Yerel yönetim kuruluşlarından olan muhtar;
  - Köy derneği tarafından seçilir.
  - Köyün başı ve yürütme organının temsilcisidir.
  - Köy işleri devlet işleriyle ayrı ayrı görevi vardır.
  - Görev süresi 5 yıldır.
  - Köyün güvenliğini sağlar, hastalıkları hükümete bildirir.
  - Kanunları duyurmak.

(Cevap C)

2. Müessese: Sermayesinin tamamı iktisadi devlet teşekkülü veya kamu iktisadi kuruluşu olan işletmelerdir.

Bağlı Ortaklık: Sermayesinin % 50'sinden fazlası iktisadi devlet teşekkülü veya kamu iktisadi kuruluşu olan işletmelerdir.

İştirak: Sermayesinin en az % 26 ile % 50'si arası iktisadi devlet teşekkülü ya da Kamu iktisadi kuruluşu olan işletmelerdir.

Kamu İktisadi Kuruluşu: Sermayesinin tamamı devlete ait olan kuruluşlardır. Tekel niteliğindedir.

(Cevap A)

3. Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Denetleme Kurulu, il genel idareleri ve Bakanlıklar devlet tüzel kişiliği olan kuruluşlardır. Ticaret ve Sanayi Odaları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olup kamu tüzel kişiliği vardır.

(Cevap B)

4. Anayasa'da kamu tüzel kişiliği bulunan kuruluşlar;
  - İl özel idareleri
  - Üniversiteler
  - Belediyeler
  - Köyler
  - Radyo Televizyon Üst Kurumu
  - Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
  - Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları (Barolar, Meslek Odaları, Meslek Birlikleri)

(Cevap E)

5. Kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi ve iletişim teknolojileri yoluyla bilgi ve hizmet sunmasına Elektronik Devlet (e-devlet) denir. Bu sistem tüm kamu hizmetlerine tek bir noktadan erişim imkânı sağlamaktadır. 2011 yılı itibarıyla hayata geçen bu uygulama ile devlet tarafından verilen hizmetler, elektronik ortamda vatandaşa sunulmaktadır.

(Cevap A)

6. Yetki genişliği: Merkezî idarenin taşra örgütündeki amirlerine belli konularda merkeze danışmadan, merkez adına kendiliğinden karar alabilme imkânı veren yetkidir. Yetki genişliği illerde uygulanmaktadır. İllerde bu yetkiyi vali kullanmaktadır.

(Cevap B)

7. I. öncülde Adalet Bakanı devlet tüzel kişiliği olup kendi müsteşarına emir ve talimat verebilir. I. öncül doğrudur.
II. öncülde Türkiye Barolar Birliği kamu tüzel kişiliğidir. Adalet Bakanı bu makama emir ve talimat vermez.
III. öncülde verilen Rekabet Kurulu özerk ve bağımsız kuruluşlar içerisinde yer alır ve Adalet Bakanı bu makama emir ve talimat veremez.

(Cevap D)

8. Cumhurbaşkanı, bakanlıklar arasında iş birliğini ve hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini sağlamakla görevlidir. Diyanet İşleri Başkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı gibi kurumlar Cumhurbaşkanlığına bağlı olup kamu tüzel kişilikleri yoktur.

Bu bilgilere göre Cumhurbaşkanlığına bağlı kuruluşların bir kısmının kamu tüzel kişiliği vardır bir kısmının kamu tüzel kişiliği yoktur.

(Cevap C)

9. I. öncülde verilen fakülteler üniversite bünyesinde olduğu için idari denetime tabidir ve aralarında hiyerarşi ilişkisi vardır.
- III. öncülde verilen Diyanet İşleri Başkanlığı devlet tüzel kişiliğine sahiptir, Cumhurbaşkanlığının denetimine tabidir ve Cumhurbaşkanı ile aralarında hiyerarşi ilişkisi bulunmaktadır.
- II. öncülde ve IV. öncülde Adalet ve İçişleri Bakanlığı devlet tüzel kişiliğine sahipken Barolar Birliği ile Belediye kamu tüzel kişiliğine sahiptir. Ancak bu makamlar arasında hiyerarşi ilişkisi yoktur.

(Cevap D)

10. İdarenin kamu düzenini korumak ve sağlamak amacıyla giriştiği tüm faaliyetlere "kolluk faaliyetleri" denir. Kolluk faaliyetleri, adli ve idari kolluk olmak üzere ikiye ayrılır. Adli kolluk, suçun işlenmesinden sonra adli makamlarca yürütülürken idari kolluk suçun işlenmesinden önce kamu düzenini bozan unsurları önlemeye yönelik faaliyetleri yönetir.

İdari kolluk makamlarını ise şu şekilde sıralayabiliriz:

- Cumhurbaşkanlığı
- İçişleri Bakanı
- Valiler
- Kaymakamlar

(Cevap A)

11. Kamulaştırma, kamu yararının gerektirdiği hâllerde gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malların, devlet ve kamu tüzel kişilerin kamuya mal edilmesidir. Dolayısıyla kamulaştırma süreci, kamu yararı kararının alınmasıyla başlar. Sonrasında kamulaştırma kararı alınır ve kanunlarca belirtilen satın alma usulleri uygulanır. En son süreçte kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescilidir. Ancak kamulaştırmaya konu olan taşınmaz malın sahibi tarafından, kamulaştırma işlemine karşı idari yargıda ve maddi hatalara karşı da adli yargıda düzeltim davası açılabilir. Bu durumda sürecin tekrar işlemesi söz konusu olur.

Sonuç olarak 1983 tarihli Kamulaştırma Kanunu'na göre doğru cevap D seçeneğidir.

(Cevap D)

12. İdarenin eylem ve işlemlerine karşı iptal ve tam yargı davalarının açıldığı, bağımsız ve adli yargıdan ayrı bir yargı düzeni bulunan Danıştay ve yerel mahkemelerin mevcut bulunduğu sisteme idari yargı denir. 2577 sayılı idari yargılama usulü kanununun 2. maddesine göre, idari yargı dava konusu edilen işlemlerin "yetki, şekil, sebep, konu ve maksat" yönlerinden biri ile hukuka aykırı olup olmadığını inceler. İşlemin bir kişi ya da kişileri korumaya yönelik olmadığını sırf bir kimseye zarar verme kastıyla yapılmadığını, toplumun genel yararına olduğunu ortaya koyabilirse de "kamu yararı" kararı alır. Buna göre, idari yargının kamu yararına uygunluk denetimi yaptığını söyleyebiliriz.

(Cevap D)

13. Coğrafi yönden yerinden yönetim kuruluşları, vatandaşlara sunulacak hizmetleri, belli bir yer itibarıyla sunan kuruluşlardır. Yerel yönetim, mahallî idare gibi isimlerle de anılan bu kuruluşlar, 1982 Anayasası'nın 127. maddesiyle düzenlenmiştir. Buna göre il özel idareleri, belediyeler ve köyler coğrafi yönden yerinden yönetim kuruluşlarıdır.

(Cevap B)

14. Yerinden yönetim, vatandaşlara sunulacak hizmetlerin devlet merkezinden değil de kamu tüzel kişileri tarafından yürütülmesidir. Yerinden yönetim, belli bir yer (il, belediye, köy) ya da belli bir hizmet (üniversite, radyo televizyon) olmak üzere iki biçimde uygulanmaktadır. Yerinden yönetim ilkesinin belli bir yer itibarıyla uygulanmasına "yerel yerinden yönetim" denirken belli bir hizmet itibarıyla uygulanmasına "fonksiyonel yerinden yönetim" denmektedir. Fonksiyonel yerinden yönetim ilkesinin ortaya çıkardığı kuruluşların başında üniversiteler, Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT'ler) ticaret, sanayi, mimar, mühendis odaları gibi kurumlara, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları (barolar) gelmektedir.

(Cevap E)

15. Kaymakam, ilçe idaresinin başı ve ilçede "hükümeti" temsil eden en büyük mülki amirdir.

(Cevap D)

İDARE HUKUKU

1. İlçe, ilin genel yönetiminin bir alt kademesini oluşturan idari birimdir. İlçelerin kurulması, kaldırılması, ad ve merkezlerinin değiştirilmesi, bir ilçenin bir ilden ayrılarak başka bir ile bağlanması ancak kanunla yapılan işlemlerdir. Fakat ilçenin sınırlarının değiştirilmesi, İçişleri Bakanlığının kararı ve Cumhurbaşkanının onayı ile gerçekleştirilen bir işlemdir.

(Cevap E)

2. İdarenin kamu düzenini sağlamak amacıyla giriştiği tüm faaliyetlere "Kolluk faaliyetleri" denmektedir. Kolluk faaliyetleri adli ve idari olmak üzere ikiye ayrılır. Adli kolluk, suçun işlenmesinden sonra adli makamlarca yürütülürken idari kolluk, suçun işlenmesinden önce kamu düzenini bozan unsurları önlemeye yönelik faaliyetleri içerir. A, B, D, E seçeneklerinde verilen durumlar buna örnek gösterilebilir. Ancak bireylerin hastalıklardan arındırılması, devletin sağlık teşekkülünün görev alanına girmektedir.

(Cevap C)

3. A, B, C ve D şıkları Cumhurbaşkanına 2017 Anayasa değişikliği ile verilen haklardır. Yeni sistemle gelmeyip önceden beri var olan haklı ise Cumhurbaşkanının Millî Güvenlik Kuruluna başkanlık etmektedir.

(Cevap E)

4. İl Özel İdaresi, il halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından oluşturulan idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişiliğidir.

İl özel idaresi vali, il genel meclisi ve il daimi encümeni olmak üzere üç organdan oluşur. A, C, D, E seçeneklerinde verilen ifadeler, valinin il özel idaresindeki görev ve yetkilerini belirtmektedir. Ancak il genel meclisinin başkanlığını vali değil, meclis üyeleri arasından seçilen bir kişi yürütmektedir.

(Cevap B)

5. Kamu tüzel kişiliği, kanunla ya da kanunun açıkça verdiği bir yetkiye dayanarak kurulan, üstün ve ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış; malları, gelirleri ve personeli ayrı bir statüye tabi tutulmuş kuruluşlardır. Üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu, TRT, İl Özel İdareleri, Belediyeler, Köyler 1982 Anayasası'nda açıkça belirtilmiş kamu tüzel kişileridir. Buna göre, Diyanet İşleri Başkanlığı kamu tüzel kişiliğine sahip değildir.

(Cevap A)

6. İlçe Belediye Meclisi, belediye idaresinin en üst görüşme ve karar organıdır. Eğer Belediye Meclisi, belediyenin görevleriyle ilgisi olmayan siyasi kararlar alırsa İçişleri Bakanı'nın teklifi üzerine Danıştay tarafından feshedilir.

(Cevap B)

7. Tüzel kişi, belli bir amacı gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kişi ve mal topluluklarıdır. Tüzel kişiler organlarının organ sıfatıyla yaptığı fiillerden sorumlu olur ancak organ sıfatıyla hareket edilmeyen durumlarda tüzel kişiler değil, bizzat ilgili kişiler sorumlu olur.

(Cevap C)

8. Belediyeler, belediye meclisinin kararına bağlı olarak ve İçişleri Bakanlığından önceden izin almak suretiyle görev alanları ile ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara üye olabilmektedirler.

(Cevap B)

9. 657 sayılı Devlet Memurluğu Kanunu'na göre görev sırasında amirine hâl ve hareketi ile saygısız davranan, devlete ait resmi araçları özel işlerinde kullanan, kamu görevleri hakkında basına demeç veren, verilen emire itiraz eden memura kınama cezası verilir.

(Cevap B)

10. İdari vesayet, merkezî idarenin kendinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olan yerinden yönetim kuruluşlarını kanunların öngördüğü çerçevede denetlemesidir. Anayasamızın 127. maddesinde öngörülen bu denetim, merkezî idare ile yerinden yönetim kuruluşları arasında yönetimin bütünlüğünü sağlamaya yönelik hukuki bir araçtır. İdari vesayet, idari bir denetimdir bu sebeple ancak idari makamlar tarafından icra edilen sınırlı ve belirli bir denetimdir. İdari vesayetle denetlenen yerel yönetim birimleri ilke olarak özerk yapıdaki birimlerdir. Bununla beraber idari vesayetin konusu kanuna dayanır ve ancak kanunla sınırlanır. Yani merkez bu yetkisini kanunda açıkça belirtilen yerlerde ve kanunun tayin ettiği derece ve genişlikte kullanır.

(Cevap E)

11. İdari Yapılanma

a. Merkezden Yönetim

- **Başkent Teşkilatı**
- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- Bakanlıklar
- Yardımcı Kuruluşlar
- Danıştay
- Sayıştay
- Millî Güvenlik Kurulu

b. Yerinden Yönetim

- **Yerel Yerinden Yönetim**
- İl özel idaresi
- Belediye
- Büyükşehir belediyesi
- Köy idaresi
- Hizmet Yerinden Yönetim
- İdari
- İktisadi
- Sosyal
- Bilimsel vs. kamu kurumları

(Cevap B)

12. 1982 Anayasası'nda belirtilen kamu tüzel kişiliği olan kurumlar şunlardır:

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları
- TRT
- Üniversiteler
- Diyanet İşleri Başkanlığı
- İl Özel İdareleri
- Belediyeler
- Köyler

Ancak Yükseköğretim Kurulu bu kuruluşlar arasında sayılmamıştır.

(Cevap A)

13. Yerel yönetimler (Mahallî İdareler); il, belediye ve köy halkının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları yine kanunda gösterilen seçmeler tarafından oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Bir yerel yönetim organı olan il genel meclisi, halk tarafından 5 yıl için seçilen üyelerden oluşmaktadır. İl özel idaresinin en büyük görüşme ve karar organı olan il genel meclisinin başkanlığını, meclis içinden seçilen bir başkan yapmaktadır.

(Cevap B)

14. Anayasaya göre kamulaştırma bedeli peşin olarak ödenir. Ancak buna istisna olan bazı durumlar vardır. Örneğin, tarım reformunun uygulanması, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskan projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla yapılan kamulaştırmalarda bedelin 5 yılı aşmamak koşuluyla taksitlendirilmesi mümkündür.

(Cevap D)

15. 1982 Anayasası'nın 106. maddesine göre Cumhurbaşkanlığı makamı herhangi bir nedenle boşalması durumunda 45 gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.

(Cevap B)

İDARE HUKUKU

1. Kamulaştırma; özel mülkiyette bulunan taşınmaz mallar üzerinde uygulanabilir.

Kamulaştırma, kamu yararı için yapılır. Kamulaştırma yetkisi devlet ya da kamu tüzel kişilerine aittir ve kanunda gösterilen esas ve usullere göre yapılır. Ancak kamulaştırmada ilk önce yapılması gereken kamulaştırma bedeli için yeterli ödeneğin temin edilmesidir.

(Cevap D)

2. İdari fonksiyon: Devletin yasama ve yargı işlevleri ile yürütme organının salt siyasal nitelikli faaliyetleri dışında kalan ve toplumun günlük gereksinimlerini karşılamak ve gündelik yaşamın sürdürülmesini sağlamak amacıyla yürütülen tüm kamusal faaliyetlerdir. Örneğin yargı organlarının, yargı işlevi dışında kalan işlerinin yürütülmesi, mahkeme personelinin yönetimi gibi gündelik işleri, idari fonksiyona dâhil sayılmaktadır. İdari fonksiyonun temel amacı kamu yararını gerçekleştirmeaktır.

(Cevap A)

3. İdare hukukunun kaynaklarını şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Mevzuat (Anayasa, kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, uluslararası antlaşma, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemler)
2. İçtihat (Danıştay, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi'nin mahkeme kararları)
3. Bilimsel eserler (idare hukuku alanında yazılmış öğretiler)

(Cevap A)

4. Emlak gelirleri yerel yönetimlerin sahip oldukları bina, arazi türünden emlakların satışından veya kira verilmesinden elde edilen yerel yönetim geliridir.

(Cevap C)

5. Bir kamu hizmetinin kâr ve zararı ile masrafları özel kişiye ait olmak üzere, kurulması ve işletilmesini veya kurulmuş bir kamu hizmetinin sadece işletilmesini düzenleyen sözleşme usulüne "imtiyaz" denir. Görüldüğü üzere imtiyaz usulü, "kamu hizmeti imtiyaz sözleşmesi" olarak isimlendirilen bir sözleşme ile verilmekte ve bu sözleşme ya belli bir kamu hizmetinin kurularak belli bir süre işletilmesi ya da kurulmuş olan bir kamu hizmetinin sadece işletilmesi için yapılmaktadır.

(Cevap C)

6. 1982 Anayasası'na göre mahallî idareler il özel idareleri, belediyeler ve köylerden oluşmaktadır. Buna göre köyler de diğer mahallî idareler gibi kamu tüzel kişiliğine sahiptirler.

(Cevap E)

7. Türkiye, merkezî idare kuruluş bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır. 1982 Anayasası'nın 126. maddesine göre illerin idaresi "yetki genişliği" esasına dayanır. Yetki genişliği ise kısaca şu şekilde ifade edilebilir. Merkeze ait karar alma ve uygulama yetkisinin taşradaki yöneticilere devredilmesi.

(Cevap A)

8. Yerinden yönetim kuruluşları, yerel (mahallî) idareler ve hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları olmak üzere ikiye ayrılır.

1982 Anayasası'na göre mahallî idareler il özel idaresi, belediye ve köylerden oluşmaktadır. Hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları ise üniversiteler, RTÜK, Sosyal Güvenlik Kurumu, KİT'ler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları... gibi hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

(Cevap D)

9. Kamu tüzel kişiliği Devlet tarafından yasayla ve yasanın açıkça verdiği bir yetkiye dayanarak idari işlemlerle kurulan, kamusal yetki ve ayrıcalıklardan yararlanan tüzel kişisidir. Kamu tüzel kişileri, devlet tüzel kişisinden ayrı malları, gelirleri ve personelleri olan özerk kuruluşlardır. Ancak Cumhurbaşkanlığına bağlı devlet kişisi içinde örgütlenmiş Devlet Denetleme Kurulu bir kurumdur; kamu tüzel kişiliğine sahip değildir.

(Cevap A)

10. İdari kolluk, kamu düzeninin sağlanması, korunması ve kamu düzeninin bozulduğunda eski hâline gelmesi için bireysel ve toplumsal davranışların düzenlenmesi, toplum düzenine aykırı faaliyetlerin kuvvet kullanarak önlenmesi olarak tanımlanabilir. Salgın hastalıkların önlenmesi de idari kolluğun temel görevlerinden biridir; ancak bireylerin tek tek hastalıklardan arındırılması ve kurtarılması gibi bir idari kolluk görevi bulunmamaktadır.

(Cevap A)

11. Devlet Memurluğu Kanunu'na göre aday memurluk süresi en az bir, en çok iki yıldır.

(Cevap B)

12. Yerinden yönetim, halka sunulacak hizmetlerin bir bölümünün, merkezî idare teşkilatı içinde olmayan ve merkezî idare hiyerarşisine dahil olmayan kamu tüzel kişilerinca yürütülmesidir. Yerinden yönetim, yerel idareler ve hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları olmak üzere ikiye ayrılır.

Yerinden yönetim kuruluşları kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulurlar.

(Cevap D)

13. Sözleşmeli personel ile yapılan idarî sözleşme idarî bir işlem olduğu için davası idarî yargıda görülür.

(Cevap C)

14. Muhtar, köy idaresinin en üst makamıdır. Muhtar, köyde hem yerel yönetimin hem de özel yönetimin başıdır. 1982 Anayasası'nın 127. maddesinde belirtildiği üzere diğer mahallî idareler gibi 5 yıllığına seçilir.

(Cevap C)

15. Vali, hem il genel idaresinin hem de il özel idaresinin başıdır. Atamayla işbaşına gelen vali ilde, devletin, hükûmetin ve ayrı ayrı her bakanlığın temsilcisi konumundadır. Ancak büyükşehir belediye meclisine başkanlık etmek gibi bir görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

(Cevap D)

16. İl genel meclis, il özel idaresinin en büyük karar ve danışma organıdır. İl genel meclisinin, yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararı alma gibi bir görev alanı bulunmamaktadır. Bu görev, il özel idaresinin diğer bir organı olan il encümeni tarafından yürütülmektedir.

(Cevap D)

İDARE HUKUKU

1. Düzenleyici ve Denetleyici Kurullar, kanunla kurulan, ekonomik ve sosyal alanlarda düzenleme, denetleme, arabuluculuk ve yönlendirme faaliyetleri yapan idari ve mali özerkliğe haiz kamu tüzel kişileridir. SPK, KİK, RK bu kurullardan bazılarıdır. Bu kurullarla ilgili 1982 Anayasası'nda herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

(Cevap B)

2. Hiyerarşik olarak yapılandırılmış bir örgütte, her astın doğrudan emir alacağı bir tek üst'ün bulunması ilkesine komuta ya da kumanda birliği denir. Yönetimin gelen prensiplerinden biri olan bu ilkeye uyulmaması, yani iki üst'ün de aynı ast'a ya da departmana emir vermesi hâlinde karışıklık çıkması ve amirlerden birinin emirlerine hiç uyulmayarak örgütün tek kişinin kontrolüne geçmesi tehlikesi doğmaktadır.

(Cevap B)

3. Kamu malı, özel mülkiyete konu olamayan ve doğrudan doğruya kamunun yararlanmasına ayrılan her türlü taşınır ve taşınmaz mallardır. Devlet ormanları da bir tahsis (ayırma) işlemi gereksizdirin kamu niteliği taşımaktadır.

(Cevap D)

4. Radyo Televizyon Üst Kurulu, radyo televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri sektörünü düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulmuş, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir. 1982 Anayasası'nın 133. maddesi uyarınca teşkil edilen kurulun, ekonomik faaliyetleri düzenlemek veya denetlemek gibi bir amacı yoktur.

(Cevap E)

5. Kamu hizmetleri, kamu iktidarının bir merkezde toplanması ya da iktidarın çeşitli parçalar arasında dağıtılması ile ilgili bir tercihe bağlı olarak farklı şekillerde, farklı siyasal ve yönetsel ilkeler ışığında örgütlenmektedir. İdarenin örgütlenmesi temelde merkezden ve yerinden yönetim şeklinde gerçekleşmekte ve bunlara bağlı idarenin bütünlüğü ve yetki genişliği ilkeleri ile tamamlanmaktadır. Buna göre, halkın yönetime katılımı, Türk kamu yönetiminin örgütlenmesinde hâkim olan ilkelerden biri değildir.

(Cevap B)

6. Memurluğu sona erdiren yasal ihlaller, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 94. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, memurluğu sona erdiren hâller şunlardır:

- Çekilme (istifa)
- Çekilmiş (müstafi) sayılma
- Memurluktan çıkarılma
- Koşullarda eksiklik
- Bağdaşmazlık
- Ölüm
- Emeklilik

Ağır etik ihlali, memurluğu sona erdiren bir neden değildir.

(Cevap E)

7. Köylerin idaresiyle ilgili olan 442 sayılı Köy Kanunu 1924 yılında kabul edilmiş ve günümüze kadar geçerliliğini korumuştur. Dolayısıyla köyler, Cumhuriyet döneminin başlangıcından beri aynı yasa ile yönetilen bir birimdir.

(Cevap A)

8. Köy idaresinin başı olan muhtarın devlet adına ve köy adına olmak üzere iki tür görevi vardır.

Muhtarın devlet adına yaptığı işleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Kanunları duyurmak
- Hükümetçe bildirilecek işleri yapmak
- Özel durumlarda evlendirme yapmak
- Köylünün sağlığını korumak
- Köyün güvenliğini sağlamak

Buna göre "C" seçeneğinde verilen ifade, köyün güvenliğiyle dolayısıyla muhtarın devlet adına yaptığı işlerle ilgilidir. Verilen diğer seçenekler ise muhtarın köy adına yaptığı işleri oluşturmaktadır.

(Cevap C)

9. Mahalle, belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idari birimdir. 2005 yılında kabul edilen 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesi, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olur.

(Cevap A)

10. Hiyerarşi, idare teşkilatı görevlilerinin aşağıdan yukarı doğru basamak basamak, derece derece birbirlerine bağlanarak baştaki yetkililere tabi olmalarını ifade eder. Hiyerarşi; yani ast-üst ilişkisi her idari kuruluştaki mevcut olduğundan hiyerarşi gücünden kaynaklanan yetkiler de genel nitelikte olup bu yetkilerin kullanılması için yasal bir izne gerek yoktur.

Hiyerarşi gücünden kaynaklanan bu yetkileri şu şekilde belirtmek mümkündür:

- Hiyerarşik amirin astlarına atama, sicil verme, yükseltme, disiplin cezası verme, hizmet yerini değiştirme gibi memuriyet durumuna ilişkin işlemler yapması
- Asta emir verme
- Astın işlemlerini denetleme ve bu denetim sonucu astın işlemlerini onama, onamama, düzeltme, değiştirme, kaldırma, iptal etme, uygulanmasını erteleme, durdurma.

Hiyerarşik amirin, astın yerine işlem yapması düşünülemez.

(Cevap A)

11. Yasal yönetim ilkesi, hukuk devletinin temel gereklerinden biridir. Bu ilke gereğince, kamu yönetimini oluşturan kuruluşların, bunlara ilişkin görev ve yetkilerin yasal dayanağının bulunması gerekir. 1982 Anayasası'nın 8. maddesinde, yürütme görevinin anayasa ve yasalar çerçevesinde yerine getirileceği, 123. maddesinde de, kamu yönetiminin yasa ile düzenleneceği kuralı, öngörülmüştür. Anayasamıza göre, hiçbir kamu kuruluşu kendiliğinden ortaya çıkamaz veya kamu görevlerini yürütemez, bunlar için yasal bir dayanak zorunludur.

(Cevap D)

12. Merkezî yönetimin Taşra Teşkilatını ve organlarını şu şekilde özetleyebiliriz.

• **İl Genel İdaresi**

- Vali
- İl İdare Şube Başkanlıkları
- İl İdare Kurulu
- İlçe İdaresi
- Kaymakam
- İlçe İdare Şube Başkanlıkları
- İlçe İdare Kurulu

• **Bölge İdareleri**

- Bölge Müdürlükleri
- Olağanüstü Hâl Bölge Valiliği

Buna göre cevap D seçeneğidir. İl özel idaresi bir yerel yönetim birimidir merkez teşkilatından ayrı bir örgütlenmedir.

(Cevap D)

13. Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerin hazırlanan ve kendi görev alanlarını ilgilendiren yasaların uygulanışına yönelik düzenlemeleri içeren hukuki metinlere "yönetmelik" adı verilmektedir. Cumhurbaşkanı tarafından imzalanması veya Resmî Gazete'de yayımlanması gibi bir anayasal zorunluluğu olmayan yönetmelikler, Türk hukukunun yazılı kaynakları arasındadır.

(Cevap D)

14. İstimval yetkisi, idarenin olağanüstü dönemlerde, kamu gücünü kullanarak taşınır malların mülkiyetini ya da kullanma hakkını karşılığını ödeme kaydıyla elde etme yetkisidir. İstimval, istisnai bir yetki olup yalnız olağanüstü zamanlarda kullanılabilir. El konulan mal olağanüstü hâl sona erince geri verilir.

(Cevap E)

15. İlk kez 1982 Anayasası ile kurulan Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği 2017 Anayasa değişikliği ile yeni sistemin yürürlüğe girmesiyle Anayasadan çıkarılmıştır.

(Cevap B)

16. Anayasa'nın 105. maddesine göre Meclis Soruşturma izni TBMM tarafından verilmişse 15 kişilik komisyon kurulur.

(Cevap B)

İDARE HUKUKU

1. Köy Kanunu'na göre muhtar ve ihtiyar meclisini seçme hakkına sahip olan organ "Köy Derneği"dir. Köy derneği, köydeki tüm seçmenlerin oluşturduğu bir birimdir.

(Cevap B)

2. İdari vesayet; merkezî idare kuruluşları ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki bütünlüğü sağlama-ya yarayan hukuki bir araçtır. Merkezî idarenin yerinden yönetim kuruluşları üzerinde sahip olduğu denetim yetkisidir. Soruda A, B, C, E seçeneklerindeki yetki hiyerarşi iken D seçeneğinde idari vesayet ilişkisi vardır.

(Cevap D)

3. Vesayet, istisnai bir yetki olup kanunda açıkça öngörülmedikçe kullanılamaz. Bu yetki merkezî idarenin yerinden yönetim kuruluşlarını kanunların öngördüğü çerçevede denetlenmesini ifade eder.

(Cevap C)

4. Genel bütçeli kuruluşlar, tamamen kamusal mal ve hizmet üreten kuruluşlardır. Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar, TBMM, Danıştay, Sayıştay, Yargıtay, Emniyet Genel Müdürlüğü gibi kurumlar genel bütçeli kuruluşlardır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü ise genel değil katma bütçeli bir kuruluştur. Katma bütçeli kuruluş, yarı kamusal mal ve hizmet üreten kuruluşlardır. Katma bütçeli idareler bir başkanlığa bağımlıdır ancak ayrı tüzel kişilikleri vardır. Vakıflar Genel Müdürlüğü de Cumhurbaşkanlığına bağlı sosyal ve kültürel hizmet sunmayı amaçlayan katma bütçeli bir kuruluştur.

(Cevap B)

5. İdarenin bütünlüğü ilkesi, çok çeşitli teşkilatlardan oluşan idarenin, gerek kuruluş gerekse görev ve yetki dağılımı bakımından belli bir uyum göstermesini ifade eder. İdarenin bütünlüğü "hiyerarşi" ve "idari vesayet" olarak adlandırılan belli başlı iki hukuki araç ile gerçekleşmektedir. 1982 Anayasası'nın 123. maddesi idarenin bütünlüğü ilkesinden açıkça bahseder. Bu madde uyarınca "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir."

(Cevap A)

6. Türkiye, merkezî idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna göre, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır. İllerin idaresi "yetki genişliği" esasına dayanır.

(Cevap B)

7. İl idare kurulu, valiye danışmanlık yapan taşra örgütü organıdır. İl idare kurulu, valinin başkanlığında toplanan;

- Hukuk işleri müdürü
- Defterdar
- Millî eğitim müdürü
- Çevre ve şehircilik müdürü
- Sağlık ve sosyal yardım müdürü
- Gıda tarım ve hayvancılık işleri müdüründen oluşur.

Buna göre il emniyet müdürü il idare kurulu üyelerinden biri değildir.

(Cevap D)

8. • Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlar ve kamu tüzel kişiler yönetmelik çıkarabilir.
- Kanunda belirtilen yönetmeliklerin Resmî Gazete'de yayımlanması zorunludur.
- Ülke çapında uygulanacak yönetmeliklerin yargısal denetimini Danıştay yaparken, diğer yönetmeliklerin yargısal denetimini görevli idare mahkemeleri yapar.

(Cevap E)

9. Serbest rekabet, teknelci işletmelerin devlet müdahalesinin olmadığı bir piyasadaki rekabettir. Kamu ihale yöntemleri arasında gösterilemez.

(Cevap E)

10. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının organları, kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre, yargı gözetimi altında ve gizli oyla yapılır.

Bu hükme bakarak E seçeneğinde verilen ifadenin yanlış olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim seçimler açık oyla değil, gizli oyla yapılmaktadır.

(Cevap E)

11. İl idaresinin başı olan valinin ve köy idaresinin başı olan muhtarın kolluk alanında bireysel işlemler yapmaya yetkisi vardır.

(Cevap D)

12. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, belli bir mesleğe mensup olanların oluşturduğu, zorunlu üyelik esasına dayanan, kanunla kurulmuş kamu tüzel kişilikleridir.

1982 Anayasası'nın 135. maddesiyle düzenlenen bu kuruluşların organlarının görevlerine son verilmesi, kanunun belirttiği merciin istemi üzerine mahkeme kararıyla olur.

(Cevap D)

13. Kamu iktisadi kuruluşları, sermayesinin tamamı devlete ait olan ve tekel niteliğinde kamu hizmeti yürüten kamu tüzel kişilikleridir. Kamu iktisadi kuruluşları kamusal kaynakları kullanmak suretiyle ekonomik anlamda faaliyet yürütürler.

(Cevap D)

14. Siyasal iktidarın değişmesi ile iktidar partisi yandaşlarının özelliklerine ve yeteneklerine bakılmaksızın kamu personel kadrolarına atanarak ödüllendirilmelerine "kayırmacılık sistemi" denir. Kayırma sisteminde kişinin bir devlet görevine alınmasında veya atanmasında akrabalık, eş-dost ilişkileri ve partizanlık ilişkileri hâkimdir. Siyasal kayırmacılık sisteminin uygulamada olumsuz sonuçlar vermesi neticesinde liyakat sistemi ortaya çıkmıştır.

(Cevap C)

15. Merkezî yönetim, vatandaşlara sunulacak hizmetlerin doğrudan doğruya devlet tarafından yürütülmesidir. Merkezî yönetim başkent ve taşra teşkilatı olmak üzere ikiye ayrılır. Başkent teşkilatı; Cumhurbaşkanlığı, Bakanlar ve yardımcı kuruluşlardan (Danıştay, Sayıştay, Millî Güvenlik Kurulu) oluşmaktadır. Buna göre, bakanlıklar, merkezî yönetimin yardımcı kuruluşları arasında gösterilemez.

(Cevap E)

16. İstisnai memuriyet, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun atanma ve sınavlar gibi hükümlerinin uygulanmadığı kadrolara denmektedir. Genel olarak Bakanlıkların basın ve halkla ilişkiler müşavirliği, özel kalem müdürlükleri ile TBMM memurlukları, valilik, elçilik ve büyükelçilikler istisnai memuriyet kadrolarıdır. Kaymakamlık ise istisnai bir memurluk değil, meslek memurluğudur. Kaymakam olmak için sınav şartı aranmaktadır.

(Cevap C)

İDARE HUKUKU

1. İdari vesayet ilişkisi merkezî yönetim kuruluşları ile yerel yönetim kuruluşları arasında olur.
- I. öncülde valilik ile belediye arasında vesayet denetimi ilişkisi vardır.
- II. ve III. öncüllerde merkezî yönetim olduğu için idari vesayete bağlı olarak vesayet denetimi ilişkisi yoktur.

(Cevap E)

2. İl İdare Şube Başkanları, Hukuk İşleri Müdürü, İl Millî Eğitim Müdürü, İl Sağlık Müdürü, İl Tarım Müdürü, İl Bayındırlık Müdürü, Emniyet Müdürü, Defterdar vs. olup bunlar atama ile göreve gelirler.
- İl özel idaresi genel sekreteri atama ile göreve gelir. İhtiyar heyeti ise köy derneği tarafından muhtarlar beraber 5 yıllık bir dönem için seçilir.

(Cevap B)

3. Normlar hiyerarşisine göre yazılı kurallar;
- Anayasa
  - Kanun
  - Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
  - Yönetmelik
  - Genelge
- olarak belirlenmiştir.

(Cevap D)

4. Bir köyün isminin değiştirilmesi il idare kurulu ve il genel meclisinin görüşü ve içişleri bakanlığının kararı ile olur. Köyün kurulması ise il idare kurulu, il genel meclisi ve Bayındırlık Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığının kararı ile olur.

(Cevap C)

5. İl Genel Meclisi
- İl özel idaresinin en yüksek görüşme ve karar organıdır.
  - İlin bütçesini inceleyip kabul eder.
  - Yıllık programları ve faaliyet raporlarını onaylar.
  - Yönetmelik yapar.
  - İlin mallarına ilişkin tasarrufla bulunur.
  - Vergi, resim ve harçların miktarını belirler.
  - İl genel meclisinin başkanı meclis üyeleri arasından seçilen bir kişidir.

(Cevap E)

6. İdari vesayet yetkisi merkezî yönetimin yerel yönetim üzerindeki denetim yetkisidir. Bu yetki belli ölçüde verilmiştir.
- Soruda verilenlerden I. öncülde Orta İlçesi merkezî idarenin taşra teşkilatı, Sancar köyü ise yerinden yönetim kuruluşu olup aralarında idari vesayet vardır. II ve III öncülde verilenler Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı devlet tüzel kişiliği, Barolar ve TCDD Genel Müdürlüğü Kamu tüzel kişiliğidir. Aralarında idari vesayet ilişkisi Anayasadaki düzenlemeye göre değildir.

(Cevap E)

7. Kolluk işlemleri izin usulü ve bildirim usulü olarak iki türdür.
- İzin usulü: İdarenin bireylerin faaliyetlerini önceden denetleyebilmesi için belli faaliyetlere onay verme ya da vermeme yetkisidir.
- Bildirim usulü: İdarenin, bireylerin belli faaliyetlerinden önceden haberdar olması ve gerekli önlemlerin alınmasıdır.

(Cevap C)

8. Kaymakam;
- İlçe idaresinin başıdır.
  - İlçede hükümetin temsilcisidir.
  - Olağanüstü durumlarda askerî birliklerden yardım isteme yetkisi yoktur.
  - Askerî ve adli örgütler dışında ilçedeki memurların mülki amiridir.
  - Güvenceli meslek memuriyetidir.

Verilen bilgilere göre cevap B seçeneğidir. Kaymakamlık istisnai memuriyet değil, güvenceli meslek memuriyetidir.

(Cevap B)

9. Vali;

- Atamayla işbaşına gelir.
- İstisnai memuriyettir.
- İl özel idaresinin başıdır.

İl Özel İdaresinin başı olarak;

- İl özel idaresini sevk ve idare eder.
- İl özel idaresini yargı yerlerinde temsil eder.
- İl daimi encümenine başkanlık eder
- İl özel idaresine personel atar.
- Valinin il genel meclisine başkanlık etme yetkisi yoktur. Bu görevi meclis içinden seçilen bir üye yapar.

(Cevap B)

10. Soruda verilenlerden A seçeneğindeki kurumlar Devlet tüzel kişiliğine sahip olduğu için aralarında hiyerarşik bir ilişki vardır.

- Adalet Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Cide İlçesi Kaymakamı devlet tüzel kişiliği
- Barolar, Belediyeler, muhtarlıklar, Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü kamu tüzel kişiliği vardır.

(Cevap A)

11. Soruda verilenlerden A, C, D, E seçenekleri il özel idaresi için doğru bilgilerdir. B seçeneği yanlış olup belediye sınırları içerisindeki umuma açık istirahat yerlerinin denetimi belediyenin yetkisi altındadır.

(Cevap B)

12. Köy Derneği;

- Köydeki tüm seçmenlerden oluşur.
- İhtiyar heyeti ve muhtarı seçer.
- Köyün isteğe bağlı işlemlerini mecburi işler hâline getirebilir.

Buna göre I ve III. öncül yanlıştır. Köy derneği köy halkının tamamından değil seçmenlerden oluşur.

(Cevap C)

13. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 74. maddesine göre belediyeler, belediye meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara kurucu üye veya üye olabilmektedir.

Belediyeler, bu teşekkül ve organizasyon ve yabancı mahallî idarelerle ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilmekte veya kardeş kent ilişkisi kurabilmektedir. Ancak bu durum İçişleri Bakanlığının iznine tabidir.

(Cevap B)

14. Kolluk: İdarenin kamu düzenini korumak ve sağlamak amacıyla giriştiği tüm faaliyetlere denir. Kolluk türleri adli kolluk ve idari kolluk olarak ayrılır. İdari kolluk kendi içinde genel idari kolluk, mahallî kolluk ve özel idari kolluk olmak üzere üçe ayrılır.

Genel İdari Kolluk Makamları:

- Cumhurbaşkanlığı
- İçişleri Bakanı
- Kaymakamlar
- Valiler

Mahallî Kolluk Makamları ise;

- Belediye meclisi
- Belediye başkan ve yardımcılar
- Köylerde ihtiyar heyeti ve muhtar'dır.

(Cevap B)

15. İlçe idaresinin başı olan kaymakam:

- İlçede hükümetin temsilcisidir.
- Askerî ve adli örgütler dışındaki personelin başıdır.
- İlçedeki memurların mülki amiridir.

Bu bilgilere göre mülki amir olan kaymakam ilçede görev yapan hekime uyarma ve kınama cezası verilebilir.

(Cevap D)

İDARE HUKUKU

1. Kamulaştırma, istimvâl, geçici işgal, devletleştirme, müsadere idareye mal ve hak kazandıran kamusal yöntemler iken, kamu mallarının özel kişilere satılması özelleştirmez.

(Cevap E)

2. Devlet memurları beş yılda bir mal bildiriminde bulunurlar. Sonu 0 ve 5 olan yıllar mal bildirim yapılabildiği yıllardır. 2020'nin sonu 0 olduğundan mal bildirimini yapacağı yıldır.

(Cevap D)

3. Büyükşehir belediye meclisi, Büyükşehir belediyesinin karar organıdır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'na göre, Büyükşehir Belediye Başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını 7 gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edebilir.

(Cevap A)

4. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 30. maddesi "Belediye Meclisi'nin feshi" ile ilgili hükümleri içerir. Buna göre Belediye Meclisi; kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum belediyeye ait işleri sekteye veya gecikmeye uğrattırorsa, belediyeye verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasi konularda karar alırsa, İçişleri Bakanlığının bildirim üzerine Danıştay kararı ile feshedilir.

(Cevap E)

5. Valiler, kanun, yönetmelik ve hükümet kararlarının kendisine verdiği yetkileri kullanmak ve yüklediği ödevleri yerine getirebilmek amacıyla genel emir çıkarma yetkisine sahiptir.

(Cevap A)

6. Kaymakam, görevli olduğu ilçe idaresinin başıdır. Müşterek kararnameyle atanan kaymakamlar ilçede hükümetin temsilcisi konumundadırlar. Devlet tüzel kişiliğini temsil etmediklerinden yabancı ülke konsoloslukları ve komşu devletlerin sınır makamları ile ilişki kurma yetkileri yoktur. Ayrıca valilerin sahip olduğu yetki genişliği ve genel emir çıkarma yetkisi kaymakamlar için geçerli değildir.

(Cevap E)

7. İdari fonksiyon, devletin yasama ve yargı fonksiyonları ile yürütme organının siyasi fonksiyonu dışında kalan ve toplumun gündelik yaşamını sürdürebilmesi amacıyla yürütülen tüm kamusal iş ve faaliyetlerdir. İdari fonksiyonu bireylerle doğrudan ilgilidir. Çünkü herkes yaşamın her alanında idareyle doğrudan ilişki içindedir.

(Cevap E)

8. 1982 Anayasası'nın 123. maddesine göre, idare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.

(Cevap A)

9. İdari işlemler açıklanan irade sayısı ve usulüne göre üç şekilde sınıflandırılır:
- Basit işlem: Tek bir idari merciin iradesinin açıklanmasıyla meydana gelen işlemlerdir.
- Kolektif işlemler: Birden fazla iradenin aynı anda ve aynı yönde açıklanması ile meydana gelen işlemlerdir.
- Karma işlemler: Aynı yönde, aynı konu ve amaca yönelik birden fazla iradenin bir sıra izlenerek açıklanması ile meydana gelen işlemlerdir.
- Müşterek kararnamelemler de karma işlem niteliğindeki idari işlemlerdir. Verilen diğer seçenekler kolektif işlem niteliğindedir.

(Cevap C)

10. İdarenin bir yetkisinin belli bir yönde kullanılmasının, yasada açık ve emredici bir biçimde düzenlemesine "bağlı yetki" denir. Başka bir deyişle hukukun belli bir davranışı idareye emretmesi durumudur. Örneğin, T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre, idarenin belli bir yaş haddine ulaşan memuru emekliye sevk etmek zorunda olması gibi.

(Cevap C)

11. Yerel yönetimler (Mahallî İdareler), il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş, kuruluş esasları kanunla belirlenen ve karar organları seçmenlerce oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Danıştay Kanunu'nun 24. maddesine göre mahallî idarelerin seçilmiş organları organlık sıfatını "yargı yolu" ile kaybetmektedirler. Bu konuda yargı mercii Danıştay'dır.

(Cevap A)

12. Kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri yapmak üzere atanan kişilere "memur" denir. Anayasamız bu görevlerin memurlar eliyle yürütüleceğini 123'üncü maddesinde belirtmektedir.

(Cevap B)

13. Devlet Denetleme Kurulu idarenin işlerinin hukuka uygun, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülüp, geliştirilmesi amacıyla kurulmuş Cumhurbaşkanına bağlı bir denetim kurumudur. Yargı organları bu kurumun denetimi dışındadır.

(Cevap B)

14. Vergilerin mali ilkelerini şöyle sıralayabiliriz:
- Vergide Uygunluk: Mükellefe en az rahatsızlık verecek derecede olması
- Vergide Ekonomiklik: Vergi uyum maliyetinin düşük olması
- Vergide Açıklık: Vergi yasalarının açık bir dille ve herkesçe anlaşılabilir şekilde düzenlenmesi
- Vergide Verimlilik (yeterlilik): Vergi yoluyla elde edilecek gelirin kamu harcamalarını karşılaması
- Vergide Esneklik: Verginin mali ihtiyaçlardaki değişikliklere uyabilecek yapıda olması
- Vergide Tarafsızlık: Vergi yoluyla rekabete verilebilecek zararların istenmeyen sonuçlarından kaçma.

(Cevap C)

15. Kanuni mükellefi tarafından ödenen bir verginin fiyat mekanizması aracılığı ile kısmen veya tamamen üçüncü şahıslara aktarılmasına "verginin yansımaları" denir.

(Cevap E)

16. Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre idare veya vergi dava daireleri kurullarına, idare mahkemesi kararlarına karşı ise en yakın bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir.

İdare ve vergi mahkemeleri ile tek hâkim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine; çalışmaya ara verme süresi içinde ise idare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara karşı en yakın nöbetçi mahkemeye veya kararı veren hâkimin katılmadığı nöbetçi mahkemeye kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler dosyanın kendisine gelişinden itibaren 7 gün içinde karar vermek zorundadır. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

(Cevap C)

İDARE HUKUKU

1. Kamu hizmetinin özel kişilere gördürülmesi yöntemlerinden; müşterek emanet, iltizam, imtiyaz, yap-işlet-devret usullerinde idare ile özel kişi arasında sözleşme ilişkisi kurulmaktadır. Ancak ruhsat usulü, idarenin tek taraflı olarak yaptığı bir işlemdir. Dolayısıyla bu usulde idare ile özel kişi arasında sözleşme ilişkisi kurulmaz.

(Cevap A)

2. Hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşları, devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir kişiliğe sahip olan, kendine özgü personeli, bütçesi ve malvarlığı bulunan idari ve mali özerkliğe sahip kamu kuruluşlarıdır. Bu kurumlar merkezî idarenin hiyerarşik denetimine tabi değildirler.

(Cevap D)

3. Türk kamu yönetiminin temel sorunlarını şu başlıklar altında toplayabiliriz:

- Bütçe ve mali kaynak yetersizliği
- Aşırı merkezîyetçilik ve bürokrasi (kırtasiyecilik)
- Kaynak israfı
- Halkın yönetime katılımı
- Ölçek ekonomilerine uygun olmayan yerel yönetimlerin var olması

Türk kamu yönetiminde idari personel yetersizliğinden ziyade teknik personel eksikliği yaşanmaktadır.

(Cevap D)

4. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 4. maddesi belediyelerin kuruluşu ile ilgili hükümleri içermektedir. Buna göre, belediye kurulması, müşterek kararname ile mümkün olmaktadır.

(Cevap C)

5. 1982 Anayasası'nın 12. maddesi idarenin esaslarıyla ilgili hükümler içermektedir. Buna göre, idarenin kuruluş ve görevleri merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanmaktadır. Merkezden yönetim, vatandaşlara sunulacak hizmetlerin doğrudan doğruya devlet tüzel kişiliği tarafından yürütülmesiyle gerçekleşirken yerinden yönetim vatandaşın sunulacak hizmetlerin, devlet tüzel kişiliği dışındaki kamu tüzel kişileri tarafından yürütülmesiyle gerçekleşmektedir.

(Cevap B)

6. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun getirdiği temel ilkeleri şöyle sıralayabiliriz:

- Saydamlık
- Rekabet
- Eşit muamele
- Güvenirlilik
- Gizlilik
- İhtiyaçların uygun zamanda ve şartlarda sağlanması, kaynakların verimli kullanılması
- Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada yapılamaması
- Eşik değerinin altında kalmak amacıyla alımların kısımlara bölünmemesi
- Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılmaması
- Kamuoyu denetiminin sağlanması

(Cevap C)

7. Kamu yararı, kamu kuruluşlarının elinde bulunan yetkilerin ve kaynakların halkın iyiliği için kullanılmasını belirleyen tüzel koşuldur. Kamu yararı anayasamız tarafından hem bir hak ve ödev olarak, hem de temel hak ve ödevlerin sınırlandırılmasının başat unsuru olarak düzenlenmiştir. Kamulaştırma Kanunu'nun 6. maddesine göre il ve ilçe idare kurulları tarafından verilen kamu yararı kararları valinin onamasına tabidir.

(Cevap B)

8. Kolluk yetkilerinin kamu düzeni dışında bir amacı gerçekleştirmek için kullanılması durumunda ortaya çıkan hukuka aykırılık hâli "yetki saptırmasıdır." Şöyle ki idari işlemin temel amacı kamu yararını sağlamaktır. Ancak kamu yararı değil de kişisel ya da siyasi amaçla işlem yapmak söz konusu olduğunda yetki saptırması durumu ortaya çıkar. Görüldüğü gibi yetki saptırması, idari işlemin amaç unsurundaki bir sakatlığı ifade etmek için kullanılır.

(Cevap D)

9. Belde, köy ile ilçe arasında bulunan, eskiden kasaba olarak bilinen yerel yönetim birimidir. Bir beldenin adı, belediye meclisinin alacağı karar ve valinin görüşü üzerine, İçişleri Bakanlığının onayı ile değiştirilebilir.

(Cevap D)

10. Merkezî idarenin, kendisinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olan yerel yönetim kuruluşlarını kanunların öngördüğü çerçevede denetlemesine "vesayet denetimi" veya "idare vesayet" denmektedir. Vesayet denetimi, yerel hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi ve toplam yararının korunmasını amaçlar.

(Cevap D)

11. İl özel idaresi, il halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan idari ve mali özerkliğe sahip yerel yönetim birimidir. Kanunla kurulan il özel idaresi üç temel organdan oluşmaktadır.

1. Vali: İl özel idaresinin başıdır.
2. İl Genel Meclisi: İl özel idaresinin karar organıdır.
3. İl daimi encümeni: İl özel idaresinin yürütme organıdır.

(Cevap C)

12. Yerel yönetimler il özel idareleri, belediyeler ve köylerden oluşmaktadır. Bucak ise merkezî idarenin taşra örgütüne bağlı bir birimdir. Kasaba ve köylerden meydana gelir ve günümüzde uygulaması pek kalmamıştır.

(Cevap A)

13. Emanet, bir kamu hizmetinin o hizmeti üstlenen kamu tüzel kişisi tarafından kendi personel, araç-gereç ve mal varlığıyla bizzat yürütülmesi usulüdür. Emanet usulü için belirleyici nitelik, bir kamu hizmetinin doğrudan doğruya devlet veya kamu tüzel kişilerin-ce görülmesidir. Dolayısıyla bu usulde kamu hizmetinin özel kişiye gördürülmesi mümkün değildir.

(Cevap D)

14. Yerel yönetim birimlerini ve organlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

A. İl Özel İdaresi

- Vali
- İl Genel Meclisi
- İl Daimi Encümeni

B. Belediyeler

- Belediye Başkanı
- Belediye Meclisi
- Belediye Encümeni

C. Köyler

- Muhtar
- Köy Derneği
- İhtiyar Heyeti

İl idare kurulu ise yerel yönetim birimi değil, merkezî idarenin taşra teşkilatına bağlı bir birimdir.

(Cevap A)

15. 1982 Anayasası'nın 106. maddesine göre Cumhurbaşkanı makamı seçimlere bir yıl veya daha az bir süre kaldığında boşalır ise TBMM seçimleri ile birlikte yapılır.

(Cevap C)

İDARE HUKUKU

1. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 7. maddesi "Sınır Uyuşmazlıklarının Çözümü" ile ilgili hükümler içermektedir. Buna göre, bir il dâhilindeki beldeler veya köyler arasında sınır uyuşmazlığı çıkması hâlinde ilgili belediye meclisi ve köy ihtiyar meclisi ile kaymakamın görüşleri 30 gün süre verilerek istenir. Vali, bu görüşleri değerlendirerek sınır uyuşmazlığını karara bağlar.

(Cevap B)

2. 1982 Anayasası'nın 127. maddesine göre, mahallî idarelerin yürütme organları değil karar organları seçmenlerce seçilir.

(Cevap B)

3. Halkın temsilcilerinden oluşan TBMM'nin kamu yönetimi üzerinde dolaylı bir denetimi söz konusudur. Bu denetim niteliği gereği siyasal bir denetimdir.

(Cevap A)

4. Merkezî idare, vatandaşlara sunulacak kamu hizmetlerinin doğrudan doğruya devlet tarafından yürütülmesini ifade eder. Merkezî idare başkent ve taşra teşkilatından oluşmaktadır. Başkent teşkilatı ise Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve yardımcı kuruluşlardan oluşmaktadır.

(Cevap A)

5. Merkezî idareyle ilgili B, C, D, E seçeneklerinde belirtilen bilgiler yanlıştır. Doğru olan ise şudur: İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

(Cevap A)

6. Büyükşehir belediyeleri, en az üç ilçe veya iki kademe belediyesini kapsayan, bu belediyeler arasında koordinasyonu sağlayan kanunla kurulmuş; idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Büyükşehir belediye sınırları içinde ilçe belediyesi ve ilk kademe belediyesinden başka da belediyeler bulunmaktadır.

(Cevap C)

7. Mahalle muhtarı, mahallenin idari işlerini yürütmekle görevli, seçimle işbaşına gelen görevlilerdir. Mahalle halkı tarafından beş yıl görev yapmak üzere seçilirler. Seçildikten sonra da devlet memuru statüsüne tabi olurlar. Ancak mahalle muhtarları herhangi bir yerel yönetimin yürütme organı değildir.

(Cevap E)

8. Büyükşehir belediye meclisi, büyük şehir belediyesinin karar organıdır. İlgili kanunda gösterilen esas ve usullerle göre seçilen üyelerden oluşmaktadır. Büyükşehir belediye başkanı meclisin başkanı ve doğal üyesidir. Bunun dışında büyükşehir ilçe belediye başkanları ilk kademe belediyeleri belediye başkanları da meclisin doğal üyesidir. Büyükşehir belediye üyelerinin diğer üyeleri ise ilçe belediye meclis üyelerinin 1/5 inden oluşur. Bundan dolayı doğrudan seçimle gelen üyelerden oluşmamaktadır.

Cevap D

9. İdari vesayet, Merkezî idarenin, kendisinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olan yerel yönetimleri kanunların öngördüğü çerçevede denetleme yetkisidir. Bu yetki, yerel yönetimlerin işlemlerini iptal etmek, uygulamasını ertelemek veya yürürlüğe girmesini engellemek gibi konuları kapsamaktadır.

(Cevap B)

10. Kamusal mallar, toplumun tüm üyelerinin herhangi bir bedel ödmeden tüketebileceği ve bir kişinin tüketiminin bir başkasının tüketimine engel teşkil etmediği mallardır. Kamusal malların özelliklerini kısaca şu şekilde özetleyebiliriz:

- Kamusal mallar kamulaştırılmaz, haciz edilemez, satılmaz, üzerlerinde devir, feragat (vazgeçme) ve ipotek yapılamaz.
- Vergi ve benzeri yükümlülükler konu olamaz.
- Kazandırıcı zaman aşımı yoluyla özel kişiler tarafından iktisap edilemez.

(Cevap D)

11. Anayasanın 162. maddesine göre, merkezî yönetim bütçe tasarısı ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu, mali yılbaşında en az 75 gün önce TBMM'ye Cumhurbaşkanlığı sunar.

(Cevap E)

12. Kolluk işlemleri kamu düzenini korumak için yapılır, idareye gelir elde etmek amacıyla kullanılmaz.

(Cevap E)

13. 1982 Anayasası'na göre yazılı soru, genel görüşme, meclis araştırması, meclis soruşturması doğrudan TBMM'nin bilgi edinme ve denetim yollarındandır. hiyerarşik denetim ise idarî denetimdir.

(Cevap B)

14. Bir bakanlığın hizmet ve görev alanına girmekle birlikte doğrudan ilgili bakanlık örgütü tarafından üstlenilmeyen ana hizmetleri yürütmek üzere özel bir kanunla kurulan genel veya özel bütçeli kuruluşlara "Bağlı Kuruluş" denir. Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Hazine Müsteşarlığı, Orman Genel Müdürlüğü bu kuruluşlara örnek gösterebileceğimiz bazı kurumlardır.

(Cevap E)

15. Taşra Teşkilatı, merkezî idarenin başkent teşkilatı dışındaki teşkilatına denir. Taşra teşkilatı mülki idare örgütleri ile bunlara bağlı organlardan ve bölge idarelerinden oluşmaktadır.

Buna göre taşra teşkilatı birimlerini şu şekilde gösterebiliriz:

• **Mülki idare Örgütleri**

1. İl Genel İdaresi

a) Vali

b) İl Müdürlükleri

c) İl İdare Kurulu

2. İlçe İdaresi

a) Kaymakam

b) İlçe Müdürlükleri

c) İlçe İdare Kurulu

• **Bölge İdareleri**

a) Bölge müdürlükleri

b) Olağanüstü hâl bölge valiliği

(Cevap C)

İDARE HUKUKU

1. Merkezî yönetim, kamu hizmetlerinin doğrudan doğruya devlet tarafından yürütülmesidir.

Merkezî yönetim Başkent Teşkilatı ve Taşra Teşkilatı olmak üzere ikiye ayrılır. Vali, Taşta Teşkilatının en büyük amiri sıfatıyla hem devletin hem de hükümetin temsilcisi olarak görev yapar.

(Cevap B)

2. Anayasanın 127. maddesine göre mahalli idarelerin seçimi 5 yılda bir yapılır.

(Cevap B)

3. Belediye, nüfusu 5000 ve üzeri olan karar organı seçimler tarafından oluşturulan idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. Belediyeler müşterek kararname ile kurulmaktadır.

(Cevap C)

4. Hiyerarşi, bir teşkilatın görevlerinin aşağıdan yukarıya doğru basamak basamak derece derece birbirlerine bağlanarak baştaki yetkililere tabi olmalarını ifade eder. Bu kavrama 1982 Anayasası'nın herhangi bir maddesinde yer verilmemiştir.

(Cevap E)

5. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, belli bir mesleğe mensup olanların oluşturduğu, kanunla kurulmuş ve zorunlu üyelik esasına dayanan kurumlardır. Barolar Birliği, Türk Tabipler Birliği odaları, Bankalar Birliği... gibi kurumlar kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. Ancak Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Türkiye'nin önde gelen sermayecilerinin isteğe bağlı üye oldukları bir örgüttür. Kamu kurumu niteliğinde değildir.

(Cevap B)

6. Anayasanın 133. maddesine göre Radyo ve Televizyon Üst kurulu üyelerini TBMM seçer, üye sayısı ise 9'dur.

(Cevap C)

7. Ruhsat (izin) yöntemi, idareni tek taraflı olarak yaptığı bir idari işlemle, tekel niteliğinde olmayan bir kamu hizmetinin özel kişilere gördürülmesi usulüdür. Bu yöntemde idare ile özel kişi arasında herhangi bir sözleşme yapılmaz. Örneğin, eğitim ve sağlık hizmetleri veya belediyelerin toplu taşımacılık hizmetleri. Görüldüğü gibi bu hizmetler ruhsat (izin) usulüyle gördürülse dahi kamu hizmetinin asli sahibi ve sorumlusu idaredir.

(Cevap C)

8. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, kanunla kurulan, kuruluş kanunları ile belirlenen çerçevede ekonomik ve sosyal alanlarda düzenleme, denetleme, ara buluculuk ve yönlendirme faaliyetinde bulunan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. Bindiği üzere kamu tüzel kişileri, merkezî yönetim içinde yer almaz. Malları, personelleri, gelirleri ayrı bir statüye tabii tutulmuştur.

(Cevap A)

9. İdârenin düzenleyici işlemleri, Anayasada belirtilenler Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve yönetmeliklerdir. Anayasada yer almayan, adsız düzenleyici işlemler ise genelge, tebliğ ve tamim diyebiliriz.

(Cevap D)

10. İlk kez 1982 Anayasası ile cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan DDK ile ilgili 2017 Anayasa değişikliğiyle askeri denetleme ve soruşturma başlatma izni yetkisi verilmiştir.

(Cevap C)

11. Bankalardaki tasarruf sahiplerinin haklarını, yolsuzluk ve usulsüzlüklerden korumak amacıyla kurulmuş devlet kurumu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'dur.

(Cevap B)

12. Ruhsat usulü, idarenin tek taraflı bir işlemle yaptığı tekel niteliğinde olmayan bir kamu hizmetini özel kişilere gönderilmesidir. Ruhsat usulünde idare ile özel kişi arasında herhangi bir sözleşme yapılmaz. Örnek; sağlık hizmetleri...

(Cevap A)

13. Anayasanın 118. maddesine göre, Millî Güvenlik Kurulu üyeleri şu şekildedir:

- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- Genelkurmay Başkanı
- Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları
- Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanı.

(Cevap D)

14. İlçe idare kurulu, ilçenin en üst amiri olan kaymakama danışmanlık yapan bir taşra örgütü birimidir. İlçe idare kurulu kaymakamın başkanlığında;

- Tarım ve köy işleri müdürü,
- Mal müdürü,
- Yazı işleri müdürü,
- Sağlık grup başkanı,
- Millî eğitim müdürü,
- Veterinerden oluşmaktadır.

(Cevap B)

15. A, B, C, D seçeneklerinde verilen kamu görevlileri I sayılı cetvele tabidir. Yani özel bütçeli idarelerin atama usulüne göre atanırlar. Diyanet İşleri Başkanı, valiler, büyükelçiler, TÜİK Başkanı... gibi kamu görevlileri ise II sayılı cetvele tabidir. Yani Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin atama usulüne göre atanmaktadır.

(Cevap E)

16. 5442 sayılı İl İdare Kanunu'nun 2. maddesine göre; il ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirlenmesi, adlarının değiştirilmesi ve bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile mümkün olmaktadır.

(Cevap D)

İDARE HUKUKU

1. Mahallî idareler, il, belediye ve köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen kamu tüzel kişileridir. 1982 Anayasası'nın 127. maddesi mahallî idarelerle ilgili düzenlemeleri içermektedir. Buna göre, mahallî idarelerin tüm organları değil, sadece karar organları 5 yılda bir seçmenler tarafından oluşturulmaktadır.

(Cevap A)

2. Kamu hizmetlerinde; süreklilik, tarafsızlık, eşitlik, uyarlanabilirlik söz konusu iken değişmezlik hükmü yer almaz. Çünkü kamu hizmetleri şartlara ve koşullara göre değişkenlik gösterebilir.

(Cevap B)

3. İl Genel Meclisi doğrudan halk tarafından 5 yıllığına seçilir. Başkanlığını kendi içinden seçilen bir üye yapar. İl genel meclisi İçişleri Bakanlığının denetimine tabidir. Bundan dolayı da çalışmasına ilişkin esas ve usuller İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.

(Cevap C)

4. Belediyenin ayrı bir tüzel kişiliği vardır, idari vesayet denetimine tabidir, belediye kurulması müşterek kararnameyle olur. Meclis belediyenin birinci karar organıdır. Bu ifadelere göre A, C, D ve E ifadeleri yanlıştır. B seçeneği ise doğrudur.

(Cevap B)

5. Yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri tarafından, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunlar için çıkarılan kurallar bütünüdür. Danıştay'ın yönetmelik tasarılarını incelemek gibi bir görevi yoktur. Yalnızca ülke çapında uygulanacak yönetmeliklerin yargısal denetimini yapmakla yükümlüdür.

(Cevap D)

6. 1982 Anayasası'nın 104. maddesine göre üniversite rektörlerini seçmek, cumhurbaşkanının yürütme alanına ilişkin görevleri arasındadır.

(Cevap E)

7. İl ve ilçelerin kurulması kanunla yapılır. Köyler ise kanunla değil, İçişleri Bakanlığının kararı ile kurulur.

(Cevap B)

8. İlçe, idari bakımından mülki taksimatta ilden sonra gelen yerleşim birimidir. İlçe sınırlarının değiştirilmesi, İçişleri Bakanlığının karar ve Cumhurbaşkanının onayı ile mümkün olmaktadır.

(Cevap B)

9. Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilen hizmet sınıfları şunlardır:

- Genel idare hizmetleri
- Teknik hizmetler
- Sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri
- Eğitim ve öğretim hizmetleri
- Avukatlık hizmetleri
- Din hizmetleri
- Emniyet hizmetleri
- Yardımcı hizmetler
- Mülki idare amirliği hizmetleri
- Millî istihbarat hizmetleri

Görüldüğü gibi askerî hizmetler sınıfı bu başlık altında yer almamaktadır.

(Cevap A)

10. Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, 2010 yılında kabul edilen bir kanunla; terörle mücadeleyle ilişkin politika ve stratejileri geliştirmek gerekli koordinasyonu sağlamak üzere kurulmuştur. Bu kuruma anayasamızda doğrudan yer verilmemiştir.

(Cevap E)

11. 1982 Anayasası'na göre;

- İl Özel İdaresi
- Büyükşehir Belediyesi
- Belediyeler
- Köyler

kamu tüzel kişiliğe sahip yerel yönetim idareleri arasında yer almaktadır.

(Cevap C)

12. Yerel yönetimleri ve organlarını sıralayacak olursak, doğru cevabı bulmamız daha kolay olacaktır.

A. İl Özel İdaresi

- Vali
- İl Genel Meclisi
- İl Encümeni

B. Belediyeler

- Belediye Başkanı
- Belediye Meclisi
- Belediye Encümeni

C. Köy İdaresi

- Muhtar
- Köy Derneği
- İhtiyar Meclisi

Görüldüğü gibi il özel idaresinin organları arasında il idare kurulu yoktur. İl idare kurulu yerel yönetim birimi değil, merkezî yönetim birimidir.

(Cevap B)

13. 1982 Anayasası'nın 123. maddesiyle de ortaya konan idarenin bütünlüğü, idareyi oluşturan örgütlerin gerek kuruluş, gerekse görev ve yetki bakımından belli bir uyum içinde olmasını ifade eder. İdarenin bütünlüğü hiyerarşi ve idari vesayet olarak adlandırılan iki hukuki araç ile gerçekleşmektedir.

(Cevap C)

14. A, B, C ve E ifadeleri doğru iken il özel idaresinin bir organı olan il genel meclisinin il özel idaresinin başkanını seçmek gibi bir görevi yoktur. İl özel idaresinin doğal başkanı validir.

(Cevap C)

15. BDDK, Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu, RTÜK, Sermaye Piyasası Kurulu, Kamu İhale Kurulu, Enerji Piyasası Denetleme Kurulu bağımsız idari otoritelerdir. Sayıştay ise yargı organı olarak çalışır.

(Cevap D)

16. Türk idare sistemi içerisinde merkezden ve yerinden yönetim vardır. Cumhurbaşkanı, bakan, Vali, kaymakam, belediye başkanı bu sistemin içinde yer alırken TBMM Başkanı yasam ada yer alır.

(Cevap D)

İDARE HUKUKU

1. Yetki genişliği, taşra örgütü amirlerinden valini belli konularda merkeze danışmadan, kendiliğinden karar alma ve uygulama yetkisini ifade etmektedir. Merkezî yönetimin bir parçası olan il idaresinin bu şekilde bir yetkiye sahip olması, elbette ki "merkezden yönetim ilkesine" bir istisna oluşturmaktadır.

(Cevap B)

2. Devlet Memurları Kanunu'nun 26. Maddesine göre devlet memurlarının kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan kasıtlı olarak birlikte çekilmeleri veya görevlerine gelmemeleri veya gelip de işlerin yavaşlatılması, aksatılması sonucunu doğuracak eylemlerde bulunması yasaktır. Buna toplu eylem ya da sağı denmektedir.

(Cevap B)

3. Köylerin yönetimine ilişkin temel düzenleme 1924 tarihli Köy Kanunudur. Bu Kanunda köy; cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanların bağ ve bahçe ve tarlalarıyla birlikte teşkil ettikleri, nüfusu iki binden az olan yerleşim birimi olarak tanımlanmıştır.

(Cevap D)

4. Yerinden yönetimler, belediyeler, köy idaresi, üniversiteler gibi kendine ait bütçesi olan kamu tüzel kişilileridir. Bu kuruluşların denetlenmesi idari vesayet ile olur. Örneğin Vali belediye başkanını, idari vesayet ile denetler. İdarenin bütünlüğü idari vesayet ve hiyerarşi ile sağlanır. Merkezden yönetimde ise hiyerarşi uygulanır.

(Cevap E)

5. Kamu görevlilerinin uygulamaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkeleri belirlemek ve uygulamayı gözetmek üzere çalışan Kamu Görevlileri Etik Kurulu üyelerini cumhurbaşkanı seçer.

(Cevap C)

6. Genel idari kolluk makamları;

Cumhurbaşkanı, içişleri bakanı, vali ve kaymakamdır. Genel kolluk birimleri ise Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığıdır. Genel kolluk birimleri ise doğrudan içişleri bakanlığına bağlı çalışır.

(Cevap C)

7. Yerinden yönetimlerden olan yerel yönetimler (mahalli idareler) il özel idaresi, belediye idaresi, köy idaresi ve büyükşehir belediye idaresidir. Bunların kamu tüzel kişiliği vardır, il genel meclisi, belediye meclisi gibi karar organlarını halk seçer, görevleri kanun ile belirlenir ve Anayasa'da belirtilmiştir. Denetlenmesi ise idari vesayet ile olur, hiyerarşi ile değil.

(Cevap A)

8. Kamu düzeni kolluk faaliyetleri ile sağlanır. Genel kolluk makamları, Cumhurbaşkanı, İçişleri bakanı, vali ve kaymakamdır. Belediye başkanı ve köy muhtarı ise yerel kolluk makamlarıdır. Vali genel kolluk makamlarındandır.

(Cevap A)

9. Kolluk faaliyetleri kamu düzenini sağlar. Kolluk ise düzenleyici (adli), önleyici (idari) ve siyasi kolluk olmak üzere üçe ayrılır. Devleti koruyan siyasi kolluk Milli İstihbarat Teşkilatı'dır.

(Cevap C)

10. 657 DMK'ya göre memurların istihdam şekilleri:

- Memurlar
- Sözleşmeli personel
- Geçici Personel
- İşçiler

olarak belirlenmiştir.

(Cevap E)

11. 657 Devlet Memurluğu Kanunu'na göre memurların yükselme hakkı vardır. Memurların kendi sınıfları içinde en yüksek dereceye kadar ilerlemesi "kariyer" ilkesidir.

(Cevap E)

12. 657 Devlet Memurluğu Kanunu'na göre memurluğu sonra erdiren durumlar; çekilme, çekilmiş sayılma, emeklilik, ölüm, koşullarda eksiklik, bağdaşmazlık olarak sayabiliriz. Görevden uzaklaştırma ise memuriyeti sonra erdirmez sadece bir güvenlik tedbiridir.

(Cevap C)

13. 657 Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan disiplin cezaları uyarı, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesini durdurma gibi bir disiplin cezası yoktur.

(Cevap B)

14. Devlet memuru kanunsuz emri yerine getirirken amirine bu durumu bildirmeli, emir yazılı gelir ise yerine getirmelidir. Emrin konusu suç teşkil ediyor ise emir yazılı da sözlüde olsa yerine getirilmemelidir.

(Cevap B)

15. 657 Devlet Memurluğu Kanunu'na göre sarhoş gelmek, özürsüz ve kesintisiz 3-9 gün göreve gelmemek, görevi ile ilgili çıkar sağlamak, amirine ve maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketlerde bulunmak, mal bildiriminde bulunmamak, kademe ilerlemesinin durdurulmasını gerektiren hal ve hareketlerdir.

(Cevap E)

16. Bir idari işlem, "hangi makam, hangi usulü" izleyerek yapmışsa, aksine hüküm olmadıkça, aynı işlemi değiştirmeye, geri almaya ve kaldırmaya, "aynı makam, aynı usulü" izleyerek yetkilidir. Danıştay tarafından benimsenmiş bir ilkedir. Anayasa ve kanunlarda yer almaz.

(Cevap E)

İDARE HUKUKU

1. Devlet Memurluğu Kanunu'nda memurların sınıflandırılması şu şekildedir.
- Genel idari hizmetler sınıfı
  - Teknik hizmetler sınıfı
  - Sağlık hizmetleri sınıfı
  - Eğitim hizmetleri sınıfı
  - Avukatlık hizmetleri sınıfı
  - Din hizmetleri sınıfı
  - Emniyet hizmetleri sınıfı
  - Yardımcı hizmetler sınıfı
  - Mülki idari hizmetler sınıfı
  - Milli istihbarat sınıfı

(Cevap E)

2. Devlet memurluğu Kanunu'nda göreve başlama ve yükselmelerde, ehliyetin yani işin ehline verilmesinin ilkesi "İiyakat ilkesi" dir. Bu ise göreve almalarda ve yükselmelerde sınav yöntemi ile sağlanır.

(Cevap B)

3. 657 Devlet Memurluğu Kanunu'na göre A, B, C ve D şıkları memuriyetten çıkarılmayı gerektiren disiplin cezası iken gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek ise aylıktan kesme disiplin cezasını gerektirir.

(Cevap E)

4. İdarenin merkezden yönetiminin başkent teşkilatına yardımcı kuruluşu olarak; Danıştay, Sayıştay, Milli Güvenlik Kurulu ve Ekonomik ve Sosyal Konsey sayılmıştır.

Yargıtay ise başkente yardımcı bir kuruluş değildir. İdari yönden Danıştay, mali yönden Sayıştay, güvenlik yönünden MGK ve ekonomik yönden Ekonomik ve Sosyal Konsey başkente yardımcılık yapar.

(Cevap C)

5. İdarenin bütünlüğü idari vesayet ve hiyerarşi ile sağlanır. Merkezi idarede hiyerarşi varken, merkezin yerinden yönetimleri denetlemesi idari vesayet ile olur. Vali belediye başkanını, köy muhtarını, idari vesayet ile denetler.

(Cevap B)

6. Devlet Memurları Kanunu'na göre disiplin cezaları uyarı, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ve çıkarılmadır. Uyarı ve kınama disiplin cezaları manevi nitelikte olan disiplin cezalarıdır.

(Cevap A)

7. 657 DMK'ya göre aday memurluk süresi en az bir en çok iki yıl olarak belirlenmiştir.

(Cevap A)

8. Devlet Memurluğu Kanunu'na göre aday memurun görevine, disiplin amirinin teklifi, atamaya yetkili amirin onayı ile son verilir. Bu şekilde memuriyetine son verilen aday memur ise üç yıl süreyle memuriyete dönmaz.

(Cevap C)

9. 657 DMK'ya göre başka yere atanan memur 15 gün içinde göreve başlamaz ise memuriyetten çekilmiş sayılır; müstafi durumuna düşer. Aynı yere atanan memur ise ertesi gün işe başlaması gerekir.

(Cevap E)

10. DMK'nın 126. maddesine göre uyarı, kınama, aylık-tan kesme disiplin amirleri tarafından, kademe ilerlemesinin durdurulması disiplin kurulu kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler tarafından, çıkarılma cezası ise yüksek disiplin kurulu tarafından verilir. Yani I, II ve III. durumlar disiplin amirleri tarafından verilir.

(Cevap B)

11. Kolluk makamları kamu düzenini tehdit eden eylem ve durumlarda şikayet yada ihbar olmaksızın Re'sen yani kendiliğinden harekete geçerek kamu düzenini sağlamaya çalışır.

(Cevap D)

12. İstimval için A, C, D ve E şıkları doğru ifade iken B şıkkı yanlıştır. İstimval olağanüstü durumlarda idarenin taşınır mallara el koyması veya taşınır, taşınmaz malların kullanımını ifade eder. İstimval bir vergi türü değildir.

(Cevap B)

13. Memurlar haftalık 40 saat çalışma yükümlülüğüne sahiptir.

(Cevap D)

14. İllerde günlük çalışmaların başlaması ve bitme saatlerini saptama yetkisi valiye aittir.

(Cevap A)

15. Kamu düzeni kolluk faaliyetleri ile sağlanır. Kolluk faaliyetleri;

I. İdari kolluk-önleyici kolluk

II. Adli kolluk-düzenleyici kolluk

III. Siyasi kolluk-devleti koruyan kolluk olmak üzere üç şekildedir.

Kamu düzeni bozulmadan önlem alan kolluk idari kolluktur.

(Cevap B)

16. İdari makamlar, ancak idare alanına giren konularda işlem yapabilirler. İdare yasama ve yargının görev alanına giren bir konuda irade açıklar işlem yapar ise buna fonksiyon (görev) gaspı denir. E şıkkı valinin bir kişiyi tutuklatması buna örnektir, çünkü tutuklamayı yargı organları yapar.

(Cevap E)

İDARE HUKUKU

1. Bir malın kamusal mal olma özelliği, devletin hüküm ve tasarrufunda olması gerektir.
- Kamusal mal devredilemez,
  - Kamusal mal kamulaştırılmaz,
  - Kamusal mal haczedilemez,
  - Kamusal mal zaman aşımıyla kazanılamaz,
  - Kamusal mal üzerinde sınırlı ayni hak tesis edilemez,
  - Kamusal mal tapuya tescil zorunluluğu yoktur,
  - Kamusal mal özel olarak korunur.

(Cevap C)

2. Devlet veya diğer kamu tüzel kişileri, özel kişilerden ödünç para almak için imzaladıkları Kamu istikraz sözleşmeleri ile borçlanmaya gider.

(Cevap C)

3. Örnekte verilen kişi Eskişehir Vergi Dairesi'nde görev yapmakta olduğu için yetkili mahkeme kurumun yer aldığı il olan Eskişehir İdare Mahkemesi itirazın yapılacağı mahkemedir.

(Cevap E)

4. Kanunsuz emir başlığı altında düzenlenen bu durum konusu suç teşkil ediyorsa emir hiçbir şekilde yerine getirilmemelidir. Emir yerine getirilirse emri verende uygulayanda suçlu sayılır.

(Cevap E)

5. Yerel yönetimlerden il özel idaresinin doğal başkanı validir, dolayısıyla en yüksek amirde il özel idaresinde validir. İl özel idaresinin diğer organları ise il genel meclisi ve il encümenidir.

(Cevap D)

6. 657 DMK'ya göre memur olmanın genel ve özel koşulları vardır.
- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak
  - 18 yaşını doldurmak
  - Askerlikle ilişkisi olmamak.
  - En az ortaokul mezunu olmak
  - Görevini devamlı yapmaya engel sağlık sorunu bulunmamak
  - Taksirli suçlar hariç bir yıl ve üzeri hüküm giymemiş olmak
  - Kamu haklarından mahrum bulunmamak

(Cevap E)

7. 657 DMK'ya göre Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ve soruşturmanın herhangi bir safhasında da alınabilen ihtiyati tedbir görevden uzaklaştırmadır. Görevden uzaklaştırma bir disiplin cezası olmayıp güvenlik tedbiridir.

(Cevap D)

8. 657 DMK'ya göre memurlara şu yasaklar getirilmiştir:
- Başka görev alma yasağı
  - Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı
  - Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı
  - Denetimdeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı
  - Gizli bilgileri açıklama yasağı
  - Siyasi faaliyetlerde bulunma yasağı
  - Ayrıldığı kuruma karşı görev alma yasağı
  - Ayrımcılık yasağı
  - Bölücü faaliyetlerde bulunma yasağı

Sendika kurma ise memura verilen bir haktr.

(Cevap C)

9. İdare hukuku 1800'lü yıllarda Fransa'da ortaya çıkan genç bir hukuk dalıdır. Türkiye idare hukukunu Fransa'dan almıştır.

(Cevap B)

10. Vali ile kaymakam aynı yetkilere sahip değildir. Vali yetki genişliği ile ilde genel emirler çıkartabilirken kaymakamın böyle bir yetkisi yoktur.

(Cevap D)

11. Kendine ait bütçesi olan kurumların kamu tüzel kişiliği vardır. İl milli eğitim müdürlükleri, bakanlıklar, ilçe idaresi devlet tüzel kişiliğine içindedir. Köy idaresinin ayrı bir kamu tüzel kişiliği vardır.

(Cevap D)

12. İl, ilçe ve büyükşehir kurulabilmesi için kanun gerekir. Köy idaresi kurulması içişleri bakanı kararı ile olur. İl özel idaresi kendiliğinden kurulur.

(Cevap C)

13. Diyanet İşleri Başkanlığı, bakanlıklar, MİT, DDK, Savunma Sanayi Başkanlığı Cumhurbaşkanlığına bağlıdır. Ancak Yüksek Seçim Kurulu Cumhurbaşkanlığına bağlı değildir.

(Cevap C)

14. DMK'ya göre; toplu eylem hareketlerde bulunma, siyaset, grev, hediye alma, menfaat sağlama, ticaret memurlar için yasaklardır, sendika ise memurun hakları arasındadır.

(Cevap E)

15. Devlet memurları sonu 0 ve 5'e denk gelen her beş yılda bir mal bildiriminde bulunur.

(Cevap C)

16. İdarenin bütünlüğü hiyerarşi ve idari vesayet ile sağlanır. Devlet tüzel kişiliği içinde olanlar hiyerarşiye tabi iken kamu tüzel kişiliği olanlar idari vesayete tabidir, belediyeler idari vesayet ile denetlenir.

(Cevap B)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Gelişmiş ve Gelişmekte Olan 20 Ülke'nin (G-20) 2022'de dönem başkanlığını Endonezya yürütecektir. Zirve Endonezya'nın Labuan Bajo Kentinde düzenlenecektir.

(Cevap D)

2. 1992 yılında kurulan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü, Karadeniz havzasındaki ülkelerin ekonomik işbirliğini amaçlayan uluslar arası bir kuruluştur. Merkezi İstanbul olan örgütün kurucu üyeleri; Türkiye, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Rusya, Ukrayna, Bulgaristan ve Romanya'dır. Yunanistan örgüte üye olmakla birlikte kurucu üye statüsünde değildir.

(Cevap C)

3. 1902-1941 yılları arasında yaşayan Afife Jale, ilk Türk kadın tiyatro oyuncusudur. Günümüzde düzenlenen ve gelenekselleşmiş hâle gelen Afife Jale tiyatro ödülleri, her yıl sanatçının anısına düzenlenmektedir.

(Cevap E)

4. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi maddelerine göre, cezaların geçmişe yürütülmemesi kuralı olağanüstü durumlarda dahi geçerli olan ve askıya alınamayacak bir ilkedir.

(Cevap A)

5. Fatih sondaj gemisi Ağustos 2020'de 320 milyar metreküp doğalgaz keşfetti.

(Cevap A)

6. ODTÜ ve TÜBİTAK 1991 yılında İnternet teknolojilerini kullanan bir ağın tesis edilmesi yönünde bir proje başlatmışlardır. Bu çerçevede Türkiye'nin ilk İnternet bağlantısı 12 Nisan 1993'te ODTÜ'den ABD'de bulunan NSFNet'e bağlanılarak gerçekleştirilmiştir.

(Cevap C)

7. Dünya şampiyonu olan Mete Gazoz Okçuluk spor dalında bu başarıya ulaşmıştır.

Mete Gazoz 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda altın madalya kazanmıştır.

(Cevap A)

8. Arslantepe Arkeolojik Alanı Malatya'da bulunur.

(Cevap B)

9. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen antik kentler Antalya'da bulunan Soli Pompeiopolis Antik Kenti Mer-sin'de bulunur.

(Cevap A)

10. 2024 Yaz Olimpiyatları Fransa'nın Paris şehrinde dü-zenlenecektir.

(Cevap B)

11. Çin, Rusya, Kırgızistan, Kazakistan ve Tacikistan ta-rafından 1996'da kurulan Şangay Beşlisi, 2001 yılında Özbekistan'ın da katılımıyla Şangay İş Birliği Örgütüne dönüşmüştür.

(Cevap B)

12. Oruç Reist Türk sismik arama gemimizin Doğu Ak-deniz'de yaptığı araştırma başta Yunanistan ve bir-çok ülkeyi rahatsız etmiştir.

(Cevap C)

13. Türkiye Devleti 1921 Anayasasının 1923 değişikli-ğiyle rejimin Cumhuriyet almasıyla birlikte hükümet kurma şekilde kabine sistemi olmuştur. Buna göre başbakan İsmet İnönü son başbakan ise Binali Yıl-dırım olmuştur.

(Cevap C)

14. BM Barış Gücü, Ateşkes Antlaşmalarının tatbikini sağlamak ve denetlemek amacıyla çeşitli ülkelerin askeri birlikleri, polis ve sivil personellerinden oluş-maktadır. Barış gücü, kurulmasına Birleşmiş Millet-ler Güvenlik Konseyi karar verir. Barış gücü kurula-bilmesi için konseydeki 15 üyeden 9'unun ve daimi üyelerin tamamının onay vermesi gereklidir. Buna göre D seçeneğindeki ifade yanlıştır.

(Cevap D)

15. Yaşantısı "Akıl Oyunları" filmine konu olan Nobel Ödüllü ünlü matematikçi John Nash Mayıs 2015'te hayatını kaybetmiştir.

(Cevap B)

16. Dokdo Adası anlaşmazlığı, Güney Kore'nin Japon-ya'dan bağımsızlığını ilan ettiği 1945 yılından beri yaşanmaktadır. Ancak 2012 yılında Güney Kore ta-rihinde ilk kez bir devlet başkanı tartışmalı adayı zi-yaret etmiş ve bu durum bölgedeki tansiyonu yük-seltmiştir. Türkiye ile Yunanistan arasındaki Kardak sorununa benzeyen bu anlaşmazlık, adaların statü-sü ile ilgilidir.

(Cevap A)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. 91. Oscar töreninde en iyi film ödülünü "Yeşil Rehber" adlı filmi aldı.

(Cevap A)

2. Uluslararası Para Fonu Birleşmiş Milletler bünyesinde yer alır.

(Cevap C)

3. İslam İşbirliği Teşkilatı'nın yeni genel sekreteri Hüseyin İbrahim Taha'dır.

(Cevap E)

4. 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunlarında en fazla latin madalya alan ülkeler sırasıyla ABD, Çin, Japonya ve Rusya'dır.

(Cevap E)

5. Bir bilim adamının yayınladığı eser, bir romancının romanı, bir bestecinin bestesi üzerinde sahiplerine tanınmış mutlak haklara "fikri haklar" denir. Bilimsel eserler, roman, şiir, sinema gibi ürünlere "fikir ve sanat eserleri", bunların üzerindeki yaratıcısının sahip olduğu hakka da "telif hakkı" denir.

(Cevap A)

6. Baka Haram terör örgütü 2002 yılında Nijerya'da kurulmuştur. Kanlı terör eylemleriyle gündeme gelmiştir.

(Cevap B)

7. Rıza Kayaalp grekeromen stil 130 kiloda rakibini yenerek 4. kez Dünya şampiyonu oldu.

Rıza Kayaalp 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda bronz madalya almıştır.

(Cevap A)

8. ABD ve Sovyetler Birliği'nden sonra Aralık 2013'te Ay'a keşif aracı yollayan ülke Çin'dir. Keşif aracının adı Chang'e-3, aracın içinde bulunan Yütu (Yeşim Tavşan) adı verilen 6 tekerlekli araç da Ay'da gezinti yapacak.

(Cevap A)

9. Ukrayna'da hükümetin Avrupa Birliği politikasını değiştirmesi üzerine ülkede hükümete karşı kitlesel protesto gösterileri düzenlenmiş ve neticede Ukrayna parlamentosu anayasal görevlerini yerine getiremediği gerekçesi ile Devlet Başkanı Yanukoviç'i görevden almıştır. Ukrayna'daki iç karışıklıktan faydalanan Rusya ise Şubat 2013'te Kırım'ı fiili olarak işgal etmiştir.

(Cevap B)

10. Katolik kilisesinin merkezi olan Vatikan, Mayıs 2015'te yapılan bir anlaşmayla Filistin'i resmi bir devlet olarak tanımıştır.

(Cevap D)

11. 2022 FIFA Dünya Kupası Katar'da düzenlenecekti.

(Cevap E)

12. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Konseyi üyelerinin İnsan Hakları Bildirisinde (1948) bulunan hakları topluca güvence altına almak için 4 Kasım 1950'de Roma'da imzaladığı metindir. 1953 yılında yürürlüğe giren bu sözleşmeye Türkiye 1954 yılında taraf olmuştur.

(Cevap B)

13. Türk Dünyası kültür başkenti her yıl TÜRKSOY tarafından belirlenmektedir. Bu çerçevede 2013 Türk Dünyası Kültür başkenti Eskişehir seçilmiştir. 2015 Türk Dünyası Kültür başkenti Türkmenistan'ın Merv, 2016 Türk Dünyası kültür başkenti ise Azerbaycan'ın Şeki şehridir. 2017'de ise Kazakistan'ın Türkistan şehri. 2019'da ise Kırgızistan'ın Oş şehri ve 2020 yılında Özbekistan'ın Hive şehri, 2022'de ise Türkiye'nin Bursa kenti seçilmiştir.

(Cevap D)

14. 72. Koşu, bir başka edebiyatçımız Orhan Kemal'e aittir. Diğer eserler Yaşar Kemal'in önde gelen eserleridir.

(Cevap E)

15. Türkiye Katar'da askeri üs kurmuştur.

(Cevap A)

16. Şanlıurfa'da bulunan Göbeklitepe UNESCO Dünya Mirası listesine 2018'de girmiştir.

Malatya'da bulunan Arslantepe Arkeolojik Alanı listeye 2021'de girmiştir.

(Cevap E)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. B, C, D ve E'deki eşleştirmeler doğrudur. Fakat, Ani Arkeolojik alanı Kars'ta bulunmaktadır.

(Cevap A)

2. Tasarruf sahiplerinin haklarının korunması; sermaye piyasasının açıklık ve güven içinde çalışmasını sağlamak amacıyla kurulan kamu kurumu Sermaye Piyasası Kuruludur. İdari ve mali özerkliğe sahip olan kurum 1981 yılında kurulmuştur. Merkezi Ankara'da olan kurum, hisse senetlerinin alınıp satıldığı tek resmî yer olan Borsa İstanbul (BİST) üzerinde denetim yetkisine sahip bir kurumdur.

(Cevap E)

3. Türkiye, olimpiyat oyunlarında cimnastik, okçuluk ve karate branşlarında ilk kez 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda madalya kazanmıştır.

(Cevap B)

4. A, C, D ve E'de verilenler Türkiye'nin kurucu üye olduğu uluslar arası örgütlerdendir. Fakat Türkiye henüz Avrupa Birliği üyesi değildir.

(Cevap B)

5. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, bankalara yatırılan mevduatları güvence altına almak amacıyla kurulmuş idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu kurumu. Kurumun, bankalara faaliyet izni vermek ve bankaların faaliyet iznini kaldırmak gibi bir yetkisi bulunmamaktadır. TMSF, bankaların faaliyet izni kaldırıldıktan sonra devreye giren bir kurumdur, bundan önceki faaliyetler TMSF'nin görev alanına girmemektedir.

(Cevap C)

6. Kamu tüzel kişiliği, kanunla ya da kanunun açıkça verdiği bir yetkiye dayanarak kurulan, ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış, malları, gelirleri ve personeli ayrı bir statüye tabi tutulmuş kuruluşlardır. İl genel idaresi merkezden yönetimin taşra teşkilatıdır. Devletten ayrı, özerk bir teşkilata sahip değildir.

(Cevap D)

7. Birleşmiş Milletler (BM), uluslararası barış ve güvenliği korumak; üye ülkeler arasında ekonomik, toplumsal ve kültürel iş birliğini sağlamak amacıyla kurulmuş uluslararası bir örgüttür. 24 Ekim 1954'te kurulan örgütün organlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Genel Kurul
- Güvenlik Konseyi
- Ekonomik ve Sosyal Konsey
- Uluslararası Adalet Divanı
- Genel Sekreterlik

Dünya Bankası ise 1945 yılında kurulmuş, 1947 yılında da BM'nin özerk bir uzman kuruluşu hâline gelmiştir. Dolayısıyla örgütün temel organlarından biri değildir.

(Cevap D)

8. Birleşmiş Milletler, II. Dünya Savaşı sonrası uluslararası barış ve güvenliği sağlamak amacıyla kurulmuş uluslararası bir teşkilatlanmadır. 1945 yılında kurulmuş örgütün beş temel organı vardır. Bunlar Genel Kurul, Güvenlik Konseyi, Ekonomik ve Sosyal Konsey, Uluslararası Adalet Divanı ve Genel Sekreterlik'tir. Bu organlardan Güvenlik Konseyi, uluslararası barış ve güvenliğin tehdit edildiğini veya bozulduğunu saptama ve gerekli önlemleri alma yetkisine sahiptir.

(Cevap C)

9. Şanghay İş Birliği Örgütü, Çin'in girişimiyle 1996'da kurulan güvenlik, ekonomi ve kültürel işbirliği örgütüdür. Adını örgütün ilk toplandığı yer olan Şanghay'dan almıştır. Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan, Hindistan ve Pakistan örgütün üyelerini oluşturmaktadır. İran, Moğolistan ise örgütün gözlemci devletleridir. 2012 yılında yapılan toplantıda Türkiye "Diyalog Ortağı" olarak kabul edildi.

(Cevap E)

10. II. Dünya Savaşı, 1939-1945 yılları arasında gerçekleşmiştir. Savaşın yıkıcı sonuçları, savaş sonrası barış ve güvenlik örgütlerinin hızla oluşmasına neden olmuştur.

- 1949'da kurulan NATO,
- 1944'te kurulan IMF,
- 1945'te kurulan BM,
- 1944'te kurulan IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası) bu kuruluşların başında gelmektedir. Ancak Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) 1995 yılında kurulmuş, ülkeler arasında ticari ilişkilerin geliştirildiği bir platformdur. Dolayısıyla DTÖ'nün II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından kurulduğu söylenemez.

(Cevap D)

11. Petrol ihraç eden ülkelerin oluşturduğu uluslararası örgüt "Petrol ihraç eden ülkeler birliği (OPEC)'dir." 1960 yılında Bağdat'ta kurulan örgüt, dünya petrol fiyatlarının ayarlanmasında büyük bir etkinliğe sahiptir. Suudi Arabistan, Kuveyt, Irak, İran, Venezuela, Katar, Libya, Cezayir, Nijerya, Gbon, Ekvator Ginesi Endonezya ve Birleşik Arap Emirlikleri birliğin üyelerini oluşturmaktadır.

(Cevap A)

12. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, belli bir mesleğe ait olanların oluşturduğu, zorunlu üyelik esasına dayanan ve kanunla kurulmuş kuruluşlardır. Barolar, meslek odaları bu kuruluşların en başta gelen örnekleridir.

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) 2006 yılında kurulmuş dernek niteliğinde bir kurumdur.

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ise, Devletin gözetim ve denetimi altında özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk bir kurumdur.

Dolayısıyla YARSAV ve TFF kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında gösterilemez.

(Cevap B)

13. 1947 yılında ABD'nin 33. başkanı Harry Truman tarafından yayınlanan ve Soğuk Savaş'ın başlangıcı sayılan doktrin "Truman Doktrini"dir. Bu doktrinin içeriğini, komünizm tehdidi altındaki devletlere yapılacak askerî ve mali yardım oluşturmaktadır.

(Cevap D)

14. Millî paranın yabancı paralar karşısında değer kaybetmesi sonucu, hükümetçe alınan bir kararla ulusal paranın dış satın alma gücünün düşürülmesine "Devalüasyon" denir. Bu yolla ithal mallar pahalılaşırken yerli malların fiyatı aşağı çekilmiş olur. Türkiye'de 1946, 1958 ve 1979 yıllarında büyük devalüasyon yapılmıştır.

(Cevap D)

15. 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunlarında Ferhat Arıcan artistik jimnastik branşında Türkiye tarihinin ilk madalyasını kazanmıştır.

(Cevap B)

16. Öncülde özellikleri verilen kişi Ahi Evran'dır.

(Cevap E)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Temelleri 1951 yılında atılan Avrupa Birliği, siyasi ve ekonomik bir örgütlenmedir. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu adıyla kurulan örgüt zaman içinde bugünkü konumuna gelmiştir. Günümüzde 27 ülkenin üye olduğu birliğe Türkiye, ilk başvurusunu 1959 yılında yapmıştır. Yaşanan iç çatışmalar nedeniyle Avrupa Birliği konusuyla ilgilenemeyen Türkiye ancak 1987 yılında Başbakan Turgut Özal döneminde tam üyelik için başvuruda bulunabilmiştir.

(Cevap B)

2. • 2020 Olimpiyat Oyunları'nın sloganı → Yarını Keşfet
• 2016 Olimpiyat Oyunları'nın sloganı → Tutkunu Yaşa
• 2012 Olimpiyat Oyunları'nın sloganı → Bir Kuşağa İlham Ver
• 2008 Olimpiyat Oyunları'nın sloganı → Tek Dünya, Tek Rüya
• 2004 Olimpiyat Oyunları'nın sloganı → Evine Hoşgeldin

(Cevap D)

3. Bağımsız yönetsel otorite, hem siyasi iktidarlardan hem de sermaye gruplarından bağımsız olarak faaliyet gösteren, idari ve mali özerkliğe sahip kurullardır.

Bağımsız idari otoriteleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Sermaye Piyasası Kurulu
- Radyo Televizyon Üst Kurulu
- Türk Patent Enstitüsü
- Rekabet Kurumu
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- Kamu İhale Kurumu
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

Buna göre, Türkiye Futbol Federasyonu bağımsız yönetsel otorite statüsünde değildir.

(Cevap C)

4. Soğuk Savaş dönemi, 1947-1991 yılları arasında ABD öncülüğündeki Batı Bloku ülkeleri ile SSCB öncülüğündeki Doğu Bloku ülkelerinin yaşadığı uluslararası siyasi ve askeri gerginlik dönemidir. İki blok arasında hemen hemen hiçbir diyalogun yaşanmadığı bu dönemde taraflar, ilk kez Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT) ile bir araya gelmeye başlamıştır. 1973 yılında başlayan ve aralıklarla yaklaşık iki yıl süren bu konferans sonunda 1975 tarihli Helsinki Nihai Senedi imzalanmıştır. Avrupa'da güvenlik ve istikrarın sağlanması, İş Birliğinin geliştirilmesi amacıyla imzalanan bu sözleşme iki blok arasındaki yumuşamanın da sembolü olarak kabul edilmektedir.

(Cevap C)

5. Kamusal sermayeli bankalar, sermayelerinin tümü kamu adına hazineye ya da diğer kamu tüzel kişilerine ait bankalardır. Ziraat Bankası, Vakıf Bankası, Halkbank kamusal sermayeli bankalardır.

(Cevap E)

6. Verilen seçeneklerden GATT (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması) II. Dünya Savaşı sonrası uluslararası ticareti geliştirmek ve ticaret engellerini azaltmak amacıyla kurulmuş bir düzenlemedir. 1947 yılında imzalanan ve 1948'de yürürlüğe giren bu anlaşmaya Türkiye'de 1953'te katılmıştır. GATT kuruluşundan 1995 yılına kadar geçen sürede, uluslararası ticareti düzenleyen ve üzerinde anlaşılan tek uluslararası çok taraflı sözleşme olmuştur.

1995 yılında da Dünya Ticaret Örgütü'ne dönüşerek miadını tamamlamıştır.

(Cevap C)

7. Kamu politikalarının analizi için geliştirilen üç temel yaklaşım vardır:

1. Kurumsal Yaklaşım
2. Sistem Yaklaşımı
3. Fonksiyonel Süreç Yaklaşımı

Bunlardan "Sistem Yaklaşımı" David Easton tarafından kavramsallaştırılmıştır. Bu yaklaşımda "kara kutu" olarak adlandırılan siyasal sistem, çevresiyle beraber bir bütün olarak düşünülmektedir. Bu anlamda kamu politikası, siyasal sistemin çevresinden yükselen beklenti ve istemlere verdiği karşılık olarak görülmektedir.

(Cevap A)

8. 1974 Kıbrıs Harekâtı, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kıbrıs'ta başlattığı askerî müdahaledir. Türkiye bu müdahaleyi, 1960 yılında imzalanan Garanti Antlaşması'nı gerekçe göstererek yapmıştır. Çünkü bu antlaşmayla bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti kurulurken Türkiye, Yunanistan ve İngiltere garantör devletler olarak belirlenmiştir.

Kıbrıs'ta Türkler üzerine yapılan saldırıların artması üzerine de Türkiye, 1960 Garanti Antlaşması'nın 4. maddesinin verdiği hakka dayanarak 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs askerî harekâtını düzenlemiştir.

(Cevap B)

9. Güneşe en uzak gezegen Neptün, en yakın Merkür'dür. Güneş sistemindeki en büyük gezegen Jüpiter, en küçük ise Merkür'dür.

(Cevap C)

10. G-20, dünyanın en gelişmiş millî ekonomilerinden 19'u ile Avrupa Birliği'nin devlet bakanları ve merkez bankası müdürlerinden oluşan bir gruptur. Grubun üyelerini şu şekilde sıralayabiliriz: Avrupa Birliği, ABD, Almanya, Birleşik Krallık, İtalya, Kanada, Çin, Rusya, Hindistan, Brezilya, Japonya, Meksika, Suudi Arabistan, Arjantin, Avustralya, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Rusya ve Türkiye'dir.

(Cevap D)

11. Avrupa Konseyi, üye ülkelerde demokrasi ve insan haklarının korunması, hukukun üstünlüğünü sağlama gibi çalışmalarda bulunan uluslararası bir kuruluştur. Türkiye'nin de kurucu üye sıfatıyla katıldığı Avrupa Konseyi, 1949 yılında kurulmuştur. Merkezi Fransa'nın Strasburg kentidir.

(Cevap A)

12. Merkez Bankası, ulusal bankalara destek vermek ve fiyat istikrarını sağlamak üzere kurulmuş para basma yetkisine sahip tek bankadır. Merkez Bankası Başkanı, 5 yıllığına atanır ve Cumhurbaşkanının onayıyla göreve başlar. Süresi biten başkan, yaş sınırı dolmamışsa (65) yeniden seçilebilir.

(Cevap C)

13. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Boğaziçi Köprüsü'nün ismi 15 Temmuz Şehitler Köprüsü olarak değişmiştir.

(Cevap C)

14. Haziran 2017'de Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Mısır Katar'la diplomatik ilişkilerini kestiğini duyurarak ambargo başlattı İran ise bunlar arasında yoktu.

(Cevap E)

15. 1996'da Çin, Rusya, Kırgızistan, Kazakistan ve Tacikistan'ın Şanghay 5'lisi olarak kuruldu. 2001'de Özbekistan katılması ile Şanghay İşbirliği Örgütü adını aldı. Birliğe 2017'de Hindistan ve Pakistan katıldı.

(Cevap B)

16. Eğitim, bilim, kültür ve haberleşme alanlarında uluslararası iş birliğini geliştirmek ve çeşitli aktiviteler düzenlemek amacıyla kurulan örgüt Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütüdür. 1946 yılında Paris'te kurulan örgüt, Birleşmiş Milletler'e bağlı bir kuruluştur.

(Cevap B)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin dönem başkanlığı süreleri 6 aydır.

(Cevap B)

2. II. Dünya Savaşı sırasında gerçekleşen Bretton – Woods Konferansı ve konferans sonrası aynı isimle yapılan anlaşma, hem Dünya Bankası'nın hem de IMF'nin kurulmasına kaynaklık etmiştir. Bu sebeple, Dünya Bankası ve IMF, Bretton Woods İkizleri olarak bilinir.

(Cevap A)

3. Soruyu incelediğimizde A, B, C, E seçeneklerinde verilen bilgilerin doğru olduğunu söyleyebiliriz. Ancak D seçeneği AB ile NAFTA arasındaki farklılıklar arasında yer almaz.

(Cevap D)

4. İngiltere Avrupa Birliğinde kalalım mı, çıkalım mı? sorusunu halkına sormuş, halk çıkma noktasında görüş beyan etmiş İngiltere Devleti'de Ocak 2020'de birlikten ayrılmıştır.

(Cevap B)

5. Uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanımı ile ilgili en önemli adımlar Birleşmiş Milletler (BM) Antlaşması'yla atılmıştır. Bu antlaşmanın 2. maddesi, uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanımı yasaklamaktadır. Ancak bu yasağa rağmen kuvvet kullanımı uluslararası ilişkilerin bir gereği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden BM'de bazı hâllerde kuvvet kullanımına izin vermektedir. Bunlardan biri "Meşru Müdafaa" diğeri ise "BM Güvenlik Konseyi'nin kararıyla kuvvet kullanılması" halidir. Buna göre, Kore Savaşı ve Körfez Savaşı örneklerinde olduğu gibi BM Güvenlik Konseyi, barış ve güvenliği bozduğunu düşündüğü devletlere karşı "kuvvet kullanma" kararı alabilmektedir. Dolayısıyla BM'nin devletler arasında kuvvet kullanımını düzenlediğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

6. Türkiye'nin 1959 yılında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'na üyelik başvurusuyla başlayan Avrupa Birliği'ne uyum süreci, 2000'li yılların başından itibaren hız kazanmıştır. Bu süreçte Türkiye'nin, Anayasa'nın Devlet Güvenlik Mahkemelerine (DGM) ilişkin hükümleri ile DGM Kanunu'nu gözden geçirmesi söz konusu olmuştur. Bu çerçevede DGM'ler 2004 yılında kaldırılmış ve bu mahkemelerin görev alanına girer davalar ağır ceza mahkemelerine devredilmiştir.

(Cevap E)

7. 1949 tarihli Çin Devrimi sonrası kurulan Çin Halk Cumhuriyeti, bu tarihten itibaren çok taraflı ticaret sistemlerinin dışında kalmıştır. Ancak Çin yaklaşık 15 yıl süren katılım müzakerelerinden sonra 11 Aralık 2001'de Dünya Ticaret Örgütüne (WTO) üye olmuştur. Dünya'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden birine sahip olan Çin'in WTO'ye üye olması, dünya ekonomisiyle bütünleştiğinin ve pazarını daha açık hâle getirdiğinin göstergesidir.

(Cevap A)

8. Avrupa Konseyi, üye ülkelerin müşterek mirasları olan ülkü ve prensiplerini korumak ve yaymak, siyasi, ekonomik ilerlemelerini sağlamak amacıyla kurulmuş uluslararası bir örgüttür. 1949 Londra Antlaşması ile kurulan ve genel merkezi Strasbourg'da (Fransa) bulunan konseyin organları, Bakanlar Komitesi, Parlamenterler Meclisi ve bu iki organa da yardım eden Genel Sekreterlik'ten oluşmaktadır.

Uluslararası Adalet Divanı ise Birleşmiş Milletlerin başlıca yargı organıdır. Dolayısıyla Avrupa Konseyi'nden tamamen bağımsız bir örgütlenmedir.

(Cevap C)

9. Dünya Ticaret Örgütü (WTO), üye devletlerin ticaretle ilgili düzenlemelerini nasıl yapacakları hususunda yasal bir çerçeve ortaya koyan uluslararası bir teşkilattir. WTO, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın (GATT) 1986–1994 yılları arasında devam eden çok uluslu ticaret müzakerelerinin Uruguay Round'unda kurulmuştur. Buna göre 1 Ocak 1995'te kurulan WTO'nun bugünkü yapısı ve işlevi GATT'ın son müzakere turu olan Uruguay Round'u ile belirlenmiştir.

(Cevap C)

10. Uluslararası Adalet Divanı, Birleşmiş Milletler'in yargı organıdır. Merkezi Hollanda'nın Lahey kentinde olan divan, farklı ülkelerden seçilen 15 yargıçıdan oluşur. Bir uluslararası uyuşmazlıkta taraf olan ülkelerin kendisine getirdikleri davalar, divanın en önemli görev alanını oluşturmaktadır. BM'nin ayrılmaz bir parçası olan Uluslararası Adalet Divanı'nın çalışma esasları da yine BM Antlaşması ile belirlenmektedir.

(Cevap E)

11. Türkiye'de para politikası uygulama yetkisine sahip tek kurum Merkez Bankası'dır. Ulusal bankaları desteklemek ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla 1933 yılında kurulmuştur. Devletin iktisadi ve mali danışmanlığını da yapan kurum, kâğıt para (banknot) basma yetkisine sahip tek bankadır.

(Cevap D)

12. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Konseyi'ne bağlı olarak kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. 1959 yılında kurulan mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, grupların, tüzel kişilerin ve devletlerin başvurabileceği bir yargı organıdır. Fransa'nın Strasbourg kentinde bulunan mahkemenin yargı yetkisi Türkiye tarafından da kabul edilmiştir.

(Cevap C)

13. OPEC Petrol ihraç eden ülkeler teşkilatıdır. Ortak bir petrol üretimi ve fiyatlandırması izlemek amacıyla 1960 yılında Bağdat'ta kurulmuştur. Örgüt, dünya petrol rezervlerinin üçte ikisini ellerinde tutan 13 üyeden oluşmaktadır.

(Cevap C)

14. Birleşmiş Milletler, II. Dünya Savaşı'nın bitiminde uluslararası ilişkileri istikrara kavuşturmak, barış ve güvenliği sağlamak amacıyla 1945'te kurulmuştur. Türkiye'nin de kurucu üyesi olduğu BM, beş temel organdan oluşmaktadır. Bu organlardan biri de siyasal alanda bir yürütme organı olan Güvenlik Konseyi'dir. Konseyin veto hakkı bulunan beş daimi üyesi bulunmaktadır. Bunlar; Fransa, İngiltere, Rusya, Çin, ABD devletleridir.

(Cevap C)

15. Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) 1960 yılında kurulmuş uluslararası bir ticaret örgütüdür. Avrupa Birliğine (AB) alternatif olarak kurulan örgütün üyelerinin birçoğu teşkilattan ayrılarak AB'ye geçmiştir. Merkezi Cenevre'de bulunan örgütün günümüzde yalnızca dört üyesi bulunmaktadır. Bunlar; Norveç, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn Prenslığı'dir. (Orta Avrupa'da). Türkiye'nin bu örgütle bir üyelik ilişkisi bulunmamaktadır.

(Cevap D)

16. 1994 yılından beri Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü tarafından organize edilen Aspandos Opera ve Bale Festivali, her yıl Antalya'da yapılmaktadır. Festival, uluslararası alanda gösterdiği sanatsal başarıları ile 2003 yılında Avrupa Festivaller Birliği'ne (EFA) kabul edilmiştir. Ayrıca İngiltere'de yayınlanan Independent gazetesinin yaptığı araştırmalarda en iyi 10 festival arasında 5. sırada yer almıştır.

(Cevap E)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Türkiye'nin ithalatı (dış alım) içinde en yüksek paya sahip ülke grubu OECD ülkeleridir. Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütünün kısa adı olan OECD, 1960 yılında kurulan ekonomik ve siyasal bir ortaklıktır. Örgütün Almanya, ABD, İtalya, Fransa, Hollanda, İngiltere, Japonya gibi üyeleri Türkiye'nin en çok ithalat yaptığı devletleri oluşturmaktadır.

(Cevap B)

2. Afganistan, 11 Eylül saldırıları gerekçe gösterilerek 2001 yılında ABD ve Birleşik Krallık tarafından hava ve kara saldırısına uğramıştır. Gerginliklerin artması üzerine NATO Barış Gücü (ISAF) 2006'da bölgeye asker sevk etmiştir. 2021'de Taliban Örgütü Afganistan'da yönetimi ele geçirmiştir.

(Cevap E)

3. Afrika Birliği Örgütü, Birleşmiş Milletler'den ayrı bir teşkilatlanmadır. 1963 yılında Afrika ülkeleri arasında dayanışma ve işbirliğini artırmak amacıyla kurulmuştur. Güney Afrika Cumhuriyeti ile Namibya dışındaki tüm Afrika ülkelerinin üye oldukları bölgesel nitelikli bir örgüttür.

(Cevap D)

4. Filistin sorunu için oluşturulan ve "Orta Doğu Dörtlüsü" olarak da bilinen grup ABD, Rusya, BM ve AB'den oluşmaktadır. Bu grup, 12 Temmuz 2011'de Washington'da düzenlediği toplantıda da İsrail-Filistin arasında barış görüşmelerinin tekrar nasıl başlayacağı konusunda müzakerelerde bulunmuştur.

(Cevap A)

5. Hama, Suriye'nin en önemli yerleşim birimlerinden biridir. 1982 yılında mevcut yönetim karşıtlarının muhalefeti nedeniyle Hama'da büyük bir ayaklanma yaşanmıştır. İsyan, Suriye Silahlı Kuvvetleri tarafından kanlı bir şekilde bastırılarak sona erdirilmiştir. Görüldüğü gibi Hama Ayaklanması'nın Kuzey Irak'la herhangi bir ilişkisi yoktur. Suriye'de yaşanan bir iç çatışmadır.

(Cevap B)

6. Avrupa'da bir savunma, güvenlik ve iş birliği sistemi kurmak gayesiyle örgütlenen Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Konferansı (AGİK), 15 Ocak 1973 tarihli Helsinki Konferansı'yla kurulmuştur. Yaklaşık 2 yıl konferanslar şeklinde süren bu örgütlenme, 1975 yılında imzalanan Helsinki Nihai Senedi ile siyasi bir güç olarak anlam kazanmıştır. AGİK, 1994 yılında yapılan Budapeşte Zirvesi'nde bugünkü statüsüne dönüşerek Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT) adını almıştır.

(Cevap C)

7. ABD, II. Dünya Savaşı sonrasında yayımladığı "Truman Doktrini" ile Sovyet tehdidi altındaki devletlere askerî ve mali yardımda bulunacağını açıklamıştır. 1947 yılında yayımlanan ve ABD Başkanı Truman'ın adını taşıyan bu doktrine dayanarak, Türkiye ve Yunanistan'ın da bulunduğu 16 ülke ABD'den ekonomik ve askerî yardım almıştır.

(Cevap D)

8. Meiji Dönemi, Japonya'da 1868-1912 yılları arasında hüküm süren İmparator Meiji'nin 45 yıllık saltanatını kapsar. Bu dönem, Japonya'nın modernleştiği ve dünyanın güçlü devletlerinden biri hâline geldiği bir sürecin başlangıcı kabul edilmektedir.

(Cevap A)

9. Ulusal Azınlıkların Korunması için Çerçeve Sözleşmesi 1 Şubat 1995 tarihinde Strasbourg'da imzalanmıştır. 1998 yılında yürürlüğe giren sözleşmeye imza atan devletler, ulusal azınlıkların korunmasının istikrar, demokratik güvence ve barış için gerekli olduğunu ortaya koymuşlardır. Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan sözleşmeye örgüte üye 41 ülkeden yalnızca Andorra, Fransa ve Türkiye imza atmamıştır.

(Cevap C)

10. Soğuk Savaş Dönemi'nde (1947–1991) dünyayı nükleer savaş tehdidi altında bırakan en önemli krizlerden biri 1962 yılında gerçekleşen Küba Krizi'dir. Bu krizde dünyanın iki süper gücü ABD ve SSCB ilk kez doğrudan karşı karşıya gelmiştir. Soğuk Savaş Dönemi'nin doruğunu oluşturan bu olayda ABD, Türkiye'ye; SSCB ise Küba'ya nükleer başlıklı füze yerleştirmiştir. Ancak savaşı göze alamayan taraflar, ilk kez diyaloga geçerek sorunu çözmüşlerdir. Bu olay, Soğuk Savaş'ın Yumuşama Dönemi'nin başlamasının da temelini oluşturmuştur.

(Cevap C)

11. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Birliği'ne değil, Avrupa Konseyi'ne bağlı uluslararası bir mahkemedir. 1959 yılında kurulan mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklerin çiğnenmesi durumunda başvurulabilecek bir yargı merciidir. Fransa'nın Strasbourg kentinde bulunan mahkemenin yargı yetkisi Türkiye tarafından da tanınmaktadır.

(Cevap C)

12. Kıbrıs Sorunu, 1960'lı yıllarda başlamış ve günümüze kadar gelmiş Türkiye ve Yunanistan arasındaki siyasal tabanlı bir sorundur. KKTC'nin kurulması ise 1983 yılında dolayısıyla 1980 yılı sonrasında ortaya çıkmış bir gelişmedir.

(Cevap A)

13. NATO, 1949 Washington Antlaşması ile kurulan uluslararası bir savunma örgütüdür. Askerî ve siyasal bir ortaklık niteliğinde olan örgüte, Türkiye'de 1952 yılında katılmıştır. Genel Merkezi Brüksel'de (Belçika) bulunan örgüte Malta, İsrail ve Kıbrıs Rum Kesimi üye değildir. Portekiz örgüte üyedir ancak Akdeniz'e sınırı bulunmamaktadır. Buna göre doğru cevap "B" seçeneğidir. İspanya'nın hem Akdeniz'e sınırı vardır hem de NATO'ya üye bir ülkedir.

(Cevap B)

14. Bütün kişilerin zorla kaybedilmeye karşı korunmasına dair sözleşme, Birleşmiş Milletler'in (BM) zorla kaybedilmeleri yasaklayan ve ailelerinin kaybedilenle ilgili gerçeği öğrenmesine imkân veren bir sözleşmedir. BM Genel kurulunda 2006 yılında kabul edilen sözleşme 2007'de imzaya açılmıştır. 88 devletin imzası bulunan sözleşmeye Türkiye henüz imza atmamıştır.

(Cevap E)

15. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri TBMM tarafından seçilen 9 kişiden oluşur. Meclisteki siyasal partiler milletvekili sayılarına orantılı olarak RTÜK'e üye seçerler. Kurul üyelerinin görev süresi 6 yıldır.

(Cevap E)

16. Her yıl UNESCO tarafından belirlenen Dünya Kitap Başkenti 2022'de Meksika'nın bir kenti olan Guadalajara olmuştur.

(Cevap D)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. ECO – Ekonomik İş Birliği Örgütü olup 1985 yılında Türkiye, İran ve Pakistan arasında kültürel, ekonomik ve ticari iş birliğini geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

NAFTA – Kuzey Amerika ülkeleri serbest ticaret bölgesidir.

ASEAN – Güneydoğu Asya Uluslar Birliğidir.

Türkiye bu kuruluşlardan yalnız ECO'ya üyedir.

(Cevap A)

2. Hıdrellez (2017), Isık Dili (2017), Lavaş (2016), Dede Korkut (2018) listeye eklenmişken 2020'de ise Mangala eklenmiştir.

(Cevap A)

3. İslam İşbirliği Teşkilatı: 1969 yılında kurulmuş İslam âleminin tek çatı altında toplandığı tek kuruluştur. Merkez Cidde olan örgütün bugün 57 üyesi bulunmaktadır. Türkiye'de örgütün kurucu üyeleri arasındadır.

Ekonomik İş Birliği Örgütü (ECO): Türkiye, İran, Afganistan gibi ülkelerin girişimleriyle 1985'te kurulmuş ekonomik iş birliğini öngören bir örgüttür. 10 üyesi bulunan örgütün genel merkezi ve kültür departmanını İran'da, ekonomik bürosu Türkiye'de ve bilimsel bürosu ise Pakistan'dadır.

Karadeniz Ekonomik İş Birliği (KEİ): 25 Haziran 1992'de İstanbul'da kurulmuş, Karadeniz çevresindeki ülkelerin ekonomik iş birliği projesidir. 12 üyesi bulunan örgütün kurucu üyeleri arasında Türkiye'de vardır.

Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı (AGİT): Soğuk savaş koşullarındaki Avrupa'nın bölünmüşlüğüne son verilmesi, güvenlik ve istikrarın sağlanması ve katılan devletler arasında bu amaca yönelik işbirliğinin geliştirilmesi düşüncesiyle kurulmuş bir teşkilattir. 1975'ten 1990'a kadar AGİT, bir dizi konferans ve toplantılar şeklinde devam etmiştir. 1995 yılında da resmî olarak teşkilatlanmıştır. Merkezi Viyana'da olan örgütün 56 üyesi bulunmaktadır. Türkiye'de kurucu üyeleri arasında yer almaktadır.

NAFTA yani "Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması" Türkiye'nin taraf olduğu bir teşkilat değildir. 1 Ocak 1994'te kurulan bu anlaşmanın tarafları Kanada, ABD ve Meksika'dır.

(Cevap D)

4. 2021'e ertelenen EXPO 2020 Uluslararası Sergi Fuarı Dubai'de yapılacaktır.

(Cevap C)

5. Dünyanın yedi harikası şunlardır:

- Chichen Hza (Meksika)
- Christo Redentor (Brezilya)
- Çin Seddi
- Machu Picchu (Peru)
- Petra (Ürdün)
- Kolezyom (İtalya)
- Tac Mahal (Hindistan)

(Cevap E)

6. Dünya Bankası 1944 yılında II. Dünya Savaşı'nın getirdiği ekonomik yıkımı düzeltmek amacıyla kurulmuştur. Dünya bankası gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelere kalkındırma amaçlı proje ve program karşılığında kredi veren bir bankadır.

Merkezi Washington olan kuruluşa Türkiye 1947 yılında üye olmuştur.

(Cevap B)

7. Genel maksatlı ilk yerli helikopterin ismi Gökbey'dir.

(Cevap B)

8. Türkiye'de ilk kez 2011 yılında bir Osmanlı Padişahı için anma töreni yapılmıştır. 2011 yılında gerçekleşen törende Sultan Abdülmecit ölümünün 150'nci yılında anılmıştır.

(Cevap B)

9. G-20, dünyanın en gelişmiş 19 milli ekonomisi ile AB'yi kapsayan uluslararası bir gruptur. Bu grup, ekonomiden sorumlu devlet bakanlarından ve Merkez Bankası müdürlerinden veya bunların dengi devlet görevlilerinden oluşur. 25 Eylül 1999'daki Washington Toplantısı'nda, resmî olarak ilan edilmiştir. Türkiye, Güney Kore, Güney Afrika, Arjantin, ABD, Hindistan, Japonya, Brezilya, Rusya, Almanya, Fransa, Suudi Arabistan, Meksika, Birleşik Krallık, İtalya, Çin, Kanada, Avustralya, Endonezya ve Avrupa Birliği grubu oluşturan üyelerdir. Buna göre Tayland G-20 üyesi değildir.

(Cevap C)

10. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından, çocuk haklarının korunması adına tanıtım ve savunma çalışmaları yapmak, çocukların temel gereksinimlerinin karşılanmasına yardımcı olmak ve çocukların potansiyellerini eksiksiz biçimde gerçekleştirmek için fırsatlar yaratmak üzere görevlendirilen kuruluş UNICEF'tir. UNICEF, 1946 yılında Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu adı altında kurulmuştur. 1953 yılında ise UNICEF'in BM sistemi içinde kalıcı bir örgüt olmasına ve sadece acil yardım gerektiren durumlara sınırlı kalmayıp uzun vadeli kalkınma çalışmalarına katkıda bulunmasına karar verilmiştir.

(Cevap B)

11. 1982 Anayasası'na göre; RTÜK (Radyo ve Televizyon Üst Kurulu; 2005'te Anayasa'ya girerek Anayasa bir kurum haline gelmiştir.

RTÜK; TBMM tarafından seçilen 9 üyeden oluşur. Meclisteki siyasi partiler milletvekili sayılarına orantılı olarak RTÜK'e üye seçerler. Kurul üyelerinin görev süresi 6 yıldır. Kurul başkan ve vekilini kendi üyeleri arasından seçer. Başkanlık süresi de 2 yıldır. Ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde kamu veya özel bütün radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek, denetlemek, lisans ve yayın izni vermek temel görevidir.

Soruyu incelediğimizde yanlış olan "B" seçeneğinde siyasi partiler ifadesi yerine siyasi parti grupları ifadesi kullanılmış ve öğrencilerin yanılgıları sağlanmıştır.

(Cevap B)

12. Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Antlaşması (NPT), Soğuk savaşın doruğa ulaştığı dönemlerde, ABD ve SSCB dışındaki ülkelerin de nükleer silahlara sahip olmaya başlamasının yarattığı endişe üzerine; Büyük Britanya, ABD ve SSCB tarafından imzalanmıştır.

1968'de imzalanan bu antlaşmayla taraflar, bulundukları nükleer güçleri başka devletlere nakletmemeyi ve başka devletlere nükleer program gelişiminde yardım sağlamamayı taahhüt etmişlerdir. 1970 yılında yürürlüğe giren antlaşma çerçevesinde her beş yılda bir gözden geçirme konferansları yapılmaktadır. Ancak ABD bu antlaşmanın bir tarafı olmasına karşın nükleer başlıklar, kıtalar arası balistik füzeler, denizden karaya balistik füzeler, bombardıman uçakları ve kısa menzilli silahlar olmak üzere birçok nükleer silah bulundurmaktadır.

(Cevap E)

13. Bosna Hersek'te bulunan ve UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'ne eklenen yapıt, Mostar Köprüsü'dür.

(Cevap B)

14. Nobel ödüllü yazar Orhan Pamuk'un 2012 yılında kurduğu müzenin adı Masumiyet Müzesi adını taşımaktadır. 2008 yılında basılan romanıyla aynı ismi taşıyan müzede, romanda anlatılan kahramanların kullandığı, giydiği, işittiği, gördüğü, biriktirdiği, hayal ettiği şeyler sergilenmektedir.

(Cevap A)

15. 9 Temmuz 2011'de resmî olarak bağımsızlığını ilan eden Güney Sudan, 14 Temmuz'da da Birleşmiş Milletlerin 193. resmî üyesi olmuştur.

(Cevap B)

16. Güneydoğu Asya Devletler Topluluğu (ASEAN), Soğuk Savaş döneminde özellikle Vietnam Savaşı'ndan sonra hız kazanan komünist genişlemeye karşı kurulmuş bir örgüttür. 1967'de kurulan topluluğun üyelerini, Güneydoğu Asya ülkeleri oluşturmaktadır. Bunlar, Endonezya Filipinler, Malezya, Birmanya, Singapur, Tayland, Bangkok, Brunei, Vietnam, Lao ve Kamboçya'dır.

Görüldüğü gibi Türkiye, bu örgüte üye değildir ancak toplulukla 2010 yılında bir dostluk ve işbirliği antlaşması imzalamıştır.

(Cevap D)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Türkiye NATO şemsiyesi adı altında Avrupa kıtası dışında ilk kez Afganistan'da görev üstlenmiştir. 2001 yılında başlayan Afganistan Savaşı, Amerika tarafından 11 Eylül Saldırıları gerekçesi ile yapılmıştır. NATO'nun da müdahil olduğu savaşta Türkiye, 20 Haziran 2002-10 Şubat 2003 döneminde birinci, NATO Uluslararası Güvenlik Destek Gücü (İSAF) komutanlığını üstlenmiştir. Türkiye, 13 Şubat - 4 Ağustos 2005 döneminde ISAF'a ikinci kez liderlik etmiştir.

(Cevap C)

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) ilişkin olarak A, B, D ve E'de verilenler doğrudur. AİHM Kararlarının özellikleri;

- AİHM'nin hükmedebileceği müeyyide devleti "tazminat" ödemeye mahkûm etmekten ibarettir.
- Sözleşmeye aykırı işlemi iptal etme gibi bir yetkisi yoktur.
- Devlet, AİHM tarafından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı bulunan eylem ve işlemini geri almak zorunda değildir.
- AİHM Kararları bağlayıcıdır.

(Cevap C)

3. Bretton Woods yani Para İkiizleri tabiri Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası için kullanılır.

(Cevap D)

4. Şıklarda verilen eser – yazar eşleştirmelerinden A, B, C ve D şıkları doğru ifadelerdir.

Othello ise Victor Hugo'nun eseri olmayıp Willam Shakespeare'nin eseridir.

(Cevap E)

5. Birden çok devletin ülkesinden geçen akarsular sınır aşan akarsular olarak tanımlanmaktadır. 1975 yılında dünyada sınır aşan akarsu sayısı 214 iken soğuk savaş döneminin bitmesi ve yeni devletlerin kurulmasıyla bu sayı 263'e çıkmıştır. Çoruh, Aras, Fırat, Dicle, Asi, Meriç Türkiye'nin sınır aşan akarsularıdır Dünyada en çok sayıda sınır aşan akarsuyu bulunan ülke ise Amerika'dır.

(Cevap A)

6. Şanghay İş Birliği Örgütü, Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan tarafından 1996 yılında oluşturulan ekonomik, kültürel, siyasi ortaklığı temel alan bir teşkilatlanmadır. Adını örgütün ilk toplandığı yer olan Şanghay'dan almaktadır. Şanghay Beşlisi olarak da anılan yapılanma 2001'de Özbekistan'ın katılımıyla üye sayısını altıya çıkartmıştır.

(Cevap E)

7. ASEAN (Güneydoğu Asya Devletler Topluluğu) ise, Komünist yayılmasına karşı Güney Doğu Asya ülkelerinin oluşturduğu bir örgüttür. Filipinler, Malezya, Tayland, Endonezya, Singapur, Bangkok, Brunei, Vietnam, Lao, Birmanya ve Kamboçya örgütün üyeleridir. Dolayısıyla örgütün, Orta Doğu bölgesi ile herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

(Cevap B)

8. 2019 Türkiye'de, Göbeklitepe yılı olarak ilan edilmiş bu çerçevede bir çok turist Göbeklitepe'yiziyaret etmiştir.

(Cevap A)

9. Kopenhag Kriterleri: 22 Haziran 1993 tarihinde Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da yapılan zirvede kabul edilen ve aday ülkelerin Avrupa Birliği'ne katılabilmek için yerine getirmeleri gereken ölçütlerdir. Bu kriterler siyasi, ekonomik ve topluluk müktesebatına (AB'nin tüm anlaşma, kural ve mevzuatları) uyum kriterleri olmak üzere üç grupta toplanmıştır. İnsan haklarına saygı ve azınlıkların korunması siyasi kriterlerin başında gelirken; serbest piyasa ekonomisinin geçerli olması ekonomik kriterler başlığı altında düzenlenmiştir. AB'nin aldığı kararlara ve uyguladığı yasalara uyum sağlama kriteri ise topluluk müktesebatına uyum kriterleri başlığı altında düzenlenmiştir. Kopenhag Kriterleri'nde Avrupa Konseyi üyesi olunması gibi bir kriter bulunmamaktadır.

(Cevap C)

10. Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği'nin öncülüğünde kurulan savunma örgütü Varşova Paktı'dır. Varşova Paktı, 1955'te Varşova'da sekiz sosyalist ülkenin imzaladığı Dostluk, İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Antlaşması ile kurulmuş askeri ve siyasal bir birliktir. Örgüte SSCB, Arnavutluk, Romanya, Demokratik Almanya, Bulgaristan, Polonya, Çekoslovakya ve Macaristan gibi sosyalist Doğu Bloku ülkeleri üye olmuştur. Moskova merkezli kurulan örgüt, sosyalist ülkelere ve sosyalizmin yayılmasına karşı kurulan NATO'ya karşı etkili bir kutup oluşturmuştur. Ancak Sovyetler'in dağılmasıyla 1991 yılında tamamen işlevini yitirmiştir.

(Cevap B)

11. I. Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (NAFTA): 1989'da Kanada ve ABD arasında serbest ticaret bölgesi adı altında başlayan, ve 1994'te Meksika'nın da katılımıyla NAFTA adını alan ticari ve ekonomik birlik anlaşmasıdır. Görüldüğü üzere Türkiye, bu anlaşmanın bir tarafı değildir.

II. Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü (BSEC): Türkiye'nin öncülüğüyle 25 Haziran 1992'de, "Karadeniz Ekonomik İş Birliği Zirve Bildirisi" adı altında İstanbul'da kurulan Karadeniz çevresindeki ülkelerin ekonomik iş birliği projesidir. 1 Mayıs 1999 tarihinde yürürlüğe giren örgütün, Türkiye dâhil toplam 12 üyesi bulunmaktadır.

III. Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN): Vietnam Savaşı'ndan kaynaklanan komünist genişlemeye karşı 1967'de kurulan uluslararası bir örgüttür. Filipinler, Malezya, Tayland, Endonezya ve Singapur Bangkok, Brunei, Vietnam, Lao, Birmanya ve Kamboçya örgütün üyeleridir.

Buna göre verilen seçenekler arasında Türkiye yalnızca Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü'ne üyedir.

(Cevap B)

12. 2019'da Paralimpik Dünya Şampiyonasında ikinci olan sporcumuz Sümeyye Boyacı'dır.

(Cevap A)

13. Soru kökünde bahsedilen uluslararası örgüt, Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) örgütüdür. Öncülüğünü Türkiye'nin yaptığı bir bölgesel ekonomik işbirliği girişimi olan KEİ 25 Haziran 1992'de kurulmuştur. Merkezi İstanbul olan örgüt Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında haberleşme, ulaştırma, istatistik, enerji ve turizm gibi konularda işbirliğini öngörür. Türkiye, Arnavutluk, Romanya, Azerbaycan, Rusya, Bulgaristan, Ermenistan, Ukrayna, Gürcistan, Yunanistan ve Moldova KEİ'nin üyeleri arasındadır.

(Cevap B)

14. 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunlarında madalya kazanan sporcularımız ve branşlarına ilişkin A, B, C ve D'deki eşleştirmeler doğrudur. Fakat Rıza Kayaalp güreşte madalya alan sporcumuzdur.

(Cevap E)

15. Soru öncülünde sözü edilen sözleşme İstanbul Sözleşmesi'dir. Sözleşmenin tam adı: Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'dir.

(Cevap D)

16. • Gazap Üzümleri – John Stenbeck
• Şeker Portakal – José Mauro de Vasconcelos
• Simyacı – Paulo Coelho
• 1984 – George Orwell
• Hayvan Çiftliği – George Orwell

(Cevap A)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi, Birleşmiş Milletlerin 1948 yılında kabul ettiği 30 maddelik bir bildirdir. İnsan haklarını geliştirme, koruma ve uygulama konusundaki çalışmalara ön ayak olsa da hukuki olarak bir bağlayıcılığa sahip değildirler.

(Cevap A)

2. Şanlıurfa'dan kaçırılan Orpheus Mozaïği, eserin Türkiye'ye ait olduğunun kanıtlanmasının ardından 2012 yılında Dallas Müzesinden İstanbul'a getirilmiştir. MS 194 yılına ait olan Roma dönemi mozaïği, Şanlıurfa Müzesi tamamlanana kadar İstanbul Arkeoloji müzesinde sergilenecektir.

(Cevap E)

3. A, B, C ve D şıklarında yazar eşleştirmeleri doğru olup, E şıkkı ise yanlıştır. Divan-ı Hikmet Edip Ahmet'in olmayıp, Ahmet Yesevi'nin eseridir. Edip Ahmet'in ise eseri Atabetü'l Hakayık'tır.

(Cevap E)

4. Mehmet Akif Ersoy İstiklal Marşı'nı Taceddin Dergahı'nda yazmıştır.

(Cevap A)

5. 1176 Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarı II. Kılıçarslan'ın Bizans imparatorluğu ile 1176 yılında yaptığı Miryokefelon Savaşı için "Yurt Tutan Savaşı" denmiştir.

(Cevap B)

6. Nuri Bilge Ceylan'ın "Kış Uykusu" isimli filmi 2014 yılında 67. Cannes Film Festivali'nde büyük ödül olan Altın Palmiye'ye layık görüldü.

(Cevap C)

7. Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (NAFTA): 1989'da Kanada ve ABD arasında serbest ticaret bölgesi adı altında başlayan, ve 1994'te Meksika'nın da katılımıyla NAFTA adını alan ticari ve ekonomik birlik anlaşmasıdır. Görüldüğü üzere Türkiye, bu anlaşmanın bir tarafı değildir.

(Cevap D)

8. Ovit Dağı Tüneli Rize – Erzurum arası kara yolunda bulunur. Toplam uzunluğu 14,346 kilometre ile Türkiye'nin en uzun tüneli olma özelliğini de taşımaktadır.

(Cevap B)

9. Bağımsız idari otoriteler (BİO), siyasi iktidarlardan ve sermaye gruplarından bağımsız olarak faaliyet gösteren, mali ve idari özerkliğe sahip kurumlardır. Anayasal dayanağını 1982 Anayasası'nın 167. maddesinden alan bu kurumlar iletişim, medya, finans, enerji, rekabet, sigorta, sermaye piyasası ve bankacılık gibi alanlarda faaliyet göstermektedirler. Bunlardan bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Sermaye Piyasası Kurulu
- Rekabet Kurumu
- Türk Patent Enstitüsü
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu

(Cevap D)

10. Dünya petrollerinin 1/5'inin geçtiği "Hürmüz Boğazı" Amerika ve İran arasında gerginliğe sebep olmaktadır. İran ve Amerika askerî tatbikatlarla burada birbirlerine güç gösterisi yapmaktadırlar.

(Cevap C)

11. Tutunamayanlar, Oğuz Atay'ın ilk romanıdır. 1970 yılında TRT Roman Ödülü'nü kazanmıştır ve Türk edebiyatının ilk post modern romanı olarak kabul edilmektedir.

(Cevap D)

12. Japonya 2019 yılını "Türkiye Turizm Yılı" olarak ilan eden devlet olmuştur.

(Cevap B)

13. 23 Nisan 1920'de açılan TBMM, 24 Haziran 2018 genel seçimleri ile 27. yasama dönemine girmiştir.

(Cevap C)

14. İlgili sözleşmeye göre ırk ayrımı, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel veya toplumsal yaşamın herhangi bir alanında ırk, renk, soy, ulusal veya etnik kökene dayalı her türlü ayırım, dışlama, kısıtlama ya da tercih anlamında kullanılmaktadır. Bu sözleşmede cinsiyet, ırk ayrımcılığının kökenlerinden biri sayılmamıştır.

(Cevap E)

15. Nobel Ödülleri Alfred Nobel tarafından İsveç'te kurulan bir dernek tarafından olağanüstü başarıları verilen bir ödüldür. Barış, Edebiyat, Fizik, Kimya ve Tıp alanında bu ödüller verilmektedir.

(Cevap C)

16. Türk Ceza Kanunu'nda uluslararası suçlar şu şekilde belirtilmiştir:

- Soykırım
- İnsanlığa karşı suçlar
- Soykırım veya insanlığa karşı suçlar işlemek amacıyla örgüt kurmak
- Göçmen kaçakçılığı suçu
- İnsan ticareti suçu

Görüldüğü gibi savaş suçu, uluslararası suçlar kapsamına alınmamıştır.

(Cevap C)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. BM Medeni ve Siyasi haklara ilişkin uluslararası sözleşmenin 14. maddesi ceza yargılamasında sanığa tanınan asgari güvencelerden bahsetmektedir. Buna göre; bir suçtan hüküm giyen herkes, mahkûmiyet ve cezanın yasalara uygun olarak daha yüksek bir yargı organınca yeniden incelenmesi hakkına sahip olacaktır. Yani D seçeneğinde belirtildiği gibi uluslararası mahkemelere değil, daha yüksek yargı organına başvuru söz konusudur.

(Cevap D)

2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, 1948 yılında ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde bulunan hakları hukuki güvence altına almak amacıyla 1950 yılında Roma'da imzalanmıştır. Sözleşme, Avrupa Birliği değil Avrupa Konseyi bünyesinde oluşturulmuştur.

(Cevap C)

3. 2011 itibariyle göreve başlayan Christine Lagarde, IMF'nin kuruluşundan bu yana başkanlık görevi yapan tek kadındır.

(Cevap B)

4. Eray Şamdan 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda "Karate" branşında madalya almıştır.

(Cevap A)

5. Sansür nedeniyle Tahran Çağdaş Sanat Müzesi deposuna kaldırılan Çağdaş Sanat eserleri otuz yıllık bir aradan sonra tekrar sergilenmeye başlamıştır. İran'ın son kraliçesi Farah Pehlevi'nin çabalarıyla toplanan eserler, Avrupa ve ABD dışındaki en iyi modern sanat koleksiyonu olarak nitelenmektedir.

(Cevap C)

6. 1966'da BM Genel kurulunda kabul edilen Medeni ve Siyasi haklara ilişkin uluslararası sözleşme bireylerin yaşama hakkı, din, ifade, toplantı özgürlüğü, seçim hakları ve adil yargılanma hakları dâhil, sivil ve siyasal haklarına saygı gösterilmesini taahhüt eder. A seçeneğinde belirtilen hak ise bu sözleşmeyle garanti altına alınan haklardan değildir.

(Cevap A)

7. IMF, Birleşmiş Milletler Teşkilatına bağlı, ödeme gücünü çeken ülkelere faizle kredi veren; borsa, döviz kurları, ödeme ve organizasyon yapan uluslararası bir kuruluştur. Türkiye'nin IMF ile ilişkilere başlaması ile birlikte, ilk stand-by anlaşmasının yapıldığı tarih, 1 Ocak 1961 tarihine denk gelmektedir. Türkiye bugüne kadar IMF ile 19 kez stand-by anlaşması yapmış ve yaklaşık 50 milyar dolar kaynak sağlamıştır.

(Cevap B)

8. 1999 yılında kurulan İnsan Hakları Komiseri, Avrupa Konseyine bağlı bir yapılanmadır. Komiserlik üye ülkelerde insan hakları eğitimi ve bilincini artırmakla yükümlüdür. Yasal bir yaptırım gücü bulunmayan komiserlik, insan haklarını korumak ve bu alanda yapılan ihlalleri engellemek için devletlere gerektiğinde tavsiyelerde bulunur.

Avrupa İnsan Hakları Komiserliği Türkiye için en son "ifade ve medya özgürlüğü" ile ilgili kapsamlı bir tarama raporu hazırlamış ve önemli uyarılarda bulunmuştur.

(Cevap B)

9. Türkiye'de menkul kıymetlerin ödünç alma ve ödünç verme, açığa satış ve repo işlemlerini düzenleme görevi Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) aittir. SPK, tasarruf sahiplerinin hak ve çıkarlarının korunmasını sağlamak amacıyla 1981 yılında kurulmuştur. Merkezi Ankara'da olan kurum idari ve mali özerkliğe sahip bağımsız bir idari otoritedir.

(Cevap E)

10. Soru kökünde bahsedilen uluslararası örgüt İslam Kalkınma Bankasıdır. 1973 yılında tamamı İslam Konferansı Örgütü'ne üye Suudi Arabistan, Türkiye, Kuveyt, Libya, İran, Mısır ve Birleşik Arap Emirlikleri tarafından kurulmuştur. Merkezi Cidde olan örgütün amacı üye ülkelerle birlikte geri kalmış İslam ülkelerine kalkındırmaktır.

(Cevap B)

11. Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN). Nükleer Araştırmalar için kurulan İsviçre ve Fransa sınırında yer alan dünyanın en büyük parçacık fiziği laboratuvarıdır. 1954 yılında 12 ülkenin katılımıyla kurulmuş olan CERN'in günümüzde 20 asil üyesine ilaveten Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 8 gözlemci üyesi vardır. CERN, 10 Eylül 2008 tarihinde 'Evrenin oluşumundaki sırları ortaya çıkarması hedeflenen' "Büyük Patlama" adlı bir fizik deneyi gerçekleştirmiştir.

(Cevap C)

12. Cumhurbaşkanı yardımcılığına 24 Haziran 2018 seçimleri sonrası ilk kez Fuat Oktay Cumhurbaşkanı tarafından atanmıştır.

(Cevap C)

13. Verilen seçenekler arasında eğitimle doğrudan ilgili olmayan kuruluş, Umut Çocukları Vakfıdır, Merkezi İstanbul'da bulunan bu vakıf, sokak çocuklarını buldukları ortamdan kurtararak, topluma kazandırmak hedefiyle kurulmuştur. Vakfın öncelikli amacı, Aile ortamından kopmuş sokaklarda yaşayan, sorunlu, maddi manevi yardıma muhtaç olup kötü koşullarda çalıştırılan, evinden kaçmış, uyuşturucu madde bağımlısı olan çocuk ve gençleri bu olumsuz davranış ve alışkanlıklarından arındırıp topluma ve ailelerine kazandırmaktır.

Bu amaçla, özel ve tüzel kuruluşlarla iş birliği yaparak, özellikle sokağa terk edilen ve buralarda yaşayan çocuk ve gençlerin barınma sağlık ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya, bunlara iş ve meslek edinme konusunda olanaklar yaratmaya yönelik çalışmalar yürütür.

(Cevap E)

14. Büyük Britanya İngiltere, Galler ve İskoçya'dan oluşur.

(Cevap D)

15. 1903 yılında Fizik alanında Nobel ödülü alan Marie Curie, bu ödülü alan ilk kadın ve Nobel ödülünü üst üste alan ilk bilim insanıdır.

(Cevap E)

16. Daha önce Dünya Şampiyonluğu bulunan Ramil Guliyev Almanya'da düzenlenen 2018 Avrupa Atletizm Şampiyonası'nda 200 metre finalinde rekor kırarak şampiyon oldu.

(Cevap B)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Kamu mali yönetimi ve kontrol kanununun 6. maddesi göre merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi Hazine Birliği'ni sağlayacak şekilde yürütülür.

(Cevap A)

2. Türkiye'nin 1995 yılında uygulanmaya başladığı Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28. maddesi eğitim hakkı ile ilgili hükümler içermektedir. Burada "Taraflar devletler, uygun bütün araçları kullanarak, yükseköğretim yetenekleri doğrultusunda herkese açık hâle getirirler." şeklinde bir madde vardır.

(Cevap E)

3. 2023 EXPO'ya ev sahipliği yapacak ilimiz Kahramanmaraş'tır.

(Cevap E)

4. Kültürel zenginlik ve yer aldığı şehir eşleştirmelerinden Zeugma Müzesi Gaziantep'te, Germenica Kahramanmaraş'ta, Aspendos Antalya'da Ani Harabeleri Kars'ta yer alırken Sümela Manastırı Rize değil Trabzon'da bulunmaktadır.

(Cevap D)

5. Millete ve devlete hizmeti geçmiş, bilgi ve birikim sahibi kişilerin bu kazanımlarından istifade edebilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu kurulmuştur.

(Cevap C)

6. Dünya Bankası başkanlığına 2019'da David Malpass atanmıştır.

(Cevap A)

7. Antartika'ya Bilim Üssü Kurulması Projesine yönelik çalışmaların gerçekleştiği 3. Uluslararası Antartika Bilim Seferi kapsamında Horseshoe Adasında Türk Bilimsel Araştırma Kampı kuruldu.

(Cevap B)

8. Sağlık Bakanlığı ile Erciyes Üniversitesi işbirliğiyle COVID-19 enfeksiyonu için geliştirilen aşı TURKOVAC'tır.

(Cevap A)

9. "Zühre, Çoban Yıldızı, Çolpan" olarak bilinen tüm gezegenlerin aksi yönünde dönen gezegen Venüs'tür.

(Cevap A)

10. Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı Zirvesi Recep Tayyip Erdoğan'ın da katılımıyla Haziran 2019'da Tacikistan Duşanbe'de gerçekleşti.

(Cevap A)

11. Türkiye'nin en büyük kış ve doğa sporlarının yapıldığı Uludağ'ın eski adı Keşiş Dağı'dır.

(Cevap E)

12. Dünya'nın en fazla yüzölçümüne sahip ülkesi Rusya'dır. En küçük yüzölçümüne ise Vatikan sahiptir.

(Cevap C)

13. Dünya güneş çevresinde dönerken kendi eksenini etrafında batıdan doğuya dönmektedir.

(Cevap C)

14. A, B, C ve E şıkları BM yardımcı kuruluşları iken OECD ayrı müstakil bir uluslararası kuruluştur. Ekonomik işbirliği ve kalkınma örgütü (OECD) Dünya ekonomisinin ve uluslararası ticaretin gelişmesi için çalışan bir örgüttür.

(Cevap D)

15. A, B, D ve E şıkları doğru eleştirmeler olup Divan-ı Hikmet Hoca Ahmet Yesevi'nin eseridir.

(Cevap C)

16. Tanımda verilen limit hızıdır. Cisim belli hıza ulaştıktan sonra sabit hızla hareket eder.

(Cevap A)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. Osmanlı Devletinde de Genelkurmay Bakanlığı yapmış, Milli mücadele etkin rol alan asker ve siyasetçi devlet adamı Fevzi Çakmak'tır.

(Cevap B)

2. Türkiye Türk Medeni Kanunu ve onun tamamlayıcısı olan Borçlar Kanunu'nu İsviçre'den almıştır.

(Cevap D)

3. 2019'da Suudi Arabistan İstanbul Başkonsolosluğunda cinayete kurban giden ve halen cesedi bulunmayan gazeteci Cemal Kaşıkçı'dır.

(Cevap B)

4. Kazakistan'ın başkenti olan Astana ismi 2019'da Nursultan olarak değişmiştir.

(Cevap B)

5. Moğol İmparatorluğu Cumhurbaşkanlığı forsuunda temsil edilen devletlerden biri değildir.

(Cevap E)

6. KKTC'nin kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'tır.

Rauf Denktaş sonra sırasıyla M. Ali Talat, Derviş Eroğlu, Mustafa Alancı Cumhurbaşkanlığı yapmıştır.

(Cevap B)

7. Her yıl İspanya'nın Pomplona kentinde her yıl boğaların koşturulduğu ve güreştirildiği hayvanseverlerin de tepkisine yol açan festivalin adı San Fermin'dir.

(Cevap A)

8. 1915 Çanakkale Savaşları sırasında boğazdan geçmek isteyen Ocean adlı gemiyi Seyit Onbaşı attığı top mermisi ile vurmuştur.

(Cevap C)

9. Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi verilerine göre Türkiye'nin yaz olimpiyatlarında en çok madalya kazandığı spor dalı güreş olmuştur.

(Cevap C)

10. Başkenti ile aynı adı taşıyan ülkeler: Cezayir, Cibuti, Kuveyt, Lüksemburg, Singapur, Panama gibi ülkelerdir.

(Cevap E)

11. Belkıs/Zeugma, Gaziantep'in Nizip ilçesinin 10 km doğusunda, tepeler üzerinde kurulmuş bir kenttir. Zeugma Antik Kenti mozaikler yanında mühür baskılar eşsiz zenginlikler arasındadır.

(Cevap C)

12. Türkiye'nin ilk sondaj gemisi Fatih ikincisi ise Yavuz'dur.

(Cevap A)

13. Geleneksel Kırkpınar Yağlı Güreşleri her yıl Edirne'de düzenlenmektedir. Rivayetlere göre Orhanbey döneminde Rumeli'ye geçilmiş ve burada iki kardeşin güreşmesinde birbirleriyle yenilemeyen pehlivanlar burada vefat etmiş ve onların anısına Kırkpınar Yağlı Güreşleri düzenlenmeye başlamıştır.

(Cevap D)

14. 1071 Alparslan'ın Bizans Devletini mağlup ettiğı, Türklerle Anadolunun kapısını açan Malazgirt Meydan Savaşının yapıldığı yer olan Malazgirt Ovası Muş ilimizin sınırlarındadır.

(Cevap C)

15. Fatih, Oruç Reis, Yavuz, Barbaros Hayreddin Paşa denizlerde arama yapan sismik arama gemilerimizdendir.

(Cevap E)

16. UNESCO, 2021 yılını Hacı Bektaş Veli'nin vefatının 750. yıl dönümü olarak anma programına eklemiştir.

(Cevap A)

GÜNCEL VE ENTELEKTÜEL BİLGİLER

1. A, B, C ve D'deki eşleştirmeler doğrudur. Fakat *Be-yaz Zambaklar Ülkesinde* adlı eser Grigory Petrov'a aittir.

(Cevap E)

2. On Birinci Kalkınma Planı'na göre Çukurova bölgesinde büyük ölçekli petrokimya tesisi kurulacaktır.

(Cevap A)

3. A, B, C ve D'de verilen eserler Ahmet Hamdi Tanpınar'a aittir. Fakat "*Kürk Mantolu Madonna*" Sabahattin Ali'nin kaleme aldığı bir eserdir.

(Cevap E)

4. 2021'de düzenlenen 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda Busenaz Sürmeneli altın madalya kazanan sporcumuz oldu.

(Cevap E)

5. B, C, D ve E'de eşleştirmeler doğrudur. Fakat, *Simyacı* adlı eser Paulo Coelho'ya aittir.

(Cevap A)

6. "*Türkiye'nin Maarif Davası*" Nurettin Topçu'ya aittir.

(Cevap C)

7. B, C, D ve E'deki eserler Ahmet Ümit'e aittir. Fakat *Masumiyet Müzesi* isimli eser Orhan Pamuk'a aittir.

(Cevap A)

8. On Birinci Kalkınma Planında öncelikli sektörler şunlardır:

- Kimya
- İlaç-tıbbi cihaz
- Makine-elektrikli teçhizat
- Otomotiv
- Elektronik
- Raylı sistem araçları

(Cevap E)

9. Öncülde sözü edilen işletim sistemi Pardus'tur.

(Cevap E)

10. 2021 Nobel Edebiyat Ödülü "Kültürel ve Kıtalar arasındaki Körfezde sömürgeciliğin etkilerine ve mültecinin kaderin nüfus etmesinden dolayı Zanzibarlı edebiyatçı Abdulrazak Gurnah'a verilmiştir.

(Cevap C)

11. Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali olan TEKNO-FEST 2022'de Samsun'da düzenlenecek.

(Cevap D)

12. BM 2022 yılını "Balıkçılık ve Su Ürünleri Yılı" olarak açıklamıştır.

(Cevap B)

13. 2020 Tokyo Olimpiyat Şampiyonu olan Mete Gazoz Okçuluk alanında bu başarıya ulaşmıştır. Brezilyalı yazar Paulo Coelho "Okçunun Yolu" adıyla son kitabını Mete Gazoz'a adamıştır.

(Cevap A)

14. A, B, C ve D'deki eşleştirmeler doğrudur. Fakat "Gül Yetiştiren Adam" Rasim Özdenören'e aittir.

(Cevap E)

15. 58. Antalya Film Festivali En İyi Film Ödülü'nü Ferih Karahan'ın "Okul Tıraşı" filmi almıştır.

(Cevap D)

16. Norveç Nobel Komitesi tarafından verilen Nobel Barış Ödülü, Filipinler ve Rusya'da ifade özgürlüğü için mücadele eden gazeteciler Maria Ressa ve Dmitry Muratov'a 2021'de verilmiştir.

(Cevap A)

TARAMA TESTİ

1. Hükümet şeki olarak cumhuriyet; devlet başkanı başta olmak üzere devletin başlıca temel organlarının seçim ilkesine göre göreve geldiği, yani veraset ilkesinin olmadığı bir hükümet sistemini ifade etmektedir. Arapça bir kavram olan cumhuriyetteki “cumhur” halk, topluluk demektir.

(Cevap B)

2. Adalet bakanı, bağımsız yargının teminatı olarak kurulan Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun başkanıdır.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun 12 üyesi vardır. Üyelerinin 7'sini TBMM, 4'ünü Cumhurbaşkanı 4 yıl için seçer. HSK'nın doğal başkanı Adalet Bakanı doğal üyesi ise Adalet Bakanı Yardımcısıdır.

(Cevap A)

3. “Anayasa şikayeti” olarak anılan bireysel başvuru yolu, temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine inanan kişinin iç hukuk yollarını tükettikten sonra AYM'ye başvurmasıdır.

Bireysel başvuru yolu, ülkemizde 2010 Anayasa değişikliğiyle kabul edilmiştir. AYM'ye bireysel başvuru için anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla AYM'ye başvurulabilir.

(Cevap D)

4. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasındadır. Fakat anayasanın 87. maddesine göre genel af ilan edilmesine karar vermek TBMM'nin görev ve yetkilerinden biridir. TBMM'de bu kararı en az 3/5 milletvekili ile alır.

(Cevap E)

5. 1982 Anayasasınının 155. maddesine göre kamu hizmetleriyle ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında düşünce bildirme görevi Danıştay'a aittir.

(Cevap B)

6. 1961 Anayasası'na göre, cumhuriyetin niteliklerinden biri de “insan haklarına dayanan devlet” tir. Fakat bu ifade 1982 anayasasında “insan haklarına saygılı devlet” şeklinde yer bulmuştur.

(Cevap D)

7. Anayasamıza göre usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.

(Cevap D)

- 8.
- **Uyarma:** Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.
  - **Kınama:** Memura, görevinden ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.
  - **Aylıktan kesme:** Memurun, brüt aylığından 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.
  - **Kademe ilerlemesinin durdurulması:** Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1-3 yıl durdurulmasıdır.
  - **Devlet memurluğundan çıkarma:** Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

(Cevap B)

9. Bazı eserlerde devamlılık ilkesi olarak da ifade edilen bu ilke uyarınca, toplumun genel ve ortak ihtiyaçlarının tatminine yönelik olarak yürütülen kamu hizmetinin kesintisiz ve düzenli olarak sunulması gerekir. Elektrik, su gibi bazı hizmetler bakımından süreklilik, hizmetin 7 gün 24 saat kesintisiz ve yeterli sunulması anlamına gelir.

(Cevap C)

10. Kıta Avrupası Hukuku; Roma Hukuku'na dayanır. Kıta Avrupası yada Kara Avrupası olarak adlandırılan Britanya adaları (İngiltere) dışında kalan Avrupa kıtasında uygulanır. Kuruluşunda vatandaşlar arasındaki ilişkileri düzenlediğinde temel odak noktası Medeni Hukuk olmuştur.

Yazısız halde bulunan hukuk kuralları zaman içerisinde yazılı hale getirilmiştir. Zaman içerisinde de hukuku yapan merciler olarak yasama organları yazılı olarak kurallar hukuk sistemi özel hukuk-kamu hukuku ayrımını benimsemiştir. Özel hukuktan doğan uyuşmazlıklar ve kamu hukukundan doğan uyuşmazlıklar ayrı mahkemelerde ele alır ve bu mahkemelerin kararları ayrı yüksek yargı mercilerinde temyiz edilir.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu hukuk sisteminin öne gelen örnekleri Fransa ve Almanya'dır.

(Cevap D)

11. Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur. Kayın hısımlığı, kendisini meydana getiren evliliğin sona ermesiyle ortadan kalkmaz.

Eşler arasında hısımlık yoktur. Aradaki bağ evlilik bağıdır. Eşlerden birinin kan hısımları iler diğerinin kan hısımları arasında da kayın hısımlığı bulunmamaktadır.

(Cevap C)

12. Olağanüstü hal ilanı kararı, verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; Meclis gerekli gördüğü takdirde olağanüstü halin süresini kısaltabilir, uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir. Cumhurbaşkanı'nın talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

(Cevap D)

13. Devletin üç temel unsuru toprak, egemenlik ve topluluktur.

(Cevap E)

14. Keops Piramidi, Khufu Piramidi ya da Büyük Piramit; günümüzde Mısır'ın başkenti Kahire'nin bir parçası olan Gize'yi çevreleyen antik "Gize mezar kenti"nde bulunan üç anıtsal piramitten en eski ve en büyük olanıdır.

Kefren Piramidi ya da Kafre Piramidi, Mısır'ın başkenti Kahire'de, Giza bölgesinde yer alan bir piramit.

Mikerinos Piramidi, Gize Piramitlerinin en küçüğüdür. Piramit, Mikerinos öldükten sonra oğlu Shepseskaf tarafından bitirtilmiştir.

Bu piramitlerin üçüde Mısır'da bulunur.

(Cevap C)

15. Perge Antik Kenti Antalya'nın Aksu ilçesinde yer alır. Hitit Dönemi'nde varlığını sürdürdüğüne inanılan ve "Parha" diye bilinen kent Roma Dönemi'nde Anadolu'nun en düzenli kentlerinden biri olmuştur. Mimari si ve mermer heykeltıraşlığı ile ünlü olan antik kentte yapılan kazılarda ortaya çıkarılan heykeller Antalya Müzesi'ni en önemli heykel müzelerinden biri haline getirmiştir.

(Cevap C)

16. Bir kanunun tamamının, bazı maddelerinin veya bazı hükümlerinin yürürlüğüne başka bir kanun marifetiyle son verilmesi, uygulamadan kaldırılması, hükümsüz kılınmasıdır.

(Cevap A)

TARAMA TESTİ

1. Anayasa Mahkemesi aşağıdaki kişilerin görevleri ile ilgili suç işlemleri durumunda Yüce Divan sıfatı ile yargılamalarını yapar:

- Cumhurbaşkanı,
- Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlar
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
- Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyeleri, Başsavcıları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekili
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkan ve üyeleri
- Sayıştay Başkan ve üyeleri
- Genelkurmay Başkanı ve Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları

(Cevap E)

2. Kamulaştırma, idarenin kamu hizmeti ve diğer faaliyetlerini yürütürken, ihtiyaç duyması halinde, özel hukuk kişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazları kamu yararı amacı ile kamu gücü kullanarak elde etme usulüdür.

İdarenin kamulaştırma yetkisinin temeli Anayasa'da bulunmaktadır. Anayasa'nın 35. maddesinde mülkiyet hakkının kamu yararı amacıyla kanunla sınırlandırılabilirliği belirtilmiştir. Anayasa'nın 46. maddesi uyarınca kamulaştırma yapma yetkisi Devlet ve kamu tüzel kişilerine verilmiştir. Buna göre A, B, C ve D'de verilenlerin kamulaştırma yetkileri vardır.

(Cevap D)

3. 1982 Anayasası, temel hak ve özgürlüklerin olağan hallerde sınırlandırılması usulünü 13. maddede düzenlemiştir. Bu maddeye göre; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlandırılabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

(Cevap A)

4. Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür. Buna göre taşra teşkilatı il, ilçe ve bucak şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Ancak 6552 sayılı Kanun 129. maddesi ile tüm illerde bucaklar kaldırılmıştır.

Aynı zamanda, 1 sayılı CBK'nın 509/3 maddesine göre, Bakanlığın kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek ve yürütmekte oldukları hizmetleri vatandaşlara sunmakla görevli bakanlık taşra teşkilatı, ihtiyaca göre aşağıdaki kuruluşların tamamından veya birkaçından meydana gelecek şekilde düzenlenir.

- a) İl valisine bağlı il kuruluşları
- b) Kaymakama bağlı ilçe kuruluşları,
- c) Doğrudan merkeze bağlı taşra kuruluşlar

(Cevap D)

5. Uluslararası Adalet Divanı Birleşmiş Milletlerin adli organı olarak kurulmuştur. BM'nin tüm üyeleri, bu üyeliğin bir sonucu olarak, uluslararası Adalet Divanı statüsüne tarafır. Divan'ın merkezi Hollanda Lahey'dedir. Divan önünde davalara yalnız devletler taraf olabilir.

(Cevap A)

6. 1982 Anayasası'nın 135. maddesine göre kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile ilgili A, B, D ve E şıkları doğrudur. Ancak siyasi partiler organlarının seçimlerinde aday göstermezler, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(Cevap C)

7. Genel idare merkezden ve yerinden yönetim; yerinden yönetim ise yer yönünden yerel yönetim ve hizmet yönünden yerinden yönetim olarak ayrılmaktadır. A, B, D ve E şıkları yer yönünden yerinden yönetim; ilçe idaresi ise taşra teşkilatıdır.

(Cevap C)

8. Yunanistan ile yaşanan kriz, ülkenin Yugoslavya'dan ayrılarak 1992'de "Makedonya" ismi altında bağımsızlığını ilan etmesiyle başladı. Atina, tarihi ve kültürü eş tuttuğu Makedonya isminin kullanılmasına karşı çıktı.

(Cevap B)

9. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi kararlarını salt çoğunluk ile alırken, parti kapatmalarında, Anayasa değişikliği şeklen iptal kararlarında ve siyasi partileri hazine yardımıyla mahrum bırakma kararlarında toplantıya katılanların en az 2/3 oy çokluğu ile karar alır.

(Cevap D)

10. Kamu iktisadi teşebbüsleri Cumhurbaşkanınca kurulur.

(Cevap B)

11. 1982 Anayasası'na göre TBMM'nin 600 milletvekili vardır. Bu sayı doğrultusunda 301 milletvekili TBMM'nin üye tamsayısı salt çoğunluğunu ifade etmektedir.

(Cevap A)

12. Olağanüstü kanun yolları, kesinleşmemiş kararlara karşı gidilen başvuru yollarıdır: itiraz, istinaf ve temyiz.

İstinaf, ceza muhakemesinde ikinci derecede yer alan bir kanun yoludur. Bu kanun yolunun en önemli özelliği, maddi meselenin ceza muhakemesinde ikinci dereceyi oluşturan ve üst dereceli bir mahkeme olan bölge adliye mahkemelerinde yeniden incelenmesine imkân sağlamasıdır.

İtiraz, bir hâkim veya yasada açıkça gösterilen hâllerde mahkeme kararının, bu karardan zarar gören ilgili kişinin başvurusu üzerine, kural olarak başka bir mercide hukuken ve maddi yönden yeniden incelenmesine olanak tanıyan bir kanun yoludur.

Temyiz incelemesinde, kural olarak hükmün hukuka aykırı olup olmadığı araştırılabilir. Bu aşamada delillerin tekrar veya ilk kez ortaya konularak maddi vakianın yeniden değerlendirilmesi mümkün değildir. Ancak dava konusu olayın maddi yönlerinin doğru belirlenmesi ve takdiri ile olaya ilişkin olarak uygulanan hukuk kuralları arasında genellikle sıkı bir ilişki bulunur. Olayın maddi yönü ile hukuki yönü arasındaki bu sıkı ilişkiden olayı temiz incelemesinde delil ortaya koyulup tartışılmamakla beraber mevcut delillerin doğru takdir edilip edilmediği kontrol edilerek olayın maddi yönüne ilişkin değerlendirme de dolaylı olarak yapılmaktadır. Buna genişletilmiş temyiz denir.

(Cevap C)

13. 1982 Anayasası'nın 67. maddesine göre; Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasî parti içinde siyasî faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.

Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, **gizli**, tek dereceli, genel oy, **açık sayım** ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

(Cevap E)

14. 1982 Anayasası'nın 104. maddesine göre; sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

(Cevap C)

15. Negatif statü haklarına kişi hakları da denir. Bu haklar, kişinin devlet tarafından ihlal edilmemesi ve dokunulmaması gereken özel alanının sınırlarını belirleyen, yaşama hakkı, din ve vicdan hürriyeti, düşünce hürriyeti, kişi dokunulmazlığı, konut dokunulmazlığı ve işkence yasağı gibi hürriyetlerdir.

(Cevap C)

16. 1982 Anayasası'nın 116. maddesine göre; Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

(Cevap E)

TARAMA TESTİ

1. Kesin Hükümsüzlük (Madde 27); Kanunun emredici hükümlerine, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı ve konusu imkânsız olan sözleşmeler kesin olarak hükümsüz olması, diğerlerinin geçerliliğini etkilemez. Ancak, bu hükümler olmaksızın sözleşmenin yapılmayacağı açıkça anlaşılırsa, sözleşmenin tamamı kesin olarak hükümsüz olur. Sözleşme bedelinin borçlu tarafından ödenmemiş olması kesin hükümsüzlük değil, cebri icra yaptırımını gerektirir.

(Cevap E)

2. Velayet, küçük veya ergin kısıtlıların gerek kendilerine ve gerekse mallarına özen gösterilmesi ve onların temsil edilebilmesi için kanunen ana ve babaya yüklenen yükümlülükleri ve verilen yetki ile hakları ifade eder.

Velayet ana ve babaya eşit olarak verilmiştir. Ancak ana veya babadan birisinin ölmesi veya gaipliğine karar verilmesi durumunda velayet hakkı diğer tarafta tek başına kullanılabilir. Ergin olmayan çocuk, ana ve babasının velayeti altındadır. Yasal sebep olmadıkça velayet hakkı ana ve babadan alınmaz. Hâkim velayeti altında kalırlar.

(Cevap B)

3. Vakıflar, mal topluluğu niteliğindeki tüzel kişilerdir. Gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli bir süreli bir amaca özgülemeleriyle oluşan vakıf; mal, süreli ve belli amaca özgüleme ve tüzel kişilik unsurlarından oluşmaktadır. Vakfın bir tek zorunlu organı vardır, bu da yönetim kuruludur. Vakfın tüm işlerini görmek ve vakfı dışı karşı temsil etmek yönetim kurulu tarafından gerçekleştirilir. Yönetim kurulu aynı zamanda vakfın mallarının yönetimini de yapar. Vakıf, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün teftiş ve denetimine tabidir, bu nedenle vakıfta zorunlu denetim kurulu da bulunmamaktadır.

(Cevap B)

4. Anayasa uyarınca, siyasal partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gerekir. Bunun denetimini ise Sayıştaydan yardım alarak Anayasa Mahkemesi yapar. Bir siyasal partinin, Anayasa Mahkemesi'nin yasaya uygun olmadığını sağladığı gelir ve giderleri hazineye gelir kaydedilir.

(Cevap D)

5. Bir kişi, nesne ya da olaya ilişkin olarak yapılan, genel bir hukuksal durumdan bir diğerine girme veya ondan çıkma sonucunu doğuran işlem şart işlem denir. Şart işleme, "durum işlem" de denir. Şart işlemin içeriği daha önceden belirlenmiş kurallara bağlıdır. Şart işlemi yapan idare işlemin içeriğini düzenlemekte serbest değildir, sadece bu işlemi yapıp yapmaktada serbesttir. Örneğin, bir şart işlemle memur atanan kişi, memuriyet için önceden konulmuş kurallara tâbi olur. Şart işlemi yapan idare, memuriyetin kurallarını düzenleyemez, sadece bu kişiyi memur olarak atayıp, atamama konusunda karar verir. Şart işlemle kişiler önceden düzenlenmiş bir hukuki duruma sokulur. Memurun "emekliye sevk edilmesi" bir öğrencinin öğretim kurumuna "kaydı", "diploma" alması, tarihi bir binanın "eski eser olarak tescili", inşaat için "ruhsat vermesi gibi işlemler şart işleme örnektir.

(Cevap A)

6. Anayasa metninin bir parçası olan başlangıç kısmından

- Kuvvetler ayrılığı
- Atatürk milliyetçiliği
- Hürriyetçi demokrasi
- Laiklik
- Ulusal egemenlik
- Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı

gibi ilkeleri çıkarmak mümkündür. "İnsan haklarına saygılı" ilkesi anayasanın 2. maddesinde yer alır.

(Cevap C)

7. Belediye başkanlıkları seçimine isteyenler partili ya da partisiz (bağımsız) aday olarak katılabilirler. Fakat mahalle muhtarlığı ve ihtiyar heyeti üyeliği için siyasi partilerden aday olunmaz.

(Cevap D)

8. *Kur'an Okuyan Kız* adlı tablonun ressamı Osman Hamdi Bey'dir. Osman Hamdi Bey'in 1880 yılında tamamladığı eseri 2019 Eylül ayında Londra'da düzenlenen müzayede 6 milyon sterlinin üzerinde bir fiyata satılmıştır. Osman Hamdi Bey'in 1880 yılında tamamladığı eseri 2019'da Londra'da düzenlenen müzayede de 6 milyon sterlinin üzerinde bir fiyata satılmıştır.

(Cevap E)

9. Penisilin'in kaşifi 1945 Nobel Ödüllü bilim adamı Alexander Fleming'dir.

(Cevap D)

10. Parçadaki görüşler, *Mukaddime*'nin yazarı İbn Haldun'a aittir.

(Cevap C)

11. *Ağrı, Kar ve Fahriye Abla* şiirleri Ahmet Muhip Dranas'a aittir. Dranas, şiirin edebi ve estetik boyutunu öne çıkarmasıyla bilinir.

(Cevap C)

12. 35 yıllık ömrüne 626 eser sığdıran Wolfgang Amadeus Mozart Avrupa bestekarların en popülerlerindedir. Mozart Türk Marşı'nın yanında Türk elçinin kızı Zaide adına opera besteler.

(Cevap C)

13. 1982 Anayasası'nın 13. maddesine göre; Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve **ancak kanunla** sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

(Cevap A)

14. 1982 Anayasası'nın 80. maddesine göre; Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçtikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler.

(Cevap D)

15. Türk Medeni Kanunu 2. maddesinin ikinci fıkrasında, hakkın kötüye kullanılmasını düzenlenmiştir. Bu fıkra hükmü, "Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzen korumaz" şeklindedir. Kanun, 2. maddesinin birinci fıkrasında hakların dürüstlük ilkesine uyularak kullanılmasını emretmekte, ikinci fıkrasında da dürüstlük kuralına uyulmamasının ne tür sonuçlar doğuracağını ortaya koyarak bunun için gerekli koşulları belirtmektedir. Her iki hüküm birbirinden tamamen ayrı olmakla birlikte, aralarında müşterek yanlar da mevcuttur. İlk fıkrada ifade olumlu, ikinci fıkradaki olumsuz olmasına rağmen hakkın kötüye kullanılması, dürüstlük ilkesine sıkı surette bağlı bulunmaktadır.

(Cevap B)

16. Türk fizik mühendisi Canan Dağdeviren, pilsiz çalışan giyilebilir kalp çipi ve cilt kanserini teşhis eden cihazı geliştiren bilim insanımızdır.

(Cevap D)